

DPN 6918

Title : बत्तीसपुतली कथा / BATTĪSAPUTALĪ KATHĀ

Run. No. 7643

Cat. No.

Micro. No.

Subject बरवं / story

Religion : Hindu / Bauddha

Language : Skt. / New. / Nep. / Skt.- New. / Maith.- New. / New.- Nep. /

Size in cms.

Folios 72 Lines (in a page) 29

Compl. / Incompl.

Last 4 Folios are blank

Chapt. / act /

Tirth Phatrada of Tibukache, Dhulemache
at Bhaktapura

Author / translator

Scribe / donor

Date: NS / SS / VS / KS 1976

Ruler / place

Script : New. / Dev. / Bhuj. / Ran. /

Illus. :

Material : palmleaf / paper / thyasaphu / Book form

Condition : fine / damaged by worms, rats, water / mould

Beginning, colophon, post-colophon :

इति श्री विर विक्रमादित्य राजा राजा कथायां गजमुखी नाम पुतलीका भोजराजा -
सम्वादे बत्तीसौ कथा संपूर्ण समाप्तं शुभम् ॥

ॐ नमो श्री गणेशाय नमः ॥ लोकोत्पत्ति कायक गन्तव्य कर्तव्य पाप
मावर्ति पुत्र तम भिगन नायक ॥ १ ॥ पाप पुत्र कायका विहताद पर्वत कायिक
तमायक देशाथि योतिरे शको नायक यथु रिहते शोभा एतदायव
नियामाका थियोति सवतिया लोयका दनना धिदाकि क भयो हिग
भावती मवेपागर्नजा दुजाहा घाको सभा एग्यास भानग भोवतिलाद भ
न्योरग भोवती भद्वर हेस्वामि पाउला गुरु वसुध कभ सभा गुरु लोभनि
मोचनिया अनेकर बिजविजलिवेपाग भनिगद्वर ॥ तवघोर निवस्था
अकदिन माते सैरे शका अको वाहि वनिजा वेपागर्न आयाको भेत भयो अ
स्ता जागरी भया ॥ ताहा एतदवनिजा भद्वर हेस गित पाई कैले फर्कनु
दमे एकै ताके तिहू लार् प्रवहवै नत सर्थस्व तिमके ताके तिहू कयाग
मेपाघा लार् प्रवगठ लार् थोरै वाघोरै पवदि पथाउला तपाद लगी दिनु
होला भयो अको वाहि वनिजा भद्वर ॥ हा लवनिजा भए फर्क लोपला भ
यो वेपाग ॥ शकांत पाइलो थालार् प्रवपथाई दिनु दुद भयो रिह वसु
भनी एतव भैले स्त्री निप्रोघाको केताके तिहू उगे तिहू छे म कुलको समा
चापनी कहुला ॥ बिजविजवसुपतिलोपि दिईला भयो एतव एतव ॥ निजा
ले आका घालार् योता अनोल्य लुहिदा भया ॥ यो वलोपा फेके आका
एआयो धामो सुख आनंद लित वस्था स्वेवनिजा लज्जो लोको ए
लोभने नदि आ फेले एआ ॥ ताहा पदी एतदवनिजा फर्क आका
न आर् दुग्धा भेत घात गरि आ फुल्ला लार् दिके भद्वर हे
वति यो देशमा बध्या योदा वनिजा वेपाग ॥ नयाको थियो तेम वनि
याका हातमा तलार् १ एतपथाई दियाको छ दिन आयो थो थो कि मान लो
अहाग भोवति भद्वर हेस्वामि तपाजी नुदिन रे बिजे गाजा तुभयो थो
तेस दिने रे बिमैले तपाई वस्था काथाई वात आजा भेस्वाको हिदे सिरेन
तपाई को शमा बार पतिके हिहा लववा थाहा पायाको थियो न आज श्री
पामेस्वाका अनुग्रहवाता मे एभागेले मात्र तपाईको सुख दर्शन पाजा
हे प्रव वलो वात कल्का हातमा एतपथाई दीनु भो लोभनी सुवनी या जो जनु वसु
भनी वीतो गडी तवग भोवती को ये स्त्री कु ए सुनी कन महा क्रोध गरी जल्काहा
तमा एतदी पथायाको थियो तेस्वाघा जाई कन एतदवनी या भद्वर हेव
नीजा सीगी भैले निजा हातमा दी पथायाको एत मेरी लि को हातमा कानदी

येन तिष्ठो धर्म ईमान यत्ने हो की भनी रुग्ण गर्न लाग्यो ताहा पदी एत ना सो
ली आउये वनी जा भई छन हे संगी एत द त व नी या तै ले जु न दी न्या एत ना सो
दी प था यो थो सोहि दी न्या मे एत प नी नो सो एत तिष्ठो स्वास्ती का हा मा
दी या था सो एत दी या का व य ता दे स ये म नी स् सु धा ई दे छ न म ला ई वी न
स का ए न मा वे ई ज न ग री के न रु ग ण ग रे को हो भ नी क न भं ड भ या ता हा प दी
एत द त व नी जा रु न को ह ग री भं छ न हे व नी जा तै ले के न म ला ई धा ते को हो
अ व स्य तै ले मे ए एत द वा या को हो अ व सो मे ए एत को नी सा प ना हा व सी रु
ग ण ग री दी नी नै छे न ये स दे स्या न्या ये धा री भो ज दे व ए जा छ न ति ए जा ले रु ग
रा दि ति दि न्ये छ न रु गी मा ना उ हि र भ नि एत द त व नि ना वा हि र नि स्स
ता हा प दी एत लि आ उ यो व नि ना ले अ व द सो ग र्यो हो भ नि म न्या ना स
ग ति वा हि र नि स्स की क न आ क्रा गु म न्या भ ई स गी ह न उ ज ना ला ई भे ती भ न ला ग्यो
हे से गि हो ति मि ह न ले म ला ई ए क्षा ग रु प यो को ही ये क दी न्या मे ए हा त एत द त व
नी नो ले ते स्का घा मा ल गी दी नु भ नी यो ता एत प र्दा ई दी यो त्यो एत अ मो ल्य को र
हे छ मै ले दी या को थो ये न अ व सो एत ति मि हे ह ए म स्मे त चो रै ज ना ले वा दी लि
ई ला त प र्दा ई ह न ला ई ज ति चा हे का य र्च प नी दि ई ला त स र्थ त प र्दा ई ह न ला छि भे
दी नु प यो भ नी वी त्री ग यो एत व गु म स्या भ ई ह न उ ज ना नी ज व नी या का भो
ला ही जा मा ला गी एत ध न्का लो भ ले ह व स भ नी स हा कु ए मी ला ई स वे ज
ना मी ली द वी र मा ग या ता हा ए जा का स भ मा पु गी क न त व ता हा एत द त व नी
आ वी त्री ग र्द न हे स भ का ए ज ले व क र्प व दी ठा वी चारि हा मी ह न को रु ग ण भे
ए हे छ त स र्थ हा मी ह न को रु ग ण दी नी दी नु ह व स भ नी वी त्री ग र्द भ या त व ता हा स
भ का दी था वी चारि ह न भं छ न हे रु ग दी या ह न हो ति मि ह न का रु ग ण भ या का कु
ए क स्ता क स्ता रु व भ न भ या ए त व ता हा स भ मा एत द त व नी जा ले भं छ न हे वी च
री स हे व म दे स प र्द स मा व न दे पा र्ग र्ग ग या का थो जा सो हि थ र्द वा त मे ए स्वा
स्ती ला ई घा पु य र्दा ई दे ई भ नी ई नी व नी या का हा ह मा ये क अ मो ल्य को र एत दी प था
या को थो जा सो एत न दी ई नी ले द वा ई या ये छ भ नी भं ड त व ता हा अ की चा ही व
नी जा भं छ न हे स भ प ती हो मै ले त को र एत ना सो ल्या ई सो दी मै मा ई नै का स्वा स्ती
का हा ह मा दी या का थो सो हि एत दी या का व य ता दे सी ने सा दी ह न स्मे त छ न
हो हो ई न सा दी ह न रु गी सो धी हे न ह व स भ नी भ यो एत व ता हा २ था रु ग दी
या ह न को कु ए व दी नु नी क न ता हा सा दी ह न स ग रु रु द भ या हे सा दी ह न ति

मि ह न वा त एत दी या को ल्या या को कु ए मा का क था था हा ह व य न ग र भ नी
सो रु द त व ता हा सा दी ह न ले भं ड भ या सो एत ई नी व नी या ले ना सो ल्या ई नी
जा एत द त व नी जा का स्वा स्ती का हा त प दी प का व य था हा मी ह न उ ज ना ते ले
का घा छ न रु नी जे का स्वा स्ती ले सी या को सा सो हो भ नी भं ड भ या ता हा प दी
दी था वी चारि प र्क ह न भं छ न हे एत द त व नी या त्या एत ते रो स्वा स्ती ले प का ली य
को थ र्द ह न सा दी ह न प नी र हा छ न त रु दे हो भ नी एत द त व नी जा ला ई ह न
ई दी यो एत व एत द त व नी या ई दे ई दे ग यो अ की चा ही व नी जा ला ई जी ता ई जी
ता प व स्मे त ले सी दी भारि प करी ला ई दी अ भी ए र्छी स भ दे सी कु ले वा जा व
जा ई घा र स्म पु य र्दा ई दी जा ता हा प र्दा तै स न ग र का वा हे ए यो ता च र्द र थी यो ते स
चो र का वि च मा यो ता थु म्को थि यो ते स थु म्का मा के टा के टि ह न म यो जो अ भी
पु ग्यो त्यो ए ज रु ने ता हा प दी प दी पु ग्ये मै त्र रु ने ता हा प दी पु ग्ये प्रो हित
रु ने ता हा प दी पु ग्ये मा ही न्नी रु न्ये भ नी गो टा ला के टा के टि हे ह ये न दे र हा छ
न ते स ज ग मा रु ग ण वा त ह र्द ई घ ण या का एत द त व नी जा ई दे २ अ र्द र ते स
थु म्का का थ र्द मा पु ग्य भ या त व ता हा थु म्का मा चे ली र ह न्या गो था ला ह न
ले दे सि क न भं छ न हे म हा पु रु स ति मि क य न ई दे २ आ यो भ नी सो धा र त व
ता हा एत द त व नी भं छ न हे वा ल य गो था ला हो ये क मा हा व दो अ न स ये कु ए
भ यो ए न क ह न रु न क सो हो भ न्या मै ले अ मु ल्य का र त्र ये क मे रा घा का जा हा
न का हा त मा पु य र्दा ई दे ई भ नी १ व नि जा का हा त्मा ना सो दि प था ना था सो ए
त मे ए र्छी का हा त्मा न दि आ रु ले द वा ई ए ये ह मै ले मा न जा दा सो कु ए मा
रु ग ण भ यो ए भो ज दे व रा जा को श भ का डी ठा वि चारि ह न ले अ न्या य मा न
ला ई ह र्द नि ज त्यो एत ना शो लि आ ई ने व नि जा मे ए रु ग दि या ला ई जि त
ई प था ये छ त स र्थ म ह न दे आ या को हो भ यो एत व ता हा एत द त व नि जा को
य सो वे हो ए वा त भ या को कु ए सु नी ता हा गो था ला ह न भं छ न हे मा हा पु रु
प ते कु ए मा नी मी ह नु प र्दे न अ न्या य मा ह न ये को हो ते कु ए को न्या य हा
मि दि ति दि ई ला ति मि ले क ति कु ए को रु व न मा न भ नि गो था ला ह न ले
भं ड भ या त व ता हा मा हा न्ये ह न रा कि भं छ न हे मा हा न्ये यो व नि जा ले दे प र्द
दि न्ये द न को रु ग दी या ला ई सा दी ह न उ ज ना ला ई स्मे त प की ला ई भ नि उ
हा ई प था ना ए मा हा न्ये ह न ये प की ला ई अ गा दी रा धि दि जा ता हा प दी प
वै ज ना मा ग री रा धि भं छ न हे व नि जा हो हा मि ह न ले नि सा व ग रे मा ति मि

हृदकोमंगलं भव्याहमिहृदयातनिसावगर्होतिमिहृदपावैजनालेमा
न्याहमिजस्ताकोतस्तो गरितिसावदिमिहृदलाहमिलेभम्यामाफिकृति
मिहृदपावैजनायेकाथाईमावजनाईभनिपथायाताहापदि येकजनाला
ईजिकीगोथालाहृदभंदनहेलदतवनिजातेलेकस्तोएलदिपथाजाथा
तलेगएमातोकोवनाईल्युईभनीमातोदीयावनीजालेपनीआफुलेदीप
थायाकोएलकोजस्तोनमुनावनाईकनदीयोफेरिअकीवनीजालाईदा
केभंदनहेवनिजातेलेलदतवनिजाकास्वाहीकाहात्माकस्तोएलल्य
ईदीथीलतलेगरियोमातोकोवनायेएल्युईभनिमातोदीयेयेकाथा
ईमाएयाभयाताहापदीयोयसादिलारईदाकेभंदनहेसादीतिमि
लेनदीदाजस्तोदेयाथोतलेगरियोमातोकोएलवनाईल्युईभनिले
कातीएथाईमाएयाभयाफेरियोतालादिलारईदाकिभंदनहेसादीति
मिलेदेयाकोएलजस्तोथीयोतलेगरियोमातोकोएलवनाईल्युईभनि
मातोदिलेकातिएथाईमाएयाभयाफेरिअकीबाहिलादिलारईदा
किभंदनहेसादीतिमिलेदेयाकोएलजस्तोथियोतलेगरियोमा
तोकोएलवनाईल्युईभनिमातोदीयेकातिएथाईमाएयाभयायेलात
हसंगगरिभनिकनमातोदिनिजहृदपावैजनापावैथाईमाएयाभयाता
हाप्रातः २४ दिवभयापदिनिजएलदतवनिजाकाशुदीयातिजवनिया
कामन्याचितनागर्हदअवमेलेतसोएलायाकाएलजस्तोवनाईल्युईभ
मेमलाईअवस्वरुगएवातहामेदेनसादिहृदलाईपतिलवैकएमिल
याकैदभनिआफुलेदवायाकाजस्तोएलमातोकोनस्वावनाईएवेद
नताहापदिसादिहृदतिनजनाकामन्याचितनागर्हदहिरअवकस्तो
गरिएलवनाईदेपाईएलभमेहामिहृदलेदेयाकोदेनभनिमन्यावडोत्र
समानिवलितताहापदियोतालादिलेमन्याचितनागर्हदअधिमवा
लपदराकस्तोएलोएलजस्तोदोएभनिमलाईप्रेमगर्थोमजसैहोला
भनिलोहिमातोकोआफुमूर्तिवनाईएधिरफेरिअकीबाहिलादि
ऊंयालेमन्यावरोफीकीमानिहिरमेलेएलभन्याकोयस्तोऊंभनि
जानेकोएदेकेमेतदेनआजभनकालोभलेफासिमापन्याअवकस्तो
गर्होभनिबिताईभयाताहापदिसमरिकनतुल्युईनलाग्याअ
धिमवालपदरायेकादिनमेरीआमालेऐतिपकाईयाथाईमागया

थातेतीमानमायोरआमालेऐतीमानदीयेनमेलेऐस्लेकपनीकोरिदीयाए
जस्तोकपनीकोरिदीयोभनीमहारीलेमलाईयेगमोथोएलभन्याकोकपनीज
स्तोहोलाभनीमन्याचीतायेकपनीवनायेएधीनवाहापदीफेरिअकीसा
दीकुनेकामन्याचितनागर्हदअवकस्तोएलदतवनिजातेलेकस्तोएल
पनीदेयाकोदेनअवकस्तोगरिएलवनाईदेसाईभनीमन्याअदोएगए
हृदाताहामन्यास्वरेहीभंदनअधीमवालपददाभेलेपरेवायेकमा
रिदीयाथावावालेमकनयेगन्याएलजस्तोपरेवामारिदीयोभन्याएल
भन्याकोपरेवाजस्तोहोलाभनीमातोकोपरेवावनाईएधिरताहाप्रातः ५६
दीनभयापदीगोथालाकावालीकएजाहुनेलेभंदनहेमाहानेयोअस्ति
काएलदतवनीजाहृदलाईहृदस्वरेलवेपजनालाईदाकील्युईभनीभ
दाताहामाहानेहृदगैभंदनहेमहाजहृदहोतिमिहृदलेआफुहृदलेव
नाईएकेकोएलकोनमुनास्वरेआफेरिलेहीआईभनीहामीहृदलाईपथा
याकोहोतसर्थलोएलवनायाकोहीहामीहृदकासीलामीजाईभनीभंदा
तवताहामाहानेकावचनलुनीआफुलेवनायाकाएलकोनमुनाआफे
रलेहीमाहानेकासाथसैगेजांदाभयातवताहापुगीवीत्रीगर्नलाग्या
हेमहाएजमहाजहृदपावैजनालाईल्युईएयासभामास्वरीहवस
भनीवीत्रीगदीताहोतेतिकुएमाहानेकोलुनीसभामाजांदाभयाताहामा
हाजहृदवनीजाहृदलाईभंदनहेवनीयाहोतिमिहृदलेमातोहीगयेका
मातोकोकस्तोएलवनाईल्युईभंदाताहाकसैलेमानीस्कोमूर्ति
वनाईएकेकोदीयोकसैलेकपनीवनाईएकेकोदीयोकसैलेपरेवा
कोमूर्तिवनाईएकेकोदीयोकसैलेसोहिएलदतवनीयाकोएलजस्तो
नमुनावनायाकोमातोकोएलएधीदीयोतेस्तातरहसिंगयोमाहा
जहृदवनीजाहृदकोएधीदीयाकोहेरिकनताहासभामावसेहृदस्वरेअ
चंपभेहेरिहृदाभयायोकेअदभुतहेहृदकसैलेमानीस्कोमूर्ति
दीयोकसैलेपरेवाकापुर्तिदीयोकसैलेकपनीकापुर्तिदेयायोक
सैलेसानुमातोकागेदावनाईदीयोयोकाअद्भुतहेहृदहामीहृद
येतिकईमेभैसकेकहिथाईमापनीहेकोएलुनेकोपनीदेनभनी
ऊंएगएहोहृदाभयाताहागोथालाएजाहुनेलेभंदनहेएलदत
वनीजाहृदलाईवेहीसापगिजगदावातहायाकोहोतेसोमिर्तिलेते
हृदेअयाकोहोईमीवनीजावदोजालीहेहृदयोमालीलेपुस्याहा

का

सादी एषि जी दाई लीये को पका थहई केन भं मे तेले एवना सो दीप थाया को पनी हो
ते से गुग्गुनी आ ले पनी एवना सो लाई दवाई थाया को पका रहेछ क सो भं न्या
मी हवा तनी साप गरी सखा एवको न मुना वनाई साया का तेरे ए गुग्गुनी या को
मीले का दुना ले तेले ले दवाई थाया को थहई लो ते ले दी गुग्गुनी भनी जाली गुग्गुनी
नी आका घा मा हे का एवही काई नी ज एव द वनी या का हाइ मा सो पी दी ई रु ता
हा जित तेले एव द वाई ने की जालाई भाई सा स ना गरी जी वा ना स्वेत गरी ह ई
प थाई दीयो ता हा पछी पुस्था हा साई ह द ज ना उ लाई पनी ति मि ह द ले पनी एव
का लो भ ले एव का लो भ ले मात्र आ पु र धर्म हो दी सा दी भे आ या को हो अव
ति मि ह द लाई ज न ही मो ह द २५१२ प गरी वा ना भयो भनी ह पे जाली द्वा दी प थाया
ता हा पछी एव द वनी या सी गी ता व ति स्वेत ली जी ता पत्र गरी दी एव स्वेत
लो पी दी भाई पो सा क प करी वा डी अ भो ज ज गरी ता हा स भा दे वी वा जा व जी
ई धा स्म पु या ई दी या ता हा प्र ति न्या ये धाई भो ज दे व ए जा का स भा वा त दी नी प
था या का नी सा प के रि गो धा सा ह द वा त नी सा प या रि दी नी प था या को कु ए स वे
व ता त ए जा भो ज दे व का हा पु या ए जा व दो आ स र्थे मानी क न कु कु म ग ई न
ह भा ए दा र प व हो के सो भयो ते स थ ई मा यो ता ची ज व लु हो ला के न भं न्या ज
हा हा था स भा वा त दी नी प था या का न्या ये फेरी ते स थ ई का गो था ला के ता
ह द ले नी सा फ गरी एव द व नी जालाई जी ता ई प था ये द भ न्ये हा ल सुं द दु तो
मी सा फ गरी का ती नी के ता हा क बा धि ले हो ई न ते स थ ई मा र हे का ची ज का
गु न ले मा व नी सा फ गरी को हो अव ई सो हो ई न ते स थ म्का मा य नी हे गु प यो
भ नी ये ता ला ह द स्वेत ली भा भा ए दा आ पु स्मे त स वा रि भे जां दा भ या त
व ते स थ ई मा पु गी व नी हे दी ये क व दो ए प्रो सु व न का ए जा वी र वी क्र मा दी स
को सिंघा स न पा या ए जा भो ज दे व व दू र सु सी भे यो सीं घा स न लाई ये ता
ला ह द लाई वो काई सीं घा ज ज गरी वा जा व जाई सु भ वे ला पा री मी ग ल गरी
ता हा दे वि जा ज गरी लै जां दा भ या ता हा द वी र मा पु गी सा ये न हे र ई सु भ सा
ये त मा द वी का धो का भी ज ल गी न ता हा प्र ति य का दी न मा ए जा भो ज दे व
ले व धी या दी न हे री यो सिंघा स न मा व ह्मा क न त या र फि दा ता हा यो सीं घा स न
वा त पु त ली ये क नी स्की क न वो ल न ला गी न हे ए जा भो ज दे व त पा नी ले मे ए कु
ए न सु नी यो सिंघा स न मा न व लु भ नी कम ला व ति ना म ग रे का पु त ली ले भं दा ता
हा ए जा भो ज दे व अ चं भ भे भं न ला गी न हे पु त ली के क र हो भ न भ नी भं दा त व ता हा
क म ला व ति ना म ग रे का पु त ली का ले भं न ला गी न हे महा ए ज सु न पा ए पु र्वा

सा को हि ये क रे स धी यो ते ले स्को नाम ज ये क र न न्या को थो यो त स दे
सा एव पी ग ला ना म व नी ज ये क र थो यो ते ली पु त्री म द ना व ती ना म ग या की ये क र थो
ई न अ ती ह प व ति भ या की थो ई न त व ए व पी ग ला भ न्द न ज स्वे यो ई ना र मा भ री दा
म दे ला उ सै लाई मे री दो री दी ई ला भ नी रा खे को थो यो ता हा पछी यो य वा ते ले स
का ए जा वी र वी क्र मा दी ते ले ये क र ई मा सु न्या अ ने क को ता न को रि द्वा लि ये र
ग या धि ना मा हा ली भ री दी ये ए भ र न ए फे रि ते स म द ना व ती का लो भ ले आ पु
ए ज पु धा वे ची दा म ली गी ते स ई ना र मा भ र ई दी क न भं द न हे ए व पी ग ला व
नी या ते रे क वो ल हो भ ने ई ना र भ री दा म दी स के अव ते रे दो री म ला ई वी वा ह ज
रि दे ई भ नी भं दा ता हा म न्ना व ती का वा वा ले आ पु पु त्री ते स ए जा ला वी वा ह
गरी दी यो ता हा पछी ए जा वी क्र मा दि प ले म द ना व ति क न भं द न हे म द ना व ति
तिं तु नि मि ति मा मे ले ए म्प सु धा वे चि स क्का अ व का हा गे व लु के म नु क सो
ग यो हो भ नि आ ग यो ए ता हा म द ना व ति वी ति ग र्द न हे म म हा ए ज मे ले
नी ती शा ल मा हो ए लु नि रा धा को द क लो हो म या ॥ २५ ॥ अ रि प्रा गो
ह तो हो मो ह ता भु कि रा दिका ॥ उप जि द्वा ह तो क न्या श्वा थ पा क क्रिया
ह ता ॥ अ यो र्थ ॥ हे महा ए ज यो शो क का अ र्थ क लो हो भु न्या न वा ल्या को अ
गो मा हो म ग यो को ए सा दि न भै रा या को अं न प नी व दू र हो री धी र
प र्व लि क न्या दा न ग यो को प नि व थै कुं द त स र्थ मे ए वा वी म हा पा पि ला हे
द न मे ले क्का भ नु ह नु को ए मे ए महा ए ज भ यो ह प्र भं न्या मि डु ख प री ना प
नि न द ए उ हो ला मे ले व दू ते का भ ग र्द न द दू ह न वी त क पा श मा त्र वि जी
दि नु हो ला भ नी न र त व ए जाले को हि य क दे स मा मे क न क पा स ल्या ई दी या र म द ना
व ती ले धा गो का ती लु गा पु न ला गी न क सो भं न्या ल मा ई ४४ हा त ग ज १२ हा त
को य स्त्रो क पा पु नी स्की क न वि ति ग री न हे म हा ए ज यो क पा को हि ए ज लाई
ब हा ई नु ह व स भ नी क नु ज का वो का भी व हा ली दी ई न ए ए जा वी क्र मा जि त ले स
क पा ली क न जां दा भ या ता हा पछी ये क को हि ए जा का द्वा मा पु गी क न द्वा या
थाई सो ध द न हे द्वा या हो महा ए ज को क्का वे ला द्वा भ नी भी त्र जा नु पा नी द्वा की
पाई दैन भ नी सो ध्वा ता हा द्वा या भं द न हे महा पु द्वा ति मि का हा वा त आ या
को हो म वी ति ग र्द न जा दू ति मि ये हि य स भ नी भी त्र गै क न वि ति ग र्द न हे महा ए ज
वा ही धो का मा ये क महा पु द्वा स आ ई रहेछ भी त्र द के ल्या ई की न ल्या ई भ नी वी
नी ग यो ए जाले दा की ल्या ई भ नी आ ग यो ए ता हा पछी द्वा या ले ए जा वी क्र मा

दिसे लाई दाकी लगी राजा का हजुमा पुयाई दीया ताहा पछी राजा वीरु मादीये
भीरु हेमहा राजा मैले अमुले को ये कथान कप एलाया को छ हजु लाई लाय
कहुने लेनु हवस भनी एखि दीया ताहा पछी राजा ले सो कप एली हे एकन भीरु
हेमहा पुहय को कप एका हावात त्याया को हो ये सो एको कप एता मैले कैले
पनी देखा को थी येन को कप एक लेवनाया को हो भनी राजा ले सो खंदा तव
राजा वीरु मादीये भदु हेमहा एको कप एमे एखी लेवनाया को हो भनी कहु
ताहा प्रांत राजा भदु हे हाया का मताये सो एको गन जो छ सो खी को कप जो
भनक सो एको होला भनी राजा ले भंदा तव हाया भदु हेमहा एको खी न ए
यो होई न अती रायो होला केन भये काम गे को कला एको छ कप एको हु
नाले ते सखी जननी बहुर सुदरी एको होली हजु लाई खी तुल्याई न हवस
भनी वीरी गया ताहा पछी राजा भदु हे पदेसी हो को कप एको मोल दाम
कति चाहि न्ये हो भन भनी भंदा तव वीरु मादीये राजा भदु हेमहा राजा मै
ले येती उति भये छैन हजु वात जति नी गाहा हुँ वक्सु होला भनी वीरी
गया ताहा राजा वात को कप ए आ कैले होला खोपी मागे एखि धनु द्य त्या
ई दी भदु हे पदेसी येतै ले त्याया का कप एको मोल होई न तलाई वक
दीया को हो यो पूजा ली आ पूजा राजा भनी वेदागी पथाया ताहा वीरु
मादीये राजा ले पनि ताहा दीया को धनु द्ये ली कन वेदा भै आई आफना
घरमा आई पुगी मदन वती संग भेट गरी आ फुले त्याया को धनु द्ये सबै
सो पी दीया ताहा पछी राजा वीरु मादीये अजागई न हेमदन वति राजा ले
महा आसये को कप एगया ये सो कप ए कैले पनि देखा को थी येन कप एता
ये सो एको छ को कप एगया स्वाही कलो सुदरी होला भनी भंदा ताहा
या ले विनिगयो हेमहा राजा को कप एगया खी ताहा राजा लाई लाये को हो
ला स्वासितु त्याई नु होला भनी विनिगयो अवक सो गदि ति भिलाई अवस्य
लीन पथई छन कसो गर्ना हो भनी भंदा ताहा मदन वति विनिगई न हे प्रभ
महा राजा अवभिया हजु को मेरो विछो दई न्या दीन भयो अवक सो गदि भनी
महा वीरु पगई ई देई दे कप एगया लगी न हेमहा राजा प्रभ मे एकार न मा ह
जु वात एको सुधा वेची मई पर मा हजु वात ज्या मस्मे दी वस्य को छ मैले
पनी हजु लाई छेदिक सो गरी जाई मये ले पापी नी र हाहु अवम लाई ओ
ले लीन आई पुगई न अवक सो गदि भनी छाती मा हात ले थोकी हई देई भ

यो हे प्रभ स्वासि मेरो वीनी सुनु भया हजु को मेरो वीछो द पनि हई देन मेरो धर्म
पनी नासई देन मलाई राजा ले ले गया पछी ४ दीन सम से भोग गने हासी घाल
थथा वात के हि पनी गर्न राजा लाई दीने छैन हजु ले स्वाही को पछी र न गी वा
लो वेचन कन सहमा आई नु हवस भनी कप एगया का वेला मा ताहा दावा वात
अने कलो क आई कन मदन वति लाई ले गया ताहा प्रांत राजा वीरु मादीये ले
मदन वती कन ले गया को हो ए मन्ना वदो दुःख सुती गरी अचम्य भै कन वस्या ता
हा प्रांत मन्ना चित्र नागई न अवय सो वस्या ले क्या गर्नु भनी सह मा जानु भै कन दो कान
मागे स्वासि को पोसा क की नी लाई कन वस्या ताहा पछी मदन वति ले जाना राजा ले म
दन वति लाई भदु हे मदन वति अवतै ले अकी तर ह मा नु पदेन तं मे एखि भदु भनी
भंदा मदन वती भदु हेमहा राजा मेरो जई को सुख हजु को भयो अवचा दीन सम
पथे नु हवस भनी वीरिगदी ताहा राजा ले वधीया लो भनी अने क चाकर हदी वहु
तै धनु द्यार त्र भया का थार घा मा एखा ताहा पछी मदन वती ले आफ्ना चाकर ह
द लाई भदु हे चाकर ह हो मेरो गहना छैन वाही र वजार मा कसै ले वालो वेचन
त्याया आहा दाकी त्याई भनी मदन वती ले अहाई सुधि न ताहा पछी भोली का दीन
मा मदन वती का स्वासि राजा वीरु मादीये स्वासि को पोसा क लाई वालो वेच
न त्यायो सहमा छुम्दै डुली कसै ले वालो की छ की भनी दुलै र हो तव ताहा म
दन वती का चाकर ह ले देखा हामी ली दु भनी दाकी लगी मदन वती का को
थामा ले गया ताहा मदन वती संग यका भै भयो ताहा मदन वती ले अने क ध
न रात राजा वीरु मादीये लाई दी कन वीरी गई न हे प्रभ महा राजा अवयस्य द्ये ले
यो ता घोडा की नी ली भरे एत्रि मायो ग्याल मनी आई वलु हवस ताहा पछी म ग्या
त वात वलि आई हामी दुई जना भागी जाई ला भनी राजा लाई पथाई ताहा वात
मी स्की कन आई राजा वीरु मादीये ले पनि वढी या असल यो ता घोडा की ने
र बाकी र हा को दाम आ कै साथ मा एखा ताहा पछी अर्ध र जी का वयत भयो र
आफु लाई चोह का जती सखु अखु घोदा स्मे तली कन ताहा मदन वती वस्या का
ग्याल मनी राजा वीरु माजी तव सगया ताहा मदन वती ते स थई वात वा दो
भागी आई न्या ताक परेन र अली क वेला गदा राजा लाई नीद लाग्यो घोडा पाती
का थामा वाधी पाती मा आफु सुती र हा ताहा पछी ते स वेला मा यो ता चो र
आयो र हे दी पाती मा घोदा वाधी सुती र हा को देखि चो र भदु धन्ये र आज मे
र भाग्ये आज पोखु ले छ राजा का दवार मा चो नु वदो क र छ अव ते स घोडा चो र ले जा
उला भनी घोडा फेई वधन लाग्दा ते स वधन मा मदन वती माथी वार दो र लाई ग्याल

वातवहलिकन घोराको आउ मापने आननाहोले घोराहो एवीले गोए
जेताका बातो पुने नदि जो भेद न हकि ते नि ए भागेले पाजा अवहा मिदी
छि पुछ भै कन सुष भोग गी वसुला भनि जो ले भेदा तव मदन वति भेदि
न हरि हो भव कलो होला भैलेता एजा भनि आजा एजा भैया हेत दन
यस्तो पापि जो को हात्मा पर्न आयो अव कलो गर्मा हो भनि ममा चित नाग
रि वसिन तेस्ता वेला मा अर्को जो दिजना विव वात आई भयो हेले गितो
पनि जो र हो अवतेला त्याया कि स्वास्ती पोसो हि द भयार लो भनि दिजना
लेखो स्वात्ता हापरी जो र ह २ जना को रुग दा पयो येक जो र भेद न एनी मली दु
घोदा तें लेई अर्को जो र भेद घोदा तें लेई एनी मली दु भनी २ जना को ताहा रुग दा
गर्न लाग्या मदन वति भेद न हे जो र होति मिह २ जना को कान रुग दा गछे रु
ग दा गछे मलाई वदु ते पानी को प्या सुला गयो मलाई पानी घान देई प्या सले म
न लाग्यो मे एजी ई को क्षा गा भेदा दुई जना जो र भेद न तें भागी जाला भैया र
मद वती भेद न मे ए प्राण जान लाग्यो म काहा भाग्या दु भेदा दु वे जो र पानी
लीन गया ते स्वेलामा मदन वती ले अव मे हो ये लोगी वसु दु देन भनी घो
दा चधी गेई न को हिये क दे स मा पुगी ताहा वजार मागे क परा की नी मर्द को
पोसा क लाई मर्द को भेस गरी गेई न ताहा पछि वसु न पुगि नाम दे स मा पुगन
गेई न ई स्ते स्वाघ ले वदु न दुख दी ते स्ते स्को मानी सुहृ खां दा एजाले ज
स्ते स्वाघ लाई मर्न सकला तस्लाई मेरी छोरी मै जा दी ई ला भनी पुती
ग्या ग्या को र हेछ ई स्वे वाघ ले मर्द को पोसा क लाया की मदन वति लाई व
न जांदा ताहा मदन वती ले ख दु ले हानी ते स्वाघ लाई मारी दीया ताहा वाघ
मारी एवे को दे स दा ई स्ते स्को मानी सुहृ एजा को हजु मागे क न वीती
गर्न लाग्या हे महा एज योता पादे सी आई क न हामी लाई दुःख दी ने वाघ
लाई मायो भनी वीती ग्या एजा पनी वदु ते सुसी भै क न महा पुछ लाई
दा क न पथाई र गे क न एजा को दर्स न ग्या ताहा पछि एजाले तिन्का दुप जो
भन स्वै संजु क भया को देखी एजाले दु कु म गर्द न हे मीती ति महा पुछ
वदो ते जी र ह्या छर ति पुछ लाई मे ए पुती क न्या दान दी ई ला भनी आजा
गर्द भया ताहा मीती वीती गर्द न हे महा एज हा प्रा मै जा दी नु ति महा पुछ
लाई जो ग्य छ भनी वीती ग्या ताहा प्रा त्र एजाले आफनी एनी लाई दा की क
न भेद न हे एनी हा प्रा भागेले महा जानी ते ज वत अति सु दान को रूप जो
भन को वर्णना को गर्न सकला ये स्ता महा पुछ येक आई र ह्या का छर ति

नलाई हा प्रा मै जा दि छ भनी आ ग्या भया एनी ले पनी वडिया दी नु ह व स भनी वीती
गरी न र वी वा ह को सरा जा म तयार गर्न लाग्या ताहा पछि नी को दी नु ल ग्ने हे ए
वी वा ह गरी क न दी या ए छी पुछ भै क न व स्या ताहा प्रा त्र येक ही दी न भया प
छी व दी न तस् मै जाले आफनी महतारी छेई वीती गर्द न हे महा तारी ज्प ति प्रा मु
वाई ता लो ग्या र हे न छ न स्वास्ती को सो भाव छ न भनी वदा विर ह ले ई दी नु व
का कुरा सवै द तात्र क ही न छोरी का ये स्तो वी ला प गरी को हेरी सुनी महतारी भ
छ न हे पुती तें धंधान मा नु मै ले ते ए पु वा ज्प छेई विवि ग र्द ला की की न ग र्द भ
नी भलो सा दी ई न तव एनी ले एजा छेई वीती गर्द न हे महा एज हा प्रा को छोरी म
छेई आई वदु ते वी ला प गरी ई नु ल गी न क्यान ई छ स भनी भयार तव मै जाले भ
न ल गी न हे महा तारी ज्प मे ए पुछ ता लो ग्या र हे न छ न स्वास्ती को सो भाव र हे
छ न भनी ई न ल गी न अव क सो ग र्मा हो भनी एनी ले विवि गरी न ताहा पछि
एजा आ ग्या गर्द न हे एनी तें मु प ला गी वदु एजु व जी स ग म लो पुं ला भयार तव
एजाले मु व जी लाई दा के र लो धन लाग्या हे एज कु मार तपा जी ले स्त्रि को ले छ न ग
या को क्या अर्थ ले हो भेदा तव एज कु मार विवि गर्द न हे स सु र म ति र्थ जा न ग र्द
छी ग मन व व र्थ संम दो म्या को छ भनी विवि ग र्मा ताहा प्रा त्र मु वाई स ग भया को कुरा
सवै शत न एजाले आफ्ना नि छेई कथा ताहा पछि एनिले पनि आफ्ना छोरी लाई
क हि दु माई र ह्या भया ताहा पछि एज कु मार ले आफ्ना दा मा व र्मा दा म्या क
र वाल के ता ह र लाइ अ हाई दा भया हे दा म्या प्र वृ ती के ता हो यो हा मु दि श मा
को हि दे शि प र्दे सि आया प की क न मे ए अ गा दि स्या उ नु भनि आ ग्या गर्द भ
या तव दा म्या के ता क न वाल ह र ले ह व स भनि वा हि र गे हे र्न लाग्यो को हि
क न वाल दा मा व र्म ग या ताहा प्रा त्र को हिये क दिन मा उ नै २ जना जो र ह
ह आया ता हा छी का मा व र्मे जो कि ह र ले भेद न हे महा पुछ भो हां प्रा ए
जाले को हि दे शि प र्दे शि आया ना हा दा कि ल्या ई भयार को म जि छ न अव
ति मि हे द हि द भनि दा किले ग या र विवि गर्द न हे शो हे व २ जना प र्दे शि आ
श ह्या छ न दा कि ल्या या भनि दर्श न ग ए या ताहा पछि एज कु मार भेद न हे प
र्दे शि ति मि ह र को हो क्या नि मि त नि मि २ जना ना हा आयो भनि भेदा प र्दे शि
विति गर्द न हे सा हे व हा मि स वैं वि ति गर्दो लु ठ ह व स ये क दिन का विर व ये मा
ह मि २ जना वा तो मा आई दा योता जो ले स्वास्ति योता योता घोदा जो रि
ल्या यो हा मि ले भे म्यो र त स जो ले त्या या को स्वास्ति र घोदा हा मि ले पो शी
ल्या यो ताहा पछि त्यो स्वास्ति ले ति र्थो ले भर्न लाग्या भनि र हा मि ह र दि जना

पानी लीन गयो तेसु ओस रमा आ फु घोडा बधी भागी गई न तसु कार तेसु स्वाहीला
 ई जो जना कन आया को हो जहा कसे हो देया को भया आया को भया हजुरात
 जो जखवा गरी दीनु भया हुने हो भनी बीती गया वधीया लौ भनी ये कजगा मा रा
 सन पथाया ताहा पछि कतवाल ले अर्को पदेसी वजना आये छ र ने सलाई पनी
 दा की लगी कन एज कु मार को द स न ग ई ए वि दी यो तव एज कु मार भई न हे प
 र्द सी ती मी कान जहा आया को हो भनी सो ध्या तव पादे सी बीती गई न हे सा हे व मै ले
 यो धी स्वा सि चो री ल्या या था वी व दा तो मा र जना चो र भैया नि नि ह ह ले घो दा पनी
 स्वा ही पनी सो ले र ले गया तेसु नि नि त तेसु स्वा ही लाई जो जना आया हजुरा को दे स्मा भ
 या यो जी दी नु ह व स भनी बीती गयो तव एज कु मार भई न हे पदेसी वधीया हा मी ह
 ह ले जो जि दी उं ला भनी ये कजगा मा वा स दी ए या फे री अर्को वजना पदे सी आया च
 की दा ले एज कु मार दे ई ल्या या एज कु मार भई न हे पदेसी जहा कया का म ले
 आयो भनी सो ध्या पदे सी भई न हे सा हे व म स वै कु ए वी ती गई न सु नु ह व स को
 ही ये क दी न मा र त पी ग ला व नी या को पुत्री मे रो ए जे सु धा वे वी ई ना र भ दा भ
 ए वि दी मै ले वी वा ह गरी ल्या ये की प्री प्रा नु स मा न्का स्वा सि म द ना व ति ये क ए
 जा वा र लगे छ र सो हि ए जा का धाई को धा मा ल मे ले मै ले मे रा स्वा ही भे ति ध न
 त मे ले त ल्या ई सो ध न ले १ घो दा की नी ली वा की ध न मे री सा थ रा वि सो घो दा ली
 मे री स्वा ही म द ना व ती ए वे का धाई जाल म नी अर्ध ए त्री मा गे व से का थी ज ते स
 वे ला म लाई नी द्रा ले चा पी आ ई दा घो दा पा ती का था म मा वा धी म सु ती रहे का थी
 आ ता हा म लाई नी द वा ड वी म री हे दी मे रा घो दा न हुं दा चो री लगे छ र मे रा घो दा क
 हा पाई भनी दे स दे स्मा हे री दु ली रहे को हो हे एज कु मार त पाई वा त जहा आया को
 छ की छे न भनी जो ज खवा गरी दी नु भया व हु न भ स ल हु ने छ भनी बीती गई भया
 ता हा ते ती वा त व ता नु सु नी एज कु मार को भे व गरी व स्या की म द ना व ती मु सु क हा
 सी क न भनी ला गी भू हे प मे भ र आ ज दे व सं जो ग वा त मी लाई दी यो मे रा स्वा मी ई नै हु
 न भनी म म्मा धानी महा ह र्ष मा न्ग री आ फु सी त र ह न्या स वै मानी ल लाई बा ही ए
 थाई सो ध न ला गी रहे प्र भू ह जुरा त म लाई चि हु स की न भनी ए त व म द ना व ति ले
 वि ति गई न हे मा हा ए ज ह जुरा की स्त्री म द ना व ति भये का म हुं ह जुरा त भने का कु
 ए स वै मै ले था हा पा ज के ग ई दी न द श ले ग दी ह जुरा को मे ए र जना को दु ते र व
 लु प यो आज मे रा भो ले धी प र मे भ र का क पा ले च न को द स न पा ज भनी च
 र्ण मा धो क दी क न हा त मे री व स भया ता हा प्रा न म द ना व ती ले अर्को पो सा क लाई
 क न ति चो र ह ह लाई दा की क न सा स ना ग ई आ फु ले वी वा ह ग या की ए नी लाई

अधी को स वै द ता न सु नाई क न भं दी न हे ए नी ए जा ई नै हु न ई न्का नि मि त मा भे
 ले ये स्तो गरी हि या की हु न अव हा मी ह ह र जना ई न्का ए नी भ यो अर्को ता
 ह मा नु प दे न भनी ता हा ३ जना ए जा ए नी ह ह को म हा सु ख आ न न गरी व स
 दा भया हे ए जा भो ज दे व ये स्ता प ए क्र मी ए जा वी र वी क्र मा दी त क सीं घा
 स न मा ति मि ज स्ता ए जा व सु जो ग्य छे न भनी क म ला व ति ना म पु त ली ई दी
 गई न ॥ **इति श्री प्रथम पुतली का कथा हा समापत ॥ १॥** फे री ध र्म लक्ष ना
 ना म गे का अर्को पु त ली का नि स्की भं न ला गी न हे ए जा भो ज दे व म यो ता प ए पु र्व का ल को
 क था हा क हे हु मे ऐ क था न सु नी यो सीं घा स न मा व स हुं दे न भनी भं दा ता हा ए जा भो
 ज दे व व दो आ स र्ये मानी क हिं द न हे पु त ली का ति मि ले भं न ला या को क स्त्री क था
 हा हो भ न भनी भं दा त व ता हा पु त ली का भं न ला गी न हे ए जा भो ज दे व सु नु ह व स ए
 ए पु र्व का ल्मा हे म द न नाई गे का ये क दे स धी यो ते स दे स्का ए जा वी र वी क्र मा दी ये
 धी यो ता हा ये का दी म्मा ए जा वी र वी क्र मा दी ये स भा मा व स दा ते स वे ला मा को हि १
 व्रं ल्म आ ये र ए जा लाई आ सि र वा द ग री क न वि ति गर् न ला ग्या हे म हा ए ज मे ए म न
 मा व दो सी र्वा भ या का कु ए ये क वि ति गर् न क न भया क सो भ म्मा ये स ज ग त स न्सा
 मा दु रि व ह ह स दे दु ल पाई छ न सु खी ह ह स दे सु ल पाई छ न यो क्का का र ले ये स्तो
 भ यो भनी व्रं ल्म ले वि ति ग या त व ए जा भं द न हे व्रं ल्म ले को का कु ए ग र्छे अ भा गी ह ह
 लाई भा ग्य दी न क न म स क हु भनी वि क्र मा दी ये ए जाले भं दा फे री व्रं ल्म ला वी ती गई न हे
 म हा ए ज भं द का र म ग र्छे ह व स अ भा गी लाई ता भा ग्य दी ने भ वी त ये को का म हो ति मि ले
 का ह दी न स क ला भनी वि ति ग या त व ए जा वी क्र मा दी त ले म स क हु भनी अर्ह का
 गरी मंत्री प्र भृ ति स वै लाई दा की भा ग्य गई न हे मं त्रि हो ज स्तो गरी म लाई ति मि ह ह
 ले मा भे ग र्छे आ ज दे शि म न आ ई ज्वा ल ई नी व्रं ल्म लाई ति मि ह ह स वै दु नी जाले मा भे ग री व ह
 म व्रं ल्म को भे व गरी दे हा ई त र फे र्छे जो भनी मंत्री ह ह स वै जना लाई भ ह ई क न वी क्र
 मा दी ये ए जाले आ फु ए जे उ लु क स वै ति व्रं ल्म लाई सो पी दी आ फु व्रं ल्म को भे
 व गरी दे स व्रा की र्ण जो दा भया ता हा प छि जो दा र कां ति पु र ना म ग या का न ग र मा
 पु ग्यो ते ल कां ति पु र न ग र का ए जा की छो री ए मंत्री की छो री ई नी ह ह दु ई जना को म
 हा वी ती भे मी ल्या का थी या ई नी दु ई जना ह ह क न्मा ले अर्को चा हि मंत्री का छो ए सी त व हु ते
 प्री ती ए वी व स्या का छ न त व ये का दी म्मा मै जा भं द न हे मं त्रि पु त्र हो अव मे रा वा मा ह ता र ह ह व
 त मे री वी वा ह ग री दि न ला ग्यो अव भे ति मि र म दु ति न ला ग्यो अव य ले व शो र नि वी
 ह ह ई न अव ति मि र म दि जना को प्री ती न दु ले उ पा य ग र्छे प मी भ नि मै जार मंत्री पु त्र
 को स ह्मा ग री भा गि जाई भ नि न र ता हा मंत्री पु त्र ले ह व स भ नि क न र जना को म तो

40
35
30
25
20
15
10
5
0

मिलाई कन ताहा केरी मैजा भंडन हेमंत्रि पुत्र होति मिहामी मध्ये जो अधीवातनी सुफल
यो सहका थोका वाहीर मारहे का पातिमा पर्वतु भनी मतो गऐ कन आक्रा आक्रा घ
र गया ताहा पछी ते सदेका थोका वंध गर्ने सामको ववत भै रहेछु र तव ते स्ववत
मा राजा वीरवी क्रमा दीये पनी ते सै पाती मा पुग्या छुन एतव एतप नो एताही पाती
मा वासु गरी वस्पा तव ताहा राजा को छोरे मैजा मंत्री को छोरे दुई जना पनी एतका व
खत हुंदा घरात वावा महारी जहवात थाहा नदी भागी आई ते सै पाती मा आ
या वस्पा ताहा राजा वीरवी क्रमा दीये उभई वसे को राई मंत्री का छोरे एहो भन्थानी
मैजा ले राजा वीरवी क्रमा दीये लाई भई न हे मंत्री पुत्र हो हुमी हनु भन्दा तपाजी अधीवात पा
रागु भयो की भनी बोलाई न ताहा राजा वीरवी क्रमा दीये ले आया भनी न ताहा पछी मैजा
भंदी न हेमंत्रि पुत्र अवहामी हनु राजा लाई सीधु राहली दीनु हवस् भनी वीरिगरी न
राजाले सिंहाहाली भाये पती भया लभनी मैजा लाई भनी न तव केरी मंत्री की छोरे लाई पनी
सीधु हाहली अनाज वस्त्र प्रसन्न हवस् भनी आसी वाद दीया ताहा पछी एतवी हुये
राजा वीरवी क्रमा दीये म्याजा गर्छु हे कन्या हनु होति मिहामे प्रताई को भनी थान्यो मता जोगी
यो हो जाहा पायो ताहा मगि खां न्याहुं ति मिहामे फर्कि जाउ भन्यो एतव ताहा मंत्री की छोरे भा
गी गर्छु ताहा पछी राजा कन्या मैजा ले विनि गर्छु हे स्वामित पाजी कले भया पनी तपा
की स्त्रिम भयो मे एक र्म ले गरी लाया पछी आकी लाई दो सहेन कलो भन्ना **॥ श्री क ॥**
विधाता लिखिता यस्या ललातेश मालिका **॥** देवोऽपि नृहि शक्रो ति शालिख्य लि
खितं पुण **॥ अथा ॥** हे प्रभु स्वामि मेरो ललातमा विधाते लेखि लाया को आज
देव ले पनी मेताई न सक्छेन तसर्थ मे एभावी ले हनु राजा स्वामी पायो जो हनु
कोई क्षाछ सो गर्नु हवस् भनी कनवस्ती भई न ताहा पछी येका दीन्या ईनी मैजा
कावावा ले थाहा पाई कन दाकन पथाई दाभया तव ताहा दाकन आउने लाई भ
छु न हे दुत हो आज मे एभावा ले दाकन पथाया को वेस् भयो के गर्नु मे ए कर्म
मा ये छे हुं ने रहेछु भनी नगै वसी रहि न तव ताहा आक्रा पुत्री न आया को हे
राजाले पनी आक्रा पुत्री को माया त्याग गरी वस्दा भया ताहा पछी कोही येक
दीन्या मैजा का वावा राजा सीका खे लन कन जान लाई भाए दा मंत्री पुजा ह
ह सवैल स्का दाकन पथाया को खव एसमा चारु नै मैजा का स्वामी जोगी हुने ले
सुन्या आक्रा एनी लाई आज गर्छु हे एनी तिमा वावा आज सीका खे लन जाछु न
मपनी जो छु तिमा वावा थैति मिमै कन योटा घोडा मगी देई भंदा तव ताहा मैजा ले
वीरिगर्छु न हे प्रभु स्वामी मे एभावा ले मलाई त्याग गरी घोडा को छु अव मैले क

सोगी जाउ भनी भंगु भो तव वीर मादीये राजा म्याजा गर्छु हे एनी तिमैले तिमा वावा
हानगै मैले भन्यो जसो घोडा येक ल्यायेन भन्यो मैले यो जीवको माया लेने छेन अवस्
म मर्छु भनी आग्या गया ताहा पछी मैजा दई कन आक्रा वावा का हनु मागे कन वि
निगर्छु न हे वावा मे ए पुह्र सलाई योता घोडा वक्त नु हवस् तपाजी का साथै मा आई सीका
खे लन आई दु भनी वीरिगरी पथाया को छु तव ताहा राजा वात तेति कु ए मैजा को कु ए सु
नी एजा ए लाई कन भई न हे पापी छु तैले मे ए नाई फाली स् तं मे एदवा मान आई जा
भन्या ताहा पछी मंत्री वीरिगर्छु न हे म हा एज वधीया भयो हावा यो ग घोडा वहु
लाया का छु ते ही घोडा दी पथाई र तव ते स घोडा ले माली ताहा पछी मैजा लाई दवी
ए लाई ला भनी ए राजाले सो भया त्यो वहुला भया की घोडा पुनी जा लाई फा
क गरी नी काही ल्याई भन्या ए हो गया एजाले से जान न सके का घोडा अती वहुला
भया की घोडा ले जा भनी मैजा लाई भन्दा तव ताहा मैजा वीरिगर्छु न हे वावा यस्तो
घोडा मैले कसो गरि ले जाई हनु एतव कस्तु भया को छु सक्या लीन आई ला भनी क
न आफ्ना सो ग्या वस्पा का थारु मागे कन विनिगर्छु न हे प्रभु स्वामि मे एभावा ले वदो हनु भया
का घोडा को मै एजमान भया का दीये छु मैले स्वादन न सकी तही छोरे आया को छु हनु एत
ल्याई न सक्नु छु भन्यो लिन जाउ हवस् भनि विनिगरी भया ताहा एजाले भई न हे मै जाव
छिया भयो ते एभावा ले दिया छु न मल काल्या उला भनि एतव विरविक्रमा दित्त राजा
ले जाहा घोडा एके का थीया ताहा गै घोडा लि आसे का पातिमा ल्याई एके का थीयो
ताहा पछी राजा विरविक्रमा दीये ले घोडा वधिद गु एयो ए राजा अधि र लागी वरा
वन मा पुग्या वन मा जति मग धियो त्यो शवै को कान का ति २ छोडि दिया आफ्ना
यका ति र जाई कन वस्पा ताहा पछी काहा कति द्वा दीया को मृग हनु लाई राजा हनु ले सीका
खे ली कन माली लाया आक्रा र घा गया ताहा पछी मैजा ले आक्रा सल न आया
को देखि मन मावी चार गरी भन लागी न हनु एजाले गया था कलो पो भयो अवस्
र्यो भरी मान आई नु भया मैले अवस् मर्छु भनी फीकी गरी कन वस्पा की थीया तसै
वेला मा आक्रा सल म आई पुग्या को देखि अती सुसी भै भन लागी न हे प्रभु यस्वेता
संमकान वीरार गरी वक्तु भयो भनी वीरिगर्छु न तव एजा वीर क्रमा दीये भई न हे ए
नी वन मा पुग्या २ अली कवे र थीलो भयो अव म आई पुग्या अव यो घोडा ते एभावा
थै पुग्या ई देई भनी आग्या भया एनी ले हवस् भनी वहुला भया की घोडा वाघो दो
म्याई दा कै ले गया आक्रा वावा का हनु मा पुग्या ई कन विनिगरी न हे वावा यो घोडा
लीनु हवस् भनी न त्यो घोडा ल्याया को देखी एजा आस र्यो मान्या एतव घोडा कति

55 60

रवादारहलेलीकनतवेलामाहीकनवाओताहापदीएनीवेदाभैफकी
रआक्रास्वामिदेईवीत्रीगयाहेप्रभूघोडापुसाईकनआयाभनीवीत्रीगरि
ताहाफेरीवीक्रमादीतेराजाआज्ञागईनहेएनीमलाईयेस्त्रोकुएरेगलेमे
ऐजगलीरहाछुतस्कारमातेएकावादेईजेकुएरेगकाईलाजगएनाके
नीमीतयेकरुज्जाए१०००मगहकोकानमागील्लाईभनीभन्योएनीलेह
वस्भनीआफ्रावुवाज्जथैगईनताहापुगीएनीलेवीत्रीगरिहेवावामेएस्वा
मीकनईलाजगनीमीत१०००मगकोकानयाहीयोवीत्रीगर्नआयाकोहोहजु
एवातकपागनेहुंछभन्येदीवकलनुहवस्भनीवीत्रीगर्नभयाताहापदीएजाआ
ज्ञागईनहेमत्रीहामीलेजतीमगमाएस्वायाकोहृतिसवैमगकोकानकातीमै
जालाईदीपथाइभनीअहायाएताहामैत्रीलेराजाकोआग्यामानीकनमैजाला
ईपनीस्मेतकीरलैमेकनसवैमगकोकानहेनलाग्यायेकमगकोसुधा
कानदेखिनमैत्रीभईनहेमैजायेतीमगमायौटाकोपनीकानहेनअवक
सोगईतिस्वामिदेईनभनीवीत्रीगर्नजानुहवस्भन्योएताहाप्रांतमैज
फकीकनअईआफ्रास्वामिदेईसवैविस्त्रावीत्रीगरिहेताहापदीएजावीर
वीक्रमादीत्यआग्यागईनहेएनीमैलेतेएवावाकावुधीपरक्रममात्रेहयाको
होतिमगहकोकानसकेयोमेरावीमायेकरुज्जाएतेएवावाकाहजुरमाल
गीपुसाईखन्याईआईभनीएनीकाहात्याजावीलोपीदीपथायाताहाएनीलेपनी
हवस्भनीजावीलीकनआफ्रावुवाज्जथैगईवीत्रीगरिहेवावातपात्रीकाजुवाईले
चढाईपथायाकोयोमगकोकानलीनुहवस्भनीजावीखन्याईदीईनताहापदी
एजाकासभामावहेहएजाभैत्रीभाएदाप्रजाहहसवैजनालेहेरिबदोआसय्य
मानीकनवस्योतबताहाएजाआज्ञागईनहेमत्रीप्रभतीसवैलोकहोहेरयेस्त्रो
परक्रमगर्नीतामनुस्येहवैनकेवलदेवताहोलाअवहामीहहसवैतिमहापु
सभयाकाधरुमागैहेनजाईभनीकनएजाभैत्रीप्रभतीसवैजनाएजावीक्रमादीत्ये
वयाकाथाईमाजाईभनिकनजाईभयाताहापदिराजाआग्यागईनहेमाहापुख
तपात्रीकोहोकाहावातआउनुभयोमलाईशवहतातविस्त्राएरीकहनुहव
सभनिआग्यागईभयाताहापदीयतिकराएजाकोववनसुनीकनताहाए
जाविक्रमादीत्यआग्यागईभयाहेमहाएजमविक्रमादीत्यएजाहुंभन्योए
ताहापदीएजालेभईनहेमहाएजधमे२मेभाग्यतपात्रीजस्तोनुवाईमैलेपा
जाभोनमहाहर्षमात्रगरिमहाआदभावगएअनेग२पोशाकगहनाछालत

रवाहतिघोडास्मेतसीरेपाईडीअनेकनाचगीदुमंगलगरीवाजावजाईसीधुआजा
गरीएजावीक्रमादीत्येलेआफ्रादावाएमालेगयाताहापदीकतिकेदीनवस्यापदि
येकादीन्याएजावीक्रमादीत्येलेआफ्राससुरादेईविदामागीएनीस्मेतलीआफ्राए
जधानीमाआईकनसींछालनमावस्याभयाताहामैत्रीप्रभतिसवैजनाआईदईन
गयाएजाविक्रमादीत्येमैत्रीप्रभतीसवैलोकहहलेपाएपाक्षेमकुसलगयाताहा
प्रांतयेकदीनमाजसवांछएलाईआफुलेएजसोपीगयाथाउसवांछएविनिगईनहे
महाएजमेविकीसुनुहवस्भुदीनदेखिहजुदेसांशपावलागनुभयोथोतसदी
नदेखिमअभागीभयाहुहजुभाग्यमानीहुनालेदेसदेशात्रमाजानुभयोतपनीसु
वीस्त्रासाथआईपुनुभयोअवहजुकोएजहजुरैवाटलीनुहवस्भनीब्रांछएलेवी
त्रीगयाताहापदीएजावीक्रमादीत्येलेअधीकाजस्त्रोएजेकोप्रतीपालना
गीवस्त्राभयाहेएजाभोजदेवयेस्त्रापराक्रमीएजावीक्रमादीत्येवस्याकोसीं
छालनमावीनातिन्काजतीपाएकमलेवहुहुंदैनभनीधर्मलक्षनानामपुतले
काईदीगईन॥इतिवीक्रमादीत्येकथायादीतीयेपुतलीकासमाप्रम॥ २ ॥
फेरिभोजदेवएजासिंछालनमावहकनतयारहुंदाएनीललक्षणाभयाका
अकीपुतलीकायेकनीस्कीकनभनलागीनहेएजाभोजदेवमेएकएनसुनीयोसीं
छालनमातिमिवहहुंदैनमयेककथाहकईहुसुनुहवस्भनीकहनलाग्याहे
एजाभोजदेवसुनएजाविक्रमादीत्येलेपसुपईहकोबोलीवुहेकोथीयोत
वयेकादीन्याएजावीक्रमादीत्येएनीस्मेतभै२जनाकोवहुहुसीसंगएजदवा
कासोपीकाग्यावसीरहेकावस्यभैगेरभैगेर२जनाछानामावसीकनकुए
गरीवसीरहाताहभैगेरभैछनहेप्रभस्वामीतिमिरमपुठावुठीकोअवस्त्राभयो
मैलेथोराबदोअझूतकोकरुनेकोदक्याहोभमावहुकुसुमकोफलस्याया
देखिबुछावुठीभयातापनी१२वर्षकोतहनातहनीहुंछभेदासुन्याकोदअवये
सवपत्माहामीलेसोफलपायाहुंन्याथीयोभनीभगेरभगेरिहीजनाकोकु
रागेकाएजावीक्रमादीत्येलेसुनीकनआकासमात्रलेहासिवस्योताहाप
दीएनीभईनहेप्रभस्वामीहजुएविनाशकारमाक्यानिमित्तलेहासुऊ
छमलाईसोकारनकहनुहवस्भनिबितिगरिहेएजाभईनमैलेथोताआ
शर्यकोकरुनीकनहास्याकलोहोभंयेहेएनीसुनन्पोभगेरिलेभगेराला
ईकहीछनवहुकुसुमकोफलस्याईलाईनपायातहनातहनीहुंछभेदभ
गएलेहामीपंछिजातशमुडपारकोफलकसोगरिस्त्राईलाईनशकउछे

नभयो एते स्का नमः हाहा को हो भंदा तव एनी ले ते ती कुरा एजा को सुनी कन ए
नीवी ती गद न हे प्रभु महा एजे ले भया तो कुल ये सस न्ना एमा नभया को भया तो भं
गे ए भं गे ए ह को कु ए गद न पे दी जात भै कन पनी ते ती को मे हे न दुर्ग न कन साम
थं द न हे प्रभु तो कुल समुद्र पार मा भया ता पनी जाहा सु के भया पनी दे स दे सा
व मा भया पनी तो जी ख वा ग ए ई काई व क नु हो ला हे प्रभु महा एज य स्को ए
ये का मु लु कु को अधी पती भया का ह नु भया पदी गर्न न स क्का को क्का का म् भ
नी अने ग र ह र्ग कु ए ग र अ न पानी स्मे त न खाई ह त्या ग र व सी क ता हा प दी ए
जा वी क्र मा दी ये के हि भ न न स की व दो आ स र्ये मानी क न व ल्या अव क लो ग म्यो हो
प दी जात ह को कु ए मा व ग र व से को मे ले सु ने का कु ए एनी लाई भ ने का थी या
अ व ते स कु ए मा प दी ला गी अ न पानी स्मे त न खाई ह त्या ग र व सी र हो अव मे
लो क लो ग र त्यो व कु कु सु म् को कु ल खो ज ख वा ग र ह र्ग दे ई भ नी म म्मा व दो सु
ती ग र व स्या ता हा प्रां त ते स वे ला मा आ क्का हो ए विक्र म के श र ए ज कु मा र आ ई
क न भं द न हे म नी मे रा वा का को क्का इ ख प यो क्का भ यो के न सु ती ग र व स्यो भ नी भ नी धि
उ सो द रा भ या त व म नी वि ति ग द न हे ए ज कु मा र शा हे व ह नु का वा वा ला ई क ले
ले ग नी क न त ल क ने कु ए को इ ख प र ए हे द ह नु की सा नी आ मा वा त व कु कु सु म
को कु ल ल्पा ई दी नु प र्द भ नी व दो ह र ग र व स हि द न ते स कु ए मा ह नु की ठु
वा नु वा त व दो सु ती ग र व शि हे को हो भ नि म नी ले श वै कु ए को वि ति ग म्मा
त व म नी को कु ए सु नी विक्र म के श र भं द न हे म नी तो कु ल का हा पाई द म ली
न जां दु मे ए वा वा थै मे द्वा ए ई दे ई भ यो त व म नी ले ए ज कु मा र लाई सा थै म
ला गी पु म्मा ई दी न ता हा प दी ए ज कु मा र विक्र म के श र ले आ क्का वा क्का ह नु
मी गै क न वि ति ग द न हे वा वा मि न स्ता हो ए भै क न प नि ते ती का म्मा ह नु वी क्की
की ग र्ग प र्द न म लाई वि रा दि नु ह व स भंदा ता हा ए ज भं द न हे द न विक्र म के श र
त उ मे र न पु के का वा ल प ले क सो ग र ह्पा ई न श क ला तो कु ल भ ने प थी मा द न
श मु ड पार का कु ल क सो ग र ह्पा उ द्दे स भ नि आ ग्रा ग री भ या ता हा विक्र म के
श र ले वि ति ग द न हे वा वा तो कु ल मे ले ता हा सु के भ या ता प नी म ली नु जां दु
वि द मा न व क नु ह व स भ नि वि ति ग म्मा ता हा प दी ए ज आ ज ग द न हे पु
अ त जा न्म आ त्मा उ सो भ या ते री ला नि कां दी आ मा को हो ए लाई प नी ते री सा थ
मा ले जाई स्वा रा मा स भा सित जाई भ नी जो चा हे का स स्र अ स्र ध न दु यो चा हे
का ज ति ली जाई भ नी वी द दी या ता हा ए ज कु मा र ह ले ह व स भ नी २ ज ना ए ज कु

मा ह ले आ क्का वा का व लो मा धी क दि वि द भे डु वै भा र ग या ता हा प दी जां द २ व
दो द ला मे धु लो ज ग ला पु म्मा द न ता हा विक्र म के श र भं द न हे भा र प न्त्र के श र
ते र म् य के वा तो ग र न जा ई भि न्त्र वा तो ग र जो न प ली के न भ ने ते र म् २ ज ना उ वै
ति र ग या प दी वा वा म हा ए ज ले भ ने को कु ल हा मि २ भा र मा ये क ज ना ले अ व स्य पा
ई ने द न स र्थ हा मि ह नु जो अ धि के द न ये ही ज मा मा व सिर ह नु वा हा प दी स ग
उ वै भा र भि लि जा नु प ली भ नि वं दो व स ग र भि न्त्र वा तो ग र ग या ता हा प दी वि क
म के श र ए ज कु मा र जां द २ अ ति धु लो व न मा पु गी वा श ग र व स्या ता हा प दी तो व
न क स्तो भी यो भ ने भु त प्रे त सिं ह व्या पु रा क्ष रा ए दे शी व न जं तु ह र स वै ज म्मा भै व ति
र हे का अ ति द ला मे व न मा वा श ग र व स्या त व ए त का इ ती य प्र ह र मा वि क्र म के
श र ए ज कु मा र को नि द्वा वा त वि म की उ धि व स्या त व ते स वे ला मा ये क ए क्षे शि म
मे भ भि न हे म हा पु र प हो मे ए कु ए सु न ते स ह म्मा रु द र्द ए म्मा को रु दी मे ए म्मा
ते हो ए हो कि दि ई भ नि न त व वि क्र म के श र भं द न हे ली ति मि को हो म नु क न्ना
हो की दे व क न्ना हो की अ थ वा ए क्ष सी क न्ना हो की ति मि अ ती सु न्दी ए प्रो भ या का
द न ति मि उ द नु प नी स क द न ति मि ज स्तो ए प्रे भ या का क न्ना मे ले अ ज स म्म दे व का
द न ति मि को हो म थ ई क ह नु ह व स भ यो ए त व ता हा ए क्ष सी भं द न हे म हा पु
र व म ए क्षे सी द न भ नी क ही न ता हा प्रां त वि क्र म के श र ले ते ती वा त सु ने वी ती मे
ह त प त ग री ता प त्र को ख कु हा त्मा ली ये ए क्ष सी का गो द का ति दी या ए ता हा
ए क्ष सी ले म हा स द ग र क ए ई क न पु त मा ला या को स ए उ द्दी भा गी ग र्द न
ता हा प दी सा हे व ले ख र्ग लि क न व सिर हिन त व ए न प नी वि हा यो ता हा दे मि उ थी
क न वि क्र म के स र ए ज कु मा र भो ज पु र्ता र्ग रे का स ह र मा पु म्मा ए दे स श ह र भि
न जां द ये क ध र मा व डी उ म्मा त स द ग र हं दी ए ह्पा द न तो रो या को स द वि क्र म
के स र ले सु म्मा र ते ल ध र भि न प सिक न सो भ द न हे सु भी या ती मि ह र क्का का र
न ले हं दो भंदा त व कु भी या भं द न हे म हा पु र प ती मी को हो का हा वा त आ यो
भ नि ए त व वि क्र म के श र भं द न हे सु भी या म प र दे शी कुं ति मी हे र क्का नी मी
ति ले रो या को हो भ नी लो ध न आ यो भ यो सु भी या भं द न हे म हा पु र प मे रो
उ ख को कु ए सु नु ह व स ये ल दे स को न जी क मा व न ए ह न ते स व न मा ये क
ए क्ष ल व स्या को र हे द न ते स ए क्ष ल लाई हा म्मा ए ज ले ये स दे श का धा ही पा
लो लाई ए म्मा को र हे द न त स र्थ वा व न पार्थी ७ को भा र जो र पा च रं गो र मा
नी स ज ना ९ स्मे त ये ती स ए ज म्मा प लो प न्ने ले जो री दी नु प न्ने र हे द न दी न

काहियेले नाहसंगदिनुपेने कुनाले आजमेरे पालो आयो हासिहसभसा ३ जना
जाहानमात्रोहामि ३ जनामा १ जनाएक्षललाई पुवाउने मने जानपमो तलथे
हामिहसरेपीबलेकोहोभनिएतवनेतिकुएबिक्रमकेशरीलेलुनीकनभइद
हेबुधीयातेतिकुएमातिमिहसफिकीमाउपदेनतीभीहसकोलातोमजाउ
लाभरा बुधीयाभइदह हेमहापुरुषअर्कोकोलातोभैकोमनेआईदह मप
सालादेन मनेकालबैकोयकेहोभनिएताहाबिक्रमकेशरीलेभइदह हेबु
धिआमेले। जनेजतिसांजाम तमागए मजाउभनियमोए तवबुधियाह
जातजाबलमाधी ७ कोभाता जोएमात्रएगोए जोबाहेकासांजामसबैतया
गरिएपीदिइत तवताहासाहेबले जोएएकेकोसांजामहसबैलीउनीदेको
लातोभैएक्षेसबसाकोथाईमागया ताहाएक्षेसबसाकोथाईमापुग्गाम
दिअरसराजामबोकीले जामाहेरलाईफिएईआफुमात्रबलिरहीर ताहा
सधैकाबभतइदाएक्षेसआईवदोरीसगरीभनलाग्याहेपापीसमनुष्यभा
जनेकाहगईधीसमलाईवकुतवेभोकेएपीसअवतलाईबापुभयोएतवबि
क्रमकेशरीभइदह हेपापिसएक्षेसतेलेआजसम्मअनेगजीवाजेनुमनुष्यम
रिपारधीसअवआजतलाईमैलेमाहुकलेलाईसमनुपयाभम्यासमकी
भनिभदा तवएक्षेसवदोरीसगरीनुधगनेलाभमा ताहाएजकुमारकोएएदेल
स्मेत २ जनाकोवदोभाईलागीमहाअयोधुधभयोएताहाएजकुमारभइदह
मापासाएक्षेसतेलेयसदेस्माधेरिमापीसलाईमारिपायेदबहुतइखदी
देआजतलाईमेएतकोयोताएपत्रकाखडुलेहानीअवस्यमानेदुतेले
जस२कोलुमनीगतेपईगतेभनितहाहाएजकुमारलेआफुहातकोत्राप
त्रकाखडुलेहानीएक्षेसलाईमारिदीयाताहप्रातएजकुमारफकिआई
उलेघमोआईकनघर्मतीलाईदाकेभइदह हेघर्मतीएक्षेसलाईमैलेमा
रिआजातिमिहसदएउपदेन अवयेसदेसकोएजालेपनिअधीकाज
लो गुलजारगएिमोजमजाकलेगएजबलाईबहुभनिकह्यएताहाघर्मती
लेबदोआलर्यमापीभनलाग्या धंये २ आजमेरेभाग्यलेपाजातिमिको
हो मनुष्यहोकि देवताहोहामिहसकाबैएएक्षललाईमारिदीयो येसदे
सकोधेरैमानिसहसपाईदियोनेस्ताएक्षेसकनमारिदियोअवएतिप्रा
मनोबांछासबैसिद्धबलभनीबुधीयालेआसिर्वाददिइत ताहाप्रातयो
कुएएजालेसुन्याबिक्रमकेशरीएजकुमारलाईडाकिलेगयारएजाआजा

गर्दन हेमहापुरुष धंये २ तिप्रापुरुषार्थ तिमिदेखी मवकुतसु सीभयांअवतिमि
लाहमेरेदोरीवीवाहगएदीहुभनीआफुदोरीवीक्रमकेशरीलाईआफुदोरीवि
वाहगएदीया ताहाप्रात २४ दीवपदि वीक्रमकेशरीभइदह हेएनीमेएवावाला
ई दुखहुदावकुसमकोफुललीनआयाकोहुअवम सोहीफुलवाजना
कनजाहुमलाईविदादेउभंजातवएनीवीतीगर्दन हेप्रभस्वामी तोफुलभने
काजाहादेखिवकुदताछाछन ताछाभयातापनी तपाजीवदापएकनीहोसक
उहोलाजातुहसकेशीमायेहीवातोगरीपालुहोला भनिबितिगएविदादिईएता
हाबिक्रमकेशरीविदाभैजादाभया ताहाप्रातजादा २ येकबदासहरमापुग्गए
ताहासहरभित्रगेकनदकोएनजीकमादेएगएबासवस्यताहापदीयेकादिन
मानेसदेशकाएताकिदोरीमैजालेग्यालवातहेदी ताहाबिक्रमकेशरीएतकु
मालाईदेव्याएताहापदीमैजाभइदह हेरापीहसहोतोमाहापुरुषअतिप्रीभयाका
दह मलाईपुरुषगनीकेलायेकभयाकादह कोहोकाहावातआइवस्येकोहोतीमी
सपीहसगेतेसपुरुषसंगसोफुगरीबुधीदाकिल्याईभनीपथाईत ताहापदीस
बिहसगेकनभइदह हेमहापुरुषतिमिकोहोकाहावातआईबलेकोहोहात्रा
मैजालेतिमिलाईदाकनपथाईरहिदभनिदाकिलेगया ताहापदिमैजालित
भेदगएईदीईत ताहामैजाभंछीह हेमहापुरुष तिमिलाईदेखीकनमेरेमनुअती
चैवलाभयो तिमिकोहोकाहावातआयीवस्येकोहेतेप्रानाउक्याहो जातफाहो
भनीलोधीदा ताहाबिक्रमकेशरीएजकुमारभइदह हेमैजाभेएवावालाई
पकुसमकोफुलवाहीदा सोफुललीनकनआयाकोहुमैरेजाटएजवीसी
होमेएमाईभंये वीक्रमकेशरीभंयेकामहुभनीकहीन तवमैजावीतीगर्दनहे
प्रभस्वामिआजदेवलेभेदगएईदियोधने २ मेएभागभनिकलकामालागलपोट
माहालिदिसोचवागएआजदेबिरहजुरमेएपुरुषभयोभनीअएमादो
कदिस्त्रिपुत्रभमे महाशुभआनदगएवसदाभयाताहातोकुएकलेलाई
थाहानदिलुकार्एचिनताहाप्रातकोहीयकादीन्यामैजाकोमुषअंधारो
गएवस्यकोदेखिविक्रमकेशरीआजागर्दन हेएनीआजतलाईकेभयोतेए
मुषअंधारोदेखिदभनियमोए तवमैजाबितिगर्दनहेस्वामिप्रभमेरेइख
कोवातवेहोएबितिगहुसुनुहसकसोहोभनेकोहियेकएजावातअधी
मेएवावालाईलदाईवातहएईयेद एयोएतसुधाजितिलियेदतसर्थमेए
वावालेसोहिएतालाईकरतिनुपईआजलिनआईमुदतत्कारमाआज

लोहिदुस्वसमदिमलिनभयाकोहोभनिबितिगम्याताहाविक्रमकेशरिआग्याग
ईनहेगभितेएवबाजुसंगमलाईभेदगएईदेईभयोमैजालेहवसभनिआफ्रा
बुबाजुकाहजुमगिकनबितिगनेलोगिनहेवावायकसुहृवआयाकोहृ
हजुसीतभेतगहुभनीवीतीगईनभेदगहुहवसभनीनरतवएजालेपदेसी
लाईदाकनपथायाभेदगयातवएजाउग्यागईनहेमहापुहृवतिमिलेम
लाईक्यानिमितलेभेतहुभनीआयोभंडाविक्रमकेशरिभंदनहेमहाएज
हजुरथैअहएजालेकरलीनआईदुनभंणेहालुनदहोहोईनदीनुपरे
होभंणेदीनुपदेनतेसकुएमाहजुएईनुपदेनलदाईमगईलाभलाई
असलघोदायोतामाववकनुहवसभंडातवताहाएजालेऐजीघोदायेकदीया
आफ्राजतीभयाकोसीपाजीहृपनीसवैवातुलागरीदीयातस्रैवेलाभाकर
लिआएजालेपतिकारलिनपथायाकारलिनआईमाहृलेपतिकारईनदिया
भेएमहाएजालेतसंगलदाईगनेआईनेहभंडाकारिआएजालेभवउप्रांतकर
दिंदनसकालडाजीगनेआईभनिहृपकारपथायायोषवरएजाकाहजुमा
हुतहृलेवितिगईभयाताहापदिएजालेअतिकोधगरिकनआफ्राभेनिडा
किकनआग्यागईभयाहेमभिसिपाहीलोकलस्कारभयागएलदाईगनेजा
ईभनिलोकलस्कारमागरिकनलदाईगनेगयाताहापदिविक्रमकेशरिएन
कुमारलेपनिआफ्रालस्कारभयाकोशवेमाभेतयागरिवस्याताहापदिनुधग
नेआईमाहृजवआफ्रालहाकोधोकाभाआईपुक्कातवविक्रमकेशरिएनकु
मालेपनिआफ्रालस्कारहृलाईआजागईनलोकलस्कारहोनदराईनुधगर
लोभनिआफ्रालेवैरिकालस्कारसितलदाईगरिकुतिकानिबहुतेशेनाहृ
मायाताहापदिलदाईगनेआयाकावैरिशवेभाग्याताहापदिवैरिलाईजिति
कनसक्यापदिविक्रमकेशरिभंदनहेसिपाहितियालदाईगनेआयाएजा
लाईपक्रिवाधिल्याईनुभनिहुकुमग्याताहापदिसिपाहीहृगैकनपेकि
ल्यायाताहापदिविक्रमकेशरिभंदनहेएजाहामीवातअधितिमिलाईकारदि
नुपदेअवतिमिलेकारदिनुपयोभनिहामिलाईकारतियातेऐएमेसितलोई
लाभयाताहापदिकनकाकोबंदोवस्तेकोकागनेलेखिएनकुमारलाईहिज
तवएनकुमालेपनिविदागरीपथायाताहाईप्रांतविक्रमकेशरिएनकुमाले
दाईलेनियोभनिगतालाईशमाचारभनपथायातवएजालेपनिहाधियोडा
लावालस्कारिशाननावलियेएनकुमारविक्रमकेशरिलाईधोकावाहीऐक

नसिधुजाजागरीएनकुमारलाईल्याईदाभयाताहावदोउदलाहगरिकनआफ्रा
एनद्वारिपालग्याताहा२४दिनभयापदिएजालेआफ्राहोमैजाएनकुमारलाईदे
हयाशनदियाताहापदिअवआनदशितवस्यातवताहा१०१२०दिनभयापदिएन
कुमारविक्रमकेशरिभंदनहेएनिमवावाकाकार्यनिमितआयाकोहुमनाहुभया
एतवताहाएनिआजागईनहेप्रभृस्वामिपत्तो२लदाईगरिकनसकनुभयाको
तपाजीहोभयापदिमलाईदादिजातुनभंदुहोलातपाईकस्ताहोभयापदुप
कादिवाध्याभयाकायत्तोयत्तोसंगामगरिकनहानिहृलाईहयागहुभयाका
भनिगनेलेएनकुमारकोवरीमाधोकदिकनएनकुमारलाईविदादिपथायाताहा
पदिजादाजादामेवावतिताईगेकादेशमाहुग्यादेशभीनदवीकातनीकमावा
वस्यातवताहाहवीभिनरोयाकोअघोरसहगरियोकोसुन्याक्याहोभनिसोधंदा
भयायकस्वामिभंदनहेमहापुहृपतिमिकाहावातआयोभनिशोध्यातवविक्रम
केशरिभंदनहेस्वामिमपादेसिहुभयाएतवस्वामिलेभनलाग्याहिपदेईशुनुह
वसमैलेयोअघोरसहगरियोकोमभंदुवतातशवेभंदुहेपदेइयेसदेस्वामा
कायेकदोरिमैजादुनवतिललक्षनलेहुकभयाकोथीजाआनकाएनीमाभया
तिनिमित्त्याअघोरसहगरियोकोहोभयापदेईभंदनअहृनिजाव्यानेया
कोहोभयाएफेरिस्वामिलेभनलागीनहेपदेईशुनुयोताअहृनकोकरभंदुये
सदेसमासुदीपोलहुहुदेनकलोभयास्वशानपोलीकनएहृशानआयास्वक
ईपदेननवताहापदीएहृशआईकनपोलाभनिदराईदीरेहृनभयाएतवतेति
हुएस्वामिलेभयाकोलुनिकनपेपकारिभयाकाएनकुमारविक्रमकेशरिलेद
वोभिनगेकनएजाथेभनलागीनहेमहाएजभनिबितिगईहेएजासमलानमाभनाहु
लैजोयाहाएजाममात्रतयागरिकनवकनुहवसभयाएतवएजालेपनिशएजामन
यागरीदियाएतवएनकुमालेपनिहृवीकोकाईकनधालतवोलीकनस्वलानमाज
हुभनिजादाभयाताहापदिभेतलाहृपथायाआफ्रालेप्राईलाईखहुहाम्यालि
दक्षिणस्वलानमगेसुदीअधीएभीआफ्रपदीवलिस्वातवताहाअर्धएत्रीकाश
मयेमाबंदोभयानकशहृगरिकनएहृशआईरिआईसुदीएष्याकाअगादिवस्योतव
एनकुमारविक्रमकेशरिलेयोएहृशआधीवस्याकोदेप्रीतमालाहेरिवस्यायोए
हृशलेहुमीमाएप्रोशीगवशिकनयोमैजालाईवधायकोवस्त्रकालिहयोफे
रियोएहृशलेनववातववा२जिकायोएगीगनाईगेकाववालेयोमैजालाई
हमकीदियोसुदीजगयोफेरिजमुनानाईगेकाववाहृकीदियोएमायात्योते

निवेहो गगना को विक्रम केशरी ले देखा खड्ग लियो एष्य शको माथी आई लागी एष्य
शले प्रति २ वरा दो दि भायो तव ताहा प्रात विक्रम केशरी एज कुमार ले प्रति ति हो
दि गवाका २ वरा निकत गंगा वरा ले ह की जगाया ताहा पदी जमुना वरा ले ह
मकी मारि बु पलागी वष्या ताहा प्रात एत वी हाया पदि ते सदेश का मानि स ह ह
न गवा विक्रम केशरी लाई दे प्रिया ही मे न लाया हे महा पुत्र व आज एत्री माना हा को
हि आयो थो कि भनि सो ध्या एष्य आयो थो कतो एष्य शो आयो भया व दो भया न क
भया का दात भया हात ज नि भया का य सो भया न क भूति भया का एष्य शो आयो थो
व पाई पथायो अंति मि ह न ड ई मै जाला ई न ग ई न श का ति प्रा ए जाले म लाई ई द न कि
भ नि ति प्रा का जि भ भा ए दा ए जाले त भया का धाई मा गये सो धी आई भ नि प था या ता
हा प्रात लोक ह ह गे ए जा का श भा म वि ति ग द न हे महा ए ज हि जो मै जाले गे भया का मु
हो कु र्या मानि स ले त पात्री की दो रि मै जाला हे व लाई न ग या दे पि म लाई कै र्या दा न दि
द न कि भ नि वि ति ग र्म प था मा को ह सो धी आई भयो भ नि वि ति ग दी भया तव ताहा ए जाले
पे ति कु ए लु नी क न अ ति ह र्म मान ग रि क न भ न लागी न हे लोक हो दि ई ला भ न भ नि ज वा
फ ग रि प था इ न तव ताहा पदि लोक ले प नि ते हि घ बाली ग या काले मै जाला ई न ग या
को दे घ्या उ स ह मा पु दा मै जाला ग या को दे घी ध मे २ हे द भ नि अं थ र्य मानि स ले ल
स्फ र ए जाले त उ आ ई ध ने २ ए ज कुमार भ नि भ ला कु ल को मि जाल ग रि भा रि जाला ग रि
मि भु ए ला वा द रि अ भि फु ले द रि क न व दो जाला ग रि दे श पु मा ई आ फा ए ज दार मा
मि व ल ग या ताहा पदि ए जाले प नि मै त्री दा कि क न भ दा भया हे म त्री पु ह प्रो ही त दा कि लु
भ नि अ ह या ए म नि ले प नि पु ह प्रो हि त दा की लु या ए भा रि जाल ग रि क न विक्रम केशरी
ए ज कुमार लाई कै र्या दा न दि या ताहा प्रात मै जाला ए ज कुमार भु व आ न द शि त व स्या ता
हा प्रात को हि ये क दिन मा विक्रम केशरी ले भ द न हे ए नि म वा का का मा नि मि त व द
कु ल म को कु ल ली न आ या को हु म लाई वी दा दे ई जं दु भ दा मै जाले भ न लागी
न हे प्र भु स्वा मि म म न्या की लाई जग ई व चा ई दी ने ह नु हो अ व क सो ग रि ह नु
ए वा त म लाई द्रा दी जं नु हुं द भ नी क र त व वी क्रम केशरी ले ए नी लाई अ ने क त
ए ह को कु ए ग रि पु र्हा ई ग या तव ताहा वी क्रम केशरी जं नु दा २ व दो थु लो स नु
ड का ती ए पु ग्या ए व स्या तव ताहा ये क अ ती ए प्रो लु न रि स्त्री दे स्या ए ते स स्त्री
ले प नी ते स वी क्रम केशरी लाई दे सी न ए स्त्री भ द न हे महा पु द्य ति मि म नु
व्य हो की को हो जाला की न आ या को हो जाला न व ल जाई भ दा वी क्रम केशरी भ
द न हे सुं दी लु न क सो हो म न्या म भ न्या वी क्रम दी स्या ए जाला पु त्र कुं मे ए न ड

विक्रम केशरी भने का मङ्ग १ दिन मा मे ए सा नि आ मा मे ए वा वा सित २ जना चाला मा व स
भ ने ए भ ने रि २ जना को कु ए ग रि का लु नी व द कु ल म को कु ल फि का ई दे ई भ नि मे ए सा
नि आ मा वा त मे ए वा वा लाई अ ति ह द ग दी सो ही व द कु ल म को कु ल लि ता क न आ या
को हुं भ न्या ए ताहा लुं द रि भ द न व द कु ल म कु ल म न्या की मङ्ग भ नि २ भु ग फु लि दि ई
न यो ई द को वा रि हो जाला एष्य शो कि द न म अ प थ्रा ड नि मि जाला न व ल जाई भ दा
विक्रम केशरी भ द न हे व द कु ल म वा ति मे ए स्त्री द न ती प्रो मे रो वि वा ह ग रे भ न्या व
द कु ल म वा ति हा शि द न ते सो भ या म लाई ते रो वि श्वा श दे ई भ नि भ न्या ए जाला विक्रम केश
रि ले प नि वि श्वा श क स्या ताहा पदि व द कु ल म वा ति ए जाले वि व द न पु लि भे द वी मा दा कि
ले ग या ताहा लो व द कु ल म वा ति को को ठा मा भ ने ग २ ए म नि ही ए प थ्रा ज या को १ को
ध मा ए जाला विक्रम केशरी लाई एष्य श ह ले न वे दे स्या ग रि लु का ई क न ए पि न ताहा प
दि इ नी २ जना स्त्री पु ह प्र भे महा लु प आ न द शि त भोग विलास ग रि व स्या का थो जाला
उ प्रा त को हि ये क दिन मा एष्य श ले मै जाला व द कु ल म वा ति लाई भ द न हे व द कु ल म वा ति मे स प
मी म नु ध्य को गं व आ ई द को आ थो भ दा व द कु ल म वा ति भ द न हे वा म्या ये ला लु ड पा
ए मा को म नु ध्य आ ई ला भ न्या एष्य श लु प ला गी व स्या ताहा पदि व द कु ल म वा ति भ द
न हे प्र भु स्वा मि म म न्या की लाई जग ई व चा ई दी ने ह नु हो अ व क सो ग रि ह नु
द न भ दा त व ए जाला विक्रम केशरी भ द न हे ए नि ते सो भ या उ सो हो ई न हे ए नि ति एष्य श
जाला ए जाला मि का हा भोजन ग र्म आ ई स्या व स्या ति मि ले म धु र व च न ग रि क न वि ति
ग र हे वा म्या त पात्री भ न्या श धे स लु ड पा मा जाला हुं द म स्या इ नी को जाल ये स्ता ह वे लि
मा य क ले व सी ए ह नु प द म य क ले व स्या को व स्या को ही लु चा धा त जो र आ ई क न ते
ए वा म्या लाई मारि आ जाला भ नि भ न्या भ न्या म के ग रि क यु ति त मा तुं भ नि भ न हे वा म्या त स
थ त या त्री को नि व क या मा एष्य को द भ नि सो ध भ न्या ए ताहा पदी २४ दिन द दि एष्य
आ या ए भ द न हे व द कु ल म वा ति म लाई भोजन को त या ए ग म ये क फे ए व गै जाला हे री
जं दु भ न्या ए ह व स वा म्या भ नि भ न्या गै क न भोजन को स ए जाला त या ए म्या त व एष्य
स आ ये ए भ द न हे व द कु ल म वा ति भोजन स्या भ न्या व द कु ल म वा ति ले प नि भोजन स्या
इ दि या एष्य श ले प्या यो तव ताहा व द कु ल म वा ति भ द न हे वा म्या त पात्री भ न्या श धे स लु ड
पा मा जाला हुं द म स्या मि को जाल ये स्ता ह वे लि मा य क ले व लु प द ते स्ता श म यि मा को
हि लु चा धा त आ ई क न ते ए वा म्या मारि आ थो भ न्या दे पि म क लो ग रि मा तुं त स थ त पाई
को म्प क या मा द न सो कु ए द ता त श वे आ शा गर्तु ह व स भ न्या त व ते ति कु ए व द कु ल
व ति को लु नि क न एष्य श ले भ द न हे व द कु ल म वा ति मे रो म्प ये ल म ह ल का वा ही ए

मा ७

जो कहन ते लोको मास्फटिक का पत्र १६ ते संवत् मा एषा को दन मे ते जिउं लिन शक
या को हि देन कसे ले ति प्रो कपाल को रउ ते स पव मा वे हि क न ये के वी त मा प न दिन
लाउ से दे पि ४ प्र मा निल कला ३ वता प्र मा उ ले माली १ वता प्र मा ती मा था उ मा
का ई क न आ ई ला त व ते ले कु वी ले थ ता ई क न मा द न त व ते ति ग म्या प दि म म म्या दु ये
ति का म ग र स क म्या को हि देन १ द न विक मा दी त ए जा को जे थी बा ही ए नि वा त न म्या
का ए न क मा विक्र म केश रि म म्या को १ द त स र्थ ते लो कु ए क न सो च्या इ ल भंदा ता हा
प दी व ड कु म्या व ति ले भं द न हे वा ज्ये स व न मा ति मि ए म न न दो कै ले क ले के हे क ले
ता रि ए म्या को भ या व धि या इ भ नि लो म्या को हो भ म्या ता हा प दी ए श श प नि ते ती
श व व ता त क ए क हि क न आ हा ए जो न ग या त व ए श आ हा ए जो न ग या हे रि क न
ए नि व ड कु म्या व ति ले ए जा विक्र म केश रि व म्या का थ ई मी गै क न ए श श ले भ म्या व मी
प श वे क ह्य ता हा प दी ४५ दिन भ या प दी ए श श का म्प ए म्या को थ ई मा मां दु भ नि ए
नि शित कु ए मि ला ई क ए नि को क मा ल का र उ ए व डु म्प त ली ग या ता हा प दी ए जा वि
क्र म केश रि ले ति व म्भ म्या को चो क मा पु गी क न ए नि का र उ ले ते सं म्भ मा वे ह्य के
जो त मा द म्या ४ वता भ म ए निल क ए १ वता भ म ए त व ले म म्या २ वता भ म ए विक्र म
केश रि ले हा त ले नि पु थी मा म्या म्मा ३ वता भ म ए ए ज ले म म्या १ भ म ए ए ज ले दे वा
ई क न भ म्यो ता हा ते स्या ई वा त ए नि व ड कु म्या व ति ए नि का पो पी मा क ए ई क न व म्या त व
ता हा व ड कु म्या व ति ले प नि ती का र ई व म्या का भ म ए ला ई कु वी ले थ ता ई क न मा रि द्या
ता हा प त ते ति ग म्या प दी ए श श ले थ हा पा यो त व ए श श व दो श ड ग रि क न श मु ड
वा त द ग रि आ यो ता हा प दी ए श श को विक्र म केश रि को व दो अ म्या म्ग रि क न मु ड
ग म्यो त व ता हा ए जा विक्र म केश रि ले प नि व दो क्रो ध ग रि क न ए श श ला ई मा रि दी या
ता हा उ पु त ए मा य मी फि म्या ता हा दे पी ए ज ए नि २ ज मा श मु ड पा ए आई क न अ धी
आ फु ले वि वा ह ग रि ग या का ए नि का ए ज मा पु ग्या ए नी ले ए ज ला ई द ए व त ग रि को
थ म ले ग यी ई ता हा ए नी ले ए ज ला ई अ ने ग २ प्र का को भो ज न ग या त व ए नी ला ई
प नि ए ज ले अ धी आ फु ग या दे पी को श व व ता त वि स्ता र ग रि शु व पूर्व क ल ग क ह्य
ता हा प त २१४ दिन भ या प दि विक्र म केश रि ले भं द न हे ए नि म आ या को धे रे दि न भ
यो वा वा ला ई क लो भ यो के भ यो मां दु भ नि वि द मा म्या मे न ले हे थ भ त पा ई ग या प
म मा त्रै कि न व लु भ म्या त व ता हा श लु ए ले प नि अ ने ग २ वि न वि न व लु दि क न आ फ
मां दु वा ई ला ई वि द ग रि प था या ता हा प दी ३ ज मा भे म हा शु व आ न द शित मा दा भ
या ता हा प दी मा दा २ मा हा न ग ए ल ह मा पु गी आ फ नि वि वा ह ग रि ए म्या का ए नि स ग

भे त न ग या त व ए नि ले प नि प दि ल ग या का आ फा ख मी आ यो भ नि व द शी न ग म्या क न भ
व आ फा पो पी मा ल ग या ता हा २१४ दिन व म्या ता हा प दी विक्र म केश रि भं द न हे ए नी
म वा वा का क्य नि मि त भ या को इ मां दु भंदा ता हा श लु ए ले प नि इ भ नि अ ने ग २
ध न दो ई वि द ग रि प था या ता हा प दी विक्र म केश रि १ ए नी ३ भे म हा शु व लु व क श
ग मां दा भ या ता हा मा दा २ भो ज न ग ए ल ह मा ए न क मा पु ग न ग या ए नी ले प नि आ फा
पु र प आ या को दे पी ह र्थ ले आ द ए लु व क भो ज न ग ए ई न ता हा प नि पा ६ दिन व म्या
प दि ए नी ला ई भं द न हे ए नि म वा वा का क्य नि मि त भ या को हो धे रे व र्भ भ यो जी पु
भंदा ल लु ए ले प नि व डु ते प्र श ल ग रि क न ध न दो ल थ दि क न वि द ग रि प था या ता हा
पा जे न मा भे क न ग या ता हा दे पी मा दा २ अ धी भा ई शित व दो व ल ग रि द ति ग या का
दो वा तो मा पु ग्या ता हा भा ई शित भे त भ या भा ई भं द न हे द म्प ति मि ता वा वा का
का र्य मा आ या को थ ह र दो आ फ ना वी वा ह ग नी नि मि त नि मि आ या को ए द
ति मि त स्ता दि ना ता हो ई न मे ले ता वा वा को का र्य भ नि भ ए ल भे ग रि पो जी व ड कु लु
म को फु ल ल्या ई ए म्या को इ भ नि व द २ ल मी २ भ या का व न मा फु ल्या का ना मा त ए
का र ग वि र ग को फु ल का भा रि दे पा या विक्र म केश रि ले व ड कु लु म फु ल भ म्या को तो
हो ई न मे ले ल्या या को इ हे म ती २ थुं गा फु ल दे मा या ता हा प दी भा ई बा ही प च केश रि
का म म्या अ व म क्या ना प ले प र गे वा वा म ह ता रि ला ई लु प दे पा ई भ नि म म्या लु ती मा नि
भं द न अ व उ लो हो ई न आ न का ए नि मा लु म्या मा दा म्प ला ई मा रि ये ल क ल लि जा ई ला
भ नि म म्या वि वा ग रि ए ता हा प त ए त मा व डु लि ये गै क न लु ती ए का दा म्प ला ई मा
रि फु ल लि ग यो आ फ ना ए म मा पु गी क न आ फा ए ज द गै क न वा वा म ह ता रि म्प को द
श न ग रि य ड कु लु म को फु ल व ह या वा वा म ह ता रि प नि व डु त ह र्भ मा न ग रि पु सी ल ग
ए ता हा प त ए नि ह र ले ए त वी हा या प दि विक्र म केश रि ला ई मा रि ए म्या को दे पी व
दो वी ह ग रि ते या व ड कु म्या व ति भं द न हे ए नि हो म रो ई न द ए ई मे ले वि द्या न म्या को
इ भ नि अ ह ए नि ह र ला ई कु हा ई गी गा चो ले ह उ कि ए ज ला ई न ग ई न ये ल्ता मे ए मी
थो नि द मा कि न उ था यो भ नि विक्र म केश रि ले भंदा ए नि ह र भं द न हे थ भ य स्तो नि
वा श लु ला ई प नि न प ले म भा ई ले त पा ई ला ई नि द आ या को हे रि त पा ई ला ई मा रि व
ड कु लु म को फु ल ति पि ले ग या भ म्या श वे न ना आ फा द वी मा ग या ए आ फा वा वा म ह
ता रि म्प ला ई भे ती द द व त ग या ता हा प दि ए ज वी क मा दि त्थ आ ज ग ई र हे पु व
विक्र म केश रि ते भा ई ले य ड कु लु म को फु ल ल्या ई मे ए उ धा ग म्यो ते मे ए का म ला ई ग
या को हो ई न आ फ ला ई स्वा मि लि न ग या को र ही द ल ते भा ई वा वा का मे ए अ ह को हि

देन भंडा विक्रम के शालिग्राम के लुनिकन हुबमानिकन आकावा २
थे बितिगने लागा हेवा बा म हा एन सो फल लाया का भेले हो ते स मे भाई ले म लाई मा
रि वज्र कुलु म फल जो रि ल्याई ह गु र्थे ल्याया को हो भंडा तव बुवा म्पु हलिकन भन लागा
हे पुन ति मि म्पु को भया क लो गी वा चि आई स भंडा विक्रम के शालिग्राम के लुनिकन हेवा २
मे ए नि का मंत्र का प्रभाव ले र्थी ई धा का फल ले नि पाई आया मे ए कु ए न पत्ता
या ते स ले ता लु क्का को २ थु गा फल जो रि ल्याया को हो मे ले ता वो ते लु धा ल्याया को
ह ह गु र्वा त हो होई न हे नु ह व स भनि से तो व ल्म भ मि पा वि दार् लुन का को हो ले व
हु क्का व ति ए तिलाई हो रा धै र्थे फल फल आई देवा ई न र ते लु क्का फल का दे धी पु
वा म्पु अति सुखी भे भन लागी न हे पुन धं मे २ तं ज स्ता हो रा पु र्थी अह को हो दे न ती पी
ले ते स वज्र कुलु म्पु व ति ए नी लाई क लो गी ल्याया को हो ति मि र ति म्पु भाई २ तं ना जा हा
व वा त रा या दे धि न के के वे हो ए वा त भया को ह लो श वे भे ग या का वे हो ए वा त वृ ती त
म लाई लु नाई दे ई भनि वा वा ले भंडा तव विक्रम के शालिग्राम के लुनिकन हेवा बा भनि हा त
जो रि आ फु ले थाई थाई मा ग रि आ या का ए न श लाई मा रि वज्र कुलु म्पु व ति लाई ल्या
या को श वे वृ ता र्थे हो ए वा त क ही न ता हो हो ए विक्रम के शालिग्राम के लुनिकन ए ना
ए नि वज्र कुलु म्पु भे ति मि म्पु मे होई न दे व ता को अं स हो धं मे २ ति मि र्थ हो ति म्पु भा
ई ले ति मि स ग को फल जो रि ल्याई आ फु ले ल्याया को हो भनि धा ती ह ल ग रि हो पी ह ल
पत्ता ए रि ल्याई ने लाई दे स दे स्मा न ए व नु भनि दे स्मा नु माई धो का वा हो ए ध पाई पंथा
ई दि या ता हा प्रा न विक्रम के शालिग्राम के लुनिकन अ धि पा ति ति पी भयो भनि ए न्ने अ
भि रो प ति का स्मे र दि आ न दे धी न ते ए ने भयो भनि ए ने दा दि आ फु ह ह थु व स ले तो प
शित र ह्या हो ए ना भो ज दे व पे स्ता पा क्र मी भया का ए ना विक्रम दि त्ते व स्या का सी
हा श न मा ति मि ज स्ता ए ना ले व ह ह दे न भनि तिल स श न नाई गो का पु त ली उ दि गो
ई न ॥ **॥ इति श्री विक्रम दीने राजा कथा श्री विविध पुन लि का मा प्रम ॥ ३ ॥**
फरी अर्क दीन्या भोज देव राजा सीं घा स न मा व ह्मा क न तया र्हुं दा चतु र्थ वं कु ल क्ष न ना
ना म गो का पु त ली कानी ल्की क न भन ला ग्या हे ए ना भोज दे व मे रो कु ए न लु नी ये ल
सीं हा श न मा व ह्म पा ई दे न भनि भंडा तव ए ना दे व भोज दे व अ न्म भे भन ला ग्या हे पु त
ली क्का कु ए हो क ह नु ह व स भयो ए तव पु त ली का भन ला ग्या हे रा ना भोज दे व लु नु ह
व ल्म श्री वी र विक्रम दीने ए ना का २ ए रि थि या १ ए नी १ भी त्रा नि थि या तव ता हा भी त्रा
नी ले १ ई न्मा भन ला ग्या हे म हा ए न वि विक्रम दी त्म ह गु का ए नी ले त पा नी लाई मो
ह नी ग ने नो न्द ह न भनि भनो ग २ त र ह को कु ए ग रि कु ली ग हो त व रा ना ले ते लु ए लु नी

अति रि शो क न आ फा ए नी लाई ई वी र ना त ध पाई पंथा ई न तव ए नी ले व दा हु ए व
ग रि अ व क ता जाई का हा जाई भनी म्मा व नो लु ती ग रि आ फा म्पु का घा मा गो ते ई व
स्या ता हा प धी मंत्री वी ती ग र्द न हे म हा ए नी की न मा नु ह व स मे ए घ रै मा ए ज ग
नु ह व स भनी आ फा स्वा ही लाई दा की भं द न सो ए नी हा म्पु घा मा ह भनी अ
क से लाई न भं नु व रु ह स भा र सी त ए व नु भनी आ फा स्वा ही लाई भनी अ हाई
रा सी न ये स्ते त र ह ले व स्या की थी ई न २ ३ व र्थ भया प धी १ दी न्मा मंत्री ले ई ले ए
मि लाई ई न्द स भा को भा रि पो सा क पे हाई ए ना थै ले मे न न्द न ला ग्या तव ते स ना च
दे धि क न ए ना लाई अ ती वी र ह भयो ए मंत्री ये भन ला ग्या हे मंत्री ति मि ले मे रा जि
व को र क्षा ग र यो ई न्द स भा को ना च ना च ने स्वा ही मा नी ल्प ते ले ल्या ई दी या म्पु
प्रा ना क्षा ई ह भनी ए ना ले भं दा मंत्री वी ती ग र्द न हे म हा ए न ते स मा स दे ह न म
नु हो ला म लाई वे दा व क नु हो ला मे ले ल्या ई दी ई ला भनी वी ती ग या ता हा प्रा न
मंत्री घा मे आ फा स्वा धि क म ला व ती लाई दा की भं न ला ग्या हे क म ला व ती ते स
ए नी सो ह व लाई ते ले स के स म को ए घो ग रि सी घा र ग र भनी अ हा या र त व ता
हा क म ला व ती ले अ ने क त र ह का ग ह ना प र पो सा क लु गी धी व लु लाई सीं घा र
ग रि ए र्थी ता हा प्रा न ए नी दे उ मंत्री ले वी ती ग र्द न हे म हा ए नी आज का ए नि मा ह
गु र लाई म हा ए न का ह गु मा हो जाई ला ह गु र वा त के ही कु ए न ग नु हो ला म हा ए
म वा त जो २ कु क म ग र्द न त्मो स म कि ए प नु हो ला भनि मंत्रि ले शि का या ई या
त रा त प म्पु प धि ए नी ल गी ए ना का ह गु मी पु म्पु या ता हा प धि विक्रम दि त्म क
ह गु मी मंत्रि वि ति ग र्द न हे म हा ए न प त्रि या ड कि ल्या जो भनि वि ति ग म्पु र ता
हा ए ना विक्रम दि त्म ले स भो ग न ला ग्या ता हा प धि मंत्री ले मृ ग सि ला न क्ष त्र ६
त्रयो द सी ति थि शो म वा र ए ना शित र नी लाई भेट ग रा या को दि न हो भ नि
ये का थ ई मा ले धि र ग्या ई स्को पा ई मे क्का भया प धी ए नी को ज भ र ह्या को ज नी सी भा र
ग रि ए र्थी १० मे न्हा पु म्पु प धी म हा लु न्द र अ ती ते ज व न व ती स ल क्ष न ले सीं कु भ
या का ये क सो हे व म्पु ज न्म भ ये ह ए ता हा मंत्री ले व रु त लु सी भे क न जो न र क र्म ग र्प
ने हो लो सो क र्म ग म्पु १० दी न सी पु र्ण भया प धी ना म क र्म ग नी लाई जो ती ल्प दी त
ह द व तो ली क्का ना उ ए व न्मा हो भनी सो ध्या र त व ता हा जो ती ल्प दी त ह द भं द न वी
क्रम के सी नाई यो वा ल्म को प्र र्थी ती ई ह त र ए ना को हो ए चो होई न क लो ग म्पु
हो भनी जो ति ल्प दी त ह को पु खा म्पु व ग रि र ही दा नी नी ह द लाई दे धी मंत्री भं द न
ह जो ती ल्प ह हो ति मि ह द ए र्द न प र्द न ए ना वा त दी द स जा ये जो जो ग र्द लो ल जा ये
म पु र्हाई ला भं दा विक्रम के सी नाई ए र्थी ता हा प धी अ न प्रा स म ग ए र्द अ ने क र्म

सुधीयासीकाई बुदाकर्म गया येलेहेना २०१९वर्षका जवान भयो ताहा प्रीति
येकादीन्मा राजा ले मंत्री थे आग्या गर्दन हे मंत्री तेने नाति मथे कैले पनी त्या येन के
न हो वा एवा एवा उन्मा काम गर भया मंत्री बीती गर्दन हे महा राजा को सेव
क हो वधीया दी न हेरी एवा उन्मा भनी बीती गया ताहा प्रीति येक दीन मा वधीया
सायेत हेरी विक्रम के सरी लाईली राजा थे हो गया राजा को दर्शन गरयो राजा
कुन सुखी भेकन यो वालख को नाम क्या हो भनी सो थो तव मंत्री बीती गर्दन हे महा
राज यस्वा लख को नाम वीक्रम के सरी हो भनी बीती गर्दन राजा ले भन लाग्या हे
मंत्री तेने नाती को नाम मेने नाम सीत मी लाई एखे भनी अलीक वे आश्रय
मानी कन फेरी राजा आग्या गर्दन हे वीक्रम के सरी दीन्मा दीन येक फेर सथे
दावा मा आउन्मा गर भनी आग्या गरिकन पोसाक पेडाई मंत्री का घर पथाया
ताहा पछी विक्रम के सरी सथे दावा मा जी थो वदीन राजा आग्या गर्दन हे वी
क्रम के सरी मन आउन्मा ल तें जाहव स भनी राजा भीत्र गया तव एतका १ प्रहर
जी दा पनी राजा वैधा यन र मंत्री आले से मानी खवा गर्न आया भेदन हे वीक्रम
के सरी यल वेला सीम कित आयन स भया राजा का कुकु म्फु नाले मओ येन भेक
मंत्रिका घामा गया विक्रम के शरिता दिवसा १ प्रहरात गया पछि पूर्व दिशा वा
बात बहोश गरि राक्षस का गया को राजा ले सुम्मा ताहा राजा आजा गर्दन हे
दामा जाहा को छ भनि भदा विक्रम के शरिता दिवसा दु महा राज भया तव
राजा विक्रम मादी मे आग्या गर्दन हे विक्रम के शरि पूर्व दिशा मा रोया को सव
न्या दु क्या हो भनि आजा गया ताहा पछि विक्रम के शरि महेन जा दु भनि वि
गरी पूर्व दिशा दि हेन गया १ कोश सन्म गया पतिके हिन दे घदा फकि आ
ई बा दिवसा फेरि पश्चीम दिशा मा करयो र तिक गया को सव राजा विक्रम मा
दित्ये ले सुम्मा ताहा राजा ले जाहा को छ भनि आग्या गया विक्रम के शरिले मव
स्या दु महा राज भया ताहा राजा आग्या गर्दन हे विक्रम के शरि पश्चीम दिशा मा
रुखा को हो हेन जाई भया ताहा विक्रम के शरिले हवल महा राज भनी पश्चीम
दिशा तिर येक १ कोश सन्म गया पतिके हिन दे घदि फि रि आई ताही वस्या फेरि उत
र दिशा मा रोया का सव राजा को कान मा सुम्मा जाहा को छ भनि राजा ले सो धार
विक्रम के शरिले मव स्या दु महा राज भनि विंति गयार तव ताहा राजा आरा गर्द
न हे विक्रम के शरि उत दिशा मा को रोया हेन जाई भनि कु म्ग गया ताहा विक्र
म के शरिले हवल भनि उतर दिशा तिर १ कोश सन्म गया पतिके हिन दे घी ताही
आई कन वस्या फेरि ४ प्रहर मा दक्षिण दिशा तिर रोया को राजा ले सुम्मा

राजा भेदन ताहा भोका मा को छ दक्षिण दिशा मा रुखा को हो हेन जा भनि आ
ग्या भया विक्रम के शरिले मव स्या दु महा राज भनि विंति गरि दक्षिण दिशा
तिर हेन गया ताहा उपात जादा २ ताहा ४५ कोश सन्म गे हेदी १ महा आघार
बहोड र लाग्यो १ वन मा सुम्मा ताहा जंगल विषये मा वडो अग्लो १ हव मा
मुदी हुदी र घमा को दे घ्यार ताहा तिरु म्फु नी यो ता राक्षसी नी वशि क राया को
दे घ्यार ताहा पछि विक्रम के शरि भेदन तिमिको हो जाहा वसि करा कित रुद
स भनि भदा ताहा तिरु म्फु राक्षसी नी भेदन हे महा पुरुष सुन मे राका क्या हो
भया मोरु पमा कु नाई राघ्या को मुदी मे राघ्या न शमान भया का पल महा त सथे
मो मुदी त पाई लेरु पमा वधी कन की कि दिनु हवल अग्नि मा लंकार गरि दि
दु भनि भया तव ताहा विक्रम के शरि राज कुमार ले कुंद नलो भनी हव मा ज
धी फि कि दिया आ फु मा बहात पाउं भुं न गया ताहा पछी हात पाउं धोई
आउंदा तिअघी को मुदी राक्षसी नी लेखाया को दे पिताहा विक्रम के शरिका
ममा यो ता राक्षसी नी पो रहे दन भनी आफ्मा ममा निश्चये गरि थहराई कन ख
इले हाति खुता कि दिया ताहा पछि तिराक्षसी नी ले आफ्मा पुता का ति दिया को हे
रि कन रोया ताहा राक्षसी नी ले अनेग २ तरह को विक्रम के सरी लाई गली दिक्
न येके पुता लेते की कन भाग्या ताहा उपात तेती ताहा राक्षसी नी को बात वे हो भया को
शवे हे रि कन रां कुमार विक्रम के शरिले तिराक्षसी नी ले लाया को कदालि कन थ
आफ्मा बाबा महा राज का दवार मा फेया ताहा उपात मो लि वेर राजा का सभा मा
बस गया ताहा आफ्मा बाबा विक्रम मादी ते राजा आग्या गर्दन हे विक्रम के शरि हि
जो राती मा रोया को क्या हो भनि सो धार ताहा विक्रम के शरिले हि जो राती मा रा
क्षसी नी को कदा आफ्मा पुता का मा पुला ज राखा को कदा फि कि आफ्मा बाबा का
अगादी मा पि दिया ताहा पछि राजा ले सो कदा दे पिअ दुत मानिकन आजा गर्दन
हे विक्रम के सरी सो कदा ति मिले का हा पाई ल्या ई स भया विक्रम के शरि विंति
गर्दन हे महा राज हो जो एती राक्षसी ले छो दी गया का भनी बीती गया राजा ले क
दालि भित्र आफ्मा नी भित्रा निवस्या का घोपी मा गे राती लाई दीया ताहा पछी राती
ले हे रि कन विंति गर्दन हे महा राज यो वस्तु ता खुव वधीयारे योता मात्र भयेर
क्या गतुं उव वस्तु हवल भनि विंति गयार ताहा राजा ले विक्रम के शरि लाई दा
कन प भाई कन आग्या गर्दन हे विक्रम के शरि यो कदा को जोर पनी लाई दिनु पयो
भनि आग्या गर्द भया ताहा पछी मंत्रि विंति गर्दन हे महा राज मेरो विंति सुनु हवल मे

लेपाहिरायाको इविकमकेसरिहुराको दोरजसलेतुहवसभनिमंवीलेविंतीम
यातवताहाराजविबीकमाहीतेआग्यागदंनहेमंवीयोविक्रमकेसरिमेरोदो
राकसोभयोभरीसोभ्यारतवताहामंवीविंतिगदंनहेमाहाराजतपाईलेजोना
दिनमात्रादेवीपुसीभैरवोनात्रेस्वाहीत्याईदेउभरीकुमुईदातवहुजिके
रात्रीलाईइदुशभाकात्राकोपोसाकभैरवत्याईदियाकोहोनपत्यायादिन
पत्रिलेखाकोदंनभनिशवेविंतिगमाहाराआशागदंनधंमेमंवीभंतुतेहो
नेलेमेरोशतातपत्रिहत्याईदियोधंमेतेराबुधभरीअवतलाईसिरोपाई
दिदुभनिअनेगंधनदयसिरोपाईदियाताहापछीविक्रमकेसरिविंतिग
दंनहेवावात्मोकहाकोजोदामलीनजोहुहुरलेमात्रसमरापुहोलाभनि
इदवतगारिगयाताहापछीविक्रमकेसरिजादा२महाअघोरवनमापुग्या
त्योवनमापुग्यापछिताहापोतत्योवनपत्रिनाघिजादा१महासहरमापु
ग्मातेसदेसकागजाका१पुत्रीधिरुत्योमेजालेश्रीमहादेवकोपुजागरी
विक्रमकेसरिमाताईपुहवपाईभनिवामाग्याताहापछी१रात्रीमात्रो
मेजालाईसोभयोकसोभयाहेमेजाआजविक्रमकेसरिखल्लियेये
ससहरमाआईयादतसर्थत्योलीगबीहागरभनीसोभामादेवीरुमैजा
लेपत्रिसोभामादेयाकोशक्यतातकुराआफनीमहतारीथैकहीनहेमहतारी
मूमेलेआजकारात्रीमाश्रीमहादेवकाशेवागरीकतवरपात्रामलाईविवाह
गयायेसदेसमाआयाकोदंनवीवाहगरेदेउभरीनयोकावेदततरानीलेरो
जाथैभरीनरएजालेपनीमोजनपथायामोजनजायामात्रिस्तेपत्रीप्राती
मापडुलिवस्याकोरेप्यारभंदनहेमहापुहवतमीकोहोभरीअनेगसंगसोभ्यार
ताहापछीराजकुमारवीक्रमकेसरिभंदनहेराजुतहोसुतमेरोनामकाहो
भयाविक्रमकेसरिभयाकामेरायकुभयारताहातवराजुतआग्यागदंन
हेविक्रमकेसरिउसोभयायोमेरादेसकाअधीपत्रीमेराभराजकाहायेकफे
राजाईभयारहवसभनीगयाताहाउपातइतलेपनीराजाकाहुजमापुग्याया
ताहापछीराजाआग्यागदंनहेराजकुमारविक्रमकेसरिधंनेभैरवभागेले
नपात्रीकादशीतपायांअवमेरादोरीतपात्रीलाईवीवाहगरिदोउभरीराजा
लेभंदाविक्रमकेसरिलेआग्यागदंनहेमहाराजवीवाहगरेभनीआयाकोहो
ईतमवावाकोकाजनीमितआयाकोहोअवकसोगरीवीवाहगरेभयारराजा
लेआग्यागदंनतेसोभयातपात्रीलेक्यादानमात्रलीतुहवसभनीभिपीगदी

ताहाराजकुमारवीक्रमकेसरिलेपनीक्यादानमात्रलीकनताहापति१२मेहासि
पुहवमेताहीवस्याताहावीक्रमकेसरिलेपनीरात्रीशीतअनेगंधनहीतपुहवभो
गवीलासगरीगैरिंसीसकापछीआक्राससुरादेउगैकनविक्रमकेसरिलेवीदा
माग्याहाराजालेपनीविदादियाताहापछीराजकुमारविक्रमकेसरिपनीगयाता
हापछीजादा२वदाअघोरबदोदरलाग्यो१वनमापुग्यावजुतेअग्लोहपरहे
रत्योवनमातीअग्लोहपुत्रीताहीवासवस्याताहापछीतेसरुपमाविहंगमा
कोपुदरहेदरताहात्योविहंगमाको४छोरारहेदरताहात्योचारेदोरादिनेहि
नेपुर्वपश्चीमउतरदक्षीनचारेदीसातीराजदारहेदरताहावाकुलेपनी
दिनकादिनेदिसा२कोखारैसुध्याउदोरेहेदरताहापुर्वदीसाजोभ्यार्भंदनहे
वावामहतारीसुतुहवसपुर्वदीसामाआजमगयासुतुहवसकेभयोभयो
राजाविक्रमादित्यलेवीक्रमकेसरिकोनाममात्रसुमर्तनागरीरह्याकादत
हायेवीक्रमकेसरिभनीविलापगरीरोइरह्याकादंनआजालेपनीदिपनदो
यावजुतेफीकीगरीवसिरह्यादंनभयोताहापछीपश्चीमदीसामात्रोमे
ददंनहेवावामहतारीमूबिरहभयाकोयेककुराविंतिगदुसुतुहवसआज
मपश्चीमदीसामागयाध्याकेहालपायोभयाविक्रमकेसरिलेवीवाहगरी
राघ्याकारात्रीलेअव४दिनमापनीमेरास्वामीआईनपुग्याशतीजादुभनी
तयारगरीवस्यादंनभनीकहीरहेदरदक्षीनदीसामात्रोभंदनहेवावा
महतारीमूमेराविंतीसुतुहवसआजमदक्षीरादिसातीरगयाध्याकेहाल
पायोभयायेकवदोअघोरसमुद्रमायेकरक्षसीतीरुषकासुनीयोतारुता
कातीयेकोरक्षसीतीलेपापीस्तवीक्रमकेसरिलेमेरोयोगतीगरीदीयोभ
निरोधीरहेदंनभयोताहापछीफेरीउतरदीसामात्रोभंदनहेवावामहता
रिउतरदिसामाकेहीशमारहेतयोतामात्रदंनकाभयायोहामीवस्याका
रुषकाफेदमायोतामनुष्यमाहाइखसितवसिरहेदहेतुहवसभनीकह्यो
ताहापछीविहंगमालेआफुवस्याकोरुषमुनीवस्याकाविक्रमकेसरिलाई
देवीआफुदेउजोभयाकोखानावसुलिवीक्रमकेसरिलाईपाईभनीरात्री
दिगयाताहावीक्रमकेसरिलेखायेतनरताहाविक्रमकेसरिलाईविहंगमा
लेभंदनहेवीक्रमकेसरिकीतपायेतपाईभंदाताहापछीविक्रमकेसरिआ
ग्यागदंनहेवीहंगमामयेस्तोइखपरीकनमरिरह्याहुमलाईखानाकोकेही
ईछाहैनरकोपाईभनीतपायाकोहोभंदाताहावीहंगमाभंदनहेवीक्रम

मकेशियो फल फल पाई हामी सित भया को सका को तिषो कार्य गरि दिईल
भनी विहंगमा पुर्ण हाया ताहा प्रोत भोली काही नमा विक्रम के सरीले भंद
बहे विहंगमा तिमी हरे देवता जस्तो हो भलो सादीया को काम गरि दिहु वस भनी
वीरमाही तेरा जाका दोरु उको उख मेताउत भनी आया काहु मेरो रक्ष्या गतु
हवस भंदा विहंगमाले भंद दन हे वीरम के सरीयेता आउ भनी मन पवना भ
माको काथर मन वीतता भयाको काथर पीदी वता दी कन भंद न हे वीरम
के सरी मन पवना को गुण काह भया आशान मारण नुर जाहामन ले वीताउं
ताहा पुमाई माह न केरि मन चितना काथ को गुन क्या हो भया जो मन ले वीताउं दन
सो कुरां माह न भनी काथ को गुन कही विहंगमा देई विहा भै गयो ताहा प्रोत वि
क्रम के शरिले मन पवना भयाको काथ उछाई कन मनमा वीताउं दन जाहाराक्षस
नी बस्या को द ताहा पुमाई तु पद भया ताहा पदी मनमा चिताया जस्तो उ सै धाई
मा पुमाई दीया ताहा राक्षस नी ह प्रभु नी वसी रोधी र हा को देख्यार खड्ग ले अको
खुता कातिकन लीया ताहा पदी राक्षस नी मंत्र गरी कन आकास उदी गयो ताहा प
दी राक्षनी आकासमा बसी क ई वस्या ताहा पदी विक्रम के सरी सुसी भै कदा
लि फेरि मन पवना काथ उछाई कन मनमा वीताउं दन अधी मै ले वीवा ह गरी आ
या को देश मा पुर्ण भंदा ताहा पुमाया नवता हा नो देल भीत्र गे हे दी ता धै र मानी
सुख तो लीया को अनेग तरह का बाजा वजाया को ये स्तोउत्मात गमा को धे ध्या
ये देल माका भयो भनी सो ध्या ते स देश का मानी शरु भंद दन हे महा पुख
सुख विक्रम के सरी राजकुमार ले वीवा ह ग्या की रा नी सती जा दु भनी तयोर गरी
र हा दन तस्कार न ले पो देल मा उमात गमा को हो भनी कथार विक्रम के शरी चो दे
गे कन आफ्फा र नी लाई भै ती व दो हर्ष मान गरी बस्या ताहा पदी भोली काही नमा
आफ्फा सलु र देई वीदा माग न ग्या हे सलु र म्मे रा पीता अति हस्य ता ई र हा को
होला अब मलाई विहा दिहु वस भंदा राजा आजा गद न हे नुवाई वधी या जा तु ह
वस वाता मा बड तल भार सित जा तु वस भनी विहा दीया ताहा विक्रम के सरी ले
पति आफ्फा र नी ली ग्या आफ्फा र म्मा पुन ग्या ताहा राज ले पती आफ्फा दोर
दे स वि देल ग्या का आइ पुगो भनी राजा विक्रमा दी त्ये ले ख वर पाया र व दो हर्ष मा
न गरी कन आफ्फा मी लाई आया गद न हे मी मे रा दोरा आइ पुगो लो लोक ल
स्का नाच गीत बाजा राफा हाथी घोडा ईत्यादी शवैतयार गर भनी कुकु म भय
र तव ताह मी ले पती कुकु म व मो जी म तयार ग्या ताहा पदी राजा मी भ

भाएर सवै सवारी भै विक्रम के सरी भै ती कन भला कुल गरिकन सिधु राजा ग
गरिकन हाथी च हाई कन नाच की ते न जात्रा गरि बाजा वजाई कन आफ्फा र न दार
मा भी बल ग्या ताहा पदी आफ्फा वावा मह ता रिलाई भै ती कन दंद वत ग्या मी त्री
लाई भै ती सो ज वरु ग्या विक्रम के सरी ले आफ्फा वावा विक्रमा दी त्ये राजा थै वि ती
गद न हे वावा यो कदाली तु ह वस भनी च हाया र ताहा पदी आफ्फा ग्या दे पि को जो
भया को शव कता त विस्तार सवै वि ति ग्या ताहा उ प्रोत राजा ले कदा दे ध्या र मह
हर्ष मान गरी आजा गद न हे पुत्र विक्रम के सरी धने र तेरा प स क्रम भनि स्या वा सि
दिया ताहा पदी धपा जा की रा नी दा कि उई कदा रा नी लाई सो प्या भी न्या तिलाई
दा कि ते ले मेरा संतान को नाश गर्ने पो ज थि सत सर्थ अब मेरा र जे मान वस तुज
भनी दे स धं पा वा ते ई पथाया ताहा पदी मी त्री लाइ लि रो पाई दीया फेरि र म्मे धन
दोरा विक्रम के सरी लाई सो पी महा लु प आ नंद सित वस्या हे राजा भोज दे व ये स्ता
एक मी वीर भया का राजा विर विक्रमा दी त्ये वस्या का यो सि हा शन मा ति मी
जस्तारा जाले वसु जो ज द न न वसु उ द न भनी हे राजा भोज दे व सु न भनी बड ल हा
ना नाम पुतली का उदी गद न

॥ इति श्री विक्रमा दी त्ये कथा यां कडल क्षमा पुतली का पाप्याने वरु पुतली का समाप्ति ॥ ४ ॥

संनमा वसु लाग्यार पंचम श्वेत लक्ष्म नामा म पुतली का नि स्केर भन लागी न हे राजा
भोज दे व मै ले यो ता क था कहं दु सु तु ह वस मेरो कुरा न सु नी ये स्मी हा व सु द न
भनी कथा कह न लाग्यार ये क दिन मा राजा विक्रमा दी त्ये का दोरा पंच के शरि
ले ये क दिन मा आफ्फा वावा थै वि ति गने ला ग्या हे वा वा त पाई ले श भा मा व सी
कन सवै को न्या ये दी ती दि तु दु द न्या ये दि नी दि न्या काम न ग तु हो ला क्या न
हो भया जो ग्प गरी न्या ये दी ती दिया त यी हो लोक मा पती पर लोक मा पती ध
मै पाई द न अ न्या ये गरी दि ती दिया ७ पुस्ता को शत नाश दु महा पात क प
तिला ग्द भनि वि ति ग न्या दोरा को ये स्तो व व न सु नी राजा विक्रमा दि त्य भी
द न हरि र शिव शिव भनी सामा नी कन श भा मा व द न ग्या ताहा पदी नि सा प
गद र हा य स्तो ग द प च के शरी ले आफ्फा दे श त्या ग गरी ग्या ताहा पदी दे स
तर ग्या को ही ये का दी न्या ती र्थ अमन गरी ये क दिन प च के सरी ले मन मा चिता
उ द न अव पती मेरा पिता ले स दा का है न्या ये दी ती दि दे द स कि द्या भनि
संन्या ली को भेष गरी फ कि आया आफ्फा वावा को च रि न हे नी कन स हर मि
त्र प स्या रात प म्मोर ये क व नी जा का प स ल मा व स्या रात प म्मा प दी प स ल थु

विगोसाई लाई वनीया ले हाकी लगे घर मारयो तेल वनीया का स्वास्ति शथियो मेक स्वा
ही को को था मा थि मा थियो न को को था तल थियो तेल हीन मा वनिया को मा थि
व ह्या स्वास्ति का को था मा लु न्या पा लो रहे हर वनीया लु त्र गयो तल को था मा व
ह्या स्वास्ति देई अ को ना थो आयो स्वास्ति ले पनी दे ही ला उ घा रि भिन्न पसदा वाल
न लु ताई रा म्या का थि यो न दे मी क ल वी हा वाल प म यो त स्वे ज्ञा मा ना थो भं द
न हे पा पी नी तै ले जा हा के ठा के टी लु ताई रा म्या को द भं तु प म्या भनी न स अव म लाई वा
ल ह त्या ला ग्यो भनी म न्या वि स्म य मानी क न व स्त भया ता हा स्वास्ति भं द न हे प्र भ
स्वामी त पा नी ले ते स्फु र मा के ही स दे ह मां नु प दे न महा सुष आन द सी त व लु ह व
भनी रा हा २ ज मा को सु ख सी त हा ल ग्या ल ठा वा द का म की दा ग रि व स्या त व रा त
वी हा या प छि तै ले चा हो को का म ग भनी जा रा पुं दू ख ले भनी जा रा ग यो ता हा प छि उ म्या ले
भया प छि त्थो मे का के तो वा ल व लाई सुष पु वाई को रि वा रि ग रि च न न फु ल ल
गई हो रा लाई लु ताई रा म्या हो रा लाई वो लाई आ फु पा नी ली गे पा नी ली न ग या की
फ र्कि हे हो रा ते न रे या स म आ ई पु ग्या भं दे आ ई ग गे रा यि को था भी ज गे व दो स
द ग रि द न ला म्या मे रा हो रा लाई को न पा पी ले म रि ग यो भनी भ र्भ र मे ले सु ताई ग या
को वा ल य भनी दै २ भं न ला ग्या हे पा पी छ जे थी तै ले मे रे हो रे म रि स र त भा
जी ग ई न भ म्या रा हा जे थी भं द न हे पा पी छ मे ले क न मा द ला ते रे हो ए भया प नी
मे रे हो रा हो मे रे हो ए ते रे हो मे ले के न ते स्वा ल य लाई मा द ला भनी व दो दु ख मा नी दु
ख सी ग ह न ला गी न ता हा प छि लो ग्या वा ही आ ये रा आ पु स्वास्ति २ लाई ये ग द न हे पा
पी छ स्वास्ति हो ये वा ल य क सो ग रि मारी स अव भं ने मे रा स र्व स्व दुं भनी लु ती मानी व लो
ता हा प छि जे भी लाई की छी भं द न ति मो मे रे वि ना न्या ये ले ह व न वी चारी ह दुं ई जाई
भ म्या वी चारी देई ग या त व रा जा का स भा मा गे पु ग्या प छि भं द न हे वि चारी हा मी ह रु का
कु रा लु त ह व ल भ म्या वि चारी भं द न हे स्त्री हो ज स्ता को त स्ता कु रा ग र भं द का छी भं द
न हे वी चारि लु त ह व ल मे रा हो रा लाई लु ताई म पा नी ली न ग या का थि ज्ञो यो मे री जे
थो पा पी ले मारी हो ये द ये स्फु र को नी सा फ दी नी हो तु ह व ल भनी वी चारी भं द न ति
मी ह रु दी प सी रि व स भनी प सी रि जे थी लाई हा की भं न ला ग्या हे स्त्री ज न ते स्फु र क सो
द को भनी सो धं द भया ता हा जे थी भं द न हे स भा प ती मे ले क या वि ति ग र आ फु ध
मे प मे भ ज्ञा न ला उ स्को हो रे मे रे हो रा मे रे हो रा हो वा ल ह त्या म क्ता न ग रं ला यो
कु रा म न ले वि चार ग र ह व ल भ म्या उ लो भ या ति मी प र स र भ म्या ग या फे री का छी
लाई हा की भं न ला ग्या हे स्त्री ज न हो मी ले भ म्या को ज स्ता तै ले ग र न स क्यो ते रे कु रा स
वो हो ग र न स क्यो ते रे कु रा र हे न द न स क्यो हा दं भ म्या स्वास्ति भं द न हे स भा क प व

विचारो हो ते ती का म ग र न स क्यो भनी ये का छे उ मार ग्या फे रि जे थी ला हा के भं न ला
ग्या हे स्त्री ज न हो तै ले यो स भा मा वि ना व स्त ले ३ फे रा प री क मा ग र न स क्यो त नी त न ते ति
ग र न स क्यो ती की हा दं स भं द जे थी भं द न हे र्म वी चारी हो त पाई ह रु का स भा मा ते
स्को क र्म ग रि मे ले जी त प दे न सो वा ल प मो को मे ले हो हो ई न पा मे भ ज्ञा न न त प
ई ह रु वा त भं ने व मो जी म वि ना व स्त ले ३ फे रा प री क म ग र न प नी स की न ते स्ता
पी क म ग र न भनी मे रो ज्ञा न ली ये ता प नी ले व ल भनी ज्ञा न स्त को मा या मारी
जो मे म दं सो ग र न हो ला भनी र स भा प ती ले व धी या भनी क न फे री का छी लाई हा
के भं न ला ग्या हे स्त्री ज न त स क ह स त व स त भयो गर भ म्या र व धी या लो भनी
प दे उ रा जो ला हो हा ई न ला ग्या त व ता हा वी चारी भं द न हे पा पी छ स्वास्ति त लाई
ला ज स र्म के ही र हे न द न ते ले न ये वा ल ख मा म्या को हो भनी अ रु क ले ले मा म्या को
हो ई न ते ले न मा म्या को हो भनी का ये ल ग राई ते स्को लो ग्या व नी या हा की भं न ला
ग्या हे व नी या ते रे का छी स्वास्ति लाई न रा ख ध पाई प थाई भं म्या र ते ही स भा दे वी
ध पा यो म्मो कु रा श वी गो साई ले कु ह दार चो दे उ थी आ फा वा वा दे उ भं न ला ग्या हे
वा वा त पा जी के व ल दे व ता तु ल्य दुं दुं द न नि श्रु ये नी सा प पारी दि म्या द मे ले ते
स्व स्वास्ति को व रि त्र दे म्या क सो भ म्या ते स्व स्वास्ति दे उ यो ता मार भया ते स ज
र को था भी ज प स दा त्थो वा ल प ला क ल वी र म यो ता हा प छी आ फी जे थी ले म
री दी यो भनी लाई ये स्ता पा पी छ स्वास्ति त्थो रहे द न हे पी ता म लाई वी दु भयो
की म प न के स री दुं भनी नि सा प दु ह न आ या को दुं भनी वि ति ग री र जा वी क मा
ही ते ले आ फु दु हो रा वि दे स ग या को आई पु ग्या भनी महा सु सी भे आ न द सी त व
स्व भया ता हा प छी व नी या ले आ फ नी जे थी स्वास्ति ली घा ग यो रा जा प नी आ
फा पु त्र प न के स री लाई द वी र मा ले ग या आ फा श्रु व पु र्व क आ न द सी त व
स्व भया हे रा जा भोज दे व लु त ह व ल ये स्ता प रा क मी वी र वि क मा दी त्थे रा जा
व स्या का ये स्ता रा जो सी हा स न मा वि ना ते ती नी सा प ले ती नी ले व ह नु जो ग्य द न
भनी श्वेत ल क्षणा ना म प व म पु त ली का ले ये ती कु रा क ही क न उ दि ग ई न द
॥ इ ति श्री रा जा वि र वी क मा दी ते द था या प व न श्वेत ल क्षणा ना म पु त ली का
मा म्या ते लं स री ल मा धु भ म् ॥ ५ ॥ फे रि स स म पी त ल क्षणा ना म पु त
ली का नि स्की भं न ला ग्या हे रा जा भोज दे व मे ले पु र्व काल को क था ये क ह दुं लु त ह व
स्व सि म न पु र भ म्या को ये क न ग र थि यो ते स न ग र मार त वे तु ना उ ग रे को ये क रा जा थी
यो त की र नी को शाई लु व री ने वा व ती थि ई न ति नी रा ग री को स ता न न रहे द न

40
35
30
25
20
15
10
5
0

धीरे उगे ददेवायार मभिलेपनीवीचारगरीकन भंददुन हेमहाराज ऐले भन्नाइ
म्यादेन श्रीमहादेवको भावभक्ती गरी पुजा गन्नातवको ही दीन माहोला भन्नाइ
आई कन श्रीमहादेवको पुजा आगर्धना गन्नातवपनी पुत्र भयेन राजा रानी
इवै सुता मानी वस्य ताहापात कोहीयेका हीन माते से राजा को वगे चो बारीक म
उम्या मालीनी आयेर राजा का आगाही आयेर अनलाग्यो हेमहाराज हुकुमी बो
जामा अनेग फल फल फलिराका सबे चोर ले चोरी गयो अवमो चोर लायी
कसो गन्ना हो भनी विती गन्ना राजा आग्या गदने हेमाली नीते सचोर लाई ज
सोगरी हुंदने सोगरी समाती तेरो मनोगे गर भनी राजा ले भन्नाइ राजा काये ती वय
नसुनी मालीनी पनी राजा भैवी दागरी फका ताहापदी रानी माराजा मंत्री देउ
गे आग्या गदने हेबु धीवर मंत्री आज माली ले फल चोमो भनी बडु तेरी साई आ
यो हा मी जाई कसो गदने हेरु भनी राजा मंत्री इवै गयो तेस्ता समये मामाली हरुले वा
ल पायो चोर आयो भनी धनुक ले हानी पथायो रताहा राजा का छाती माला पोरा रा
जामान्या माली निगे हेदी ता राजा पो मन्नाको रहे द भनी देवी माली नीले दुरई कन
भाजोर तेस्ता समये मा मंत्री ले माली नि लाई दकिर भनलाग्यो रहे
माली निन भाग तौर मवसी मतो गरुला भनी मंत्री ले भैदातव मा
लिनी फकि आयोर मंत्री भैदे हेमालिनी यो कुरा कसे लाई न कहनु
तलाई राजा तुल्याउला भन्नाइ मन्नाका राजा लाई ताही भुमी मा गा
वनाई गायो मंत्री ले माली नि लाई आफना घर ले गई कन नैन लाग्यो
हेमालिनी त भोह वसु मरवार माजौ हु भनी दरवार मा भैकन रानी
ये विनि गन्ना हेरानी साहेव हरु फेरि रानि कुन मनसु पूछ कि हेन रा
नि कुन मनसु पू म्या मेरो विनि सुनु हवस केन भने हावा राजा ही जो मन्ना
अवमाली नी लाई राजा तुल्याई भन्दा रानी हावा फल बारी को चीताई हार माली नी
ले हावा राजा देउ विती गने आयो कसो हो भन्ना हेमहाराज मैले हुकुमी फल बारी स
भाग दुसक देन फल सबे चोर ले वडुत जोरु लाग्यो कसो गन्ना हो भनी विती गदी
ताहापदी राजा आग्या गदने हेमाली नी तो फल चोर फेला पाया मनु भनी ये ती रा
जा बात हु कु मडु हातव माली नी फका हेरानी साहेव तव रती मा महाराज ले हा
की मलाई आग्या गन्ना हेमत्री माली नी कसो गदने हामी हरु फल बारी मायेक
फेर राजाई भनी राजा वात मंत्री भयो मपनी गजो माली ले चोर भनी धनुक ले हा
मोरा राजा लाई लाग्यो मन्ना अवयो माली नी लाई राजा तुल्याई दुपमो नतुल्य

या यो कुरा मराई ले थाहा पाया अवसर राजा ले यो राजा ले नतुल्य ये माली ला
ई राजा तुल्याई दुपमो भनी रानी लाई भैदा रानी आग्या गदने हेमत्री जसो गरीकन
यो राजा को रक्षा हुंदने सो गर भन्नाइ ताहापदी माली नी लाई लगी कन कसे
लेन दे मन्ना गरी दवार मी नमालु काई गन्ना तव ताहा ७८ मेहा भयापदि प
लनव तोली भैदने हेमत्री हामी ले राजा को दसन नपाया को क्का कारन ले हो
राजा लेई क्का भयो हामी ले दुध भुख पनी विती गने पनी के ही पायेन भैदा मन्
भैदने हे पुजा लोक पंच हो सुन राजा बाहार नमाया कोरने को क्का न हो भन्ना
राजा वीरामी भैदा हीर आई हुंदने अववधी या दिन हेरी राजा बाहीर पा लुहु
म्यादने भनी पंच लाई वीत वुहाई पथाया ताहापदी ये कदीन वधिया वारति
धी योगन क्षेत्र कन मुहुते असल वधी या दिन हेराई कन लोक पंच पुजा हरु ता
धी वातु ला गरी नाच की तेन गा नरा फाई म्यादी मेग ला दीवनाई कन राजा का द
नीन गराया तेस्ते लामा मंत्री ले राजा लाई धुमशकाई रामेरा अह भै भारार सबे लायी व
हाया सबे थोक कुरा पनी सीकाया ताहापदी तिराजा लाई पंच ले रे प्यार मुषा मुषग
रि कुरा गदने हे साथी हो यो के अडुत भयो यो राजा ता होई क्का हावा राजा ता स्ता
होई न म्याता माली नी जस्तो द भनी मुषा मुषगरी कुरा गन्ना ताहा अको साथी भ
दने हे भाई वीरामी भयो ये स्तोह पभयो होला भनी कुरा गरी कन आफा शरगया
ताहा देवी ते सराजा भयाका माली नी ले धी वषस्मंरा जभोग गरी कन ये क दिन विष
ये माली नी राजा आग्या गदने हेमत्री ते ले मलाई क्का न भो कदी देन स धो कदी
मा मेरा राजा मारण्डु भो कदी येन भन्ना मेरा राजा मारण्डेन भनी मंत्री लाई धपाई पथा
या ताहापदी मंत्री ले आफा मनमा बीताउदने ये सराजा लाई कसो गरी मैले धो क
दी उ वरु दे स हो दी जा हु भनी मनमा अती इख मानी कन मंत्री ले यो दे स क्का मो क
सु भनी मन्ना चीताई कन दे स म्या गरी बिराता मु लु क मा जा हु भनी गया ताहा प
दी जादा २ समुदुकाती मा पुगी कन वस्यो ताहापात ते स्वपतमा अती सुंदर रा
जो वपाको फल व समुदु मावगाई ल्याया को देवी मंत्री ले यो क्का फल रद भनी
ली हे म्या ताहा त्यो फल ता सुगंध वासना आउ म्या रहे द भनी ती वपाको फल ली
येर राजा लायी वडाउदु भनी ताहा वात अको दे स मा गया ताहा त्यो दे स का राजा
लाई त्यो धी वर मंत्री ले फल वडाई दे सन गन्ना ताहापदी राजा ले पनी फल ला
या नि फल लाया विनिके राजा अतेन सुंदर त रुना भयो ये स्तो राजा को सोरु
परे धी ताहा रानी आफा स्वामी विती गदने हेमहाराज तपाई भन्ना महा सुंदर भै

ले भै

30 35 40 45 50 55 60

तहनाभयो मयापिस्तिवृष्टीपुकेरीसोमत्रीलार्कललीनपथाउनुहवसुभ
 नीअतीहगम्यारमत्रीलार्कललीनपथाउनुहवसुभ
 ल्याउनुपयोभयारमत्रीलार्कललीनपथाउनुहवसुभ
 वेतवीयेमुगीताहायेकतलाउदेप्रातेसतलाउमाश्रीमहादेवराहाइनत्रिभु
 ललेमालीलोलाइहानीमालीनीकोआगदेहनगरीवस्याकोमत्रीलेदेष्टावरो
 आसय्यमात्रीरहा ताहातेस्तावीत्रमाभाकालुवात्रीभैभक्तलाग्याहेमत्रीम
 लाईदेष्टीसमत्रीभंदा मत्रीलेतीमीकोहोमत्रीसोध्याश्रीमहादेवआग्याग
 देनहेमत्रीमहादेवकुंतआयाकोकाममैलेजायाकोभंदुसुनभनीतस्मा
 हातीलेमेरोधैरेतपस्याग्याकोफललेतेसदेसकोराजातुल्यायाकोराजाहो
 तीमालेतुल्यायाकोहोईनमैलेतपस्याकाफललेराजातुल्यायाकोहोतसथये
 चपाकोकुल १५गावहायातीमोपनीमानीताहोलाभनीआग्याभयोहवसु
 भनीकुललिकनश्रीमहादेवलायीधोकदिआफ्रापरतिरहेरीफक्याताहापदी
 आफ्रादेसमाआईपुग्योरजाकाहनुमागे १५गावपाकोकुलवडाईदसन
 गरीतवताहामत्रीविनिगदेनहेमहारजतपाईलाईमैलेथाप्याकोराजाहोपीत
 भनीतलाउमादेष्टाकोसववृतातविस्तारगरीराजाकाहनुमावींतीगरीदः
 दवतगम्यारताहापदीराजाभंदनहेमत्रीअधीअस्तोगरीराजकोसभारगर्थी
 सुतसैगरीसभारगरभनीसोरोपाउस्मेकजायीदियामहालुप्रसतोपसीतव
 दावदारजाकाजीभरभारादासंगअधीभदादोवरपीतीगरीवस्थाभयाहेस्ता
 परकमीराजाहाईपनीजीतेराज्यलीन्यायेस्तापरकमीराजावीरवीरुमादी
 तेवस्याकोयोसीहासनमावीनोतेस्कोजतीपरकमलेहेराजाभोजदेवतिमीले
 वसुजोगेदेनभनीप्रोतलक्षनानामपुतलीकालेयेतीभनीउहीजांदाभया
 ॥ **मन्त्रिजीराजावीरवीरुमादीतेकथायापुमपीतलतानामपुतलीकासमापु** ॥
 फेरिकलक्षननामपुतलीकानिस्केरसेप्रमअकोभनलाग्याहेराजाभोजदे
 मयोताकुराविनिगदुसुउहओसुभनीकहन्नलाग्याश्रीवीरुमादीतेराजाका
 मीत्रसमुदधीयावेषितीमीलेकोथीयोयकदीन्यातीराजालेमेरामीत्रथैजोमातु
 यजानसकलाउसलाईमैलेअनेकधनद्रव्यदीर्लाभनीआग्यागम्याताहाअ
 तिगीपवीरुमादीपथीयातिवीरुमादिलेहेमहारजमजाहुभनीवीत्रीगम्यारव
 तेधनद्रव्यदीपथायातवताहवालीगलेधनद्रव्यलीकनजांदासमुदकाति
 रमापुगीकनभनलाग्याहेसमुदतपात्रीकापीत्रलेमलाईपथाइनुभयोयोस
 देहलीनुहवसुभन्यासमुदलेवोलेननवोलावालीगलेमनमाचितनागन

लाग्याअवनकसोभनजाउआयाकोकार्यसिधमयेनभनीधंधामानीसमुदकातीर
 माहैघनहालिरहा ताहापदीसमुदमनुचरुपभैआईभनलाग्याहेवाहनतीमी
 नाहाकाकारनलेआयाकोहोभनीभयारतववाहनमंदनहेसमुदतपात्रीका
 मीतन्मश्रीवीरुमादीतेराजालेदेमकुसलगरीआउभनीपथायाकोहमउप
 रमीत्रलेवडुतेदयारापनुहोलाभनीपथायाकोहभयारतवताहासमुदमंदनहे
 वाहणामित्मकुसलकुंडकुंडकिमुलकमुसीदकिभनीकुसलदेमकोवार्तास
 धपुदगरीसकापदीफेरिसमुदमंदनहेवाहनमीतन्मलायीयोचार ४ रत्न
 गीदेउ १ रत्नमाडव्यमागुभनी १ रत्नदीयोफेरियेकरत्नमावस्त्रमागु १ रत्नमा
 अन्नमागु १ रत्नमालस्त्रमागुभनी ४ रत्नदीवोस्त्रमालाईवीरवीरुमादीपथायाआ
 कुपनीअन्तरधानभेग्याताहापदीसोवाहनपनीआफ्रादेसमाफर्किराजाका
 हनुमागेकनवीतीगनलाग्याहेमहारजहनुकापीतन्मलेपथायाकोयाचार
 रत्नलीनुहवसुभनीचहायासमुदलेभनीपथायाकोकुरासववृतातविस्तार
 संगवितीगम्यारराजाभंदनहेवाहनतीमीधने ४ रत्नदेनअवयो ४ रत्नमारे
 जी १ रत्नतीमीलायीलेउभनीआग्याइहावाहनवितीगदेनहेमहारजते
 स्तोत्रिभयोतमेरीखाहीदोरावाहानशितमतोगरीभोलीवितीगहलाभनीवि
 नीगरी ४ रत्नदिपथायाताहापदीवाहनले ४ रत्नलीआफ्रापरगयातवता
 हावाहनमंदनहेस्त्रीजनराजावातयोचार ४ रत्नदीपथायाकोदयोचार रत्न
 मारेजी १ रत्नलेउभनीआग्याभयोअवकुनबाहीलीमाकोईशाहनभननी
 वृतातकहारतवतेतीववनआफ्रास्वामीकोसुनीतवताहावाहनमंदनहे
 स्वामीमैलेभन्याकोमायाहावाअनाजदेनअनाजदीन्यारत्नलीन्याहोभनीवा
 हनीलेभन्याताहाफेरिबुहारीवाहीमंदनवस्त्रदीन्या रत्नलीन्यभनीभन्या
 फेरिताहादोरावाहीलेमंदनहेवावायोहोईनहावाजनदेनजनदिन्यारत्नलीन्यभनी
 भन्यातेसोहोपीनधनभयासवैथोकपात्रीदधनदिन्यारत्नलीन्याहोभनीव
 धारत्नलीआईनेवाहनलेभनीभन्याआपस्माकुरानमीलेदावाहणालेभ
 दनयोत्तनभयामाहगरकेहीधीयेनओनदधीयोयोत्तलेगरमाबैडनला
 ग्यातावाहीसवैफीतोगरीदीउभनीबुधावाहनरेसायीकनरत्नफर्कायीलेग
 यातवताहादोरामापुग्यापदीवाहणालेराजाकाहनुमीवितीगनलाग्या
 हेमहारजयोत्तलितुहालापरमास्वामीवाहारीदोराशीतमतोमीलेनभनी
 वृतातिविस्तारगरीयोत्तवादेसकोरत्नमागुभनीचहायाताहापदीराजाआग्या
 गदेनहेवाहनअवतीमीहहाहानसवैकोमतोनमीलेपदीयोवादेवतारत्नतीमीला

है भयो है जाई भनी ति जो हरा का हात मा एधि दीया र सो चारै एत प्रो हरा रोली आका
धर गे कन आका स्वासी हो ए बुहारी होरी ह सुवै जाहान् ज्ञा भे कन भन लागा हे
जाहान् ह यो चारै वतार ए जाका नी घाहा वात पाजों अक चरु जन् वसु अनाज
जो जो ईशा ह लेई भनी लो चारै एत प्रो हनी लाई सो धी दीया ताहा ति प्रो हरा से
त लवै अना ज्ञा भे कन महा सुख आनन्द सीत वस्त्र भया हे ए जा भोज देव य द्या ता
गी ए जा वीरवी कमा दीत्य का सिंघासन मा ति मि जरा ए जा रो वसु जो ग्ये देन भनी
एक लक्षण नाम पुतली काई दीग ईद ॥ इति श्री राजा बी विजय नादीय कथा ॥ ७ ॥
के कल लक्ष्मण नाम भूषण पुतली का नी रूकी भंदन हे राजा भोज देव मेरा कुरा
न सुनी कन ये ससी हासन मा वसु जु देन भनी कथा कहन लागी न श्री बी कमा दी
ये राजा का देसा जु बाया १ धी या सो जु बाया १ दीन मा जु बा ले रा सो ए रा मरी न
न स की भागी गे स मुड का ती ए मा वसु मा वसु गयो र त ले व स मा व्या हा न सूर्य
उदय का व स मा पा ता ल पु रि वात बी मान मा वसी कन मै जा १ मा धी आ यो र ता
हा बी मान दे धी व ही कन स मुड मा हा न गरी श्री सूर्य लायी अर्घ दिन लागी न मे
जा भंदन हे ईश्वर म लायी श्री बी कमा दी ये राजा पु रुष पाई भनी बा वा गरि मा गी न
सो वचन सु नी जु बा या का म मा बी त ना ग ई न ते स ए नी ले ता बी कमा दी ते राजा पु
रुष पाई भयो भव उ लो होई न ते स मै जा को धर हे न जा दु भनी म मा धा नी जु बा या
ले मै जा पा ता ल मा जी दा बी मान का ग जुर स मा ते र ग जुर ले दे क मा गरी अ ग लो ह
ली कन वली यो गरी व स मा मै जा ले अर्घ दी स क पा दी विमान मा व ही कन पा ता
ल पु रि आ का धर ग या जु बा या प नी ते स ए नी का धर म नी धी दी मा व सी र सो सो
जु बा या व स मा को के ती ले दे धी ए मै जा दे उ विंती ग न ग यो न हे मै जा सा हे व धो का मा
अ पु र्वी मानी स १ व सी र हा ह दा की ल्या उ की क सो भनी विंती ग या र मै जा भंदन
हे स धी दा की ल्या उ भनी न हे स धी लो व सी र हा का म हा पु रुष को हे दु हा की ना
हा ल्या उ नु भनी भ या र ता हा प दी सो के ती ले हा कन ग यी न हे पर दे सी हा ज्ञा मै जा
को ऊ क म उ ह आ उ नु ह व स भनी कन मै जा का ह मु मो हा की ले ग या ता हा मै जा भंदन
हे पर दे सी ती मी को हो का हा वात आयो का कार न ले व सी र हा हो म ला यी क ह नु ह व
स भनी भ या र पर दे सी भंदन हे मै जा म राज व सी ऊ म र्म म र ल वा त आ ना मै रा ना
उ वी क मा दी ते हो भ यो र मै जा भंदन ध मे २ मे रा भा गे अव मे रा मनो वां हा पु र्ण
यो भनी महा ह र्ष सीत ध ती या २ विद्या को बा ध नी हु ल प दी ला ग या को बी व र
ना मो ती को रु पा रु मा या को चारै कु ना मा व ती वा ल्या को ज ग २ मा अ ने क २ ग ले वा

विद्या को बी व र मा ही ए र ल ज मा को बी व र बी व र गरी बी व र का भ या को ने लो को था म
दा की ल गी न र ध ती या म नी व सी मु र्दा भे ला न मा नी व स मा को दे धी मै जा का म मा बी
त ना ग ने ला गी न यो ए जा भ या र ता म नी व सी वि हा यो ता हा प दि मे जा र त रे पा ले
मु व धो यी न भ नी म मा बी ता यी व स दा व ल दे सो पर दे सी प नी र वा न म नी व सी वि हा
यो ता हा प दी मै जा र त रे पा ले मु व धो यी कु कु वा ला या को म ये ल ही की भे दा व ना
यी सो भे दा ज गा यी ते स भे दा ले पर दे सी ला यी हा यी वा ही र नी का ली उ से था डे मा
रा ध न प था या ते स ज गा मा मु ग या प दी बी म स या र आ ज म ला यी क मा भ यो भ नी व दो
आ श्र य मा नी व दो अ दू त गरी व सी र हा अ हो ये लो भ या को ता मै ले क ह प नी भ या
को धी ये न यो क मा भ या को हो लो प्रा मा भ या को हो की ति थ ये वि प्रा हो भ नी म मा उ
दे क मा नी अ व यो कुरा श वे व ता न ए जा दे उ विंती ग न जं दु भ नी ता हा सो पा ता ल वा
त रा जा दे उ नं दु भ नी म मा धा नी जा दा भ या ता हा प दी ए ता वि क मा दी ये दे उ पु ग
प दी ए जा का ह मु मो स वे कुरा को व ता न विंती ग न ला ग्यो हे म हा र ज म जु बा ले हा या
र भा गी स मु ड का ती ए मा व स ग या को धी या ता हा सूर्य उ द ये का वे ला मा १ क मा
वी मान मा व धी ती सो स मु ड मा हा न ग नी नी मी स पा ता ल वा त आ या र ती क मा
ले अ हा न गरी स क पा दी सूर्य लायी अर्घ दी न लागी न हे पर मे श्वर म लाई श्री
वी क मा दी ते राजा पु रुष पाई भनी मा गी न त स र्थ सो मै जा ले भ या को सा स व द
ता त वी स्ता र मै ले लु मा भ नी ए जा दे उ विंती ग यो र ए जा आ ग या ग ई न हे मु वा
या त ला यी व ह ते ध न दी उ ला का हा हो हि द दे वा यी दे उ भ नी भ या र श्री राजा धी र
वी क मा दी ते सो २ ज ना भे जी दा भ या ता हा उ प्रा त स मु ड का ती ए मा पु ग या र रुष
मा व ही हे री व स मा त व ता हा सूर्य उ द ये भ यो र ते स वे ला मा बी मान मा व ही कन ति
मै जा प नी स दा का हे आ धी न र बी मान वा त व ही कन स मु ड मा हा न गरी श्री सूर्य
लायी दिन ला गि न त ते बी व मा र जा र मु बा या यी २ उ वै ज ना वि मान को ग जुर ले दे
क मा गरी व स मा मै जा आ का ति स पू जा पा थ आ न ज प त प गरी स क पा दी वि मा रा
मा व ही पा ता ल पु रि मा आ का धर ग यी न भी त प स्यो र सो राजा जु बा या प नी फ ले
वा पा दी मा व स मा को के ती ले दे धा र फे री मै जा का ह मु मो गे विंती ग न ला ग या हे मै
जा सा हे व हा प्रा धो का मा पर दे सी व सी र हा का ह न भ नी विंती ग या र मै जा भंदन
न हे स धी दा की ल्या उ भ नी भ या र दा क न जा दा भ या त व ता हा सो पर दे सी व स मा का
धा उ मा पु ग या प दी स धी ह र भंदन हे पर दे सी हा ज्ञा मै जा सा हे व का ऊ क म भ या को
ह भ नी दा की ले ग या र गो दा धु नु ला यी मु वा मा प नी हा ली दी या र राजा ले न ली क
न उ प ला गी व सी र हा मै जा ले बी व र गरी यो ता ध का र जा हो भ नी म न मा नी अ ये था

नी अको पानी हारी माएवी दिया गोदा धोयी को धा मा ले गया तव ता हा जानी वी के वि
 ह्याउ ना लायी राघ्या को प्राप्ता मे वस्या एत पया पदी मे जार तरे पाले भंद दन हे महा
 राज मे राग हना लायी ४ पुहर मा बो लाई उहु वस् बो लाई न सका मे रा स्वा मिती न सका
 मे रा बा कर भोती श्री भनी भया ए राजा भंद न हे मे जार तरे पा मे रा बिस्तार गरी कु रा सु न भ
 नी आ ग्या गद न यो ता मानी को १ दोरी थी यो ते लई आ लायी विवाह गन्या व पत भ
 यो आ पस्मान सो धी बाकु ले ये का ती र दी यो आ मा ले ये का ती र मा दि यो र राज ले ये
 का ती र मा दी यो ३ जना को पनी लग्न १ भये दर दिया वे ला भया पदी आपस्मा था हा
 भे आ मा बाकु होर नि ने जना को वड ते ह ग दा जु न लाग्यो बाकु ले भंद न मे रा पुत्री हो
 मे ले दिया का था उ मा दि दु भयो आ मा ले भंद न मे रा दोरी हो मे ले दिया का था उ मा
 दी ने पद दी दु भयो फेरी दा म् बा ही ले भंद न स वे लायी पा ल्या म दु मे ले दी या का था
 उ दी नु पद न दी दु दे न भयो ए नी ने जना को वड ते ह ग दा जु न लाग्यो अव यो द मा
 क श्या यो दी न्या हो भनी उ दे क मानी व स्या त व ता हा राजा ले भंद न हे र तरे पा क श्ये
 दी या का लायी जाई न भनी राजा ले भया ए त व र तरे पाले भंद न यो चु री या दे उ सो
 ध नु ह व स भनी न र त व चु री या बो ल न लागी न हे महा राजा आ मा ले दी या को पाई
 छ भनी चु री या ले भयो ए मे जारि साई क न ते ल चु री या लाई आफ ली भन लाग्यो
 ह पा पी छ चु री या ते ले अ जो ग्य क रा गरी ल त्यो के रि दा म् ले दी या का लाई पाई
 छ भनी मे जारो छ ह र ई न र राजा भंद न हे मे जार तरे पा फे री यो ता कु रा सु न
 यो ता दे सका ए जा र मी ले म तो ग न्या हे मी ती मी र म २ जना मी ली दे स दे ला ता जा
 ई दी द भंदा ता हा ए जा मी र ह को म तो ग न्या को ए नी वा त वा ल पाई क न ची वा ग री
 न ए नी मा दु वे जना ग या को ए नी ले दे खी न त व ता हा ए जा मी र ह वा त न दे स न्ये ग री
 ए नी प नी ग ई न द धा वा तो पु गी व न भी न ग या व ड ते दी न ग या प दी १ दी न
 ए नी मा व दो भयं क र स व आ यो ए राजा वा त हे र न ग या ए ता हा दे वी स्व र्ग वा त न
 ल पा व ला गी ना च न लाग्यो को ए जा ले दे ख्या र दे वी ले ती ए जा लाई भो ग ली ई
 न ता हा प दी मी ले वी ती ग र्ने लाग्यो हे महा रानी हा म् रा राजा अ ज स म्प्र आ ये न न
 क ज भयो म हे र न जा छ भनी ग या त व ए जा लाई भो ग ली ए ये का था ई मा पु गी हे दी र
 ए जा मे रे को दे ख्या र मी री ह न लाग्यो त स्रे वी च मा मी री लाई प नी दे वी ले दे खी क न
 र व ड ले हा नी भो ग ली ई न त व ता हा मी री ए जा २ जना प नी थै र वे र स म्प्र आ ये न
 न ए नी का म न्मा ची त्र ना ग र्ने लागी न ए जा मी री २ जना प नी आ ये न न ता हा के
 हि वी तो ल प न्यो हो ला भनी महा दु ख ली त वी ला प ग र्ने लाग्यो ये त्ना जी ग ल वि
 वी च मा म ये क ली क सो गी व ल हा ये स्वा मि २ भनी ई दे र हे र न ग ई न राजा

पनी मी री प नी म म्मा को दे वी अव रा ज मी री ज नी के म म्मा प दी मे ले प नी जो उ तु दे
 न भनी प ड हा ते मा ली क न म र्ने त या र भ या र त स्रे वी व मा दे वी आ ग्या ग द
 द न हे र नी ति मी म नु प दे न स्वा ही लाई मे ले भो ग ली उ दे न भनी ज ई भ म्मा र
 ये ती व व न दे वी ले आ ग्या ग द न त व र नी व ती ग द न हे श्री प र मे भ र दे वी मे रा
 स्वा मी राजा प नी मी री प नी म म्मा प दी मे ले मा व वी वी व स्या क्का प्र यो त न द
 न भनी व ती ग म्मा र दे वी आ ग्या ग द न हे र नी ते र म हा राज प नी मी री प नी
 ज गा यी दी उ ला मो द जो री दे भ नी आ ग्या दि यार त व र नी ले प नी ह त्प ता ई
 क रा मो द जो री दी यार ता हा मो द जो री राजा का मे र मी री का गी द मा मी
 री का मो द रा जा का गी द मा जु न ग यो र उ वे ज म्मा र यो ता भंद न मे री रा नी
 यो ता भंद न मे री रा नी भनी उ वे वा रु न लाग्यो त्यो रा नी क स्कि ड्मा हो भनी
 सो ध्या र क ई क न बो ल लाग्यो सो रा नी सी र को ड्मा भ म्मा र त व ता हा मे जा
 र तरे पा रि स्वा यी क न भंद न हे पा पी छ क क न ते ले अ स स क र म री ल भ
 नी क क न आ फा ली मे जार तरे पा भंद न त्यो उ वे को स्वा ही ड्मा भनी क न व
 सि न्फे री राजा वी क्मा दी म्मे आ ग्या ग द न हे मे जार तरे पा मे ले प रा प व को
 १ क था म न्दु लु न ये क दे ल का क मी १ ची न्कार १ लु जी का र १ बा डा १ यो नी
 ह ह ४ ज ना दे ला त र ग या ता हा प दी १ दी न मा जा दा म हा अ यो र व न मा छ
 यो र ता हा रा वी प नी भ यो त व ता ही चो रे ज ना वा श व स्यो ता हा पु ह र २ मा
 पा लो सी त जा गी र ड्मा भ नी म तो ग म्मा र त व ता हा पु थ न पु ह र मा क मी जा
 गी र ह्यो ता हा त्यो क मी ला यी सा है अ ल्सी ला ग्यो र व र प र ह दी यो ता थु
 लो ए यो भ या का यो ता का थ पा यो र अव यो का थ को पु त ली व ना उ तु भ
 नी त्यो का थ को यो ता रं यो ग री पु त ली व ना यो पु थ म पु ह र वी म्मा प दी वी
 न का र ला यी उ था यी क न क मी लु त्यो त्यो वी व का र को पा लो अ ल्सी ला ग्यो
 र व र प र ह दी त्यो पु त ली दे यो र अव ये स लाई र ग भ र्ने प न्यो भ नी क न र ग भ र्ने ला ग्यो
 ता हा प दी दो श्रा व र वी म्मा प दी वी व का री भंद न हे लं गी ते श्रा व र ला ग्यो उ थ भ
 भ नी मी र ड्मा भ नी वी व का री लु म्मा लु जी का र उ थी जा गी व स्यो ता हा लु जी का र को
 पा लो अ ल्सी ला ग्यो र ता हा मी ज गा मा गे व र प र हे दी अ ती ए यो पु त ली १ दे
 म्मा र यो पु त ली ता पु र ए यो र हे द अव ये को लु गा दे न लु गा सी दी ड्मा भ नी लु गा
 सि यी क न ते स पु त ली ला यी लाई दी यो त व ता हा ते ती ग री स का प दी ते श्रा
 व र बि म्मा प दी के री बा डा ला यी उ था यो हे लं गी मे रा पा लो वित्तो अव ति

जोना लोआये बलम सुतु भनी सुजी कार सुतो वादा जागी र होता हा वादा को ना
लोमा प्रती भनी लोआये अवम कागद भनी वर परहे दी पुतली येक को कृती
देव्या अवम लेये भाषी जगाई तुम सो भनी तेन मंत्र न पीक न ते सुतु ली लाई
जीवदान दीयो ताहा पदी एतवी हायो वारे जगाई थीक न भई न येक जना भई
न सगी तो सगी भया को स्वा ही मेरी हो भया तव ताहा येक भई न हे सगी तो
स्वा ही मेरी हो भयो ताहा अपसा वारे जना को वज्र ते रुगदा कुन लाग्यो हे मे
जोर ले पा लोको को होला भनी सुधाया कान को कुण्डल लेवालन लाग्यो हे
महाराज तो स्वा ही को मिले पाई छन भयो मेजारी साई कन भन लाग्यो हे कुण्ड
ल ते ले अन्ना ये कुण्डलो ली सुयस्कर को वीस्तर म क हं दु क सो हो भये ते स्व हा ही
सुजी कार ले पाई छन भनी नर ३ प्रहर एत पनी वीयो फेरि एजा वी क्रमा दी ल
भई न हे मेजारे लेखा म यो ता कुण्डल हं दु सुन को हिये का देस मा यो ता मनु
छले को हिये का सीत सीत एसाई एये को थी जा सदै आ फु सीत को घा आई न
जाई न गर्भो १ दी न मा भन लाग्यो हे मी तम् मेरा घा मा त पानी येक फेर पाउ ला
मु हो ला भनी कन दा की ले गयार घर पुण्या पदी मोत ले सो धन लाग्यो हे मी त
म् यो स्वा ही को हो भनी सो धे दूर तव ताहा मी त ले आ फु स्वा ही हो भनी भ
नी न क मारी हो भयो ताहा पदी घर भी बदा की ले गे कन वदो आद भाव सी
तराया तव रात पया पदी आफना स्वा ही लायी भई न हे ली ला वती नीमी
ले ते स मी तम् लायी गोदा मा ते ल सी ई दी न जाई भयो ताहा ली ला वती भई
न हे प्रस्वामी मे ले को मरी ते ल लाई न जाई म ली थी ता सर म ला ग्यो भनी
विती गयार ताहा लो ग्यो भई न हे ली ला वती सर म मा नु पदै न के न्या छ जाई
भनी पथायो ताहा ली ला वती ले आ फु लो ग्यो को बचन मारी हव सु भनी गयो
र हे पा कु ना ति सो सु सार गन आयो भनी ते ल ला उ न ला ग्यो ए त ले विव मा मि
त ले भई न हे स्त्री ते ले मेरो वज्र ते सु सार गरी ल अव ति मी र म सु प्र सं भोग
गरी वस्त्र आ भयो तव ताहा स्वा ही भई न हे पा कु ना ति मी ताहा घा मी त पो
कु भनी ये ती भयो तव ताहा पा कु ना ले म न मा वी त ना ग द न अव मे ले वा ब
या का म दे न भनी छुरी ले पे त फारी ता ही म यो स्वा ही भई न भव यो म यो को दो
ष अव स्य म लायी लाई न्या छ न भनी द र थी क न तो स्वा ही पनी पे त फारी म यो
ताहा पदी मित वी हा ये अ न स्य आ य न के भयो भनी स्वा ही लायी हे न जा दा मी
त पनी स्वा ही पनी दु वें जना पनी म यो को दे वी हरी २ शिख २ अव म लायी

देस ले का भन ला भनी वदो सर म यो भनी म न मा वी ता थी क न तो मारी ल पनी
छुरी ले पे त फारी म यो ताहा पदी तो घर का वर पर व द्या घई मा की ह ह भं
न सदा भया स बे रै उ थी आई था आज का न आये रा को भयो भनी हे न
गयार ३ जना म यो को देव्या हे मार ये न ये तो आ भय्यो का भयो अव यी नी
ह ह लायी ना हा रा म यो का म दे न ले जाई तु म यो भनी मुदा उ था थी क न गी गा मा
ला गी सं स्कार ग यो तव ताहा उ प्रा त ते ल स्य सान मा ३ वता वा ल उ म्मी ति नी
ह ह ३ जना ति ने बा ल मा ये त भै र ह्या का थी या ती नी ये त ला गी मारी ल धे रे म
दा पुजा ह ह स बे व तो ली रा जा छे ई विती गन गयार हे म हा रा ज यो हा घा दे स वी हि
र धो का दे मी पर व यो को न दी का ती र मा उ थी र ह्या का वा ल मार ह म्या भू त
ला गी धे रे मारी ल म यो अव ते ल लायी क सो ग म्यो हो भनी विती गयार ए
जा आ ग्या ग द न हे पु ना लो क हो तो बा ल का ती हे र भयो ताहा तो ल वे पु ना
ले पनी रा जा का व व न सु नी ह व ल महाराज भनी ताहा तो बा ल उ ये का थोई मा
गे का ती हि म्या ताहा तो बा से पी दे मारी ल देव्या दा ही ना वा उ तो क न्या मा ह
मा स्वा ही थी नी ३ जना ह न र ताहा दा ही ना तो क न्या को र वा उ ती र हो क न्या
को र थी नी २ जना को रु ग दा गन ला ग्यो १ भई न मेरा स्वा ही १ भई न मेरा
स्वा ही तो क स्को स्वा ही कुं द भं दा कुं द ल भई न हे म हा रा ज तो स्वा ही का
रा ही ना ति र का वा ल बा त नी स् क न्या को हो भनी भं दा ताहा मे जारे ले खारि साई
क न भई न हे पा पी स्त कुं द ल सु न तो स्वा ही क स्को कुं द न भयो तो स्वा
ही का बा उ ती र का वा ल बा त नी स् क न्या को हो भनी ये स्ते त र ह सी त वारे प्र ह
रा वारे ग ह ना ले वो ला यो तव ताहा रा त म नी वी हा यो मे जारे ले पा भं द
न हे म हा रा ज अव मे रा भा ग्ये ले श्री पर मे श्वर का अ तु प्र ह वा त मे रे म रा मा
वी ता या न स्तो गरी श्री पर मे श्वर श्री लू यो ले म लायी वर दान व क्तु भयो अव
म ह रा का भ जो सु सी ग तु ह व ल भनी पु द क्षी ना गरी दै त व र ग यो ताहा श्री वी क
ना दी ये आ ग्या ग द न हे र नी र स्ते पा अव मे रा म यो ना जाई ही द भनी आ ग्या ग
या ह व ल भनी ध न दो ल ध र नी र म ले खाले र लि आ फा दे स मा गे क न सु प्र
आ म न सी त र म्ये भोग गरी व स्त भयो हे रा जा भो ज दे व ये ला पर क मी श्री वी
र वी क मा दी ये रा ना व स्या का ये ल सी हा स न मा ती मि ज स्ता रा जाले व लु जो गे दे
न भनी कु ल ल भना ना म पु त ली उ दी गे न ॥ **॥ ई ती थी वि र वी क मा दी ये रा**
ना क था यि ह ह ह ह ह ना ना म पु ती का पा ध्या ने अ ह म द धा ल मा श्री ह म ॥ ८ ॥

कहिनवमपातलक्षना नामपुतलीकारीकर भनलाग्या हेराजा भोजदेवमयो
ताकथा कहं दुसुन श्रीविक्रमादीतेराजाले रावीमाअकीकोघरमाचिवावरी
गयाकोथीयोर १ दीन रावीमा १ वनीजाकाघरमास्त्रीपुरुष २ जनाकोकुराग
याकोथीयोर वनीजालेआफ्रीस्वास्त्रीदेउ भंददुन हेवीपावतीम पललमा
वेपारगरीरहाकाथीया तेसुवपत्मा येकमहापुरुष देघामपापिकोबेपार
लेअलमलीदाभेतगर्जानलकेनभनीभयो तोकुरागयाकोलवेरातालेसुनीआ
श्रय्यमानीअवयोवनीपालेभयाकोकुराहो होयीन हेनजादु भनीवनीजा
लेभयाकाथाईमाराजावीक्रमादीतेगेहेदावरुगेहेदा तेहीमहापुरुष
देघार नजीकेगया ताहमहापुरुष भंददुनीमीकोहोभनीभया ताहाराजा
भंददुहेमहापुरुषम वीक्रमादीतराजाहु भनीभदा महापुरुष भंददु हेमहा
जतीमीक्यामाग्यो मागतीमीदेवीमबहुतपुसीभयोअवतीमीलेक्यामागु
मागभंदा ताहाराजाआग्यागदुहेमहापुरुष तपाथीकादसेनगर्न आया
कोहोभनीराजालेभया तवताहाराजाकोयेतीकुरासुनी तपस्वीआग्यागदे
दुहेराजावीक्रमादीतेयो कथा लाथी खरी यीमी ३ थोककोतीनेउद
क्या २ भया कथालेधाकीमनमावीताईतु जोवीतायोसो कामअवस्यपुग
यादुन योपरिलेहाथिघोदा लावालकर लेखतु योलाथीलेसोलेपा
कोलवेलायीहोयीदीनुर तवसोसवेजाम्यादुन लेउभनीदीघार रीजाले
पनीलीया ताहपदीतपश्वीपनीसोर्गतमागया ताहाराजापनीआफ्राद
वीरमागदुभनीफीदीभया ताहवातोमा १ महाकीगालमनुष्यभेस्यार राजा
सोधदुन हेमनुष्यतीमीकोहोभनीसोधार तवताहकीगालमनुष्य भंददुन
हेमहापुरुषसुतुहवसु मकुदलीदेसकाचंदनाधोजभयाकाराजामड मेरादेस
काभारदारहलेकुलप्रस्तगरीमेरागयेलीयोर तस्कारलेमजोगीभेफी
देदु मागीखादु वजुतडखपाडेदु भयो ताहपदीवीक्रमादीतेराजालेयेती
कीगालमनुष्यकोकुरासुनीवजुते करनालाग्यो राजाआग्यागदुन हेवीड
नादधोजराजातीमीराजाहुनाकोमनभयापनीराजातुल्याउं दुभयारता
हाकीगालभयाकाराजाचंदनाधोजवितीगदुन हेमहापुरुष राजाहुन
मसुवादुन भनीभयार श्रीराजावीक्रमादीतेलेउसोभया योकीगद पनी
लाथीपनीपरीपनीलेउभनीदीया यो ३ थोकवसुकोतीनयनदु काका
भया योकीथालेओधीकनजावीतायोसो कामनीश्रयेलेपुग्यादुन यो

पालेहातीघोदामनुष्यलावालकर लेखी योलाथीले होइदीनुर तव
होइनीवीलेसवेजाम्यादुन लेउभनीदीयो रचंदनाधोजराजावजुद
पुसीभेआफ्रादेसमागेयीती ३ वीजकोपरीक्षाहेस्यार वजुतेमजनासीप
हीलावालकर धनडये धालतवीर वन्दु इत्यादीवजुततुल्यायीआ
फ्रागयेमागेलेदाईगरीजितीआफ्रापुमाहहलाई स्यायेनीतीमावजुतवि
जारगरीवस्ताभया श्रीविक्रमादीतेराजापनीआफ्रादरवारमागेसुखभान
रसीतराग्येभोगगरीवस्ताभया हेराजाभोजदेवयेस्तायागीराजाविरवि
क्रमादीतेराजाकायोसीहाशनमायेसोत्यागीहुतुसक्यामावसुनस
क्यावहुजोगेदेनभनीपातलक्षना नामपुतलीका उदीगदुन ॥

**इति श्रीविराटी क्रमादीतेराजा कथाया पातलक्षना नामपुतलीका पाषाणे
नवमकथासमाप्ति ॥ ८ ॥**

करीगजकनीकानामदसमपुतलीकारील
किकनभंददुन हेराजाभोजदेवमयोताकथा कहं दुसुन श्रीविक्रमादीतेराजाकाअतीमील्याकाकनभयाकामितथीयो ताहाश्री
विक्रमादीतेराजासधैमितकाघरमाभेतनजानथा ताहासोकारलेस
धैआफ्राघरमाविसिन १० जनालायोचार ४ तोलाजोखिसुनदानदीका
दिनदानब्राह्मनलाई दानगयाको श्रीराजावीक्रमादीतेलेदेघार १ को
दिनकावीलयेमाराजाविक्रमादीतेकामनमावीतनागदुन योकरनेलेये
निकासुनकाहावातपाईकन कराराजालेरोजीदादानगदुन भनी वदोआ
श्रय्यमानी १ दीनकाविलयेमा श्रीकसुरिदेवीकाल्थानमामेप्यागामाते
लकोकहाई बसायाकोदे श्रीलुकीरहा तेसुथाईमा कराराजागया रवही
रहीन तवदेवीआग्यागदुन हेकरनेतीमीआईपुगीसु आउभनीन तवता
हाकरनेराजावीतीगदुन हेमाताभमाई पुग्या भनीदेवदुगरीनागोभे
सोहीतेन पकाईरापेकाकहाई मा फाल हल्या मरीन तेहीमालुदेवी
लेभोगगरीसंतुसभे फेरिमयेकाकरनेजगायी जोसुबरीलेउभनीदीयीन
पावतातलवे श्रीवीक्रमादीतेराजालेदेघार येतीकारलेपोकरनेलेनीये
लुनदानगदोराहादुन भनीधहरायार भोलीवेर करेराजानजोदेसवे श्री
वीक्रमादीतेराजागया देवीलेहेकरनेउाईस भनीभयार राजालेआईपुग्या
येद दीनमपुगुहवस भयार पुगिले आफ्रामालुभोमेमाकाती हीउ नीए
मरीन जाईफलअनेक २ मभ्याहलीउलेकहाईमा फालहालादेवीलेभोग
गरीन ताहादेवीवजुतपुसीभेमालुपाई ताहापदीजगाईन हेकरने वजुतपु

सी भेल सुख भया अब देवी न पुजो न भोग ही सा देन भनी सो सुवरो लेउं भनि
दीवी न बतहा श्री बीरू मादी तेरा जाले पनी सुवरो लिखन आ कुरावो नागे क
न वसा भया ताहा पदी लखे काहे कर्न गयार देवी ले आग्या गदं न हे कने राजा
आज देवि पुजो न भोग ही देन आज माया जस्तो मिथो के ले पनी भया को
देन थो आज वहुनै मिथो दन आज ती मी २ केरा कान आई ल भनी भया
र ताहा पदी कने राजा विती गदं न हे माता देवी आज मता आयेन था को
मानी ल आये द कुनी भनी अती दुःख मानी आ कुरा घर की आई न ये ला
वतु कने राजा ले पनी माया का श्री राजा बीरू मादी तेरा जाले सो ही हाश
न माहे राजा भोज देवी मी जस्तो राजा ले वलु जोगे देन भनी गज कर्नी काना
उंगरे का पुतली का उदी गई न ॥ **॥ श्री बीरू मादी तेरा जाले कथायां**
गज कर्नी काना पुतली का पाया देन कथायां ॥ १० ॥ केरि
अको अश्व कर्नी काना ले काद सो ये क पुतली कानी लकी कन भन ला
ग्या हे राजा भोज देन मेरा कुरा न लुनी ये लसी हासन माती मी ले वलु दै न
भनी कथा कहन लाग्या १ दी रा मा श्री बीरू मादी तेरा जाले आ कुरा मत्री
माहने कोत बालू री ४ जना वसी देसांतर जाउं भनी ल हाह गरी वारै जना
देसांतर गयो ताहा १ दीन मा जादा २ वन मा बाल पयो र तव ताहा राजा आ
ग्या गदं न हे मत्री मेहाने कोत बालू अब जाहा ये सा जगल मा लवै लु लु
हुं देन प्रथम प्रहमा मोहने जागी रहनु भनी मतोगयार हवल महराज भ
नी माहने जागी रह्या ताहा सो माहने को पालो मा अली लायो र वयाग
र भनी ताहा माहने ले श्री बीरू मादी तेरा जाले आ कुरा जालि १ अमुख के
र १ जो यो र ताहा पदी माहने को पालो पनी वी सो र ताहा पदी कोत
बाल को पालो आये र कोत बाल लाई उ थायो र कोत बाल पनी उ थो ताहा
कोत बाल जागी रह्यो ताहा कोत बाल को पालो पनी वी सो मत्री को पालो
आयो र मत्री लाई उ थायो तव मत्री उ था पदी कोत बाल लु सो ताहा पदी
मत्री को पालो जागी रहदा एतवी हायो र एता उ थी आउं द भया ताहा राजा
जागे भे हे दी आ कुरा आ कुरा को एतव दे का महा दुःख मानी बल्यो ताहा पदी
निहरी राजा आ कुरा के वायार एता ले मन मा वीत ना गदं न अब ये
लो होई न १ देस का राजा को मैजा १ अती जान्या हानी दन सो देउं जाई भनी
४ जना मैजा थै गया राजा आग्या गदं न हे मैजा मेरो १ एत अमुख को हरायो
हानी ४ जना मा वो मा मानी ल दुखाई वी वार गरी दी तु हवल भनी आग्या

गया ताहा पदी मैजा भंद दन हे महा दुःख ते सो भया मये क कुरा गदं लु लु
वल भनी कथा कहन लागी न को हिये क देल मा राजा को दोरा मत्री को दोरा
र यी मी २ जना अती मिया को थी यार तेरो वी बाह अघी भया ति जो स्वास्नी
१ एत मल गलु तन पथाई तु मेरा वी बाह अघी भया पनी ति मी ली ग १ एत लु
ल पथाई ला भनी यी मी २ जना को सत्य बाबा गरि रया को रहे द ताहा प्रा
त राजा का दोरा को विवाह अघी गरी दी यार एनी मा अने ग २ वी २ वी वी
त्र को गहना पोसा क लाई थली यामा पान लु पारी एनी हात माली एनी
को भा मा गयो एत पुत्र राज कुमा र ले मत्री सीत सत्य बाबा गय को ल म
ही राज कुमार आग्या गदं न हे र मत्री यावती ति जो स्वास्नी म कु भया मेरो
ववन मा तु पयो भनी आग्या गयार तव ताहा र मत्री यावती विती गदं न हे
भूस्वामी कथा मजी हुं हुं दन मा तु ला भनी विती गयार राज कुमार आग्या
गदं न हे रानी र मत्री यावती मेरो र मेरा मत्री को सत्य बाबा गय को द आज
ये क एत मत्री ल गलु ल जाउं भनी आग्या मयार ये ती ववन राजा को लुनी ता
हारानी र मत्री यावती ले पनी हवल भनी अघी आ फुले ली आया को पा
न लु पारी राजा लायी पुवायी कन प्रदक्षी ना गयार राजा रानी को लु प आन
न सीत अश्व भोग की दा गरी कन ताहा र नी ले पनी राजा संग वेदा मागी म
त्री का घर मा जाउं भनी गया ताहा तले वी व मा दरवार मा वो मै जाउं भनी गया
को वो र ले दे यो र वो र ले रानी लाई भंद न मेरा भागे ले पाया राज द वी र मा
जो न क थी न दन पकन पनी वे र देन अने ग जहना लाया की स्वास्नी दे मेरा
ते ल वो र ले मन मा वीत ना गदं न अब यो स्वास्नी मारी गहना ली ई ला भनी म
न मा थानी स्वास्नी को न जी क गयो र ताहा वो र भंद दन हे स्त्री ति जो मू व जाउं न म
न द भया ति गहना लवै द्वा दी म लाई दे भनी भया र न दी या ती मी लाई मोह ला भ
भनि भया र ताहा पदी वो र को ये ती कुरा लुनी रानी भंद दन हे रानी ता कथा वो
र मेरा ववन लु त मेरा प्रह म हा राजा को सत्य बाबा रा पना नी मी त मत्री देउं जान
भनी आया को हुं ले लि दु भया ये ती मात्र पाई ला ल मन फर्क्या ल प धी र
हा ये स्त्री दो व र पाई ला ल भनी भया र वो र भंद न हे स्त्री ती मी आउं देन ल भ
यार रानी भंद न हे वो र मनी अये गरी आउं ला मेरो सत्य हे र भनी भया र वो
र भंद न ते सो भया वा दे आउं तु भनी दो दी पथाया तव रानी पनी गया ताहा
पदी मत्री का घर पुगी हे मत्री धो का उघार भयार धो का उगार न पथाया रानी म
त्री का को था मागे आग्या गदं न हे मत्री मेरा प्रह म स्वामी महा राज ले सत्य क बोल
गया का हुना ले म लाई सुख पथाया र आया भनी आग्या गयार तव ताहा न

मनुष्य जो नीव कस्तुन हवस भनी वीति गरी ता हा श्री महादेव व्याज्ञा गर्दन हे
 भंगेरी लो ज्वा भया हवैन स स्वाधि भैक न ते ल राजा को जवा पदीन सकन्या
 होला भनी भंगेरी लाई वार्दी कन श्री महादेव पनी अर्ध्या न भंगया ता
 हा भंगेरी ले उलै जगमा प्राण छो दी ते से दे सका कर्म की छोरी भै जन्मी
 ते सु कर्म का अरु छोरा छोरी था यन न ये तियो ता छोरी पा उदाव जू ते पि
 पारो गरि राया को धी यो १०८ वर्ष भया पदी कर्म का छोरी गु रा
 वती ले आ फु बा बा थे वी ती गद न हे वा बा म लाई यो ता असल साध का
 यो ता रा घो घो दा की नीव कस्तुन हवस भनी वी ती गन्या कर्म भद न हे ना
 ती गु रा वती हा मी ये ला कर्म का जात ले घो दा की निव ह नो ये दे
 न किन हो भया ता हा गु रा वती ले अती हत गरी थु लो स द गरी रे
 पार वा वू ले वे स साध की यो ता घो दा की नीव्या धी दी यो सो घो दा पनी
 स धै राजा की घो दी का व थान भया को धाई मा व धी रा या स धै घो दी स
 मी ली कन घो दा संग साध का व दे रा भया व दे रा थु लो भया पदी कर्म
 का छोरी ले स वे व दे रा दे की आ फु रा ल्या ई रा या रा राजा का गो धा ला ले
 द वार मा ने वि ती गद न हे महा राज हा वा घो दी का व दे रा व दे रि स वे कर्म
 का छोरी ले ले गयो भनी वी ती गन्या राजा ले कर्म दा की कन आ ग्या गद
 न हे कर्म ति वा छोरी ले ने रा घो दी का स वे व दे रा ध पाई ले गयो का कार न
 ले हो भंदा कर्म अती द राई कन सी पाई सा थ सी कन गयो ता हा घ रा प
 ग्या पदी भद न हे मानी गु रा वती ती मी ले राजा का घो दा की न दे की
 कन ल्या नई राजा व दू ते रि साई सी पा ही सा थ रा मी म लाई प था या को
 द न अव क सो ग र्मा हो भंदा कर्म का छोरी गु रा वती भद न हे वा बा
 पनी कुरा का नी मी त मेलै ज न्म सी या को हो ये सु रा मा ति मी द राई नु प दे न न
 वा फ म दी उ ला भनी वा क लाई वु हाई कन राजा का ज न ले कर्म लाई स मा
 ई न आ या र सि पा ही लाई ज वा फ दी आ फु द वी रा मा ने वि ती गद न हे महा
 राज हे मी ती हे प च ह ह हो मे रे कुरा सु नु ह व स क सो हो भिया मे ए मे रे की
 न लि दे न मे ए सा थ का छोरा छोरी मे रे कुरा क सो भं ये य क व य त्मा भंगे
 रा भंगेरी का छोरा छोरी का नि मि र्ति मा रु ग दा पो का थो यो त व ते स व य त्मा
 मी सा प गर्दा मा भंगे रा लाई छोरा छोरी की न सो पी दी या को हो सो व मो जी म
 मे रा घो दा का छोरा छोरी आज मे ले ती नि पाई दे न की भनी पाई ने न पाई ने मी स
 सा रु ग की थो का मा ता वा प ज गी ता सी रा ये को आज स न्म द दे द भनी वि
 भया ये स न म को वा त वा ल पाई न्या ते ल राजा को जवा प दी न सकन्या ग

मनुष्य जो नीव कस्तुन हवस भनी वीति गरी ता हा श्री महादेव व्याज्ञा गर्दन हे
 भंगेरी लो ज्वा भया हवैन स स्वाधि भैक न ते ल राजा को जवा पदीन सकन्या
 होला भनी भंगेरी लाई वार्दी कन श्री महादेव पनी अर्ध्या न भंगया ता
 हा भंगेरी ले उलै जगमा प्राण छो दी ते से दे सका कर्म की छोरी भै जन्मी
 ते सु कर्म का अरु छोरा छोरी था यन न ये तियो ता छोरी पा उदाव जू ते पि
 पारो गरि राया को धी यो १०८ वर्ष भया पदी कर्म का छोरी गु रा
 वती ले आ फु बा बा थे वी ती गद न हे वा बा म लाई यो ता असल साध का
 यो ता रा घो घो दा की नीव कस्तुन हवस भनी वी ती गन्या कर्म भद न हे ना
 ती गु रा वती हा मी ये ला कर्म का जात ले घो दा की निव ह नो ये दे
 न किन हो भया ता हा गु रा वती ले अती हत गरी थु लो स द गरी रे
 पार वा वू ले वे स साध की यो ता घो दा की नीव्या धी दी यो सो घो दा पनी
 स धै राजा की घो दी का व थान भया को धाई मा व धी रा या स धै घो दी स
 मी ली कन घो दा संग साध का व दे रा भया व दे रा थु लो भया पदी कर्म
 का छोरी ले स वे व दे रा दे की आ फु रा ल्या ई रा या रा राजा का गो धा ला ले
 द वार मा ने वि ती गद न हे महा राज हा वा घो दी का व दे रा व दे रि स वे कर्म
 का छोरी ले ले गयो भनी वी ती गन्या राजा ले कर्म दा की कन आ ग्या गद
 न हे कर्म ति वा छोरी ले ने रा घो दी का स वे व दे रा ध पाई ले गयो का कार न
 ले हो भंदा कर्म अती द राई कन सी पाई सा थ सी कन गयो ता हा घ रा प
 ग्या पदी भद न हे मानी गु रा वती ती मी ले राजा का घो दा की न दे की
 कन ल्या नई राजा व दू ते रि साई सी पा ही सा थ रा मी म लाई प था या को
 द न अव क सो ग र्मा हो भंदा कर्म का छोरी गु रा वती भद न हे वा बा
 पनी कुरा का नी मी त मेलै ज न्म सी या को हो ये सु रा मा ति मी द राई नु प दे न न
 वा फ म दी उ ला भनी वा क लाई वु हाई कन राजा का ज न ले कर्म लाई स मा
 ई न आ या र सि पा ही लाई ज वा फ दी आ फु द वी रा मा ने वि ती गद न हे महा
 राज हे मी ती हे प च ह ह हो मे रे कुरा सु नु ह व स क सो हो भिया मे ए मे रे की
 न लि दे न मे ए सा थ का छोरा छोरी मे रे कुरा क सो भं ये य क व य त्मा भंगे
 रा भंगेरी का छोरा छोरी का नि मि र्ति मा रु ग दा पो का थो यो त व ते स व य त्मा
 मी सा प गर्दा मा भंगे रा लाई छोरा छोरी की न सो पी दी या को हो सो व मो जी म
 मे रा घो दा का छोरा छोरी आज मे ले ती नि पाई दे न की भनी पाई ने न पाई ने मी स
 सा रु ग की थो का मा ता वा प ज गी ता सी रा ये को आज स न्म द दे द भनी वि
 भया ये स न म को वा त वा ल पाई न्या ते ल राजा को जवा प दी न सकन्या ग

घोडा

लेमकाकोतावाकनमासावोरहदुनवेलाईकसोपरिहृनभदुभनेभनेको
एदिआकोपरीधेरेवभभयाकोहनेवेकुएमाहाजीलेजानेनभनीभनमा
वदोफीकीगरीवकाभयातसेवीवमानीवीतीगदुनहेनहाएजमेएन
मातायोताउधीदुनक्याभयातेसुकर्मिलाईयोनामुईएधीकनसर्वभग
रीलीधपाउलाभनीएजालाईचितदुहाईयोएताहापदीदीनमाकर्मिला
ईदकनपथाईकननीभीदुनहेकर्मिहजाएजालाईअसाधेभेवीरा
जीभयाकादुनतसर्धईलाजगनिकनतेलेसर्वरससर्वपुष्यसर्ववी
जईउचीजवाहेकाकुनालेतेलाईदाकनपथायाकाकुनतसर्धस्वउ
थोकवोरितेलेनस्यायातेरेअधनसर्वस्वराजालेहीनेदुभनीपथायातवता
हाकर्मिदपदुखलेहृदैरघरागयाएअधारेमुखगरीवसीरहीनताहाछे
रिभदुनहेवावाकानतेस्वअधारेमुखगरीरेवहुभयोभनीलोअधारेता
हावावाभदुनहेछेरीगुनवतीराजालाईईलाजगनिकनसर्वरससर्वपु
ष्यसर्ववीजत्याईउपदेत्याउननसकातेरेसर्वसोहोलाभनीभनेका
कुनालेमेरामत्याजालागेअधारेमुखगरीवसीरहेकाकुनताहाते
तीवातवावाकोसुनीछेरीभदुनहेवावासुनुहवसकलोभन्याराजा
कोरमुसरहेदुअनेकदछरापनीगनेरहेछतेस्करमाकीदराईन
पदेनमेलेजानेकादुनहेवावाभोलीवेहाननुकपासमातोस्मेतली
राजाकासभाभाजानुरसर्वरसभनेकाकुनहासर्वपुष्यभनेकाकपास
होसर्ववीजभनेकाभातोहोभनीदीआईनुभनीदीपथाईनरताहाछे
एकाकुएलुनीनुकपासमातोस्मेतलीराजाकासभाभाजेछेरीलेभने
वमोजीमसीतभनीरासीदीईनताहाकर्मिहोभनलागीनहेसभापती
हमहोमेरोभनेवमोजीमहोहोईनसससीतभनभनीभदुताहास
भापतीहमलेकेहीवोलनसकेनकर्मिलाईसिरोपाईदीपथाईनफे
रियेकादीम्यातेलेकर्मिलाईदाकीकनभदुनहेकर्मिदेवीराजावदुनपुसी
भयाकादुनराजाकाधुलोकाभयोताजानीयोताभूल्यायासीरोपाई
दीईलानत्यायासर्वस्वदुयादुनभयोएकर्मिदाईकेनघरफीयोताहा
पदीगुनवतीभदुनहेवावातिमीलाईक्याभयोभदावावुभदुनहेछे
रीगुनवतीराजावातदुभोकाभयायोताजानीयोताभूल्याउभयो
नत्यायादेवीसर्वस्वगहलाभयोएगुनवतीभदुनहेवावायेस्कराकोफी
कीगनुपदेनभनीभोलीवेकुकरापीसाहालेवाधीसर्पलाईगगना
हालीदुमीलाईकुकरापीसर्पदुभोभनीदीयाभनीपथायारसभाभापु
ग्याराजानीभूषलीमुहवसभनीदीयोताहापदीसभाभाबल्यासवेजना

हासीकनभमेस्यावाभनीपुसीभेसीरोपादीपथायारघरनेभदुनहेछे
रीगुनवतीतेलेअनेगसीरोपाईदीलाईसुधन्यरहोभनीपुसीभेवस्वभ
योफेरीकोहीयेकदीनमाकर्मिलाईदाकनपथाईकनभदुनहेकर्मिउ
नताघरवनाउनुपयोभनीदुकुभभयारनसकासर्वसोहोलाभन्या
कर्मिअतीदुधमानीघरआयारगुनवतिभदुनहेवावाक्यादुखभयो
भदाउलोघरवनाउनुपदेनभयोअवकसोगहनेसकादेवीसर्वसो
होलाभदुनभयोतवताहागुनवतीभदुनहेवावायेस्करापातीमी
लेदराउनपदेनभन्याकोजवापमदीउलाभनीभोलीवेरहेवावाघर
वनाउनाकनसामलमागरयोतापाधीमाअधीभन्यावमोजीम्वरे
वरयकेवेरमाउलोगरीपुन्याईदेउभनीयेसोगरीकाहाईदुधसोगरी
भनेहुदैरभन्याउलाघरकसोगरीहोलाभन्यासुभनीआफ्रावावाला
ईअहाईपथाउदाभयातवताहापातकर्मिराजाकाशभाभागेसामल
मागदायस्तेअधीगुनवतीकर्मिनीलेसीकायाजसोभयोउलाघर
पनीकसोवनाईभन्याएजावदुपुसीभेफेरीदीनमाकर्मिलाईदा
कनपथाईभदुनहेकर्मिसीगेफसीगायाभीत्रमाहालीत्याईनपयो
नत्यायादेवीसास्तीसासनापाउलासर्वसोगहुभनीभदाफसीलि
कर्मिघरआयारताहाआफीछेरीगुनवतीदेईभदुनहेवामीगुनवतीये
सगायामायेफसीविगीगरीकनहालीत्याईनुनत्यायादेवीमूधनसर्व
सोहोलाभन्योभनीकर्मिलेभन्यातवछेरीभदुनहेवावातेतिकुरमात
पात्रीदराउनुपदेनवाहीमाजुकीमगहलाभनीभोलीवेरराजालेदीपथा
याकोफसीआफुलेएधीआफ्रावारीमाफल्याकोसातुफसीगायाभी
त्रहालीएष्यावावुलेपनीभाषामागनपथायाभाषामागीआयामेरा
दीनमाफसीविधीगायाभरीभयोएवावुकाहास्यादीभदुनहेवावायो
गायामामेलेफसीभीत्रहालीदीयाकोदुनतिमीहलेफसीपनीगायो
पनीनफेरीहीकनसकाअवहामीलाईउधनदेउभनीसीकाईकनप
थायाताहापदीराजाथेलगीयस्तेकरगरीदीयोहामीलेतगायाको
कोनेवातपनीसीपलागेनभनीराजामहाफीकीगरीरह्यारमत्रीविती
गदुनहेमहारजफीकीमानुपदेनअवयेस्करमिलाईदाकनपथाईद
नभदुनहेकर्मितीवीछेरीहावाराजालेभीआनीतुत्याईदुभनीदुकु
दुदातीमीलाईदाकनपथायाकोहोअवतंकसोभदुनभेदाकर्मिविती
गदुनमकाभनजीवधनसर्वहजुकेहोभनीभन्यागुनवतीलाईलीनपथाईदवीर

35

30

25

20

15

10

5

मालेगया ताहापदी एनी भयापदी गुनवती का कोथा मागे महाराज आ
 ग्यागदं न हेरुं री मेरा भाग लेत लाई पात्राया सुख आनंद पूर्वक भो
 गवीला सअनेग २ रुदा गरि रू भरी भदा भया तब गुणवती भंद न हे
 माहाराज मसीत सुख भोग गर्तुं न भया मन मोही नी एनी सीत वात गरि
 आउं न सका मसीत की दाग तुं देन भरी एते ती कुरा मा पनी कान सक
 न भरी दुषले मन मोही नी को खबर गर्त जादा ताधा जादा ताहा येद व
 दो मनोहर जग मा पुग्या वाता मा यो ताडा दी म को वात मा दा दी म ये
 रे फुल्यो का दे घ्या ताही वसिदा रि मृ टि पी घाया वियो जे मा फाल्या
 ताहा सो बीजा भे मा फालनी बी के उ मी यो थोरै वेर मा वो त थुलो भ
 यो ताहापदी फुल्यो फुल्यो पाको राजाले फेरी ती पी घाया उ ही स्वा
 दं दुदा उ ही दा दी म को व ही ही २१४ को सग यो ताहा पनी यो ता खो
 ला भे मार ताहा ते सुखो ला मा पनी धुंगा पानी मा थी उ म को दे घ्या
 वदो अदु त मारी १६ गुगा आ फा साध मा ली हिशार ताहा उ पां त मन मोहि
 नी एनी को दे स मा पुग्या ताहा दे स भी न गे हे दी वदो सुंदर भया को दे घ्या
 रुदा २ ताहापदी मन मोही नी एनी का स भी ह ले दे घ्या स भी ह रु गे म
 न मोही नी एनी का ह रु मा गे विती ग मार एनी आ ग्या गदं न हे स भी सो म
 हा पुरुष को हो भाहा दा की ल्या उ भयार स भी ने क न महा पुरुष दा की लो
 ग्या ताहा मन मोही नी स ग भे त ग रया तब मन मोही नी भंद न हे महा पुरु
 ष तिमी का हो दे घी आयो वाता मा के हि दे घ्या को श मा वार भया क ह रु ह व
 स भरी भदा राजा आ ग्या गदं न हे रानी मन मोही नी म ये ता ती र आ उ दा
 वा तो मा दारि म फुल्यो को वा जा विजा फाल्या को भे मा पनी विती के उ म
 यो थोरै वेर मा धुलो भयो दारि म फुल्यो पाको पात्रा स्वा द पनी ते सै को
 द न व ये ही हो जो ला मा थी धुंगा उ म को दे घ्या धुं गो ये की हो भदा ताहा म
 न मोही नी भंद न हे महा पुरुष न रुं या ये स्ता कुरा कान गदो दारि म का वी
 ना फालनी बी के उ मी फली पा गदं न पानी मा थी धुंगा पनी उ र्दे न भदा राजा
 आ ग्या गदं न हे रानी य स्तु र मा ती थोर मेरे का जी भयो भया क सो गदं भदा
 रानी भंद न व भी या सो कुरा भया त मी क मारी म भयो यो कुरा न भया दे घी
 ती नी मेरा क मारी भयो भरी एनी मन मोही नी ले ये ती भरी वा दा वा ध्या ताहा
 पदी राजाले पनी लो भरी आफु ले अ पी ती पी ल्या या का दारि म यो ता फो रि
 खाया बीजा भे मा फाल्या उ मे न र धुंगा पाणी मार घ्या ताहा सो धुंगा प
 नी पानी मार घनी बी के उ मी ग यो ताहापदी रानी मन मोही नी ले भंद न हे महा पुरुष

पदे सी अब मेरा क मारी ती नी भो कबो ले ले हा यो हो की भरी भयोर हो
 भरी राजा ब दो स र मारी क न उ भो लु घ गरि ब स्या ताहा पां त मन मोही नी रा
 नी ले आफु वा कर विर हो न लाई दा की भंद न हे वी र शो न ये स महा पुरु
 ष लाई ना भ मा दे री को दा कु नाई रा व भयार ह व स भरी ना क दे री को दा कु
 नाई एनी मन मोही नी का क मारी तु ल्या ई ए पी न ताहा २१६ वर्ष भया पदी
 गुणवती भंद न ए गा धे री दी न स म प नी न भा उ दा एजा का स व र म न क न गदं न
 रुं से था उ मा दारि म फुल्यो को दे घ्या ए ति पि साई विद्या म न भु मी मा फाली दी
 दा ते सै वी जा को ये क र म ले उ मी क न पु लो बो र भयो फल फल स र फल भे
 पा के म सा यो उ ही स्वा द रुं दा यो मा यो को गुन ले हो ला भनी मा तो दा दी म
 स्ने त ली यो ला मा पुगी पानी मा दु गा ई या को दे घी यो पानी का गुण हो ला भ
 नी दु गो पानी स्ने त ली बो काई न तब गुनवती का म मारी वी त ना गदं न अब मे
 ले यो स्वा ही को रु प ग म्य ह व न भरी लो ग्या को भे घ गरि स ह र मा पुगी इ त
 दा मन मोही नी ले दे घ्या नो लो मारी स् को हो ते सु लाई दा की ना हा ल्या उ
 भनी स धि प थाई स भी भंद न हे महा पुरुष तिमी को हो का हा दे घी आयो हा मी
 महाराजी सा हे व ले दा क न प था या को द न भरी लो ग्या रानी सी त भे त ग र या
 ताहा रानी मन मोही नी भंद न हे महा पुरुष हो वाता मा के ही दे घ्या सु न्या को भय
 म थाई क ह रु ह व स भरी भयार गुनवती भंद न हे रानी मन मोही नी सा हे व यो
 दा डि म धाई विद्या फाली वि ति के उ मी फली फुल्यो पा न रुं धुं गो पानी मा
 थी उ र्दे न भदा मन मोही नी भंद न हे महा पुरुष ते सो हो ई न भया म ति प्रो दा
 सी न भया मेरा क मारी ती नी भरी कबो ल ग म्य लोक पं व डु नी या सा छी
 ए भी आफु ले ले ग्या को मा तो ओ छ्या ई क न दा डि म धाई विजा उ ही मा ता
 मा थु की दिया उ त्रै वेर उ म्या धुलो भयो फुल्यो ति पी घा या ते सै मी थो स्वा
 द भयो आफु ले ल्या या का पानी मा धुंगा हा ली दी यार पानी मा थी धुंगा
 उ म्या ये ती २ कुरा दे घी पं व ह व दो आ भ्य र्य मारी स वे डु नी या ले दे घी व स्या
 ताहापदी गुनवती भंद न हे रानी मन मोही नी अव ती नी मेरी क मारी भयी
 स भरी अरु दे सका राजा हे रु धे री लाई को त्या ग र ई र घ्या को थी यो अरु
 श वे लाई को दा कि की वि दा दी या आफु राजा लाई र मन मोही नी एनी ते स
 को सर्व सो ध न मा ल लि यार फि यो को ही जग मा वा स ग म्य ताहा आ धा
 रा क स मे ये मा गुनवती उ थी हे दी स वे ती दा या को दे घ्या आफु ले ला या क
 पो सा क छे दी राजा का न जि क ए भी राजाले ला या को पो सा क रु ना भ मा रु

1

दायाको कोडीलि अरु कसेले थाहान पायी कन आफु दवा मोगे वसी
एगो गरी उज्या लोन भै शबरे एता उथो आफु तापको को दापनी आ
फुले लाया को पोसाक पनी देवेन आफु लायी उकासी ल्या उन्माको
पोसाक देयो तेही पोसाक लाई एजा आग्या गर्छन् हेरानी उथ २ हा
प्रोको शाक मारे भोगेछन् भनी भया मन्मोहीनी शबरे उथो सवैले आ
फा २ पोसाक पैही ही थार आफु दे सवाही धौ कामा पुग्छो ताहा
एजा ले पुनवती लाई शमा चार गरी पठाया पुनवती एनी ले पनी
बदो लोक लस्कर हाती छोदा उथ वेर पथाई नावकी तेन सी दुजा
नागरी लिन पथाई देवी भीत्र गया पुनवती ले पनी एजा लाई प्रदक्षि
ना ददवत गया ताहा पछी ११२ मै हा भया पछी केही कु एलो धन ला
या हेमहार जहुर लाई मन्मोहीनी ले क मारे तुल्याई एया को छ
भैदा सुन्या थो हो की क सो हो भनी भैदा एजा बदोरी शाई कन भैछन् हे
पावी छन भया का कु ए कान गर्छन् तैले देवी थी स्की पेला कु ए गयी
ले मेरा एन्यमा वस्तु देन भनी रिसाई कन पुनवती लाई नी काल्त्र पो जा
हा पुनवती भैछन् हेमहार जधौ कु ए कान गर्छन् तपाजी मन्मोहीनी
एनी काहा जाछु भनी पाल्नु कुदा तपाजी धेरै वर्ष न आउंदा मैले लो ग्या
को भेष गरी गेतिमी लाई उकासी ल्याया फुला माजगा मा बास वस्या
मामैले लाया का पोसाक हजुर का अगादी छोरे दिह जुर को पोसाक मै
लेलि आजा थ्यो मैले लाया का वस्त्र लाई क मारे भोगेछ भनी आ
या को होई नौ का हजुर का नाभ मा हुदा या को कोडी इने छुन् लितु हव
सु भनी आफु ले अथी ल्या या को कोडी एजा का अगादी राखी दीछुन् ए
जा वडु तेसर मानी उधो मुष गरी भन लाया हे पुनवती आज देवी मेरा
यो राग्य ले धन ले न्या न ले ति प्रो पुसी न्या मन् पछै सो ग भनी इ ३ ने
एजा एनी बदो सुख आन दसीत वस्त्रा भया हेरजा भोज देव सुनु हवस
यस्ता वतुर वरदान पाया का पुनवती का स्वामी एजा लाई लहाई गेरी
जित्या येस्ता पराक्रमी श्री विरवी क्रमा दीये राजा का पोसी हाशान
मातिमी जस्ता राजा ले वस्तु जो गेछेन भनी सीह कर्नी काना उगेर का
पुतली का उडी गेन् ॥ **इति श्री राजा विवी क्रमा दीये कथा यी**
सीह कर्नी काना म पुतली का पाया देहा दल कथा समाप्ति ॥ १२ ॥
फेरी वप कर्नी काना म पुतली कारी स्की भैछन् हेरजा भोज देव परा

पुर्व काल को येक कथाम क हं दु सुनु हवस लो गेलो क मा श्री इड को दि
गपाल सभै १ जना पुर्व १ जना पश्चिम १ जना दक्षीन १ जना उत्तर गेवारे
जना ले चारे तरफ को वात राजा इड का हं दु मावी सार गथी १ को ही
दिमा पुर्व तरफ वात आउं न्या ले वि ति गर्छन् हेमहार जइन् आज
मैले अती आश्चर्य विचवीचीन भया का श्री पद पुर भया का येक
देस मा येक मैजा अतिसुंदरी थीया तन्का को थामा अनेक मनी म
परतन शा को चार दिसा मा चार कुना मा मान्द स मावती वात्या का
अनेग वीदनी हुल लाया का विच विच मा मोती को रुपालाया
को देष दामता अती आसर्ग्य मानी वस्या भयो ताहा पछी दक्षीन
तरफ जा न्या ले वि ति गर्छन् हेमहार जइन् आज म दक्षीन दीसा
मार्ग था थ्यो शमा चार के छन् भन्या येक कु सदी प भन्या का नगर
मा किम सी ह भन्या का राजा का सो हेव अती सुंदर तन्का को थामा
चारे कुना मा पाद स वात्या का पतिया मा अनेक मनी मयन शा का वी
दनी हुल का वी व २ मामोती का रुपालाया को येस्ता थुं दर सो ग पा
ताल मा पनी देवेन मक्या वि ति गर्छ भनी विती गन्या ताहा पछी एता इड
आग्या गर्छन् हे दिगपाल त्यो कु ए निश्चये हो भन्या तिनी २ भये को हो
भन्या तिनी २ लाई जाहा ल्या उं भौ दे हेरो ता भन्या हवस भनी गेइ
वैले थाहान पाई पतिया उथाई एजा इड का को थामा ल्याई हेन्या क
ही मा फेर हेन छ न्ये के र ह्या छन् भनी इड पुसी भै न छन् हे दी ग पा
लई न लाई जगाई हा मी ले हेरो भन्या त सेवी व मा मैजा मा गो भई न द
हीना वाडु हेरी म का हा वड्न आयो भनी अती आश्चर्य मानी भदो
दाही नु तरफ एज कुमार देष्या एनी भैछन् हेमहार पुर पतिमी को हो म सु
तिर ह्या का थाई मा तिमी आउं नु अजोगे मैले लो ग्या को वात व वस्ता
जा न्या को छे न भनी राज कु मारी ले भैदा राज कुमार भैछन् हेरानी मेरा
भाग्य ले पाजा अवसं गेव लो मैले पनी काम की दाजा न्या को छे न पा
मेश्वर ले हा मी २ को भैत गरी दीयो हा मी २ स्त्री सुह्र प हो ति प्रो नाउ
क्या हो क स्को क न्या म लाई कडु भनी भैदा एनी भैछन् तिमी को हो
नाम क्या हो क हो भन्या एजा भैछन् म भन्या दक्षीन को कर्न पतन
नाम दे स वावा को नाम द प धो ज राजा सर्व प्रता प ले सी यु क भया का
एज द इ देन महा शु पद प्रि म धर्म मार ह्या को अव मेरा वचन सुनति

मिअयकेपतियाभावसोभनीजानतयाईदाएनीभइन्हैराजकु
मारसुनमेरादेसकोनामभैयाधीधरपुरभैयाकोहोमेरोनामभैयाम
गावतीमेराबाका नाईभैयाताप्रथजएजाप्रतापीसूरजानी
पेसाकीदोरेमईभनीसवैकएकहिकनताहाएनीभइन्हैराजसुत्र
योपतीयाभाआयापैवमहापापलागलाअवस्यस्त्रीपुरुषभज्जुश
मवाचालेभोतपानीकोरुपजोभनमकसोगरीविश्वोलामेराम
हारीछेउसोधुनसोधीभयाईसाछेनतिमीबाहीकअकोपुन
पलियामलाईपैवमहापापलागलामेरायैकवस्त्रतपानीलेलीनुह
वसतपाईकोजानायेकमैलेलिगुलाभनीसमवावागयायोवि
स्तारैसवैईदुदिग्पालहलेदेवीबदोआर्यमानीहेरीवस्याताह
पछाईदुआग्यागछन्हैदिग्पालतिमीहललेजाहा२वातस्या
याथोवाहीएभनजाभंदादिग्पालहललेवाहीएभनलैगयाताहाप
छीरातवीहायापछीमेनामगवतीलेहदीत्योपुरुषनदेवीमहाइम
मानीरोईवस्यालोहीवीवमारोयाकासुनीमहतारीलेहदीपुरुषको
बस्त्रदेव्यारानीभइन्हैमगावतीमैलेकपतगरिस्भनीपैगयाअ
वतिमुवावाकोमुमकसोगरीहेरौभंदातवताहामगावतीलेयेतीआ
फामहतारीकोववनसुनीबहुसरममानीम्यालवातपरेकोकरूपग
रीराजकुमारकोनाईकाहीउदीगईनएनीरोईरह्याताहाप्रातराजाले
आफुरानीरोयाकोसुनीकीनरोयाकोहोभनीमहारजआईहेरानी
कीनहंदसभंदाएनीभइन्हैमहारजप्रभुस्वामीहाथीमैजामगावती
लाईमैलेअतीकपैगयाथोतवमैलेपैगयाभनीमहाइममानीपरे
वाकोरूपगरीम्यालवातउदीगयीनभनीवितीगयाताहारजाआ
ग्यागछन्हैपापीछुरानीक्यानपैगयायोतामैजाथीयोपनीपैग
रीधपाईसभनोताहाप्रातसुंदरकुमारजागोभेहदीमगावतीनदे
वीएनीकोकरसकीसप्राहोकीवीपनाहोभनीबदोआस्वय्यमानी
महाइमलेआफुराजद्वारछाडीदेसातरगयाताहाजीदारयेकम
हाभयेकरबराभाधुमारताहाप्रावनमायेकमहाभयेकरभयाका
योताराक्षसवस्याकोथोताहासुंदरकुमारलेत्योवनभीत्रजीदारता
हायोतामानीसुआयाकोदेवीसुंदरकुमारभइन्हैमहापुरुषपोवन
माकोछन्हैदाताहामहापुरुषभइन्हैमहापुरुषसुनवनमायोता

स १०

वीरुपाक्षेभयाकारक्षेशवस्याकोछन्हैयोएक्षशवदोवीरुपराकनी
भयाकाछन्हैतेशाक्षेसलेवदोडुवदीरह्याकाछन्हैतीनीत्योएक्षेस
लेथीधरपुरदेशकाताप्रधोजराजाकाछोरी२मैजाथीयोतीनीमे
नाकोनाईमगावतीएपिडुलावती२थीयोत्योपापीविरुपाक्षेरा
क्षेशलेमगावतीकोवैहीपिडुलावतीयोताहनेगरीत्यायाकोरेछ
कसोभयोभयातिनीमेजा२जलवेहारगर्नाकेधैरेसवीलीजलवेहा
रगर्नसधैदीकादीनआईदोरह्याछन्हैतलेसधैकाहैयेद्वीनका
वीसयेमापीडुलावतीमात्रजलवेहारगर्नकनधैरेसवीलीजलवेहार
गर्नआयाताहात्योजलवेहारगर्नआयाकोविरुपाक्षेराक्षेशलेदे
व्यारमैजापीडुलावतीलाईवलातकारलेहनेगरीत्यायाकोछन्है
आफुराद्वारमारह्याछन्हैभनीभंदातवसुंदरकुमारआग्यागछन्है
हेमहापुरुषत्योएक्षशतिथोकोडुभनीभंदातवमहापुरुषभंदाछ
न्हैमहापुरुषत्योएक्षशमेरासाहैवईछभनीमहापुरुषगयाताहा
प्रातसुंदरकुमारलेत्योवनमाभीत्रगेकनहेमगावतीभनीबदोउज्जोस्व
रगरीनाईकाह्यारमगावतीकोनाईकाहाकोमैजापीडुलावतीकोका
नमासुन्यारमनमावीतनागछन्हैअहोयेस्तावनमाकक्षेमेरीदीदीको
नाईकाहीआयोभनीहेनआयोसुंदरकुमारदेवीभइन्हैमहापुरु
षतपानीकाहावातआईनुभयोभनीभंदासुंदरकुमारलेकहीभनेन
फेरीमैजापीडुलावतीभइन्हैमहापुरुषमगावतीमैजाकोवैहीम
ऊयेसुवनमावीरुपाक्षभयेकोराक्षशयेकछयेस्लेमलाईहनेगरीत्य
योयेसुवनमाकोहीमनुष्यआईनुसकदेनतिमीजाहानवसजाभंदासु
ंदरकुमारभइन्हैहीदएनीतेसुपापीराक्षेशलाईममाहोभनीकर
गदोयेतिसुंदरकुमारकोववनसुनीत्योएक्षशरीशलेवनआयोसुंद
रकुमारलेअतिरीसुसंगमुधगयाहेपापिपराक्षसतलाईआजअवस्यमे
राहावातमाहुतेऐकोहिसमकुछभन्यासमकीसुभनीभंदातवराक्ष
सलेतेतीकरासुनीबदोरीसगीराजकुमारमाथीआईलागीआईकासुंद
रकुमारलेखडुलेहानीहातहीनीदीयोतेसरक्षसवगेचाभीत्रगेअनत
पानीलेतिहातनभयाकोथाईमाराधीदीयारहातजस्ताकोतलोभैफेरी
मुधगनेआयोफेरीवडुलेहीदाफेरीराक्षशवगेचाभागयोताहामईसु
ंदरकुमारकामनमावीतनागछन्हैअवकसोगदभनीभंदामानीवस्यायो

मेजा ले एषाको मर्मवात शवेवु ही तो बगे बागो अमृत कुंद ह ते सपारी
 माली वदा के ए जस्ता को त सो कुंद भदा त व सुंदर कुं मार ले तो अमृत
 तलाउ को री दी या ताहा प्रति भो लो वे शवेरे युध सी या म ग री सुंदर
 कुं मार ले ता ए म न का प ड ले हानी बुद छी नी दी दा ली क न अमृत कुंद
 ल मा ग यो ए अमृत कुंद ल न पाई दा म यो ता हा प छी सुंदर कुं मार ले
 तो मेजा ले जो भया का वी ज व सु नी मेजा का घर आया त व घर पुगी ह
 महता ए भनी दा का ए को हो भनी भ्या ल वात हे दी हो री आया भनी व दो
 ह पे मा न गरी क न धो का उ घा र न म थार् क न मा भी दा की ए नी आ ग्या ग द न
 हे मेजा ति नी क सो ग री आई सु भनी भंदा मेजा वि ती ग द न हे न ह तारि भ
 नी धो क दी भं द न हे मा ता यो मे ए पु भू सुंदर कुं मार ले दी दी मृ गा व ती को
 ना उं का दी म व स्या का थार् ड मा आ र् ड को हो भनी सो धा र वि स्ता र ग म्या
 ता हा ए श श मारी म लाई स्या यो दी दी का हा ग ई न भनी सो धा न ह तारि
 भं द न हे मेजा पी ड ला व ती ति वा दि दि पो वा को रु प ग री उ दी ग यो भनी
 भया ता हा प्र ति मृ गा व ती ले पो वा को रु प भे हे री जो आ र त व ता हा आ फा
 ए न द वी र का को सी मा आ का स वा त हे दी सुंदर कुं मार को सी मा व स्या को
 दे धी मृ गा व ती ले हे सुंदर कुं मार भनी दा की आ का स वा त आ ई न सुंदर कुं
 मार ले दा का को सु नी हे मृ गा व ती म जा हा को सी मा व स्या को दू जा हा आ
 र् ड भनी भयो ए मृ गा व ती अ ती सुंदरि भे आ ई न मृ गा व ती सुंदर कुं मार ला
 ई धो क दी य ता हा प छी आ फा न ह तारि वा वा ला ई धो क दी या ता हा प्र ति
 तो ये क दी न ता हा व स्या ल त प यो ए भोज न ग म्या श ये ल ग म्या ता हा प्र ति
 भो लो क दी न मा ह्ना न पुजा ग री श का प छी सुंदर कुं मार लाई मृ गा व ती पी
 ड ला व ती दु वे क या दा न दिया ता हा प्र ति तो ए म्भ आ फु ले व लाई मृ गा व
 ती पी ड ला व ती संग सुष की दा भोग ग री व दो आ र् ड शी त व स्ता भया
 हे राजा भोज देव ये स्ता प ए क मी राजा ले प नी मानी ए घ्या का श्री वि र वी क
 मा दी ते राजा का सी हा श न मा ति मी ला ई व सु जो ग्य द न भनी वी प क री
 का न म पु त ली का उ दी गे न ॥ इति श्री राजा वि र वी क मा दी ते क था
 पा र्श्व क री का न म पु त ली का भोज देव राजा सी ला हे व यो द स क था श
 मा र्श्व क री ॥ १३ ॥ फेरि री नी नाम पु त ली का नि स्ते र भ न ला ग्या
 हे राजा भोज देव म यो ता क था क ई दु सु न को री ये क दी म्या श्री महा देव
 ले ये क व दो प र व त मा श्री शु ल गा म्या को पी यो त व ता हा श्री महा देव आ

ले

ग्या ग द न हे मृ ग्या बा स्त्रा ए क्षे त्री वे स्य शु ड ये मी ले ग री रा घ्या को यो
 श्री शु ल मा जु मृ ग्या ले फा ल हा ल न स क ता ति न ला ई मे ले अव स्य व र
 दा न दि उं ला भनी आ ग्या ई दा तो श्री शु ल मा फा ल हा ली धे री मानी स म
 म्या को तो श व व ता त व व र श्री राजा वि र वी क मा दी त ले सु म्या ए त व ता हा
 एजा वी क मा दी ते ले क से ले था हा न पा नी क न गे फा ल हा म्या ए ति नि
 मा न म रे न तो फा ल हा म्या को श्री महा दे व ले दे द्या म हा सु सी भे क न आ
 ग्या ग द न हे राजा वि र वी क मा दी ते ति नि द पि न व डू पु स न भयो ध न ड
 व र म्भ के ई शा द सो मा ग रे ले ति मी ले जो मा ग्या सो व र दा न श म्य ले दी
 दू भनी आ ग्या भ यो ए राजा वि र वी क मा दि त्प वि ति ग द न हे ई श्व र श्री म
 हा देव व र न को पु शा द ले ए व र न को कृ पा शु डी छी ले स म स ल पु न स वे थो
 क म यो को द न त पा नी को मे ह र मानी भया तो गा दी रा घ्या को श्री शु ल
 यो ता मा ग्य तो गा दी रा घ्या को श्री शु ल मा व हु ते मानी स म्या अ न मी
 म न्ये द व ल द न त स्का र न तो श्री शु ल यो ता त पा ई को नी गा हा भया उ पे ली
 व क न तु ह व स भनी वि ती ग री क न त व ये ती व व न राजा को सु नी श्री महा
 दे व ले श्री शु ल उ पे री राजा का हा म्या दी या ता हा प छी ए ना ले प नी श्री
 महा देव का व र मा धो क दी क न वे दा मा नी श्री शु ल ती आ फा ए म मा गे
 व स्ता भया हे राजा भोज देव ये स्ता प ए क मी राजा वि र वी क मा दी ते का ये
 स र्सी हा श न मा ति मी ज स्ता राजा ले व सु जो गे द न भनी री नी ना उं ग रे क
 पु त ली का उ दी गे न ॥ इति श्री वि र वी क मा दी ते राजा क था पा र्श्व क री नी
 नाम पु त ली का भोज देव राजा सी ला हे व यो द स क था श मा र्श्व क री ॥ १४ ॥ फेरि
 वि स ल व द नी का न म पु त ली ये क नी स्की क न भं दे हे राजा भोज देव म यो
 ता क था वि ती ग द न तु नु ह व स भनी क ह न ला ग्यो को ही श म स मा श्री रा
 जा वि र वी क मा दी ते का गु रू आ मा सो भा व ती भ ने का ये क यो ध्या ती धो का वा
 ही र थो यो त व ये का दी न मा श्री वी क मा दी ते राजा सो भा व ती यो ध्या ती दे ई
 गे भ न ला ग्या हे गु रू आ मा सो भा व ती मे ए स्त्री व री व हे क व डू ई शा भ यो
 म लाई क ह नु ह व स भया ए गु रू आ मा सो भा व ती भं द न हे महा राज त
 पा ई ले स ते न भनी भ म्या ए राजा भं द न हे मा ता सो भा व ती त पा ई को कृ पा भ
 या स कुं ला भनी भ म्या ए त व गु रू आ मा सो भा व ती भं द न हे महा राज यो दे स का
 वा ही र थु म्का य क ह तो थु म्का मा ह व धे रे द न महा उ जा ए न मो ह र भे र स्या
 को द ते स्मृ क मा को व र प र ह नु र ले जो गी भे व सु ह व स भनी भ म्या ए त व

40
35
30
25
20
15
10
5
CMS

एजावीरवीकमादीतेलेहवसुभनीजोगीकोरुपगएविभूतपसीआशा
नबाधीधुनीतापीवस्यातसेवेतामाउजयेनीनगरकोरुपवषवनीया
कोकरुमासधेघोदावधाउनजोथोतसेयेकदीनकावीसयेमातो
कमारोचेलतामोघोदावेतमाधानमानगयोतवतेसुवेतकोधनीले
घोदासवेसमातीवनिजादेउदेवाउनलेगयोएवनीजासीयेरकमा
रोताईहुहुभनीजोनलाग्योएदरलेयोथुम्काकोजंगलकारु
धमातुकीरयोताहापुतएतपयापदीबोकसीहुहु३जनाआयाको
कोभयाएजाकास्वाग्नीएनीयेकमन्त्रीकास्वाग्नीयेकरुपवषवनीजा
कोस्वाग्नीयेकईनीहुहु३जनाबोकसीभेआयाकोदेव्याएरातापनीरु
षमावहीतुकीरयोतोबोकसीहुहु३जनापनीतेलेहवमावहीमन्त्रग
रीउदाईलकापुगनगयातवलेकामापुगपापदीरुषवाततलवही
कनबोकसीहुहुलेराशसताईभेतनगयातसेवेतामातोकमारोव
हीगेकनवहुतसुनलीकनतेलेहवमालुकीरयोतोबोकसीहुहुराश
शभेतीआईकनतेलेहवमावहीफेरीमन्त्रगरीउदाईफकीबोकसीहे
हआफ्रा२धरगयाताहापुतएतबीहायोएतवजोगीआफ्राधुनीमाग
यातोकमारोपनीसुनलीरुपवषवनीयाकोधरगयोएतोसुनसवेव
नीयांताईलोपीदीयातोसुनदेवीवनीयासुपभेभेदुहकमारयोसु
नतेलेकाहावातत्याईसभनीभयाएकमारोवितिगईहहसाहवयोसु
नलीकामागेत्यायांभनीसबहतातगयोतोकरासुनीभोलीवेरधोभे
लीसीयाईकनवनीजास्वेटुसेहवमावहीवहुगयोएतपयापदी
जोगीपनीतेलेहवमावहीवसीरयोताहापदीबोकसीहेरुपनीआईरु
षमावहीवहुगयोउदाईकनउसेजगमापुयायासदाजहीराशस
लाईभेतनगयोवनीलेपनीसकासमकोसुनलीरुषमावहीवस्यावोक
सीहवपनीभेतघातगएहवमाआईवहीकनसदाकाहेमन्त्रउदाईफकीआयाश
मुदकावीवमापुगपापदीरुषवलेनअदकीरयोबोकसीहुहुआफ्र
आफ्रकुरगनेलाग्याहेसीगीहोआनकशेमन्त्रगयोएयेसोभयोभनीध
लवलगनेलाग्याएनीवाहीबोकसीभेदुहहसीगीहोमन्त्रगरीहुया
देनयेकगयामावैईत्याहयोउजयेनीनगरकोवनीयारुपवषकायोत
ओराहनेभाईहायादेवतादेउभोगदीयादेवीवल्याहनेभनीभया
एतोववनतेलेवनीजालेसुयोएताहावनीयालेरुपकायाहेबोकसीहोभो
लीराजादेउवितीगरीतिमीहहु३जनाकोनाककताईलोमेराहोएलाईभोगदीनकाहा

पाडेताभयोरोकसीहुहुदालेयवातसमुद्रमाआफलीकमभयोरा
आविक्रमादीत्यभनीजोगीभेतसेहवमाचहीवस्याकाथीयाउनेलेमन्त्र
गरीउसेथुम्कामालेगयाएवनीजाआफ्राधुनीयोएराजापनीजोगीकोभय
छदीआफ्रादवारमागैतिनेजनाबोकसीकाजाककातिधपायातवेर
स्वापाकनीएजाकासीहासनमाहेराजाभोजेदेवतिमिजसालेवहु
जोग्यदेनभनीविशावदगाजानपुतलीकाउदीगईरु॥ इतिथीवि
वीकमादीतेराजाकधायीवीसालवनीकानामपुतलीकाभोजेदेव
समादेपवदसोकधायीपुथु॥ १५ ॥ फेरीस्थुलीहानामपुतली
कायेकनिस्कीभेदेहेराजाभोजेदेवमयोताकधायीवितीगहुसुहुवसुभी
वीरवीकमादीतेराजालेस्त्रीवरीवहेरुभनीपदेइमागयाकोहीयेकदेव
मापुग्याएतेसदेसमायोतामादनीसोभावतीथेसोधाहेसोभावतीपतु
वाकोमानीसुलाईघोजनआजादेवाईदीहुहुवसुभनीभयाएसोभावतिभ
दुनहेमहापुरुषपतुवाकोधरजाहोईनपरजातुहुवसुभनीसोभा
वतीआफ्राधरगयाताहापदीविक्रमादीतेराजालेपतुवाभयाकोमा
नीसुलाईघोजनगयाताहापदीजदि२पतुवाभयाकोदेशमापुग्या
ताहाथीविरवीकमादीतेराजाआग्यागईनहेलोकपतुवाकोधरका
होभनीलोकसंगसोधायाएतवलोकहहुभेददुनहेमहापुरुषतिमी
कोहोकाहादेविआयोभनीभयाएतवथीविरवीकमादीतेराजाआयामईन
हेलोकमपतुवाकोधरमाजानलाईआयाकोहोदेवाईदीहुहुवसुभनीभ
याएलोकहहुभेददुनहेमहापुरुषपतुवाभयाकामानीसुकोधरते
हिहोभनीदेवाईदीयाएराजालेहेसीगीतिमीक्यागहोभनीसोधाया
तवपतुवाभेदुनहेमहापुरुषतिमीकोहोतिमोनाउकाहोभनीसोधाया
ताहारजाआग्यागईनहेसीगीतिमीलाईघोजनभनीआजाथोभयोए
पतुवाभेदुनहेसगितिमोनाउकाहोभनभनीभेदातवरजाआग्यागईन
हेसीगीसुनमेराजामवितुवाहोभनीभयाएताहापतुवाभेदुनहेसीगी
अवक्याकारनलेजाहाआयोहायाधरमाजाउहिदभनीआफ्राध
रलेगयाताहाधरपुगपापदीराजाभेदुनहेसीगीयिसुधरमा४तिरव
काकिनराथोयोघातमायोतापुतोकांनदेनभनीभयाएपतुवाभेद
नहेसीगीयोघातमायोघारघोकारायाकोक्याप्रहोभयादेवीतेस्के
कारनसुनयोघारघोकाक्यानभयाकसेलेमलाईकाहाहोभनीभो

वी

जन आया देखि के कहति भागुला भविष्य जो कह्यो को हो अरु को हि
वदत भनी आया देखि भनी बात मानति न बुझाए को हो आहु वदत के
सामा वारै सुता लाई दु ये ही कारन हो भनी भदा तव विनुवा भी दह न
हसनीति मिथे स्त्रि वरी रहे न भनी आया को हु म लाई स्त्रि वरी न ये के
ए देवाई दिनु हवस भनी भया व धिया भनी विनुवा पतुवा इने स्त्रि
वी अहे न कन देस दे ला न र जा न द २ तव ता हा वी न मायिक क पू र ना उ गो का
देस मा पु ग्या ते स दे स्या ए त द त ना उ गो का ये क व नी ज्ञा थी यो ते स व नी
आ की स्वा स्त्री ए त रे सा ना उ गो का अ ती सु न्दी यो व न व ती दे स्या र वी दु व
भं द न हे प तु वा ए स स्वा स्त्री को वी न्दी यो व नी यो भनी ए त रे सा थै पु
ग्या उ को पि या ऐ को द भनी पु न न ला ग्या त व ते स्ते स्का गु ना क र ना उ गो का
ना उ की स्वा स्त्री गु ए ल क्ष्मी ना उ गो का ना उ नी र ही द र उ से का घ र ग्या ए प तु
वा भं द न हे ना उ नी मे ए कु ए ल न भं द न त व ना उ नी ले का आ ग्या हु द भै नु ह व स
भं द न त व प तु वा भं द न मे ए ल गी त स व नी आ की स्वा स्त्री दे सी अ ती र व ल भै नु
द भै ए सा द न ते स स्वा स्त्री लाई स्या ड न अरु को ही स क स्या दे न ति मी ले
मा न स क स्या द न त स र्थ तै लाई पो ७ ह पे ना दि ई ला भनी प था या ए त व ना उ
नी व नी या का स्वा स्त्री थै मे क न भं द न हे ना नि ए त रे सा भ भाई को ही प दे
सी म हा पु रु ष आ या को द ति मी लाई दे खि नु द्वा भै पु ए ल नु द्वा न ला गी
र हे द ति मी ले मे रे के ही व व न लु म ते स थै व नी आ की स्वा स्त्री भं द न हे द
लि आ मा मे ए ल नु व ले ये क घ दी प नी दौ दे न क सो ग री मे र ग ह भ नी न र
त व ना उ नी भं द न हे ना नी उ सो भ या भ रे आ उ ला भ नि मे र ता हा आ क्रा घ र
मे क न भं द न हे म हा पु रु ष सु नु ह व स भ नी ए त रे सा ले भ ने व मो जी म स
वे वि स्ता र गी या ए ता हा पु त ए त प न्या प दी प तु वा वि तु वा ना उ नी यी
नी ह ३ ज ना मे वा ही रै वा त ए त रे सा लाई व व र प नी दी या ए व नी या की
स्वा स्त्री ले वा ही र आ या को प व र था हा पा ई र वा ही र नी स्त्री न उ को लो ग
न्या ले प नी था हा पा यो ए त मा ला हे री व स्या ता हा पु ति व नी ज्ञा नी ए मे रे वा थै
ना उ नी पु न ल क्ष्मी भं द न हे ना नी ए त रे सा मे ले भ या को मा नी स ल्या पा ई द को
हुं दे न भ नि भ या ए त व र रे वा भं द न हे थु लि आ मा पु न ल क्ष्मी हा नु स्वा मी
नि दा या को दे न नु हुं दे न भ नी भ या ए त व नी र सा को श व व ता त ए त रे वा को
स्वा मी ए त द त व नी या ले दे यो ए दे पा पि स नी मि ता ते स्ता का म मा पो र ही द स
भ नि स मा ति यो आ क्रा घ र भ नि ले ग यो ए वा धी ना प का तु भ नी पु रि जो ज न

गया तव ता हा पु रि जो ज न जी म्या ल पु न ल क्ष्मी ना उ नि ए त रे सा लाई वा ध्या
का था ड मा गे भं द न हे ना नी ए त रे वा मि ति लाई के भ यो भ नी भ या ए त व र रे
वा भं द न हे पा पी ति या कु ए मा ला ग्या म लाई ये लो ग ती प न्यो भ नि भ या ए त
व ना उ नी भं द न हे ना नी ए त रे वा के ही फि की मा नु प दे न भ नी ए त रे सा लाई को
ई आ क्रा घ र ए त रे सा लाई वा ही र व स्या का मा हा पु रु ष हे र थै ई भ ने ग र प
था या ता हा पु ति व नी ज्ञा ले पु रि ली आ ई ते ही ना उ नी को ना प का नी यो ए न
वो ली स ही क न नु प ला गी ए स्या व नी ज्ञा गालि ग दे आ क्रा को था भी ज ग यो
ता हा प दि व नी या कि स्ता स्त्री ए त रे वा ना उ नी को ना प का त्या का था ड ना आ
ई भं द न हे थु लि आ मा म आ ई पु न्या भ नी भ या ए ना उ नी पु न ल क्ष्मी भं द न
हे त रे वा ति या व ल मे ले ए ना प का ति दि यो भ व म लाई यो वा धी ए था को दो
रि को ई दे ई भ नि न ए ना उ नी लाई दो रि को ई क न के री ए त रे वा वा धी ई र ता हा
व दी ना उ नी आ क्रा का त्या का ना प नी वा ही र आ ई वि तु वा प तु वा ई नी ह स
ति नु ज ना भै आ क्रा घ र ग या के री व नि या ड थै को था वा ही र आ ई क न भं द न
न हे पा पी स स्वा स्ति भ व ति या ना प का त्या प दी तै पा पी को नी ली फ दी ही त
हो ला भ नी भं द न त व र रे वा भं द न हे पु नु स्वा मी म लाई ता क्य भ यो मे ले पा
प ग म्या को दे न ए मे रो ना प व हा ई ज स्ता को त स्तो भ यो हे नु ह व स भ नी भं द न त व
व नी या ले प नी व ती स्या ई धै त ति या ना प हे नु भ नी हे स्या ए ता हा ना क ज स्ता को त
स्तो भ या को दे यो ए ता हा व नी या व दी आ श्र य मा नी भं द न हे र रे वा मे रो पा प
र हे न द भ नी सु प ली ग व स्या ता हा पु त २ ४ दि न भ या प दी गु ए ल क्ष्मी ना उ
नी को लो ग्या प दे श वा त आ यो ए घ र ना को ह स्या ई ए था को दे सी भं द न हे पा
पी स स्वा स्त्री यो घ र ना की न को ह स्या ई ए पि स भ नि भ या ए त प नी ना उ नी ले न
वो ली ते ले व स्या ता हा ना उ ब ड द रि सा ई क न ते रो ना प का तु भ नी स मा ई ब ड द
कु म्पो ए त व ता हा ना उ नी ले मे रो ना प का त्या भ नी व दो थु लो स र ग री रो ई ग्वा हा ए
मा ग्या ए त व ता हा घ र व र प र का दि म्या कि ह ह ले क्य भ यो क्य भ यो भ नी लो धी
हे र ग या ता हा पु न ल क्ष्मी ना उ नी भं द न हे क नु व लु न मे ए लो ग्या ले बि ना ल का
ए न के ही वि रा व न भै म लाई ये लो वि फ वी र ग री मे रो ना प का त्या भ नी भ या ए
यो प व र द वी र मा ए जा का ह नु म जा हे र भ यो ए त व सी पा ही ह स प था ई क न दा क
न प था ई सो ध्या ए त व ना उ नी वि ति ग द न हे म हा ज मे ए वि ति पु नु ह व स क्य
वे हो ए हो भ या यो मे ए स्वा मी ले मे रो को नै वी ए म न भै म लाई ना प का त्या भ नी
भ या ए त व र जाले प नी ना उ लाई प क न प था ई मा न प था ड ता हा प दी प तु

वलिनाईनीकास्वामीनाईनाईमार्गपहाकोथाहापायोरपतुबागेराजा
 भेदितिगर्हकहेमहारामेरेवितिसुनुहवस्वयेस्वनाईकोविमदेनति
 कास्वामीकेविमदेनभनीअधीभेगयाकोशबरतातराजाकाभगा
 दिमाविमतिगयातवराजालेपनीयेतीबवनसुनीतवनाईलाईकीएईछे
 दीनाईनीलाईधपाईदियापतुबाभाफ्राधरागयावितुवाभंदनहेसंगी
 नपनीजाहुमलाईविदादेईजिहुभयातवपतुबाभंदनहेसंगीहुहुनी
 नुहवस्वभनीवीदादीयोआफ्रादेशमापुगीआफनाददीरामगेसुवसीग
 भोगवीलासुगरीवस्वभयाहेराजाभोजदेवयेलाभीवीरविक्रमादीयेराजा
 कायोसिहाशनमातिमीजस्ताराजालेवहुयेयेदेनभनीस्थुतुनीहानाम
 पुनलीकाउदीगईन॥ **इतिभीराजाविमदेनकादीमेकथापुनली**
हानामपुनलीकाभोजदेवराजापुनलीकादेवसोदथापुनली॥१६॥ के
 रीशप्रदसविस्फुरीगीनीनामपुनलीकायेकनीस्कीकनभंदेहेराजाभोज
 देवमयोताकथाकहुसुनुहवस्वकोहीगोभभयाकायेकदेशमावहया
 योताजानीलेभीविक्रमादीयेराजाथेआईभंदनहेमहारामसुनुहवस्वयो
 ताउजयेनीनगरमाभीवीरवाहुनाईगरेकाराजायेकथीजातकापुभीजा
 नीमहानीमधर्ममावस्याकोमहायायेनितिगर्हकभनीभंदातवभीवि
 क्रमादीयेराजाकामयावीतिनागर्हकहेजानीमोकरानीश्वयेहोभयामप
 नीहेनजाहुभनीआग्यागयातवताहाजानीभंदनहेराजाभीश्वयेहोभ
 निभयातवताहाराजाप्रतीतमनिहेनजाहुभनीगयाताहापहुनीदाउ
 जयेनीनगरमापुनलीतवराजाविक्रमादीयेलेदरीगरीभोलीवेस्ववेरेते
 स्कोपुभीहेनीनमितयोवस्वकोभाईमायेकधुंगालाईदिनका३लातलाई
 था१दिनमाएजाकाहामाहलेदेवाराजाकाअगादीगेवितीगर्हकहेम
 एज१महापुरुषआईआफेवस्याकाभाईमायेकधुंगालाईलातलेहानुभ
 भयाभोलीयोभाईनीवितिदेनाहाकीस्याईनुभनीपथायाताहाप्रतीभोली
 भयोएसाभनीस्ववेरेआईकनधुंगामालातलेहीदातेस्लाईसमातीराजाछेई
 लेगयाताहाराजाभंदनहेमहापुरुषतैलेकयानधुंगामालातलेहानीस्वदामहा
 पुरुषभंदनहेमहारालातलेहान्याकोछेनभंदाराजाभंदनकसोहोईननीश्व
 यहोसत्यगीभनभंदामहापुरुषभंदनहेमहारजहजामहाप्रतापीनीरूपवी
 चारगर्हुहुभनीसुंदरप्रभायाकोहोपैलेधुंगालाईलातलेहान्याकोकारनकीन
 होभंयेतदनीभयाकोछेएचामाएयेलाई१लातदामभैगथीमानलीहीदये

लाई१लाततदनीस्यासिमार्हतराग्यालाई१लातई३लाई३लाटभनीराजा
 छेईवितिगदीभयातवराजालेतेतीवातसुनीयेदोआसर्थमानीतेसमहापु
 रुषलाईसीएपाईस्मेतदीपथाया॥ **राजालेआफ्रापनीवीवाहमात्रेगीजा**
फ्रासलुएलीकाघौमाएयेकोथीयोअवतेसएनीकोचरिहोएभनीरा
जालेयोगीकोहपगरीआफ्रासलुएलीकाघामागयातवताहासलुए
याहीराजालेआफ्राजुवाईभनीनजानीवदासीधकगुणकोजोगीरहेहुभ
नीपाहीराया१दीनतेसजोगीलेआफ्रास्वाहीलाईदेव्यासदेराजालाई
आफ्राछेरेलेवायासराजामतयागरीएप्रदाएछन१दीनयेसराजा
कोभानसाअवेरहुदासबैलाईअवेरभयोरेतेसमेजाकोलोम्याआफ्री
घाकोकमातेवीहवादाररहेछन१सोमेजालेआफ्रावाहुलाईभासा
गलाई१भागबनाईचिहवादारलाईपुवाईनआयोचिहवादाररिसा
ईअवेरगरीआईस्वभनीचिहवादारलेकोदीलेकुदाहेस्वामीआजमदे
विनरीसाईवक्तनुहवस्वश्रीवावामहारजकोभंसाअवेरहुदाअवेरभ
योभनीवितीगयातहामेजालेवितीगयाकोसबैबिस्तारयोगीलेदेवी
धये२महापुरुषलेभयाकोनिश्वहोभनीमयावीताईबस्याभोलीवेरयो
गीभंदनहेमहारजअवमजीमावसभयोतपाईकीछेरेमेजाकाहातको
पानीपानदीनुहवस्वभंदामेजालाईराजालेभंदनहेमेजातेएहातलेसो
योगीलाईपानीपुवाईविदादेईभनीभंदामेजालेपानीलगीपुवाईदाहि
राजआकोदातदेभिआफ्रापुरुषभनीजानीरेई२आईदाएजालेसुनीहे
मेजाक्याभयोकीनरोयाकोहोभंदातवमेजालेभंदनहेवावातेसजोगीलेम
लाईमोहनगरीचोरिलेजानसोडाभभागीआयातेसजोगीलाईमायाभेएप्र
णारहलातेसजोगीलाईनमायाभमहुभनीमेजालेभयोतवराजालेते
तिवातमेजाकोसुनीकनराजावाततेसजोगीलाईमार्नकनचाएउलाकाह
तलेपिदीयातवचांदाहलेवनमालगीमार्नकनतयाहुदाताहाजोगीभंद
नहेचाएउलाहोमलाईनमार्नुमलाईएशगर्हुहोलाकेनहोभंम्याराजा
भयाकोतिमिहामीलेसबैदुनीजालेगरीकनराजाभयाकोहोतिमीहामी
सबैदुनीजानभयातेसजाभनीकस्तेमानेतागर्हकतसर्थआजभेरेराजा
तिमिहोतसर्थभेरेजीवकोएशगरमलाईमायामहापापलागलावदति
मिहदलाई७पुत्रासमस्यानलाईपुन्यागरीदामदीईलाभंदातवचांरा
लहदले७पुत्रासमस्यानपुन्यागरीदामलीकनतेसजोगीलाईजाहान

वसुधनी छोदी पथाया ताहा पद्धि चीं दा लह्मात्र फर्की राजा का हजुर मा पु
गीवीती गर्दन हे महा राज हजुर को हुकुं वमोजी ते लु तोगी लाई मारि कार्ये
सीध गरी आजा भनी विति गया ताहो ते तिकु ए चो दाल को सुनी राजा रे म्रै जा
वहु दुख सी भै चीं दा लह्माई मारि सी रो पारि स्मेत दी वी दा गरी पथाया ॥
ताहा पद्धि जोगी मृप राजा वी वी क्रमा दी ते मात्र ते स्व नृ दे वी फर्की आई
आफ्ना एजे मा पुगी कन २३ मैहा पद्धि राजा ले उमाफ नि एनी लाई दा कन प
थाई भनी दुत हद् पथाई दा कन पथाया ताहा पद्धि दुत हद् ताहा पुगी वीती
गर्दन हे महा राज हजुर की जुवाई ले मैजा साहे व लाई दा कना कन हा
मी पथाया का हो भनी भदा तव ताहा ल सुगले ने राजुवाई ले छेपी लाई दा क
न पथाय छन भनी वहु दुख सी भै कन अनेक धन द्रव्य एव वसु दी कन भ
छन हे मैजा अवति मी लाई दा कन पथाया को छ जाई भयो ए तव मैजा विती
गर्दन हे वा बाह जुवां तव कस्तु भया को धन द्रव्य एव वस्त्र सबे ने रो भयो
यो कमारो ये क पनी मला ई वि तिगहु भनी नृ तव वा बाले कमारो स्मेत ही
वी दा गरी पथाई न ताहा पद्धि श्री वि क्रमा दी ते राजा का देश मा पुगी दवा ए
भी जगे राजा को दर्शन गरी नृ दी दी वे ही हह सीत भे नृ घात गरी राजा का को
थामा गई न राजा ले नी ल क न ह को को वी ला ले एनी का ना व मा हां दा एनी
ले म लाई अती दुष्या गरी कु सी भरी रो यार तव ताहा राजा भती रि शाई क
न आग्या गर्दन हे पापी मे ले नी ल क न ल का को वी ला ले हां दा ति मी रो ई ल
यो ति मो सा थी गरी त्या या का कमारो ले को दी ले ही दा पनी स ही र ही थी ल
भनी कमारो लाई मने पथाया एनी लाई देश वात नी काला गरी दी यो हे रा
जा भोज देव ये स्ता वी ए स्त्री वी न मा सी पा लो श्री वी वी क्रमा दी ते राजा का
पे ल सी हा श म मा वि ना ती नी ज ति का प ए क म ले ति मी ज स्ता ए जालि व ह न
जोगे दे न भनी वि स्फु ली गी नी नाम श प्र ह लो पुत ली का उ दी गई न ॥
इति श्री राजा वि वि क्रमा दी ते कथा या वि स्फु ली नि नाम पुत ली का भो
ज देव राजा सी मा दि श प्र ह ल कथा स मा र्ग शु भ ॥ १७ ॥ फेरी अष्ट दस
वी व धा नाम पुत ली का व नी स्की कन भ न ला ग्या हे राजा भोज देव म ये क कथा ल
क ह हु सुं हु व स राजा वि वी क्रमा दी ते ले व स म ये मा व दे स मा स्वा हि ह ह ले
व हु ते ची त्र ग या को दे यार मं जी लाई दा की आ जा गर्दन हे मं जी स्वा स्मी हे द का
पा पु ह थै व हु त प्री ती की न गर्दन भ दा तव ते ति वा त राजा को सु नी ते स्थाई मा
व स्म ह ह ले मं न ला ग्या क से ले आ मा का गु गले हो भ न्यो क से ले वा बु का गु गले

होभयो कसैलेसंगतकागुणलेहोभन्योरुतवाजाविहीक्रमादीत्येलेकस
कागुणलेहेछविचारगहुभनीआक्राकोहीमानीसुलाईजातकुलवंछि
याकसैकाछोरीभयापनीजन्मनीवितिकैमलाईखवादीनआईभनीआक्रा
ईएखेकोथीयोतवताहापछीयेकादिन्या१पुम्यकोअनीलक्षणाभयाको
वदोसुंदरीछोरीजन्मीएजाछेईकहनगयोएजाविहीक्रमादीत्येलेतेस
वालखलाईलीनपथाईवदोअगभूभयाकावनकाधुलाहूयकाधोडामा
कोथावणाईचन्द्रावतीभनीनामएसीतेसवालखजोजोचाहेकासादाम
धनसंपतीधानपीनलाईनस्मेतसवैसंपूर्णतयागरिपाहनेमानीस
स्मेतगरीएछ्याए१०११२वर्षकिजुवतीभईनूतबतेसुवालखकोरूपजोभ
नअतिएसीभयाकिजुनालेसोर्गतमाभक्तपातालमापनीबर्णमाग
म्यभईनूतवएनावीक्रमादीत्येसवैएनीचंडावतीकानामलीजुवाघेल
दाजितथा१दिनकृतकजुवाग्यालेमनमावीतनागछेनकागरीसधैए
जैजितकृन्भनीचिवागदेहकयेकदीनजुवाघेलनलाग्दाजुवाग्यालेया
दगरीएजैतिरहेदीचंडावतीकानामलीएजालेपोसाहादाजुवाग्याहायो
एजापनीनिसक्याजुवाग्यापनिपछीपछिगैवीवागदाएजामहावनभी
त्रगेरूपकाधोडामागैधोकाघरघरघ्याईनलाग्दाजुवाग्यालेदेघोचै
डावतीधोडावातनीस्कीएजाकोपाउंछोईभीत्रलैगयाकोशवैकृतकजु
वाग्यालेदेघोएआफ्राघरफर्कोताहाघात१दीन्याफेरीएजाजुवाघेल
भनीगयाएजुवाग्यालेदेघोएभंदनूहेमहाएजआजमेएयोताकाम्
घेलकुरसतछैनअरुसंगघेलनूहदसभनीआफ्रुडहीएजागयाकारुष
मार्गेधोकाघरघरघ्यायोएचंडावतीएनीनिसकीगोदाछोईभीत्रलैगै
एनीसंगभेतगरीवस्मोएनीलेएजाहोभनीमन्याधोनीतेसुदीनएजाजु
वालेहायोएउसैवनमाआयाएवातामायेकजोगीलेभातघकाईकन
२भागलायाकोदेघोएहेरीरहाजोगीलेआफ्रानिवावातयोतासुंद
रीस्त्रीनीकासीभागअघीलारीदीयोएआफ्रामात्रभादामाहूभनीग
योएस्वाहरीलेपनीआफ्रामागमापनीहीभागगरीआफ्राकानका
कुंदलवातयेकलोम्याहीकीसीभागजुवाईवाईशकनीविकैकुंदले
माहालीलाईराखीजोगीभादामाकीआईसुंदरीलाईआफ्रानिये
माहालिजुप्लानीरहाएजालेहाकपोरीबोलाईभस्याहेएहकागछोई
तिवोकोहिसंगीपनीदुनकीभनीसोध्याएजोगीभंदनूवेलोपदेसी

मेरे सीने लेका गयो भरी भयो तब एता भई हनु मेरे घर जाउ पावु
 हवसु भरी जोगी दा की ले गया शर्मा के हवसु मेरे हाउ घाए भरी एनी लाई
 दाका एनी भई न आनका भयो २ जना भया भनि आकुसंग राखा का
 वाया भै सोधी नर जुवाया भई न भया तिना पुर्व जय की पुर्व भई न
 भयो अवतैले मलाई लुकाई एष भरी कृतक जुवाया लाई कुनामा
 लुकाई न धोका उघाए एता लाई श्रीवो लाई न ताहा पदी एता भई
 न हेवी दावती लोयो नी लाई वनि स र जा न शवै एषी यो ता सी जा देई भई
 वाया स र जा म स वै एषी जोगी लाई दीया तव जोगी ले भात पकाई पा नय
 स्कंद ताहा एता भई न हेगु १ जना लाई की न भाग एषे न भई ता हा जोगी
 भई न हेम हा एता १ जना लाई २ भाग की न बाही छ भई ता हा एता भई न
 हेवा वाजी अघी तिना तिवा वाती कया का अती सुन्दरी की कनया न देई
 भई अतिस ममानी आफुती बावा सुन्दरी कया केरी एता ले भन लाया
 हे सुन्दरी लो कु एता मव ह्या लाई जि की खान देई भयो एता हा सुन्दरी ले
 महा स र ममानी कु एता लवा की की ते लाई खान दी ई न ता हा ते ति सुन्द
 री ले गे को हेरि यो गिले अति आस र्ये मानी भन लाया हेम हा एता
 ह गुले मेरे का म भंग गरी दीयो ह गुले का एनी ले कुनामा लुकाई एष
 को हेन जानु होला भयो एता ले ते ल जोगी को वचन पुनी वीती के हे
 न जादा कृतक जुवाया लाई लुकाई एषा को देखा एता आस र्ये मानी न
 लावति एनी लाई धपाई पथाई न कृतक जुवाया लाई सुली मा हा ल्या
 यो गी ले सुन्दरी लाई छा दी दे ला न गयो एता आफु दे ल मा गे व ला भयो ले
 एता भोज दे व ले स्ना प ए मी एता वी वी क मा दी त्य का सीं घा स न मा ति मि ज
 स्ना एता ले व लु जोग्ये न भरी वी व धा न म पुतली का उदी मे ई न ॥ इति श्री
 राजा वी वी क मा दी त्य कथा या वी व धा न म पुतली का भोज दे व राजा स म
 दा दे अस्त स लो क धा स मा प्रभु ॥ १८ ॥ के री मे दी नी नाम उनाई
 लो पुतली का ये क नी स्की क न भन ला नी न हे एता भोज दे व ने ए कु एता सु
 नी यो सी हा श न मा ति मी ले व स ह दैन भरी कथा हा क ह न ला ग्या ये क
 भोज पु ए न ग मा ध न सा ग र व नी जाले आफु ना छो ए स्वा स्ती छा दी स मु ड पा ए
 वे पा ए लाई गयो लो व नी जा को स्वा स्ती ले को ही लो ग्या को मु ब हे दैन भ
 या क रा एता वी क मा दी त्य सु म्या त स्की वी व क्या हे छ न हेन जी छु भरी एता
 ले यो गी को भे स लि व नी जा का स्वा स्ती को धो का मा गे यो गी भई न हे मा ता म ति म
 हा मा म व लु भरी व स्या आ धा एता मा क तु वाल ले स ह र मा गे ओ स र दे ही ड

थ्या लो स्वा स्तिको घा मा आ ई पु नि वि ति के प वा दियो व नी जानी ले भी व दा की
 ले ने मा थी को धा मा व स्या छो ए रो या ए स्वा स्ती मे उ ड कु वाई क न क तु वाल व स्या
 का था उ मा ग या ता हा क तु वाल ले ग मे ती ना ना त ह सी त लु प भोग गरी व स्या
 के री रो या के री लु कु मा व ती व नी जानी मे छो ए रु हाई को थै मा ग या के री प नी
 को त वा ल सी त व सी ना ना त ह सी ग लु प सी भोग की दा गरी आ न द सी ग व सी
 ए हा का वे ला मा के री प नी रो या त व व नी जानी लु कु मा व ती व रु री लाई
 क न भई न म ये स्ता लु प स ग व स्या मा यो पा वी क छो ए ले म लाई लु प दी ये न भ
 नी ति स्वा स्ती व दोरी लाई छो ए व स्या का था उ मा गे आ फु लाई छु री ले प सी
 मा म्या ए ता हा प दी को त वा ल व स्या का को धा मा ग ई न ता हा को त वा ल सी ग
 मे लु प सी भोग ग र न ग ई न ता हा प दी को धा मा व स्या को त वा ल ले छो ए मा म्या
 को धा हा पा यो र भई न हे पा वी क स्वा स्ती ति वा छो ए कान मा म्या भनी ह व का
 यो र स्वा स्ती ले म न मा वी त ना ग ई न यो जार ले प नी था हा पा यो भनी क री स
 दा का भंदा व रु ड पु म सी ग भन ला नी क न स दा मा म्या भोज न कु ए मा विष हा ली
 क न को त वा ल लाई कु वाई न त व ता हा को त वा ल लाई विष ले ला ग्यो ए लो म्या
 त स्ते वे ला मा व नी जानी ले छु री ले सी र का ती पे त मा ध सी को त वा ल लाई प
 नी मा म्या ता हा प दी मु दी २ लाई अ ने क पा त व स्य वी द न फु ल ल गाई एषी
 आ फु धो का मु नी मा व ह्या जोगी लाई दा क न आ ई न ता हा लु कु मा व ती भई
 न हे जोगी मे रे लो ग्या दैन मा थी मे र को धा मा व नाई एषा को २ जना दे व ता
 न दी मा व गाई दी तु ह व स भनी दा की ले गया ता हा प दी को धा भी न लगी लो
 मु दी २ यो गी लाई वो काई आ फु ले व दी ली ये ल यो गी लाई प नी मु दी व गा ई वी
 वित्के ता ही व र्छ ले हा नी मा ह ला भनी म न मा वी ताई प दी २ ला नी न लो पा
 पी वी ता या को लो यो गी ले प नी था हा पाई आ फु रो खान शी त मु दी यो की
 अघी २ गया ता हा प दी लु कु मा व ती भई न हे गो लाई ति वो की ल्या या को दे व
 ता मे ले भनी वित्के न दी मा ध वे ती दी तु ह व स भनी सी काई न त व जोगी ले प नी लो
 ई छ न भनी अघी २ गया ता हा न दी मा पु म्या प दी स्वा स्ती छे उ व सी लो दे व ता पुं
 दा २ स्म जार्ड ए ध वे त भनी अ हा ई ज ले मु दी वी छे ला ते से वे ला मा व र्छ ले हा ई ला भनी त
 पा र भै व सी न जोगी ले प नी ये से वे ला मा ते से हा न ला भनी म म्या ली जा म्या ता हा
 पा त न दी मा जी दा २ क न्द र स्म पानी आ ई दा धु दा स्म आ यो भनी मु दी छो डी आ फु
 प नी पु धा व नी जानी ले हा नी मा म्या भनी म मा था नी आ फु घ र फ र्की ग या यो गी
 प नी व नी जानी ले हा मा का ते ल व र्छ ली आ फु ए म मा ग या ता हा प ती के ही व

दीए

भयापदी धन सागर बनी जा फकि आई आक्रा घर आयो भया को खर पाया
राजा वीरवीरुमा दीये केरी भात भे सो वनिजा नीले हाव्या को वही ले ले वनी को
घर गे कन कविता पहन लाग्या वनी यो ले आक्रा वही दे प्या आक्रा स्वा
मिलाई हाकि भंडन हे सुकुमा वनी सो वही हा ज सो दन हे न माग
भया सुकुमा वनी भे दन हे सुकुमा वनी सो वही हा ज सो दन हे न माग
प्या को सु सो वही हा ज सो दन हे न माग भे दन हे सुकुमा वनी हा
घा वही लाई हे रो भयो हत पत लाई न स किये न र वनिया भन ला
ग्यो सो वही न लाया नि सो नाव का तिसा सि गह ला भनी री साई स्वा
मिलाई कुयो ता हा पदी सो सुकुमा वनी दये र के ही न भनी सुप ला गी न
अव ये स लो ग्या लाई पनी मातु पयो भनी भात मा विष हा ली लो ग्या
लाई सुवाई न वनिया विष ले अवेत भयो तसे वी व मा दु री ले ध सी मारी आ
कुधु कनी मा प सी जो भया को वी ज वी ज न पे ना पे सा बा ही र की की जा हा त
हा दरी आक्रा मी व की था मा प सी व हो श द गरी मे रो लो ग्या लाई वो ले मा
यो भनी महा वी ला प सी त रु न लाग्या सो हा द व र प र कु तु म् दि म्या की
ह रु ले सु मार क्यो हो भनी सवै व तो ली प व र ग न आया व र प र हे री सवै वी
ज वी ज आ फली रा प्या को वनी या मरी र ह्या को दे प्या सवै आश्रय्य मानी
र ह्या ने सवे ला मा स्वा सी भे द न स्वा मि ज नी गया पदी अ व मे ले वा वी क्यो
पु जो ज न द्र अव स ति जा दु भनी जो चा हि न्ये स राजा म् सवै तयार गरी समुद्र साग
मा लो गया तव सो वनी यानी स ती जी न लाई तयार कुं दा त व राजा वीरुमा दीये ले
उ हि व ही ले हे न गया ति राजा दे सी व नी या ती भे द हे राजा वीरुमा दीये ति मि
ले मे रो सवै वा त को प्र ष गरी दी यो अ व ति प्रा ज्ये मा व ह्य जाई भनी र सो ला मा च
ठि भनी स स्फार गी सकी राजा पनी आक्रा दे स मा गे व ह्य गया हे राजा भोज दे
व ये स्रा प ए क्र मी राजा का सी हा स न मा ति मि ज स्त्रा राजा ले व ह्य जो ग्ये न भनी मे
दी नी नाम पु त ली का ई दी गे ई न ॥ इति श्री राजा वीरुमा दीये कथा प्रथम ॥ १३ ॥
~~निमा न पु त ली का~~ भोज दे व राजा स मा दे उ न वि स ती कथा स मा प्र म् ॥ १३ ॥
फेरि अ की विसु त म् रा का भ ला चारी नी नाम पु त ली का ये क नी स्की क न भ
न ला गी न हे राजा भोज दे व सु भी श भ या का ये क क था क ह द्य सु न को ही स म
ये मा राजा श्री वि र वीरुमा दीये जोगी भे की र्था १ दी न आ क्र द वीर का धो का
मा आ ई धु नी लाई व स्या ता हा प दी अ ई रा वी पूर्ण आ धा र म्मा आ फी जे
धी रानी १ मी वी का स्वा ही ज्मा २ भे मी वी का स्वा ही सा थ ती नी स्की न ता हा

कन व ह्य

तव धो का मा व स्या का जोगी दे वी न ए नी नी छि न् हे गुरु ज्य ही द हा नी लाई प
र स म् पू म्या ई दे उ भनी दा की ले मे पो ला ता री दे उ भनी र जोगी ले पो ला ता री
दी या ता हा रा नी भे द न हे गुरु ज्य ती नी जोगी व स भ नि आ क्र ह ह्य मा न
गई न् भे र व न द स म्या सि थे पु नी न् द ए उ व त गरी न् आयो की भनी भे र व न
द सो ध्या फेरि भन लाग्या हे रा नी ति वा ही र व स्या का जोगी तं प्रा रा जा इ
न अव क सो ग म्या हो भनी भ म्या उ नै जोगी लाई प नी नी व दा क्य आ
स न दि या र ता हा रा जा का म म्या अ धी आ क्र गु र् आ मा सो भा व ती पो
ध्या नी ले भने को अ की को वि द्या उ न मा न हे री न व ह्य भनी आ मा ले भ म्या
को क र स म् ही र आ स न प ल ता ई हे री कु वा मा धे र ह ति या र रा प्या को
दे व नी वि ति को री जारि सा या र ता ल प न को र व ड ले हा न पो द्य भे र व न द
ले वि भू त मं त्र गरी फे री हा म्या र राजा कु कुर भे भा गी आ या आ फी गुरु
आ मा सो भा व ती का घ र छे ई मे रो ई र ह्या का सो भा व ती ले दे प्या र ता हा
सो भा व ती ले मं त्र गरी फे री राजा तु ल्या ई सो भा व ती भे द न हे म हा रा
ज ह जुर क स्ता त र ह ले कु कुर भयो भनी सो ध्या या र राजा ले भ या भ र के
श व व ता त क ह्यार सो भा व ती भे द न फे री सो भे र व न द स म्या सी ले ति
मिलाई पो जी ये से दे श मा आ ई म्या छ अव न्ना हा न व स भनी उ वै ज ना भा
गी गया ता हा प दी जा दा २ सा ती पू र भ म्या को न ग र मा पु ग्या ते स दे श
का राजा को ना ई वि र दे व त की छे री क म ला दे वी उ नै क म ला दे वी ले श्री
वीर वीरुमा दीये राजा पू रू ष पा उं भनी श्री सूर्य को आ दी स्ते व त गरी मा
ग्या को थी यो र उ नै व त का प्र भा व ले ति मे थे जा उं भनी गया ता हा श्री वि र
विरुमा दीये राजा आयो भ म्या को उ नै मे ज क म ला दे वी ले स व र पा या र
आ क्र वा वा थे भे द न हे वा वा मे ले श्री सूर्य का व त गरी मा ग्या का पू रू ष ने
ही हां मे दे श मा आ ई पु ग्या ति न प था उं तु ह व स भनी वि ति ग म्या र त व ए
जा ले ये ती आ फी मे ज को व व न सु नी राजा वीर दे व ले आ क्र मं वी लाई दा
की भे द न हे मी वी हां ज मे ज ले व त गरी मा ग्या का पू रू ष ज हा हां ज दे श मा
आ या को रे ह द न त स र्थ ती नी जोगी ज हा दा की लाई भनी ती न प था या ता
हा प दी मं वी मे ति मे राजा लाई भे ती द र वार मा दा की ले गया ता हा प्रा त व ही
पा दि न हे री क म्या दा न दि या सु ष सी तो ष सी त र ह्या भनी को थी या हे राजा भो
ज दे व सु न ता हा प्रा त त से वि द्य मा भे र व न द स म्या सी का म म्या र्थी त ना ग
छे न् श्री वीरुमा दीये राजा कु कुर छे की छे न भनी म म्या वी वा र गरी राजा का

द्वीर माहेन भरी गया ताहाद्वीर माहेन देधि तव भैरवानद का मन्माव
दो आश्वर्य मानी कनकाह न भनि अंत आन गन्धार लाती पूर भया का
देस लुग्या को देवदा भैरवानद गोसाई उने एनी हस्त लाई ननुवा को रूप
रि गया ताहा प्रात जाई २ ताहा सीति पुरनगर मा पुग्ना तव भैरवानद भ
दुन हेरानी अवउ सो होई न दवोर मानावन जलु पयो भनी रनावन भनी
गया ताहा राजा भै पुग्ना पछी राजा को दही न गरी अनेक तरह सितना व
न लाग्या तवन तुवा भै दुन हेमहा राजत पात्रिका जुवाई हेन आयेन कि
न हो दाक नु हवसु भयो रदाकन पथाया तव सो भावती भै हेमहा राज
त्यो ननुवा लेति प्रो प्राणति भनी आया को छ भैदा राजा ले आक्र म्
एनी का मुगा को माला मार पिनी लाई दाकी भैदुन हेरानी त्यो ननुवा
लेयो माला माग्लान दिनु कदा वीत नदी भयेन दीनु पयो भया पनि पो
दाना बुधी ओ धाले वेपिन देव्याई एष्यस अरु श वै फोई छरी कनका
लिदिनु भनी अहयार नाव हेन भनी राजा वीरु मादी त्ये गया तव ताहा
राजा आनी वितिके भैरवानद भैदुन हेरानी ननुवा ले एमो गरी नाव भनी
अनेक २ तरह शितनाया तेही ननुवा ले राजा का म् उका भैग मा देव
दा आश्वर्य मानी अतर्था न गरी हेरानी का मुगा को माला मार घ्या को
जाया राजा लाई नाव मा पुग्नु तुल्याया माला ग्या हेमहा राजत पा
त्रिका दोर भैजा सा हेव ले लाया को मुगा माला येक वकल नु हवसु भै
दा राजा आग्या गदुन हेन तुवा आका को माला दि छ कि दि दैन मका
जातु भदान तुवा भैदुन हेमहा राज अरु येक ला घर पेजा दिया पनी
लिदेन त्यो माला दिया ला घर पेजा दिया जती को माया दू भनी मा
ला माया तव राजा विरदेव भैदुन हेमैजा त्यो तैले लाया को मुगा को मा
ला देई भयार तव ताहा भैजा भैदुन मैले यो म् वगेवा गरी राघ्या को
माला कसो गरी दीई दिदैन भनी न फेरि राजा भैदुन हेमैजा क मला दे
विते सो न भन तीनी त्यो माला ननुवा लाई नदि दुदैन वरु मिलियो भया
तिमी लाई त्यो माला को दोवा गहना किनी दिई ला भनी धेरै पैला गरी
मादा मैजा रि लाई कन माला दि जाई उही राजा को म् राघ्या को
दाना आफु ले लुकाई राघी कन त्यो मुगा सबै म्गाल वात वो क मान तु
वा को भगा दी पत्नी गरी सबै छरी दिया तव ताहा भैरवानद स्यासिले
मुगा छरी दिया को हेरि रत मजुर को रूप धारना गरी मुगा ति पन लाग्या

येक येक गरिति पिनी लो त्यो नी त्या को पाया को मजुर भया को सबै
जा विक्र मादि त्ये ले देव्या र आफु रागी ले लुकाई राघ्या को मुगा का दाना
वात म्ग निस्की वाही राघी क मा भै वाघ भै मजुर लाई पकी मा मारयो
सब वतात राजा विरदेव थै रस मा मा वस्या का सबै लाई क ह्या सबै हथ
मान भै रसा ताहा प्रात के ही दिन पछि आफु ना ससुरा थै विदा भै रानी ती
आफु गुरु आना सो भावती स्मेत भै आफु राजधानी राजद्वार मा आई
सुष आनद संग राघ्या हे राजा भोज देव येस्ता परा क मिश्रा राजा विर विक्र
मादी त्ये का येसु सिंहावन प्राति पिजस्ता राजा ले वरु न जो गे दैन भनी अ
लाचारिनी नाम पुत लिका उदीगई ॥ १६ तिथी विर विक्र मादि त्ये
जा क थाया अलाचारिनी नाम पुत लिका भोज देव राजा सेव्या दे विस्ती
क थाया मा पुत ॥ २० ॥ फेरि सोर भैदी नी नाम येकाई सुलं म्ग पुत
लियेक निस्की कन भैदुन हे राजा भोज देव मैले परा पूर्व काल मा सुम्या को
येक कथा क ह सु सु नु हवसु येक जा म्ग पूर भया को नगर का राजा ले विक्र
मादि त्ये राजा लाई वा ल भै मा वा बुले दा दि ग्या र मंत्री ले वा ल भनी प्रा
लि राघ्या को थियो मंत्री का छोरा र तिनी राज कुमार ई २ ई ये के छ उ को थिया सा
स्त्र विद्या प हन पथाया सबै सास्त्र विद्या मंत्र विद्या स म्ग जो जाया ताहा पछि वत
बंध गरि अमरा पूरी नाम नगर को राजा को छोरी विवाह ग्या मंत्री का छोरा को
पनि विवाह गरी दिया ताहा प्रात वस्ता तव ताहा येका दिन मारुता र मंत्री का छो
रा उवै सै हा भैल न भनी मतो गरी आफु दे सकी लो क ल स्का सबै ग्या वन मा पु
ग्ना पछि सै हा भैल न लाग्या तस्ते विव मार राज कुमार मंत्री का छोरा २ ले घोदा था
मन सकेन न घोदा ले म हा भयो र जगल मा लै गयो घोदा पनी थाको एनी पनी प
यो अवका हा जाई भनि मन्माद मानी मंत्री का छोरा ले भन लाग्या हेमहा रा
ज रात पयो माहाजी वाजी तुको द र छ व जगो हेरी वा ल वस्या हो भयो १६ व मा
वधी पतु का ले रुष मा वाधी वा स गरी वस्या को थिया ताहा तेस्ता दाम ये मारा जा
को नी दायो तव ताहा एनी का घदी २ १० गया पछि ताहा मंत्री का छोरा जागे
थीयो तेसु व पत्मा राजा का पाव इंदिय वात वो ल न ला गी न ताहा मुख ले भै
दुन येस्ता अध मी राजा दे ई वात से क दिन अगावै निस्कन पाउ येस्ता राज पद
विव क वती भया का वेला मा पनी ये म् वधी या चीज के ही घां दैन अव वात
मान वाघ भै भो लि वातो मा व सियेसु पापिलाई माहु भनि मुष ले भनि फे
रि ताहा नाव भैदुन येसु पापि राजा को सरि र वात १ दिन अगावै निस्कन पाउ

येस्ते वधीया २ सुनीधवासना केही पनी लिदेन अवम वातामा काल सप्ये भे जो
लिवातामा वसी कन माहु भनी भयो फेरि आवा भई न येस पापी अधर्मी
राजा कासरि रवात १ दिन अगावै निस्कन पाउ येस पापी ले वधीया २ त
मासाना वदे हि हे देन अवम वातामा राक्षस भे जो लिवातो मा वसी येस पा
पात्मा राजा लाई माहु भनी कही न फेरि कान भई न यो पापि सु अधर्मी रा
जा काशरि रवात ये क दिन अगावै निस्कन पाउ येस पापी राजा ले वधीया
२ वाता केही पनी सु देन अवम वातो मा हाती भे जो लिवातो मा वसी येस
पापी अधर्मी राजा लाई मेरा गोद ले कुल ची कन माहु भनी कही न फे
रि आत्मा ले भई न यो पापात्मा अधर्मी पापी राजा कासरि रवात १ दि
न अगावै निस्कन पाउ येस्ते यो पापी ले वधीया २ मनमा चीता येन अव
म वातो मा तला मा ग्राह भै वसुला येस पापी राजा ले दिन मा तलाई मा
पानी घात आउ ला तव मै ले समा ती दुवाई माह ला भनी आत्मा ले क ह्या
ताहा रवी कावार प्रहरात पनी वी तो श्री सुख्यो पनी उदये भयो ताहा मंत्री का हो
राको मन्मा अव क सो गरु ला भनी वडो सुता मानी वस्या रात वी हायो राजा ला
ई उ थाया नी त्य कर्म गरी आई ताहा तो वन मा पाया को कंद मूल आदी
चाई सका पछि मंत्री का हो रा विती गर्छ न हेम हाराज घोदा वहु दु वस
घराई वाता मा हेरु ला हजुर म पछि पाउ ला गु हो ला मला छाई क
न क तै न जानु हो ला कान हो भया वाता मा बाघ हाती सर्प राक्षस या
हको भये छ आफ्नै वान सी तर हु हो ला पाउ ला गु वस भनी आफ्नै
अधि २ लागी कन गयो राजा मात्र पछि २ लागी गयो ताहा घात जी दा २
वातो मा बाघ ले मुष धताई वस्या को दे घ्या ताहा मंत्री का हो रा विती
गर्छ न हेम हाराज दे वहु भयो कि क सो जा हा वात पनी जानु भये न बाघ भे
तियो भयो अर्को वातो गरी गयो फेरि जी दा २ वातो मा वडो काल सर्प
ले फनि उ थाई वस्या को दे घ्या मंत्री का हो रा विती गर्छ न हेम हाराज जा हा वा त
पनि जानु भये न काल सर्प वस्या को छ न भनी अर्को वातो गरी फेरि ता हा वात प
नि राक्षस ले पेत मी जी वस्या को दे घ्या तव ताहा मंत्री का हो रा विती गर्छ न हे
म हाराज जा हा पनी जानु भये न राक्षस वस्या को रहे छ यो वातो पनी जानु भ
येन अर्को वातो वात जानु पयो भनी विती गयो अर्को वातो गरी गयो १
फेरि जा दा २ वातो मा वडो मता हा थि वातो मा दंती कि क राई वस्या को
दे घ्या फेरि मंत्री का हो रा विती गर्छ न हेम हाराज यो वातो ले पनी जानु भ

येन भनी हाथी दे वहु जं छ कि भनी हाथी दे घाई न फेरि ता हा वात पनी आ
कै वातो गरी गयो ता हा मै दान मा नि स्का पछि आवा दीन पनी भो ता
हा त्यो मै दान मा यो ता व दो रा घो असल मनो हर सुंदर त लाई ता हा छेउ
२ मा सुंदर रूप यस्तो मनो हर सुंदर जगा दे घ्या ता हा आवा दिन पनी भयो रा
जा को पनी प्याश लाग्ना को रहे छ राजा भई न हे मंत्री मलाई पानी को त
ला लाग्यो अब यो त लाई मा म ये क फेर पापी घात जा दु म सै ले न भई
तै अलि घेर पछ्या सु भया मंत्री का हो रा विती गर्छ न हेम हाराज ते सु त
लाई मा हा मी ले जी तु देन त्यो त लाई मा हजुर लाई कि क न्या छ भनी वि
ति गयो त्यो क रान पत्मा राजा घो दा वात व हि दो घो पा नि घान
गया मंत्री पनी घो दा रूप मा बाधी राजा का पछि २ दो घो मा हा त लाई कान
नी क मा पुग्ना पछि राजा लाई मंत्री का हो रा विती गर्छ न हेम हाराज ते सु
त लाई मा पानी घातु देन भनी भंदा राजा ले न मानी पानी घातो ता हा ते
सुवेला मा त लाई मा ग्राह ले राजा लाई मी कन भनी वडो दा वृ गरी कन
पानी रुष वस्या को राजा ले दे घ्या मंत्री का वचन नी श्रये रहे छ भनी
मन्मा मानी आफ्नै सग भया को ना गीत वी र ही की ग्राह लाई मारी दि
या ता हा पछि आफ्नै मन मा सका सम् को पानी घाई ता हा मंत्री लाई
भई न राजा भई न हे मंत्री ति मि ले भया को कुरा नी श्रये रहे छ अब
जाई भनी मंत्री का साथ घो दा वधी दु वे गया ता हा जी दा २ आफ्नै सु
गली का रज्य मा पुग्ना मंत्री का हो रा विती गर्छ न हेम हाराज जा हा स
म आई सु पु त हजुर का स सु रा लाई भेती जान्ना हो भनी विती गयो रा
आफ्नै श सु रा ला ई व व र प था या ता हा राजा थै सु पो र त व राजा का
मन मा जु वाई आया छ भनी वातो मा हेन आया आ पस्या भला कुल ल
गरी हा कि लै गया आफ्नै राज धानी राज द वी र मा हा कि लै गया मे वा कि
खाइ जो भया को ई दया भोजन गर ई होरी का को था मा स यै लग्न प था
या त सै बी व मा मंत्री का हो रा विती गर्छ न हेम हाराज ई रानी का वात वे वला
जान्ना को छ न मै जा ही को था वा ही र मा सु खु भनी विती गयो को था वा
ही र व सी वी वा रा छ न आइ रानी की न सु ते न पात मनी वसी न राजा
भया था क्का कानी हा या त्यो दे पि मंत्री का हो रा को मन मा ज न जु गु त
गर्छ आज ये स ले का गर्भ आत्मा भनी मन मा चिंत ना गरी सु त्या उ ही
गरी जागे वस्यो ते सु खे ला मा वा ही र वा त म्या ल माई आ गरी प था या

सोसहानीलेसुनी उधीदेहो उघारीवाहीरनीस्कीन पदी २ मंत्रीकादोरप
नीमै विचारगन लाग्यो ताहाजार भैदु हेपापीनीतैले अर्को लोग्या तु
त्याईसुपोर वादो आईनसु भनीरिसाईयो रजुतालेकुसो सोरानी भैदु
हेप्रभु तपात्रीदेखिवाहीक अहमेरो अर्को देन आजमेरो विवाहमायाको पूरु
षआधारम आउंसकेनरीसाननिहोसु अलीघेरवीआमगनुहोला भनीर
तवताहाजारपूरुष भैदु तपापीरहेदु तिमो विस्वास रहेनदु मलाईगदि
न मराउलिस् भयो रजारगयो ताहापदी सोरानी मरासुतीमानीकीकी
गरीदेहो धुनी माथीआई कोथामागेनसुती सुसाहानगरीवसीन योम
त्रिकादोरलेहेरी रया रानीलेपताउताहेदाहुदाई रयाको षडु किआफ
तास्वामी राजा लाई मारीबडुरकैसीत मंत्रीकादोरका हातमारविआ
फु वदोसहगरी रोईन हायमेरास्वामी राजा लाई योपापी धर्मत्रीकादोर
लेमायो भनी मंत्रीकादोरलाई गालिगन लाग्यो योखवर रानीकाबाबुर
जाते थाहापाचार काभयोभनीहेन पथाया र हेनगया ताहारानीकाको
कामा पुग्यार तवसौधन लाग्यो हे रानीका भो भनीहो धैदा रानी भैदु यो
पापी धर्मत्रीलेमे एपुदवलाई मारि मलाईवलाज कटु सँगसलानागन लाग्यो रत
व भैदुन सोहीवाताजा देई पुग्याया रव एजा भैदुने स्याता हलेसलानागे
छ भनेसौधैहो भैया चौदालहमदकीनेसु मंत्रीकादोरलाई सोप्या चौदाल
हेह नेसु मंत्रीकादोरलाई लैगया ताहाप्राततेसुषत्ता मंत्रीकादोर भैदु
न आहानीसा परहेनदु भयाई हरिभगदेश भयाको राजेयेहीरहेदु भनी
वातोमाक एउदे २ जाथो योवचन बुधाबुधामानीसले सुन्यार अन्यायसी
तमानदीया होईन काअर्थ ले भयेदु विचारगन्यो हो भनी चौदाल थापी
बुधा २ सवैदवी रमागै वितीगन लाग्यो हेमरा एजयो मंत्री कादोर पदेसी
होबीना विचारले नार्थ होईन भनीवीतीगन्यार वधीयावीतीगने आयो भ
नी मंत्रीकादोरलाई फुकाई त्याई राजा आग्यागदुन हेमनीमेराजुवाई
लाई कलैमायो काभयो विस्तारगराशत्रुहित भनीभनीर तवमंत्री भैदु
हेमरा एज मका वितीगन कोथामा अह कोही धीयन राजानीममात्रेथी
भुक्तिरानीका धर्मलेजीनी कि तमेरा धर्मले जानला अवयो कुं र श्री
परमेश्वरले पारलाया मात्रै लाग्यादुन भनी मंत्रीकादोरमाहावीलाप
सीतपरमेश्वर पुकारला लाग्यातसे वीवमा आकासवानी भयो र भैदु
हेराजातिम्रा जुवाई राजा लाई माया अह कोही होईन तंत्री मैनाले रात

मा मायाको हो अह कलेले मायाको होईन मंत्रीकोपनी दोषदेन भनीआ
कासवानीभयो यो राजा पेवसवैलेसुन्यार उलेघदीमाआफनी दोरीमे
जालाई नाघ चुहो कातीदेशवाहीर धपाई र मंत्रीकादोरलाई भन्न
लाग्यो हेमत्रीतिमीलेकेहीकीकीनमाबुहोला ग्याहुन भैगयो अवयोति
मिलाई सिरपेपाउ दिदु भनीसीरोपाउ दिया र राजा लाई अनीसंस्कारग
नोसरजा म तयारगन लाग्यो सोदेखि मंत्रीकादोर विंतिगदुन हेमह
एन राजा लाई अनीसंस्कारन गर्नुहोला मैले कासीमाले जीदु निगा
राकूपाभया राजा लाई एषन्या योतासंडुस्वनाई वक्यावधीयाहोला
भनीभया र राजा धनीसंडुसुयोताबनाईनलाई संडुसुमाबुदीहालि
अतरकुलेरमाडुवाई संडुसुमाखोलहाली तयारगएई दिया तवताह
मंत्रीकादोरले राजाका कस्या काघोदा माकसी राजा देउ विदा मैसंडुसु
स्याको घोदा दोद्याई रुंदै २ कासीगया बातामातेस्त्रीकादोरकोससु
लीकादेसमा पुग्यार मनमावी तमागदुन अवरजाहुजती आई पुग्या
पदीमेरास्वामीकोपनी चरीत्रहेयां हो भनी मुदीरयाकोसंडुसुहीकी
षमाथीबाधीघोदाचधीलीदेश भीत्रगया ताहाससु एकोघरमा पुग्यार
मंत्री भैदुन हेससु एदेहो उघार भैदा तवताह मंत्रीकास्वामीयासवातहे
दा आफ्नोपुहकोवचनसुनीवदोहर्षमात्रगरी अत्यंतसुसी भैवादेतल
आई आफ्नास्वामीकोगोदापाउ धोई माथीदाकी लैगया आपस्मा भल
कुसलगरि २ स्त्रिपुह मराहर्षसितरया ताहाप्रात एतपन्यापदी आफ
नाघरमा भयाकोमेवामीलाकु गरी भाकागरयातव मंत्रीकामनमार
जाका कीकीले पानसकेननु तवताह रूपमावती भैदुन हेस्वामीघातुह
वसुकीनघातुभयेनघातु हवसु भैदा तवमंत्री भैदुन हेस्त्रीपानमनुसु
पुभयेन र घायेनो भैदा तवहपमावती ले अनेक २ विदाईना लाग्यो
कोकोठामा सुतदाकी लैगयो सुतलाग्यातसे वीवमारूपमावती
भैदुन हेस्वामीतपात्रीले यो घालीघोदाका हावातस्यार्डु भो भनी
सो ध्या र मंत्री भैदुन हेरूपमावती मेरो सीगी कोहो अर्कोगाईमागया
कादुन भोली आईयादुन भैया र रूपमावती बुपलागीर हिरुतसे
वेतामादेशवाहीर भोका मा जेमुकवोहन लाग्यो हेसीगी होयेसुहपमा
मनका हुदाई रयाको रहेदु येसुमृतकषसाई भनीक राउंनलाग्यो येउ
ताभैदुन रूपमाहुदाई रयाकोकसोगरी घाया हो भयाको पसुवाकेसवै

35

30

25

20

15

10

5

बिसार रूपमावतीले पुन्याकोरहेर आकाशपुष्पलाई भईर हेस्वामी तपा
 श्रीले त्यो घोडा को घनीमारी घोडा त्याग्यो को हो की भनी र तव मंत्री भईर
 न हेरूपमावती तैले कसो गरी जानी सुभयार तव ताहा रूपमावती भईर
 हेस्वामी मैले जे मुक बोल्या का परी खाले जान्या कसो भयो भयो
 हेस्वामी सुन हवस योता जे मुक भईर हेस्वामी हो रूपमा १ नृतक मुदा
 ई राणा को छपाई आई भनी कण्डे छ रूपको कसो गरी की कि छान्या हो
 भनी भईर तसर्थ मैले जान्या भनी भयो तव मंत्री भईर निशुभ मैले पु
 दयाको होतिराजाकोर मेले भति प्रेम गरी वस्वा को थीया तव हा मी हवस
 दिनुका बिसये माहा मी २ जना को सीकार खेल्न भनी वनमा गया को थी
 मा लौकलस्कर सबै ये काती र पयाहा मी २ महा जे गल् मा पुग्ता गन्धु जि
 वा जे तु को वक्तै द र थी यो ताहा वात पनी उकासी ल्याया थ्या ताहा मी
 जे गल् मा तपनी छोदी आयो ताहा वा आउंदा राजा का स सु र लिका
 दरमा गन्धु र त्यो रानी का अस्मा र स्वामी र हेर र हा मी २ जना पुग्ता
 गन्धु र रानी को जो र सीत र गदा भयो री साउंदा आई पडले हा नी मारी
 दो जो र मैले ती नै राजा लाई कासी मा लै जाँदु भनी स्त्री बा को छ ती नै र
 जा मृतक भया का मुदा ई राणा को छ म आज १ रात मा जै त सी तव स्तु भ
 तिसवै यो मृतक सी का सी गै अजी सस्कार गही ला म पनी ते हो म ह
 ला भनी मन लाई तै सी त भे र न आया को हो भनी अ तु दी न ला ग्या तव मंत्री
 का स्वास्नी रूपमावती ले पनी अ तु दा न सी कन भईर हेस्वामी तै सो भया
 तपात्री ले तै स्कु रा माद र ई तु पदैन त्यो मृतक तपात्री का राजा जती र हा
 द नृत मजगाई दिउं ला फिक्री मा तु पदैन भनी न हेस्वामी म सदैव ई
 प्रभात दी मा म सदैव त गने जी थ्या ये क दिन मा श्री देवी हव आ का स वात
 तै मै जगा मा पाउं लागी भै आ फना पुसी सितना वन लाग्यार तसै वी
 र मा मैले श्री देवी को स्तुती गयार श्री देवी पुसी भै आजा गने लाग्यी न
 हेस्त्री जन तिमी देवि म वक्तु पुसी भजा तिमी मेर भक्ती वी भयो अवदे
 धिती मी ले जा हा भन ला म ताहा आई पुगु ला भनी वरदान दी गया का छ न भो
 लि पुजा मा बाही का सामा मी तु ल्याई पुजा गने जाई ला श्री देवी वात जगा
 ई दिनुं द्या छ भनी मंत्री लाई पज्जलो मुष भया का रूपमावती ले वी त
 वुराई न र उवै लुया ताहा प्रात भो ली वेर पूजा को सामा मी ली मंत्री स्मे
 त उवै गया तव ताहा श्री देवी का स्था न्मा पू ग्यार श्री देवी पुजा गयार

वताहा देवी का स्था मा रानी का विसये मा स्त्री पुष्प पुष्प जना भै देवी लाई घोडा पचार ले पु
 जा गने लागी न र जप ध्यान सो वग्या र श्री देवी मै तु छ भै पुतक्ष भै आग्या गर्दी भईर हे म
 किती ती मा भे की पूजाई धी म वहु त पु स भये अवती मी के वर मा ग्छो मा ग्भनी भै दा
 तव ताहा ये ती देवी को आग्या मुनी मंत्री का स्त्री रूपमावती ले विंति गरी न हेर प मे भव ह
 मु रात नी ग हा र थी वक्ते मेर स्वा मी को राजा मृतक भै र हे को त स्कार त हो राजा जगा
 ई व क्यो स भनि विंति गदा भया ताहा देवी आग्या गर्दी न हे भक्ती नी तथा स्तु वा भनी व
 के र जा अवति घोरा जा जोगा ई दु भनी भै दा तव ताहा दुवै स्त्री पुष्प ले श्री देवी का च
 रो मा थो क दी कन ताहा देवी मै गे वे दा ली कन दुवै जना को वहु त पु सी भै आ फा घा
 आई कन राजा को सी र जोगी सै दु मु वाट नी का ली कन देवी को पु माद र थी दि ग्यार
 तव ताहा ते ती गरी म के प छी राजा लाई दिउं आ चोर जा गो भयार राजा आग्या गर्
 द न आज म लाई पु व नी डा आ ई र हेर हे मंत्री आ हा की न भनी भयो र मंत्री भईर
 हे महा राज य सो ती द ता के हे मनी न आव स भति अ भै गया को म व व ती न कु रा क ह
 र राजा मंत्री ताही ४५ दी त व सी ताहा वात मंत्री राजा मंत्री को स्वास्नी रूपमावती
 स्मे त ३ जना भै समु रा का दे स मा जी दु भनी छो डा च धी गईर ताहा वात चले र जी
 दा २ राजा का दे स मा पु गी कन आ फा समु रा राजा लाई स मा चार प था चार तव राजा
 ले मी म के का मु वाई फ को भनी वदो हव मान गरी आ फा दे स का पु जा लो क स्मे त गै
 आ फु ले हा ती च छी थो का वा हीर भई चार्त गने जाँदु भनि गयार ॥ तव ताहा थो
 का वा हीर भई चार्त गरी मुष पा ल मा र थी सी धुर जा गरी दे स पु माई आ फा र ज द वा
 र भि व ल गे त्यो दी न ते ही त्यो ता र गरी ते ही त्यो ता र गरी सये न गदा भया ॥ ताहा मी
 त भो ली का दी त मा राजा मंत्री को स्वात संध्या तपे रा पूजा पाठ गरी स के प छी भोज
 त स्मे त गरी स के प छी राजा तपत मा व सी आ फा समु रा सै ग अ थी भै गये का वे हो
 रा वाट सवै वी ती गरी स के प छी फेरी राजा भईर हे समु रा हे महा राज भनी विंति ग
 दे छ न हे समु रा मैले ह मु की दे स को यो रा मा नी स्तु लाई र ह मु की छोरी लाई स्मे त मै
 ले के ही कु रा सो ध तु ई की भनी भै दा तव राजा आजा गर्द न हे मु वाई यो दे स र ज पात
 हु क न सवै त पाई के हो भे ही राज गर्नु ह व स भै दा तव राजा विधी क मा दि त्प ले आफ
 ता मंत्री लाई भनि न हे मंत्री त्यो अस्ति को जा र पु र्ण लाई प की ल्या उं तु भनी भै दा मै
 श्री ले उ त नै छ दी सी पा ही प था ई व क त प था चार सी पा ही गे प की ल्या र राजा का
 ह मु मी र थी दि चार तव राजा ले र नी स्मे त लाई श भा मा र थी का ये त ग दा यो
 जा र पु र्ण का ये त भोर र नी स्मे त लाई भा री सा स ता गरी त्यो जा र पु र्ण लाई
 भा र प ठा चार र नी लाई प नी तं पा थो लाई प नी वा की रा ख दे न भनी ना र व तु ल

की

ओकातिदेशवाटकीकासागरीदीर्घरतवताहातेतीवेहोभैसकेपछीताहाप्री
तराजाविकसादितलोआफ्राससुगसंगवेदाभैआफ्रादेसमागैवहजोभ
निमैवीरजासैत्रीकोस्वाहीरुपमावतीसैतजनाभैआफ्रादेशमापुनग
घारदेशकोओकावाहीरमावसीभारीसीधुरजात्रागरीआफ्राओकादवा
रभीत्रगईतमहाआनन्दसंगवस्थाभयाहेराजाभोजदेवयेस्तावीरपराक
मीश्रीवीरवीरुमादित्यराजाकासीहासतमातीमिजस्ताराजावहजोगेदे
मभनीभरभेदिनीनामपुतलीकाउदीगईत॥ इतिश्रीविरवीकमा
दित्यराजाकथाश्रीमद्देवीकीनामपुतलीकाभोजदेवराजासन्तोदये
कविद्वैतिकासमाप्य॥ २१ ॥ ॥ फेरिचपकवासीतीनामपुतलीक
तिस्कीकनभैहेराजाभोजदेवपरापूर्वकालमाभयाकोयेककथाकहहु
सुनुहोलाकसोभयाजिबुद्धीपभयाकोनगरमावेकर्गनाईगरेकाराजाथी
याउत्कीअतीलक्षणीभयाका१पुत्रीथीयातत्काकितीचारैषुदमाचले
काथीयातत्कामैत्रीवैलोचनताईगरेकाराजामैत्रीअतीमीत्याकोथीयो
कोहीवदीनमाभरभारदारपीववतोहीसीकारखेलनगयाकोमावदावनमापु
गीअनेकमेगहहदेवदाराजालेवहुतेरसमातीलगार्दे२जोदा२धेरैतादागया
रराजामैत्रीयेकातीरपयाअहुदीआयेकातीरपयायेसैवेलामाराजालाईपाती
काप्यासलागीमैत्रीलेपातीपोजनभनीगयाकायेकजगामावडीयासुंदरपोष
रीदेघारमैत्रीमेपातीघाईवरपरहेदीपोषरीकाछेहुदीलमा१धुंगामाअक्ष
रलेषीगयाकोदेघार३अक्षरराजालेदेघामलाईअवस्यमालीभनीअक्षर
लाईमातोलेहीपीछांकीराजालाईदाकर्ममेतेहीपोषरीमापातीधुवाधुनभ
नित्यायाराजालेपातीघाईधुंगामापातोलेहीपीछांकोदेघारराजामैछ
तुहेमैत्रीयेस्तोराजोअगामापातोलाईवीगरीरायाकोरहेछधुधुभनीराजा
लेधुंदाअक्षरलेषीगयाकोदेघारयोअक्षरकक्षेलेषीयाकोहोआहाकोआ
योहोभैदातवमैत्रीलेमलाईमाईतुभनीमतमाठासीदरायेरखहुलेहानीराजा
लाईमायोपोषरीमाघसालीआफुमात्रफकीमैत्रीलेयेस्तोकामगयाकोस
वैकुलीपुनभनीगयाकासालीनीलेरुषमावहीहेरीरत्याकोरहेछरमलाई
पनीदेघामालीभनीरुषवाटवहीभाग्यो१रुषवत्याकोदेघदाआहाकारहे
भतिमैत्रीलेहेदीकसेलाईदेघनकेहीजंतुलेगयोहोलाभनीआफ्राराजेमाआई
राजालाईवाचलेमारीघापोभयारपुतीतमातीवसीतताहापछीमालीनी

आइश्रीमाआफ्रास्वाहीछेउभैछतुहस्वावैलोचनमैत्रीलेआजकादिनमागजाला
ईखहुलेहानीमायातेसैमलाईपतीमालीसुभनीवनवाटबलवलभामेरआ
ईघरपुग्याभनीआफ्रास्वाहीछैभयोरतवस्वाहीभैछतुहकसोगरीकन
मायोभनीस्वाहीरतवमाहीनीलेवनमाभयाकोसबवतीतआफ्रास्वाहीछै
कछोतेसदेशमाराजाकाचौकीदिहोसथैधुमथ्यारतीओकीहलेईनीरहो
जेस्वाहीकाकुगरेकोजनहहलेसवैदीस्तारसुनीसाहवथैकछारताहा
प्रांतसाहवलेभोहीवेरमालीलाईदाकीसोछाभीभुधराजालाईमैत्री
लेमायाकोहोभनीवनमाभयाकोसबवतीतकछोरसाहवलेमैत्रीला
ईदाकनपथाईमैत्रीलेपतीयोकुगसवैसाहवलेजोयोभनीथातीआफ
नाछोर४जमातातीजजारहाछउतीहहसवैवतोहीभैतलाग्योहेछोरा
नातीहहहोराजारमवनमासीकारखेलनजादावनमाभयाकोवतीतक
छोअवमलाईवचाउंन्याजुगुत्केछमाभातीमीहहआईवसरमा
लेमलाईमातुभनीचांदाकाहातस्वप्रषोद्धामलाईतिमीहहलेमातु
भनीमैलेभनेवमोजीतीमीहहनेगयाहामीहहसवैलाईमाईतुतसथ
तीमीहहवायाकोभयापींइदीमलाईपतीउधारगरेलाभनीभयार
तवछोरनातीहहभैछतुहेवावुवायातीमीलेताअकर्मगरीमालीगयाहामीहहले
कसोगरीवावुलाईमाईलाहाम्रोहातवातयस्तोकर्महुंन्याछैतभैदा१अज्ञानी
नातीभैछतुवरजुलेभयाकोकुगसावोहोहामी१वायाकोभयाकुलकोउधा
रगहलायेस्माकेहीसंदेहछैतममाईलाभनीभयोरहेवराजुमेलेमायाचा
पछैत१मैहुहुभनीसोछारवरजुभैछतुहेनातीतलाईपापछैत१ने२ना
तीभयाकातेरहेछसुभैदाराजाकाजनहहआईपकीलेगया१सभामामैत्रीर
मालीजोरदा१मैत्रीकायेलाभयोरतवताहाराजालेमैत्रीलाईचांदाकाहात
मास्वप्रषोद्धातवताहातेस्तावेलामासाहीलोसाहीनातीशभावातउथेरवीती
गछतुहेमहाराजहजुकीसेवकमदुंदेहुकोहीअधर्मअन्यायगन्यालाईवावुव
राजुपतीभैनुछैतभनीखहुलीवरजुलाईहानीमायाकोशभाकापंचहहलेदे
छारसबैआश्रयपानीवस्याछोरनातीसवैलाईहेलछानामाहायाई१२ज
नालाईदीनको१मुथीजनहीसतुदीध्या१२जनालेमनोगछैतजनही१मुथीसतु
घातदियाकासवैलेघायासवैमरेलातसर्थयेकजनालेमात्रघायायेतभरीलायेक
जनातवाचोलाभनीजक्षेआफुवरजुमायाथ्योसवैलेउसेलाईदीकनभैछतु

हे पुत्र ती प्रीति होमी हनु मया पछी सत गती वही याग यासु भनी उसे लाई सवे को स
तु पुवा उंथो र अह सवे मया वजना भवै जी या को थीयो को ही व दी तमा अकी दे
सका राजा ले अवते सदे सका मंत्री मया मंत्री छे न वुरु नु न भया राजप ली पुला
भंदा मंत्री भंछ न हे महाराज ते सराजा का मंत्री सका का हवै न वुरु ही काम गही ला
भनी विंतिग न्यार वधी या भनी दुत पथा या र तव ता हा तो राजा का हनु मी पुगी
कन भंछे हे महाराज हा मो राजा ले सर्व वीज सर्व पुष्य सर्व सभ मया को जाने
नर जा हा सो भन भनी पथा या अवयो वीज मे रा हा त दी पथा उं नु ह व स भनो
र तव ता हा राजा ले मंत्री भ भारा दार पंचव तो ही सो ध्या र क से ले यो वीज हो भनी ठहर
उं नु सके नर राजा सभ मानी उं दा स भै र हा का थीया भो ही वेर छे की र घ्या का मंत्री
का ना ती लाई स तु या नी दी त जा मया स्वा ह्मी को मुख अं ध्या रे दे ध्या र आज ते रो मु
ष अं ध्या रे छ की न हो भनी सो धंदा तव ता हा तो स्वा ह्मी भंछ न हे मंत्री का ना ती
हो आज अकी दे श का राजा ले सर्व वीज सर्व पुष्य सर्व र सु रति भनी दुत पथा या
को छ हा मारा जाले मंत्री पंचव तो ही सो धंदा जा मया को ही ठहर न नर राजा म
हा उ दा स हुं दा मे रो मुष अं ध्या रे छ भंदा मंत्री को ना ती भंछ न हे भा उ म्पू ते ती
कुरा मो पनी धं धा मा नु प छ र त्यो कुरा म क ही दि उं ला मंत्री को ना ती छ भनी ती
मी ले न क ह्या तो सर्व वीज भन्या को मा तो हो सर्व पुष्य भन्या को क पा स हो स
व र सभ मया को नु न होई ३ ती न वीज दी पथा उं नु भन्यो र त्यो स्वा ह्मी मे राजा छे उं
विंतिग छं न हे महाराज ते स्को अर्थ म हुं ला उ दा स न भै सु नी व क्क्या सु भनी क ही
न शर्व वीज भन्या को मा तो हो सर्व पुष्य भन्या को क पा स हो सर्व र सु भन्या को नु
न हो भनी र राजा ले मा तो क पा स नु न ३ थो कर वी थी दुत लाई दी विदा गरी पठा
ई न ता हा वा ट मे क न दुत ले आ फु ले ले ग ये को वी थी र वीज राजा लाई च हाई क
र ता हा का राजा मंत्री ले त सु राजा का मंत्री अ ह र हा छ न भनी को ही दिन मा फे
री वी थी ले वी २ घो दी पथा या दुत मे राजा छे उं वी थि सो पी कन भंछ न हे महारा
ज ई घो दी २ मा मा उं व छे री छु त्या ई दि नु ह व स भनी वी थी मा ले वी या को र दुत
ले भन्यो को सु नी राजा ले आ फा मंत्री पंचव तो ही सो ध्या क से ले थ ह र उं न स के न
फेरी राजा ले उं से स्वा ह्मी छे उं भंछ न हे स्त्री यो घो दी मा मा उं व छे री छु ती ये न क सो
गरी छु ती ये ला भनी सो धंदा स्वा ह्मी भंछ न हे महाराज उ दा स वी त न गरी ती
ते क म्भ गरी ज्यो नार ग नु ह व स म क हुं ला भनी कुरा इ न र ते ही मंत्री का ना ती ला
ई वी त्या श राजा म ही पु वा ई क न सो ध्या हे ना ती अ की दे श का राजा ले घो दी २ मा
उं व छे री छु त्या ई पथा ई दे उं भनी पथा या का छ न त स र्थ क सो गरी छु त्या उं न्या

हा भति भंदा मंत्री का ना ती भंछ न हे भा उ म्पू ते स्वा सी दे ह नो नु प दै न ती २ घो दी भंछ न
वा ची क न घां स दि नु र ती दु र मा मु न क र उ न्या मा उं न क र उं व छे री भति क ह्यो र तो
स्वा ह्मी राजा छे उं मे विंती ग छं न हे महाराज ति २ घो दी छु त्या ई छा म्पू दि नु मु न क र
उं छु स्वा मा उं न क र उं न्या व छे री हो भनी महाराज का अगा दी विंती गरी न व राजा ले प
ती ती मे स्वा ह्मी ले भन्या व मो जी छु त्या ई घां सु दी या र तव मा उं चा हीं क र या र न क र
उं न्या व छे री भनी छु त्या ई विंथी ले वी दु त लाई विदा गरी पथा या दु त आ फा दे श मा फ
कीं राजा छे उं पुगी मा उं यो व छे री यो भनी वी थी सो पी दि या ता हा राजा भंछ न हे म
त्री ते ल दे स मा अ के मंत्री र हा छ न भनी म न्या वी त मा मरी क न फेरी को ही दी न मा
दा दी म्को का थ ये क तु का र गा ई क न तु पो के द छु त्या उं न न स क न्या गरी क न तु पो के द
छु त्या ई दे उं भनी वी थी ले वी दु त पथा या र दु त मे उं ही राजा का हनु मी पुगी वी थी स्व पी
कन भंछे हे महाराज ह मुर का दे श मा अ ती जा नी मा नी सर हा छ न घो दा दि म् को क
थ को तु पो के द छु त्या ई दि नु ह व स भनी विंथी र दा दि म को का ठ स्व पी दी ई न राजा ले
पनी मंत्री पंचव तो ही सो ध्या र क से ले छु त्या उं न स के न न र उं ही स्वा ह्मी भंछ न हे महा
राज ते ती कुरा मा के ही धं दा सु तो मी तु प दै न नित्ये क म्भ गरी ज्यो नार ग नु ह व स म क
हुं ला भनी र मंत्री को ना ती उं ही संग मे भंछ न हे ना ती उं ही राजा ले तु पो के द छु त्या ई
पथा ई दे उं भनी दा दिं को का ठ र गा ई वी थी ले वी दु त पथा ई दि या को छ न अव तो न
हा क से ले थ ह र उं न स के न न भंदा मंत्री का ना ती भंछ न हे भा उ म्पू यो कुरा स नी ले छ पो
षी मा ल गी क न सु छ छो द नु र वु शा ती र फे द उ न्या ती र तु पो भनी र राजा ले स्वा ही का म ग
री वु शा ती र के द तु पो ठ ह न्या ई विंथी ले वी दु त लाई विदा गरी पथा या दु त प नी आ
फा र म्भ मा मे विंथी सो पी राजा लाई दि ई न र मंत्री र हा छ न भनी उं से र हा ग ता हा
प्रीत को ही ये का दि न मा फेरी उं ही राजा ले व ये क उं जा त का व ये क नि जा जा त का
अ ती सुं दरी क न्या २ दु र लाई य के री ग का ग हा क प दा पे हाई क न इ नी ह न र मा कु नु ई
ओ कु नु नी ओ छु त्या ई पथा ई दे उं भनी वी थी ले वी पथा या र दु त मे क न उं ही राजा
छे उं पुगी वी थी स्व पी कन भंछ न हे महाराज हा मारा जाले ये स दे श मा व दा म्या ती
मा नी स छ भनी ई ती ह न र जना मा उं ओ नी ओ जा त छु त्या ई दि नु ह व स भनी प
ठा या को छ छु त्या ई दि नु ह व स भंदा राजा ले प नी भ र भा रा दार प च व तो ही सो ध
दा क से ले प नी छु त्या उं न स के न र उं ही स्वा ह्मी छे उं भंछ न हे स्त्री उं ही राजा ले फेरी
२ स्वा ह्मी य के री ग का य के उं मे र का ग हा यो सा क ये के ला या की इ ती ह न र मा उं
ओ नी ओ जा त छु त्या उं भनी विंथी ले वी पथा या को छ न त स र्थ क सो गरी छु त्या उं न्या

भेदा स्वास्मी भेद न हे महा राज ये स्वास्मी की मी तु पदें न नीये कर्म गरी जो नार गु
हवस मक हुला भनी मंत्री को ना ती लाई वी न्या सग जा मही गे कत भेद न हे ना ती
उने राज ले २ वती स्वास्मी मानी स ये के उने र य के रं का पो सा क ला या की उओ
नी जो जात दु याई पथाई दे उ भनी पथा या को छ ये स्ते का मंत्री पंच ले दु याई
तु स के त न ये स्वा क सो गरी दु याई या हो भेदा मंत्री को ना ती भेद न हे भा उ म्पू ये
स्वा क ती पनी फी की गनु पदें न स जी ले छ इ ती २ लाई रा म्मा भि न भि न रा धी पु
दा उ नु के ही ती उ पा री वती मारी दी नु जो उ जो जात हो ला वती मारी वि के न बा
ई उ से व सी र ह ला जो ती उ जात को हो वती मारी प छी पनी स्वी दे र ह ला भ
नोर त्यो स्वास्मी राजा का ह मु र्मा मे वि ती ग र्द न हे महा राज इ ती २ लाई रा म्मा भि न
भी न २ जता २ थार्ड म रा धी पु दा उ नु के ही ती उ पा री वती मारी दी नु जो ती जो जात को
हो ला वती मारी प नी स्वी दे र ह ला जो उ जो जात को हो ला वती मारी दी के न बाई व स
ला भ नी वि ती गरी न राजा ले भेदा री दा की स्वास्मी का अ हा इ न र र न प या प छी वी न्या
सग जा म त या र गरी ती नी ह २ जता लाई राजा ले भेद न मारी र धी वी न दी या र के ही
नी उ पा री वती मारी दी या र उ जो जात उ से र ह दा भ या जो ती जो जात ले स्वी दे र ही न
र त व राजा ले यो ती यो उ जो जात भ नी दु याई वी थी ले छी दु त लाई प था या र त व
दु त राजा स ग वि दा भे आ फ न राजा का ह मु र्मा पु गी यो उ यो नी यो भ नी वी थी
स्व धी वि ती गरी न राजा ले प नी ते स्ते स मा म र अ रु स्म र ह ला छ न भ नी म म्मा ठा
नी व स्या ता हा का राजा ले प नी यो स्वास्मी ता म हा वु धी वी र हे छ भ नी राजा का म म्मा
थानी व स्या ता हा प्री त को ही ये का दि म्मा उ ने राजा ले वी थी ले छी प था ई न का
हो भ या हे राजा ता हा दे श मा व दा म नी ह व स्या कर हे छ न यो स्तो क को अर्थ
र व स्तु स्मे त व ता ई प था उ नु हो ला भ नी श्लोक ले छी न ॥ श्लोक ॥ नारी व मा मा
न व राज की न्या क द या पु वा सी त व र्ण दि राजा ॥ दु र्ध व र्ण ति न व का म धे नु त्रि ने
व धा रि न व भू त पा रि ॥ ॥ अ स्मा र्थ ॥ हे महा राज यो श्लोक को अर्थ क स्
हो भ या नारी ना मा जो छ सो राज की न्या प नी हो ई न फे री ती जो छ रु घ मा व से ता प नी यो
पं छी हो ई न दु ध द ता प नी का म धे नु गा ई हो ई न फे री ती व स्तु मा उ गो दा ने व वी ह छ
ता प नी यो मा हा दे व हो ई न सो ते स को अर्थ व स्तु स्मे त प था ई दि नु हो ला भ नी
वी थी ले छी दु त प था ई न दु त ले प नी वी थी ले छी ती मी राजा का ह मु र्मा पु गी वी थी र
जा लाई सो धी भेद न हे महा राज ही व रा जा ले ये स्ते मा पु प जा ने स ज न जा
नी ह २ क ता ले इ वी थी ले छी प था या को छ न स र्थ यो श्लोक को व स्तु दी नु हो

लाभ निरु त व राजा ले प नी मंत्री भ र भा र दा र पी दी त जा नी ह २ पंच व तो ती सो धा र
क से ले जा ने न र राजा ले उ ही स्वास्मी भेद न हे स्त्री फे री उ ने राजा ले वी थी ले छी प था
या भ नी स वे भ न्यो र त व त्यो स्वास्मी भेद न हे महा राज ते स कु र मा धी धा मा नु प दें
न नित्ये क र्म पु जा पा थ ज प त प न्या स ध्या न गरी यो नार गु ह व स म क हु ला
भ नी भेदा राजा नी ये क र्म ग र्ग या र त व त्यो स्वास्मी मी त्रि का ना ती लाई वी न्या स
रा जा म ती गे क त भेद न हे ना ती मंत्री का ना ती हो उ ने राजा ले यो ता कु र स्व धी प था
या को छ क्का हो भ या नारी ना म ग न्या प नी राज की न्या हो ई न फे री त्य स ता ई र्ण
नु लाई भ या रु घ मा सी नु प छ सो रु घ मा व स्या ता प नी पं छी हो ई न फे री दु द भ
मा ता प नी गा ई हो ई न फे री उ गो दा आ धा भ या ता प नी मा हा दे व हो ई न ये स
को क सो गरी जी नु भेदा न व मंत्री का ना ती जा न क र भेद न हे भा उ म्पू ये स्वा
के ही धी दा सु ती ग नु प दें न क्का हो भ या सो ता हा वा ट आ उ न्या दु त लाई नु
धा भी व दु त हा ली सु मे स्मे त हा ली दी प था उ नु भेदा हे भा उ म्पू नारी भ या को
सु मे का दा व हो रु घ मा पा क ने कु ना ले यो पं छी हो ई न भ या को हो फे री ती न री व ल मा
दु द भ या को कु ना ले गा ई हो ई न भ या को हो उ व ता आ धा भ या को हो ता प नी म
हा दे व हो ई न भ या को हो भ नी क ह्यार सो मंत्री का ना ती जा न क र ले भ ने व मो जी
सो वा ट राजा का ह मु र्मा वि ती गरी न राजा ले प नी वी थी र दु क्का भी व दु
द हा ली दु त लाई वि दा गरी प था ई न ता हा प्री त यो दु त आ फ रा म्पे मा पु गी
वी थी र दु क्का राजा का हा त सो धी दी ई न ता हा प्री त को ही दी त मा ती नी दु त प
था उ न्या राजा का म न मा र्थि त ना ग र्द न ती नि राजा का मंत्री अ रु स्म र ह ला छ न
भ नी सु ध आ म र्द स ग व स्या ता हा प्री त राजा का म न मा र्थि त ना ग र्द न धी ने
२ यो स्वास्मी र ह ला छ न भ नी सी रे पा ई व क्क दी प था या र को ही ये का दी म्मा र
जा सी का र वे ल जा न्दा उ ही स्वास्मी प नी ली सी का र स वारी भ यो र राजा ले वी प
ता क रु घ म नी सु वी ग दी वी प ल को फ ल वी दा व ले व गा ई ल ग्गा को दे धि
रा जा हा स्या राजा हा स्या को दे धी स्वास्मी प नी हा स्या र राजा आ शा ग र्द न हे
स्त्री म हा स्या को दे धी ती मी की त हा स्या यो अर्थ भ न भ न्यो र सो अर्थ न भ न्या
दे धी ती मी लाई मारी सा स्ती सा स ता ग र्द ला यो म हा स्या को अर्थ रा यो गरी
क ह्यो सी रे पा ई दी ई ला भेदा २१४ दी की भा धा मा गी र ४ दी की दी या ४ दी
मा प नी क ह न स की त स भ या अव स्ये त लाई सा स्ती सा स ता ग र्द ला भ न्यो र
यो स्वास्मी ले मंत्री का ना ती लाई मारी ने का मी वी न र वी र्ण ने स ग जा म स वे त या र

गरीभीथोसैगवदातरहसैगवदाईलीमैकनभैछनहेनामीजानकरनवाहीरगयाकाथी
यारगजापनीवेहाउनुभैभुगीगवदव्यारगजाहास्यामपनीकेहीनबुझीउसैहास्यातव
ताहामहास्याकोदेवीकनराजाआजागर्भुभोहेस्त्रीतेंकीनहासीसुभैछयोअर्थकहउ
पछनकहादेवीतेंहाईभारीसास्तीसासतागईलायेसुगुगलाईभाजाउदीनमाभ
योभनीआजागर्भुभयोभनीरमैत्रीकानातीभैछनहेभाउज्यूतीमीलेफीकीगर्भु
घईनराजाकाभुगीगयाकाजगामाकाकुरोथीयोभनीसोआरस्वाहीभैछनहे
नामीजानकरनयोभुगीगयाकाजगामाअरुथोकताकेहीथीयेनपीपलकोवो
तवमात्रैथीयोभनीरमैत्रीकानातीजानकरभैछनहेभाउज्यूसोभयापीपल
कोफलपीसावलेवगाईलीडाहास्याकाऊनभनीकलोरतवसोस्वाहीराजा
काशभाजोकेनवितीगछनहेमहाराजहजुलेभुगीगर्दापिजावलेपिपलको
फलवगाईलीडाहासनुभयाकोहोभनीकहीनराजालेआभ्यर्च्यमातीकन
आजागछनहेस्त्रीयोकुरातेगबुझिलेहोकीतेराअइकललेभनीस्त्रीअर्काको
बुझिलेकहीस्त्रीकसोहोभनीसोआरस्वाहीभैछनहेमहाराजयसोबुझीमेरो
काहाछनहजुरकामैत्रीहहलेपनीनजायाकोमस्वाहीकाजातलेकाहाजातु
लायोबुझीसवैमहाईसीकाउयाऔसरमाफगरीवस्त्रेदेवीमहींतीगईलाभनी
रराजाआजागछनहेस्त्रीमाफछभनीआजागयारतवसोस्वाहीभैछनहेमहा
राजअहोईनहजुरलेनैछकीनेलुकीधुनीकेलषातामारषेकावैलोवनमैत्री
कानातीजानकरलेकहीदीयोपोमैलेजायाभनीरराजालेभैछनहेस्त्रीतीनी
हहअहमईछकीभनीसोआरतवस्वाहीभैछनहेमहाराजसवैमयावजनामा
त्रैरहाकाछभनिवितीगरीनरतवताहागजालेमातीसुपठाईवीदीकातावाटकोई
ह्याईराजाकासभाभलेगयारराजाकोदरीनगयोरराजालेआजागछनहेमैत्रीतें
लेउरवमानुघईनभनीभारीदवतसैगधनदौलठहाथीचोदारथजगाजमीन
घरघेतधाततवीरस्मेतगरीवदादवतसैगसीरोपाईदीअथीजैमुलमैत्रीतुल्या
ईरायाभैत्रीजानकरलेपनीआफुकाबुवरज्यूदाज्यूभाईहहस्त्रीउनेहहलाईचा
हीत्यागतीशकीमुकीगर्गातिमीतजैसीघेदीतदाकीब्रह्मराजैपीडपातीका
जकीयागरीदीयापीडदानदिचाअनेकजोगीभीधुकतीगामीगीहहलाईसदा
वर्त्तवनाईसदावर्त्तदानगराईफेरीअनेकरदेवतापुतीस्थागरीसीवालचवनाई
मततपातीवनाईआफुताताउचलाईआफुमूलमैत्रीभैराजाकोशेवागरीआन
दसंगस्त्रीविवाहगरीस्त्रीसैगअनेकतरहसैगसुखभोगगरीमोजमजाकसैगरहा॥

हेराजाभोजदेवयेस्ताबुधीवतमैत्रीकाराजालाईपनीयुद्धमाजीतयाउसलेपनीपानीरा
याकाश्रीविरविक्रमादीत्येराजाकासीहाशनमातिमीजस्ताराजालेवस्तुजोअछेन
भनीकथासुताईचैपकवासीमीनामगरेकापुतलीकाउदीगईन॥ ११ ॥
श्रीराजाविरविक्रमादीत्येकथावीवीवापुतलीकामयेचैपकवासीमीनामपु
तलीकाभोजदेवराजासखादेवाविशतिकथासमाप्युभु॥ २२ ॥
फेरीतेयिगोमुकुंदवासीमीनामगयाकापुतलीकानिस्त्रीकनभैछेहेराजाभोजदेव
मवकथाकहहुसुनपरपुर्वकात्माश्रीविक्रमादीत्यराजालेचर्मकीसीमैगलजडाजा
मादीउत्साहजीतवाडुगेजीन्दागरीआफुनादेशमासीहाशनमावसीदाहीनावाउडु
वैसोतासोतीरानीलेचवलेहकाईवदासुषसैगरहथासुषसैगवसीराजेभोगग
रीवस्याकाथीयाकोहीवदीनमाचैडहासदेशकावैस्वचारीयेकलेविक्रमादीते
राजाछेईभीआमाहुनभनीआयाब्रह्मचारीलेराजयेस्ताभुषसीतसीहाशन
मावस्याकोदेवीरआभ्यर्च्यमातीभीक्ष्णमागीअचमभैहेरीमात्रैरहायेसो
पुकारसैगवस्याकोदेवीकनराजालेस्वधनलाग्याहेवृक्षचारीक्यातिमीतहेरीमा
त्रैरहाआहाक्यामिमितआयोतिमीलेज्यामाज्जोस्वदीन्दुमागभनीआजाभ
योराब्रह्मचारीलेकेहीभैतसकेनतरराजालेपनीब्रह्मचारीकामनकोवातबुझी
आफुसीहाशनवाटवह्नीवरागीरदेशसैपतीसवैवृक्षचारीलाईसोपीवरनीसा
थलीराजाघईमागयाताहाप्रीतवाटोमाचलेरजीदावनीतरमापुगीववनिआ
भेत्यासोधनलाग्याहेसैगीतिप्रोमातकाहोकाहावातआयोकाहाजीछो
तिप्रोनामकाहोभनीसोआरतववनिआलेसवैवतीतकहाररातपनीपयोरउ
हीवासवसुहसमनीसवैवासवस्याररातीमावीक्रमादित्यराजालाईनीदआये
नराजीरहायोकातहोकोहोयेस्तावत्तापनीयेकलेहीदनाकनपनीकेहीनदगईस्य
मेरोवीजवीजवस्तुसवैउथाईलैजालाभनीदलेवनिआपनीजागेरह्योतवताहावा
सवस्याकाहसमाईडाईडीभत्याकोचगरगीकागुडरहेछरईडीचराभैछन
हेस्वामीयेसुहसमनीवासवस्यावनिआकोआवाहामीहहअजनालेलीवादीबा
भुभत्यावनिआकोआवाहीकीहुडाभैछनयोतामात्रघीनदीयाहुवैषालाभ
नीउवैजोइकोइकोइगदागदीविक्रमादित्यराजालेभुत्तारहेदीवनिआको
आवातदेवीराजाभैछनहेपीछीमीमीअकानरुगदागछोभनीभैदापीछीलेहे
मनुष्येयोआवाअमषादुभत्यास्वाहीलेवावजातावादीघाउभैछभत्या
राजाभैछनहेपीछीमीमीहहअजनाकोइगदाभयोतावाहीजकोआवाहोउसैलाई

गधीदेई भतिभंदा तवताहयं छीलेयती होत के भंथानियोडुइ आघातघा
ईउवेवनिजा लाई जस्ता को तस्तोगरी आघा लाइदियार राजा ले मन्मा विवा
रगरीयेस्तायापी भूमी मावहु जो म्हेन भतिआश्रय्य माती अनेत्रग
या कोहीयेक देशमा पुगी वदो धना धवति जा को दो कान मावस्या येक को
ही वीरगाले छू किं न भनी आयो छू कीयो छू माशर पया को दे घ्यार
त्याहार यातही की अको साती ही देउ भंदा कस्तो लोभी वीरगार हे छ पछी
भनीय सत्ता हगाई आकु का मागयो तस्ते वीर मा वीरगाले पसत्ता जो
भया को आत मा लतिपीले गयो त्योले गया को राजा ले दे घदा येस्ता या पी जगा
मावहु जो म्हेन भनी ताहा वात यती अनेत्रगया कोही व दे घदा पुअभया को
देशमा पुगी हेरी घोदी को वंछे दाकु कु नीये कु कु नी को छोरे छोरी थै रघी ही
आकु कु ले वंछे दी पायो भनी पाही रघ्या को दे घदा येस्ता अन्त्याय गयी देश
मावहु जो म्हेन भनी अनेत्र देश ही दी वाता वरीत्रे दे घी राजा आफ्ना देशमा
गया येस्ता यागी के ही कु रमायनी भयन मी त्या कसे ले जी तन सकया रेस्ता
यगक्रमी श्री राजा वीर विक्रमा जी त राजा का सींहाशन मा हे राजा भोज देव ती पी
ले वहु जो म्हेन भति मुकुन्द वासी नी ताउ गे का पुतली का उ दी गई त ॥ ॥
इति श्री राजा वीर विक्रमा जी त कथा यां मुकुन्द वासी नी नाम पुतली का भोज देव रा
जासम्पादे वती मुपुतली का मध्ये दू वी शतिकथा समाप्त ॥ २३ ॥ ॥ फेरग
राजी हा नाम पुतली का वनी स्की कृत भंछे हे राजा भोज देव को ही व दे समावह
यगक्रमी पुतापी राजा येक थीयो ते सै दे समावनी जाये क थीयो ती नी वति आग
जो वा वा करी गरी रखा का थीया ते सुवनिजा की छोरी र स्वास्नी २ थीयो थीया
री छोरी धनी महाजन लाई वे वहार गरी दियो मतन यया की छोरी कंगाल लाई वे
वहार दीयो ती नी वनिजा की स्वास्नी अति सुंदरी थीयो र तव ते सै सका राजा ले यो
स्वास्नी लाई दे घ्यार राजा को चीत गे महाजन लाई र वकी नी त्या उ भनी म्हेन आ
दी पथाया वनी जायती राजा को डकु मानी घ दे श गयो वार ही न पछी वनिजा की स्वा
स्नी थै कुत नी पथाया र कु रग र ले ला ग्यार तव वनी जा की स्वास्नी ले यती वधी या हो भ
नी कु तु नी थै भनी त्र तव त्यो कु तु नी ताहा वात राजा का हजु मी पुगी सब हतो त क
ही त तव ताहा राजा ले यती ये ती कु र सु नी रानी मा वनी जा का घर मा गया वनी जा
ले सुगार वीरलो पाही रघ्या को हे छ राजा को सुख दे वी वीरलो भंछु हे सै
गी सुगार हो आहा हा हा हा हे व वनिजा नई छ हा मा जोर आयो आहा हा हा

साहवईदा को ही ले यती के ही भंन आयेन को ने जोर ले यती छुन शंकेन अवर सा
हव नईदा जोर आयो अवन्यो जोर ले हा मी हह लाई के गली २ ही ड भागु भंदा त
वताहा सुगार भंछु हे म्हेन वीरलो त वदा म्हेन र हान दो सुन भनी थो क वाच
न ला ग्या ॥ हो क ॥ अ म ग य म ग जे नु त मा ल ग ह मा ग त ॥ अ नो म्हेन अ म
जो र नै द र ये व त क र ॥ १ ॥ अ म्हा थ ॥ हे संगी वीरलो ती मी वा घ को गु र भ
येर के गु सुन भंदा वीरलो चु य ला गी र ह्या ताहा प्रीत ते तिसुगार ले थो क वा
ची दे घाया को सुंदा राजा का मत मा चीत ना गरी भंछु अ हो आश्रय्य सत्ता यै की
देउ यती येस्ता जा रा गु रार हे छ म य स्ता राजा भे कत वर स्वी छे उ मोही त भे ही ड
त्या धी कार २ मेरो जन्म हो भनी वदो य छी तो मा नी भंछु विरलो ले यती जोर
भन्यो भुगाले जोर होई त हा प्रा देश का राजा पो भुभयो भनी आफ्ना काम लाई
आफै ले धी कार गरी वदा की की गरी राजा आफ्ना द वीर मा फ की गयार सुगार
वीरलो ले कु र ग म्मा को वनी जा की स्वा स्नी ले सु नी री साई कत लुगा धुं न्या पुया ले
हा नी र वीरलो भाग्यो सुगार लाई यती आफ्ना ली वदा की की गरी व सी न ताहा प्रांत व
नी आले यती राजा ले अ हा या मा फी द को की जती आ यो र राजा देउ व हा यो राजा
छु मी भे वनिजा लाई सी रो पाउ दी पथाया वनी जा आफ्ना घर मा आई वीरलो
सुगार लाई भे ती आफ्ना भु छ डु ख को कु र गरी महा भु छ आन न्द सी तर ह्या हे रा
जा भोज देव य स्ता धर्म स्मार जाले यती माती रघ्या का श्री राजा भोज देव श्री वी
र विक्रमा जी त राजा का ये स शिंहाशन मा ती मी ले वहु जो म्हेन भनी र न जी
हा नाम ग म्मा का पुतली का उ दि गई त ॥ **इति श्री राजा वीर विक्रमा जी**
त कथा यां र न जी हा नाम पुतली का भोज देव राजासम्पादे वती शो पुतली का मधे
वतु वि शतिकथा समाप्त ॥ २४ ॥ ॥ फेरग जे दू व द नी का ताउ ग
रे का पुतली १ नी स्की कृत भंछे हे राजा भोज देव मे ले प र पु व का स्मा लु न्या स्मे कु
रा क हं छु सु तु ह व स भनी क हं त ला गी न को ही गौ द भन्या को ये कत ग म्मा थी
यो त्यो दे सका राजा क री शे न इ का मंत्री बु धी शे न थीयो बु धी शे न का १ पु व
थीयो ई ती महा जो न्या धर्म स्मार न भनी देश मा ना म् व ह्या को थीयो बु धी
सेन का व पु व थीयो ती का वी वा ह ग ती लाई अ ती सुंदरी सु ले क्ष नी आफ्ना
जा का कै त्या यो ज्यार वी वा ह ग यार को ही व ही न मा वा पु ले छो र लाई भंछु
हे पु व ते र स्वास्नी छे उ स्वास्नी को गु रा क ती ई छ भनी सो ध्या स भ म्मार त व मंत्री
का छो र ले भंछु हे स्वास्नी धन वती ते रा गु रा क्का क्का छु न क सो ग व सक छ स

भीभीदा तव स्वाभी भंडन हे स्वाभी मस्वाभी छेउ ले कागर्न सकला तथा जीले भी
त्रदीनु भयाको भीजी जसभार सीतरा खुला आउं त्या जां त्या माती मको आदर भा
वगईला घरमा भयाको तथा जीलाई भोजन गरउंला तथा जीका सर सुसार गह
ला ये ती सुकुंला अरुका गहला भनीर ये ती वट आफना वा बुबुधी शोन मंत्री का
अगादी कल्या ताहा प्रीत केरी वा बुभंडन हे छोरा उ सो भया त्यो स्वाभी हो तला
ई भयेन भनी अर्के जां त्या के त्या हेरी वा हा गरी दियोर के ही दीन पछि केरी बुधी
शोन ले आफना छोरा लाई राकी भंडन हे पुत्र केरी यो स्वाभी थै य नी सो भ्या म्भ
म्या वा बुका वचन सुनी आफ्ना स्वाभी थै सो भ्या हे स्त्री जा रावती तेरा गुला का
छ भनी सो धन ला म्या जा रावती भंडन हे प्रभू स्वाभी सुनु हवस् मवी ती गछे
स्वाभी हो गर्न न सका को के ही छेन तारी वर गर्न य नी के गा लगनु य नी सक छ न स्वा
भी जस्तो रत अरु के ही छेन भनीर ये ती कुरा कहे को सुनी क न आफ्ना वा वा छेउ कल्या
र तव वा बुभंडन हे पुत्र तलाई त्यो स्वाभी अव भी त्यो भया र सवै संयति सो भ्या
र सुष संतोष शित वस्या ॥ ताहा प्रात को ही ये क दिन मा वा बु हो भया को हे नी ति
मित आफ्ना धर्मा भया का जती ह्ये जा को सवै को कौडी साती घरी दगरी क न बोला
री का हात्मा दी म्या म्या कौडी मंगो भया मा बोहारी ले ये सा साती राखी न के ही
दीन पछि हे बोहारी तलाई राखन दिया को कौडी त्या भया र बोहारी भंडन हे
समुग त्यो कौडी को ये सा साती राख्या को छ ये सा बाही त्या भया ही नु हवस् भनी
र उ सो भया र ह न दे भया र केरी समुग भंडन हे बोहारी त्यो ह्ये जा सा त्या को त्या
उं भया र तव बोहारी भंडन हे समुग ह्ये जा छेन सुन ही राख्या को छ सुन बाही
त्या भया ही नु हवस् भनीर ये ती जा रावती को वचन सुनी समुग ले ही येन उं से
र त्यो तव त्यो जा रावती ले जती भया को ह्ये जा को सुन मा ती सा प लो व नाई अ
मेक २ ही रा मो ती स्मेत् राखी ची न ला म्या थाडु ना मा भी त राखी बाही रे मी लका
ई राख्या का थ्या ताहा प्रात को ही ये क दिन मा जा छेउ अरु मंत्री भंडन हे न हा रा
ज भनी अमेक २ तर ह सीत बुक्ती ग या हे महाराज ये दे श मा ह मुर्कार जाई के छ
त्यो मंत्री बुद्धि शोनर जाई गछ भनी बुक्ती ग योर राजा आ जा ग छ न हे मंत्री अवे के
स जा चडै उ ग र्गो हो भनी भया र मंत्री भंडन हे महाराज छ त बुधी ग या का मंत्री को स
र्व स्त्री नी काल त्या हो गरी व क्यो सुभ निवी ती ग यार मंत्री ले भया मा की क र जा ले
अ जाई आ धारा त्या बुधी सेन मंत्री का थार गे हे मंत्री बुधी सेन राजा को कुकु म्भ यो
ती मी लाई यो दे श मा व ह्य पाउं दे न भया र मंत्री लाई बाही रे राखी को ठा २ मा मा नी

सुयसी सर्वस्व उधाई दी यार तव मंत्री बुधी शोन भंडन हे ते का विरया को छ मलाई
सा सना भयो भनीर जन ह न भंडन हा मी ह न ले का जा नो कुकु म्भ से भयो भया र
देश बाही र नी का ला गरी दिई न र ताहा पछि मंत्री का बोहारी जा रावती ले ज न हे न
छेउ भंडन हे ज न हो अरु सर्व श्व सवै ले ग यो यो थाडु ना ले ती मी ह न का ग ह ला
हा मी ह न का बी प नी प म्या उ छेउ ला भनी न यो थाडु ना का का म्भ गुं छ भनी सो
धी दिया जान व ती ले त्यो थाडु ना का बी च्या पी ले ग ई न र ताहा प्रात धो का बाही
र युगी सवै जा हान ह न मा भै वा तुला गरी ताहा वाट व दाडु ख मानी अर्को मुलु क ती र जो
दा २ ताहा २ दी न का बा हो मा न देश थो ये ने सु देश का धो का बाही र भजना जा हान व री
वार सवै वा तुला भै व स्या र ते सु वे ला मा जा रावती भंडन हे प्रभू स्वाभी तथा जी भया
आज सं सुष आ न न्द मार त्या का समुग भया व ध अवस्था भया का भो क ला यो
होला न मर्थ क से छेउ ये सा छ की भनि भैदा तव ताहा क से ले य नी छ भनी दी नु म
के न न र केरी जा रावती भंडन हे स्वाभी म छेउ सुन व सा व लो छ दो का नु मा मे स
ये आ सा ती हा मी ह न लाई र्वा म्या स र जा म्भ त्या उं नु हो ला भनी न र तव त्यो मंत्री
का छोरा सहर मा गे सु न वे योर आफ्ना लाई पुग्दो बां म्या स र जा म्भ ली बाई धेरे द
न दे योर मन मा या प नी ताई सवै ले पा या वा दे स की ये ला म य क ले लाई भया
धेरे दी नु बां त लाई हो ला भनी वा बु म्या मा स्वाभी ह न सवै ज ना को मा या मारी
जो भया को दा म्भ ली पुं मे दे श वाट अर्का दे श मा हे री ग या ॥ ताहा पछि धेरे दे र भये
र लो म्या आ ये न र समुग लाई भंडन हे समुग तथा जी का छोरा आ ये न स व र
गर्न जां नु हो ला भनी व सा व लो सु न दी प था या र त्यो मंत्री का म म्भ की त
ना ग छ न अ व र म्भी य र मे श्व र ले म लाई ये ती का सु न म लाई व क्यो अ व ये स व
स म्भ उ म्भ क नु स के न भं ने प छि उ म्भ क न स के न छेन म प नी बु धो भ आ ये ती सु न
भया म लाई अ ही क दीन व र्ष त क हो ला भनी उ ती सु न ली स्वाभी बोहारी ह न
को मा या मारी छा दी बु धा प नी वी रा ना मु लु क ती र हे री ग या ॥ के री जा राव ती
ले भंडन उ नी ह न प स म्भ बां ने सं जा म्भ ली न ग या का वा बु छोरा २ न ना आ ये न
तथा जी जां नु ह व स् भ नी व सा व लो सु न सा सु लाई दी प था या ताहा पछि बु धी का
म म्भ की त ना ग छ न अ व ज ती लो म्या ले छोरा ले स्मेत् छा दी मा या मारी ग या प छि
त म लाई मात्र मा या क्य बा ही यो बु धी भै ग या ये ती सु न भया त म लाई होई जा
ला भनी सा सु प नी र का ती र ला म्या ताहा प्रात रा त प योर दी दी वे ही २ ज ना उं
मे र ला ॥ भो ली वे र जा राव ती ले भंडन हे दी दी ती नी ह न आ ये न न्द अ व क सो ग म्भ

होमनी भंदा तवता हा दी दी बाही धनवती भंदा हे वै ही मता के ही जा दे न ज
सोमनी ईद ते से गर मनी उ सो मया मे हो मया को मया अ दी न सो मय नि
भे र ई मया छ मनी जे थी धनवती लाई स्वास्ती तुल्य आई आ फु से मर्द को पो साक
वै ही सह मनी भे मर्द को पो साक धात त वीर घो दा ही स्वास्ती लाई प नी व
धी चा ग हा ला गाई स्वास्ती मनी र धी न ते से वीर मया मया मनी सु आ पो
र भंदा हे भाई ये से सु मा चा की ग मया मया को ही छ की भंदा की न ई दे न
मया ई दी उ ला मया र तव ता हा वा त मया मनी सु मे मनी सु ह दा की ल्या पो व धी
या र सो फा ही ह १०० जना सी पाई र स्वास्ती लाई दो ल्या मरी या त चार गरी रा
धी सी पा ही ह १०० मर्द को भे घ मया जान वती भंदा हे सी पा ही ह १०० गी
वै से उ दा मला ई ख व र दी नु मनी ४ जना सी पा ही र वीर न जी क स्व ता इ न रा ये
क दी न आ ज रा ज वै हा ई नु ई छ मनी आ चार त या री भे घो डा च धी सी सी
पा ही री रा जा का मया वा त दे व मया गरी आ फु भ धी २ स्वास्ती को दो ल्या प धी
प धी लाई ग मया को क न ह री रा जा वा त दे व मया लो जा मया को हो सो ध न जा ई म
नी मनी सु प वा ई सो ध मया त व जान वती भंदा हे म गो ध दे श का मी री का छो र ई
म रा वा सु सी त र ग दा भे या हा आ या को ई र घ नु मया चा की ग नी को ई मया छ भंदा
मनी मी ति मया मे हा सा ल दी र घो ला मनी दा क न प थाई भंदा हे पर दे सी ती मी
लाई हा वा रा जा ले दा क न प था या को छ ही ड मनी दा की ले ग या र रा जा छे उ पु
गी द र्शन ग मया त व ता हा र जा आ जा ग छे न हे पर दे सी ती मी लाई मा
स दु मे हा सा ल ती मी के छ मनी सो ध मया त व जान वती मी विंती ग छे न हे म
हा म ज मया ह मुर सी ग विंती ग मी मे रा सा थ मया १०० जना सी पा ही छ ह १
की द हे री क मया जा ला मनी वी ती ग मया रा जा सु सी भे मू ल मी री तुल्य ई रा
जे से म सो पो भंदा हे पर दे सी मी ले ती मी लाई मी री तुल्य मया अव ती
मी ले मे रा ग म को व ड ते से म रा ग म मनी रा जा ले क ई म यो र मी ले रा जा को
स ला म ग री विंती ग छे न हे म रा ग म मे ले मया वु मया को वा क री ग म मी
विंती ग मया ता हा प धी आ फा सी पा ही लाई प नी च र से न दा आ फु ले मू ल मी र
भे र म को मया मी सा प ग री पु जा पु ती पा हा ग री व ग र कार वा म री र हा ता म
प धी १०० मे हा मया प धी को ही व दी न मया आ फ नी दी दी धन व ती लाई भंदा हे
दी दी मे ले मया को मया र धन दो र थ से पु री म यो ये सो म ज म ह मया मी
सी ग आ फा सु सी मा व न मया अव हा वा सा सु स सु ग पु ह प सी त भे ई मया म

की ग ह मनी स दा व ते र मया पर दे सी सी मया सी जो मी मी धु क बा ल म वे स्य
ज ती आ उ न्या जा मया लाई मनी सु अ मया क से लाई २ क ये मया क से लाई ४ क ये मया
दी दी दा दि मया लो व व र पू व य मी म उ त र द क्षि मया मया मया मनी मी र
द की र वा त आ उ न्या वे ला मया आ फी सा सु आ या को दे मया दी दी लाई भंदा
ह हा मी सा सु दे यो की मनी र मी री ग मी र न हे वु दी आ मा हे मा ता ती मी
लाई कया बा ही छ मनी सो ध मया व मया न मनी वु दी ले मनी र व मया मी
दी उ ला व मया मया मी पाली रा पु ला मया मया मया मया मी का क या मया
म व मया मनी र त व ता हा मी री ले मया वु दी लाई व मया मी दि दा मया उ त त
ता उ न्या भा दा दि मया मया ता हा मी त २१४ दि मया प धी वु धी मी न मी री आ
या को दे मया आ फ नी दि दी लाई स सु ग दे यो की मया र आ फु मे भंदा हे
मो शा ई ती मी व मया मया लो ला मया क या मया व मया मनी मी री ले ती
मी ले हा वा घो का मा हे र वा र ग री व मया मी धो के पा लो को भा दा दी मया ता
हा प धी के ही ४१५ दी न प धी आ फा लो मे आ या को दे मी हे दी दी हा वा लो
मया आ या को दे यो की मनी र के री आ फे मे भंदा हे पर दे सी ती मी वि व मया
मया मया लो ला मनी मया र त या मी को क या मया व मया मनी मया र व धी
या व मया ला उ न दी या र मी री भंदा हे पर दे सी ती मी ले मला ई छ दी ती मी
क दे न जो नु मनी मी री ले आ फु सी ग ही ड ई त मया मया मी री ले ती मी री ले ती मी
ई ते से ती मी प नी क न मनी आ फा रा जा का ह मी मी री री हा ई दी या र आ
फु ले ग नु प ते कार वा र प नी उ से लाई रा गाई आ फु छे मया व मया मया र को
ही ये क दी मया स वै का म क र कार वा र पु री ग री जे न मया प धी ये स मया
रा व ती का मया मी त ना ग छे न अव ये से व सी क न क दी दी न क दा उ नु उ
नी ह म लो मे सा सु स सु ग ले हा मी ह म लाई सी क स के म मे से से सा त
हे री व म को जो म न उ से फा लु ई दे न मनी का म की डा भो ग म मी वी त
म यो र को हा १ दी न मा स वै को भा दा वाई स के व धी ये जान व ती ले के न
रा ग रे छ मी ने स सु ग लो मे आ फी दी दी धन व ती मी री लाई आ फु को दा
मा दा की ये कां न ग री व दा मया मी री उ ती ह म का अ गा दी मा आ फा प क
री री की र धी भंदा हे स सु ग ती मी वु धि मी न हो म त या मी की वो हा री
जा गा व ती भने का म ई ती मी ले को ही दी मया म छे उ स्वास्ती का हा मी ग ने
स क छो मनी सो ध मया उ नु म यो मे ले व नी के ही मया थो आ ज त या मी ह

हकाविचनीययोरमैलेधनदौलथसर्वे११मागारग्याकोथीचार-योकीकीतया
ईहहलाईदोकातमायथाकोहो-तयाईहहउजनालेने११सावलोसुनलीहा
मीहह२वतीवोहारीलाईमायागारीउमैवातपदेराजानुभयेथ्याभनीअगीको
समष्टवतातहवीगतवीस्तारकहीतुजातवतीलेजाहामीहहलेमुनी
गरीलेतथवधार्ग्याकोहहोनुहवसुभनीमोधीकनवगमाधोदईईरु
ताहायेहीयेसुवेहोकोतमासादेधीवुधीनलेवेदाअश्रुयमाकीकनमो
हभैवस्यो-तवताहाजातवतीलेआकुलेलाईवस्याकोमर्दकोपोसाकहोडी
ह्रीकोपोसाकलाईघोरेवसीनुरआकुपुरुखसंगकोदामोमेमहाआनन्दसंगका
मकीडाभुरवभोगरीघोरेवस्या॥योविस्तारभयाकोसर्वेराजोलेसुन्यारराजोलेप
नीआश्रुयमाकीवस्याताहापछीमंभीहेहराजोउवीदाभैआफनाघरआईआ
फराजाकोदशनगरीअगीकाजसोमूलमैत्रीभैवकुतसुखभोगगरीआनन्दसंग
रह्याहेराजोभोजदेवयेस्तापरकमीगनेसईन्यालेपनीमागीरग्याकाभीराजो
कीरविकमाजीतकासीहाशनमावजलाईवीगातीकाजतीपरकनलेवजइ
देनभनीगजेनुवदनीकानाउंगरेकापुतलीकाउदीगईरु॥॥इतिश्रीराजावि
रवीकमाजीतकथागीगजेनुवदनीकानामपुतलीकाभोजदेवराजोसन्धादे
वनीसुपुतलीकामधोपञ्चविंशतिकथासमाप्त॥२५॥॥केशीपवरा
माजीनानामपुतलीकानीकीकनभंडेहेराजोभोजदेवमयेककथाकहंदुसुतप
रापूर्वकास्माहसीनापुशिताउंगरेकायेकनगरथीयातेसुसहकीराजारतव
जनातवदापरकमीथीयातेसुराजाकाभैत्रीरतसीहतामगन्याकाअतिवतु
रथीजोतेसुतवोजराजाकासाहव२होराअतीसुन्दरथीयासधैआगाकाउ
लोकोभत्येगरेआपस्माहाताहागरीआफेपदंगीरीमायेथ्यार१दीनधा
गाकाउलोलेहादासागीआमाकोकोथाभीत्रगयोरसाहवभैछरुहेभाई
शानीआमाकोकोथामोमेयोभत्येग्रीमागील्याउभन्यारहेदाजेमजोदेनती
मिजाउभनीआपस्मायेसैकुरागदीनिदानमायछीभाईवाहिंसाहवमैमा
ग्यारतवतीरनीलेसाहेवलाइअतीसुन्दरदेवदाकामातुरभयोरमनधैज
गनेतसकीत्योराजकुमारलाईसमाउंगईरुअंगलोहालीसमाईरुसाहे
वलेवतगरीछोराईरुगरीलेकेशीयेकालमाकुतलेकेशीसमाउंगईरुगरी
लेयोकील्याईवीध्याउतामासंगैरग्यारतवराजकुमारलेयेसोवेहोराहरीकन
धतुप्राधीभनीकनअंगलोहालीरायेकाहातुहाछारपछारगरीवतुहेछो
राईकनताहाकोथावातविस्कारताहाप्रांतगरीलेयेसोअवगन्याहोभन्या

वदरनपाईउनेमाहेवलाईमात्रमकीकनकाभातुरभयाकारनीलेवदाजोरमै
आकुलेपात्याकोवीरलोलाईअंगलोहालीसमाईरुतेसुवीरलोलेगनीक
सुखमाछानीमास्तनमाअंततिप्राप्तामेतकोयोररुआयोलायाकोयो
लोपनीचुगा२भैकात्योरानीवदावीरहलेवेदादुःखमानीकोथामोमेयो
काथुनीवसीरुताहाप्रांतगसीकारवाटफकारानीकाकोथामागया
रानीलोकोकातउछादीअंहावाटथकीतभैआयाकाराकेहीभैतहाग्याहे
रानीकोकाउछारभैदानकोलीचुपुलागीरहीरुफेशिभंडरुहेरानीतीकोका
दुःखपयोरचुपुलागीरहोतेगेज्यादुःखछसोभैलेमैतीनीवाररागरीहीईरु
कोकाउछारभैदानवराभीभैछरुहेमहाराजहुकुईजतीमेरोदुःखमेतीव
कीछभैनेस्तोभयाशत्यवाचागरभनीनुरतवताहाराजोलेपनीवाचावाचा
र३फेरशत्यवाचागरीशकेपछीतवराहीलेपनीकोकाउछारीहीईरुगरी
भीत्रकोठामागईरुहेमहाराजहुकुईकोराजेथीपछीकासेमयेकलेको
मावस्याकावपत्यामेमाथीपापनीलाईतीनीहह२जनाकोकोकमाधगाका
दलोलेहाताहागरीयेहीमलाईताकेरानीयाकोमेराकोथाभीत्रपनेआ
योरतवमेलेयोआगाकाउलोकोभत्येग्रीतीवीलीराग्याथ्योरतवताहा
तीनीहह२जनाआईमलाईकेहीभैथ्यारतवमेलेआहालीतसक्याआउभ
न्याथ्योरतवमेराकोथामोसीनीहह२राजपूभाईआईभत्येदुगेसीनेमूउ
गरीकोहीनभयाकोवधतहेरीमलाई२जनालेनेमलाईकनीचुकाईमेराध
मैमेतउगाउनाकानीयेतलेथाउ२मासमातीस्तनमैडत्यामेतसमात्यार
तवमेलेपनीयेककोदुहुकीलेहाग्याथ्योरतवहुतीनी२भाईरीसाईहा
छारपछारगरीफरीयाओलोमेतकुकाईमन्यदेगीमलाईसास्तीसाम
तामरीहीछोभनीविंतीगरीरुफेरीहुकुईकोराजेगेकोपत्यायेतभैयेवी
हदेछाईरुभनीथाउ२छाउभयाकोदेछाईरुताहाथाउ२माछाउभयाको
देवदासाहेकरुताहागीरीसुउथ्योरतवराजोलेपनीरानीसंगसुखभोगगरी
सक्यापछीरानीभैछरुहेमहाराजतयाभीयेस्तात्रिभूवराकाअधीपतीकुहुई
दामापमीमेरायेस्तादुखभोमहाराजतयाभीकाशत्यवाचाछभयेतीनी२सा
हवगरीवकनभयामात्रमेरापूवाचनेछनत्रहाथ्यागरीमहुभनीविंती
गयारतवताहाराजोलेखकुहीवाहीरआयाकोदेवीतवशानीरतसीहमै
रुविंतीगईरुहेमहाराजकाहापलुहुईभनीभन्याररीसायाकाराजो
गलाईमार्तजोछुभनीभैदाभैत्रीविंतीगईरुहेमहाराजमेकेही१६कुईती

महुं सुहवसु मनी राजाई आमी कत भंडर को ही वदेशमा राजासी कार घेत
नजीदा मृग लाई लेयेता ही जीदा आकु लो कलास्कर को ही अघोर वनमा पुण्या
रतवालागी घोदादे की वही री को ही साई या नी बो जा का ही पायेन नर यो
ताथु लो वक्ष का जो लका वात या नी का थो प्या सुहा को दे वदा राजा ले पात
ती पी पा नी था प्या थो रे देर मा भरी न बो जा वा ज ले ये ये ता ले हा नी बो पी दि यो
ये से तर ह ले रा ज ले खो न लागे का पा नी वा ज ले २३ फेर यो पी दि दा राजा री सा
इ कत वा ज लाई मा यार जा हा का कार ग ले पा नी पो पी क न दी यो कार न का हो
मनी म मा की आर गरी वर घरे दी उल ह व का थो क मा ता का ही ना ग व से
कार ह ह न र उ ने का ला ल सु हा को दे प्यार राजा भंड न ये स्कार न ले पो वा
ज ले पा नी पो पी दी ये छ मे ले वा ज की त मा यो हा ये वा ज ३ मनी व दो प थ
ता मा नी र हा हे म हा ग ज न बु डी सा हे व लाई मा यो प छी ये से प थ ता प री
मनी म न्यार हे म नी ये सा का कु र ग छ स मनी री साई क न ग ई न फेरी अ
को म नी वि ती ग छ न हे म हा ग ज म ग वि ती सुं तु ह व स व देश मा ये व द्रा ल
गा का छो ग २ थो यो ता मा यो ३ थो सु सो पा ल्या को थो यो वी स गा का छो ग यो
डु री सु सो सा थो मा ही से छे य ह न ज न्या १ दि न वी स गा का छो ग लाई क
ला स ये ले व सी मा यो न्या उ री ले दे प्यार स व लाई प नी ल ग री मा यो र
सु र व मा र ने भै त स वी स गा का वा बु थो मे उ पुं न ला यो वी स गा भंड न
यो न्या उ री ले का भै त आ यो मनी प छी २ ला गी ग यो र आ फा छो र मा री
ग यो को दे प्यार मे ग छो ग त म न्या पो र हे छ मनी का र य न शिव २ ह री
२ ये स वी ज न न्या उ री ले मे री छो र मा री छ मनी वी स गा री साई न्या उ री सु
लो लाई ही नी मु थो मा री दि या ता हा प छी ये ता उ ता हे सी का त श य लाई तु
का २ ग री मा री या को दे प्यार मे री छो ग त म न्या पो र हे छ न्या उ री ले
मा न्या को होई न ता हा व मा न्या उ री मा न्या ह री २ मनी व द्रा प छी ता ग री अ
फ ता छो ग म न्या को सो क प छी सा री न्या उ री को शो क ग री व दो प छी ता मी दे
घा र की यो हे म हा ग ज न बु डी सा हे व लाई मा यो ये से प छी तो हा ला नी
श्र य ग री बु डी का मु ग तु ह व स मनी वि ती ग यो र कु र न सु नी री स वी ग नी
सुं दा फेरी अ को म नी अ ती जा नी स त्या व का वी र शे न नो ड ग न्या को ले वी
ती ग छ न हे म हा ग ज को ही व देश मा व राजा ले व सु गा लाई अ ती पी या
गे ग री पा ल्या को थो यो त व ते स्का राजा का र को दा मा व स्या मा सु त दा मा

शभा मा प नी के ले प नी न छो डी सा थो ग य थ्या त व ये व दी त मा अ ने व सु गा व न
वा उ डी आ उ दा यो देश मा यो सु गा लाई अ ती पी या ग री या ल्या का छ न यो
ता कु थो वी ही सु गा ले न दा स व सु गा का म न्या दे व न जा उ म नी स व व ता ही
उ ने ग जा का द वी र का न जी क मा आ ई व स्या ता हा प्री त यो थो रे सु गा व स्या को दे
ष दा ग जा का म न्या ह री वी स म ये भै त व आ फ ना सु गा थो सो प छ न हे सु गा यो
त ती को सु गा आ ई जा हा की न व स्या को हा नी दा ता हा सु गा भंड न हे म हा ग ज
ह नुर ले म लाई अ ती पी या ग री या ल्या को छ भै दा सु न्यार म लाई ही न आ यो
को छ न भै दा राजा भंड न हे सु गा त जी छ स्की भै दा सु गा भंड न ह नु की क या भ
या जी छ म नी वी ती ग यो र उ सो भ या जा उ म नी भ दा फेरी राजा भंड न हे सु गा
ती नी फ के र आ उ दा व धी या २ अ मो ल्य २ ची ज वी ज ही आ ई तु म नी वा हा री
घार अ ह सु गा सी त मी ही डी र ग यो ता हा प छी १ २ मे हा प छी सु गा ले अ न
त फ ल ही राजा ये हा या का व ता मा राजा का हा ता व स ग यो अ मृत फ ल अ
गा दी ग री दी यो अ मृत फ ल न्या या को दे पी राजा सु सी भै जो ध न ला यो हे सु
गा यो फ ल को गु गा का हो भ न्यार सु गा वी ती ग छ न हे म हा ग ज यो अ मृत
फ ल हो जो सां छ यो मा नी सु व ये १ २ १ ७ की त ह ता त ह नी ई छ म नी वि
ती ग यो र त व राजा ले वी चार ग री भंड न आ फु ले घा या ग नी बु धी र ती ला
ई दि या आ फु वु जो ई न्या भ यो म नी क से ले न लाई व री मा री यो को ही डी
मा उ थो को ही श म ये मा थु लो भ यो फु ल्या फ ल्या पा को ये उ ता ह न्या को
र हे छ र उ स्फ र मा का ल श य ले वी प हा ही ग यो को र हे छ र व री को वी ता
दा र ले दे प्यार राजा लाई व हा उ न ले ग यो राजा ले ही पी न यो जा म नी राजा
छे उ थो ती ग छ न हे म हा ग ज ये हे न यो तु ह व स यी शा ग री वी तु ह व स म
न्यार १ ग री व डी गा र चा हीं बु धा लाई पु वा ई न ता हा यो घा नी वी के म यो
र राजा री साई क न आ फा सु गा लाई नी मु थो मा यो को ही ये का दी न मा प
क्षी न तु वी को ना च आ इ न न्यो र राजा लाई पु स तु ल्याई अ ने व व दी वी
दा ग री प थ्या ई न त व ता हा ती न तु वा हे ह ले आ फु लाई दी या को दो त थ व
द न ला यो र गुरु सा हीं न तु वा भंड न बु थो भ यो र अव म लाई २ भा ग दे उ
भ न्यो अ ने व तर ह शी त ह ग दा ग दी प नी बु थो लाई २ भा ग दी ये न न त व
बु थो व दो अ प मा न मा ती री साई क न अव म अव स्य महुं म नी राजा का वा
री मा गे उ ही वी प को फ ल म नी र हा को अ मृत फ ल ती पी २ ३ व ता या

इं चोर तव सो धुओ १६। १७ वर्ष की जवां जो भन की वली या भेवा हीर नीली मृग
गरी २ भाग हूँ जो ली आई न ता हा प्रांत यो वे हो रा वा स वै र जा का ह मु नी जो ह
भयोर तव रा जाले आ फा वरी का ची ता डार लाई दा क न प वाई क न भं छ न दे की
ता हार नी मी ओ मे मे गै व गे सा मा अ मृत फल १६। १७ गो द ती पी ल्या उ तु प छ
दा ह व सु भ नी जो दे गै ती पी ल्या उ व हाई न ता हा रा जाले वी डा भे आ फा चर
मा ग ई न त्यो फल रा जाले वाई न १६। १७ वर्ष की जो भन व ती भई न र ग
भं छ न अ ची पु लाई पु वा उ दा क्य अ थ ले मरी न भ नी की चार गरी
है दी अ ची का फल मा स प ले वी ख हा ल्या की व ह न्या चार सु गा ले सा जो भ
न्या को र हे छ मै ले वी चार न गरी सु गा मा या अ व पे स्ता सु गा का हा पा उ ला भ
नी हा सु गा २ भ नी व दो प छी तो मा नी र ला हे म हा रा ज सा हे व लाई दि ना की
चार ले मा या य स्ता प छी तो हो ला वी गरी का म न ग हु ह व सु भ नी भं दा रा जाले न मा नी री
साई का हा वा त प नी वा ही र ग्या के री र त सी ह मै नी वी ती ग ई न हे म हा रा ज ह मु की
से व क म ई ख डु व क नु ह व सु भ नी आ उं ता भ नी रा जा का हा त मा भ या का ख
डु ही र त सी ह मै नी गे रा ज कु मार ह व स्या का थ ड मा ग या र भे त्या रा जाले ग
या को भ न्या को व तां त क ह्य रा ज कु मार २ भाई लाई जो वा ही या को दु य घो डा
धा त वी र दी भ गाई ता हा प्रांत मै नी का म न्या चीं त ना ग ई न अ व उ सो हो ई न
रा जालाई ची त पु रु उं ना लाई उ सो हो ई न भ नी पां द रु पे आ जां ने भे दा २ व ता
की नी क न मारी मु तो क ले जा मा न दी की मा सु मा न ता ही द वाई मु तो क ले जा
मा न ली ख डु र मु तो क ले जा रा जालाई स्व पी दी ई न र त व रा जाले प्र ती त मा नी
सु ख आ न द शी त रा ज भोग गरी व स्या ता हा प्रांत ती नी रा ज कु मार ह म
डु वें भाई प ई द श ग या र जी दा २ अ थोर व न मा पु ग्या रा त प नी प योर व दा ह
प का म नी वा स व स्या म हा डु ख गरी अ व क सो गरी न्या हो भ नी २ भाई का अ
ती व डु त वी र ह गरी कुरा गरी र है दा ते सु र व मा व स्या का सु द सो री ले कुरा
ग न ला ग्या सु गा भं छ न हे सा री का सु न इ नी २ ज ना रा ज कु मार ह म व दा डु प
ले आ ई का म व स्या का छ न हे र भ नी दे वा उं दा त व ता हा सा री का भं न ला ग्या
ह प्र भु स्वा मी इ नी रा ज कु मार हे ह व डु र सुं द र छ न इ नी हे म का गु रा प नी के
ही छ की व ता उं नु ह व सु भ नी भं दा त व सु गा भं छ न हे सा री का ये स्ता रा ज कु
मार हे ह छे उं गु रा की न डु दे न हा मी प ई जा त छे उं प नी गु रा छ न क्य गु रा
हो भ न्या क से ले म लाई मारी आ का से मा ती पी वा या अ व श च क व नी रा

जाई छ भ नी सु गा ले भ नी न त व के री शारी कालि भं छ न ते स्तो गु गा ता म छे उं प नी छ न
क्य गु रा छ भ न्या क से ले म लाई हा नी म लाई मारी भु इ मा न प नी व के आ का से मा ती
पी वा या व ती स त श रा का मा ती सु डे छ न भ नी र ती सु क शारी २ ज ना को कु रा गरी का
मु ती स वै था हा पाई रा ज कु मार ह म ले म न स वै वु म्या प छी दा जू वा ही रा ज कु मार
ले प नु ख का कां ठ ले वा रा हा नी हा न्यार सु गा लाई प सा इ न ता हा रा ज कु मार ले
आ का से मा ती पी भे मा न रा वी या या के री भाई वा ही ले रा ज कु मार ले प नी व नु
ख मा वा रा हा नी का न स्मै ता नी वा न ले हा नी सा री का लाई प साई आ का से मा ती
च मा ती पी वा या वी हा न भ या प छी दा जू भं छ न हे भाई हा मी ह म हा व ह न्या
का म छे न जा उं ही ड भ नी २ ज ना दा जू भाई का भो ज न ई त्या दी या ड पी ड स क्य प
छी घो दा मा च ही जां दा घो डा दे वी व सी दा जू वा ही रा ज कु मार म न्या भा ड वा ही
रा ज कु मार व दो वी र ह गरी विला प ग न ला ग्या के री म न मा चीं त ना गरी भं छ न
ये स ज ग ल्मा म गे या प नी न रो भ नी क न को भं न आ उं छ अ व क्य ग ई दे व वि
धा ता ले ये सै ग यो अ व मै ले अ गि सै स्कार ग ई भ नी रा ज कु मार ले मू ड रा ज कु मार
लाई ह व मा डु डाई आ फु गा उं मा गे वा ही न्या स रा जाले २। ४ ज ना मा नी सु व ज
न ला ग्या का थि या नं व ता हा ने स्ता म न ये मा श्री म हा दे व वा र व ती न्या का म वा त आ उं
दा नी रा ज कु मार म न्या का व श मा डु दाई रा य्या को दे व्यार त व त्यो सु दी दे व वा र व ती
भं छ न हे म हा दे व हे प्र भु स्वा मी ती नी इ य मा डु दाई रा य्या का सु दी रा ज कु मार ले स्ता
इं ज गा ई ती नु ह व सु भ नी श्री म हा दे व डे उं पा व ती ले वी ती ग ई भं छ न त व श्री म हा दे
व जो छ न सो ते स ले ता ही इ य मा गे सु दी रा ज कु मार की की भू मी मा र वी म हा दे व
पा व ती २ ज ना ले ती नी रा ज कु मार को अं ग ल क्ष णा वी चार गरी हे री पा व ती छे उं म
हा दे व आ जा ग ई न हे पा व ती ई नी रा ज कु मार व दो प रा क नी डे त्या छ के री यु ड
मा प नी क से ले जी त स क न्या छे न इ नी रा ज कु मार च क व ती रा जाई न्या छ भ नी
भ नी सु ता इ ग या श्री म हा दे व वा र व ती डु वें आ फा के ला श पु री मा जी नु भ यो ता
हा थो रें वे र मा वी मू डी है डी भाई लाई न दे व दा भं छ न म सु त्या मा भाई ले म ला
इ हा दी मा या मारी ग यो सु व क्य ग ई भ नी व छो फी की मा ती ता हा वा र घो डा च
ही अ कीं जं ग ल्मा जी दा १ देश मा पु गी न ते स्ते श मा रा जा वी र भ डु ता उं ग रे का म
रे छ न र ता हा नी रा ज भ या को र हे छ र ते सु व व त्मा म ता हा हा नी लाई फु काई
अ ने क २ व स्र ग हा ला ग ई म गी को मा ला दी पु माई रा य्यार हा छ न र ते सै व
ला मा रा ज कु मार पु ग्यार हा थि ले दे वी म गी को मा ला ग ला मा हा नी दी यो

ताहातिनी हाथीका आंगमा चहाई सवे लोक व लराजामा नी अनेक सीधुर जागरी
रकार भीत्र लगी ती कादी राजगरी राखा ॥ ताहा प्रात भाई चाही राजकुमार ले अ
नेक २ तरह सीग वी लापगरी अनी सेस्कार गुं भनी आउं दा मुदी राखा को रुष
मादा मुको आइ न देव दान हा वी लापगरी भै छु न हाये दा मुदी सी लाई वाघ
स्यात् वन जी तु जंगल का जतावर हहा को येट मा पयो हो ला अवकाई दा मु
भनी महा वी लापगरी जो जत लाग्या ताहा प्यो जंगल मा जो दा २ का ही पनी न
पाउं दा यो दा वक्ष मुनी वसी अघी का आफना वा दुले गने लाग्या कोर सवे दु
ख समुही महा दुख गरी वस्ता २४ दी ता ही वसी मन्मा चीत नाग छु न अवउख
होई न जाहा वसर कागरी भनी यो ता शो क वा सत लाग्या ॥ गुगा कुर्वति
दुरे दुरे विवसती सती केटकी गीध मा घाय सो रंग दूती खट्टा ॥ १ ॥
अर्थ ॥ गुगाई न्या मानी मु वन मा दुई वस्या ता पनी जसे भ मर ले केटकी का फु
ल को मुगी व वा शना पोय र सहि फुल को जी २ ही ज्ञा जस्तो गुगाई न्या कन सवे ल
यो जी २ आउं छ तसे अवका गई मर गुगा भया ता पनी यो जंगल का को मनु
ख आउं छ भनी ताहा वान दा मु को माया मारी अनेत्र गया १ गाई मा गै ताहा
उल की ल गदी सत पनी पोय र वा सव ल हाइ दे रा घो जत लाग्या र ते सवे लामा ने
सुदेश का १ कुं भाले छेड मलाइ वा शो दे उ भयोर कुं भाले व धी या भनी आफना
घर दा की लो गयो र तव ते स्दे स्मा राक्षस लाई पा लो सींग बुवा उनु जानु
पने र हे छ तव ते सदी न्या ते सै कुं भाले के पा लो परे कार हे छ न ते सै कुं भ
लो भं ने ज्ञा जाहान ४ जना रे छ न वा दु को र सा लु वो हारी गेती
पकाई न लाई सा जाम् तया र गरी ई दे २ जाहान सवे को कु राग्या को
राजकुमार ले सुनी भन लाग्या हे घर पती हो ति मिह ह लाई क्का दुष
भये र हूँ छौ भनी स्वर्धना तव कुं भाले भन लाग्या हे माहा प्रहृष हो य
सुदे स्मा यो ता धो का वा हीर का वन मा यो ता राक्षस छु न ते स राक्षस ला
ई ये स दे स ले अनेक रवाने गेती वीज वीज स रंजाम् मी थोर वनाई के री
मनुष्ये १ स्मेत गरी जोरी पा लो सीत गेती दा दीनु पछि आज हा प्रो पा लो प
रि ते स दु ख ले रोई व स्ये को हो भनी भंदा तव राजकुमार ले भन लागी न
हकुं भाले हो ति मिह ह ले दुख गरी ई नु पदैन के न भं ने ति मिह ह का जा
हान्का विधवा कुं ने वी छो द कुं ने अघी पूर्व जन्म मा विव ग प्रवात ले यी
न ल्या ये का कुना ले ये स जो नी मा वीधवा भो वी छो द भै व छु पदैन क
सो हो भं ने ॥ विधाता लीखी ता ये स्या ल ग्या ते धन मा लीका ॥ देवो

पिनस को ति सलीखा लिखि पुन ॥ ॥ अर्थ ॥ हे कुं भाले जन्म गर्भ वा स दे
खि स्या मा विधाता ले लेखि ल्या या को अक्षर देव ले पनी भितन सक दे न तस
र्थ ति मिह ह को सातो मजाई ला भनी भयो र व घे पा भरी जा र पा थी १०
को या व लो भाट गो ता प री ग व जना मानी स्यो सवे स ए जाम् जो री को
काई ते स ए जकुमार ले यकु व हात्मा ली जो दा भया तव ते स राक्षस लाई
सधे सुवा उं त्या थाई माये क पा ती रे छ तर ते स पा ती का दी न मा सवे स्वा म्या मग
जाम तया र गरी राखी आ फु मान स्व ही पा ती भो गे धो का वं द गरी लाई यु पता ग
व स्या ताहा प्रात यो रा शेश सधे काई पां त भनी आउं दा मनुष्य न दे धी क न राक्ष
स ले भं छ न हे पा पो य मनुष्य सी सी का हा ग ई स आउं ने ग अगा दी भनी ह प क
उं दा रा जकुमार ले भं छ न हे पा पो य राक्षस अघी २ ये स स्का मारी सु धे री ते ध
ई दु ख दी स को उनी मनुष्य ह म लाई ह प का या जस्तो म लाई ह प का उं न आउं छ
अवर म लाई ता के घा ता स तं पा पो य राक्षस लाई म माई ला भनी ख दु ती रा जकु
मार ले स पा ती का धो का उ घा री वा हीर नी स्की श्री पर मे वर को ताउं ती ताहा रा
शेश को र रा जकुमार को २ जना को म हा मुद्र भयो र पर स्पर ख दु ले हा नी आ
घोर स ग मुद्र गरी २ रानी को दाई घ दी वा की रा जकुमार ले ख दु प्रहार गरी राक्ष
स लाई माया ताहा प छी रा त वी हा या प छी रा जा का जत ह म ४ जना ले ताहा न
जी क का गी गा मा तु हाई त भनी आउं दा वा ता मारी नी रा जकुमार ले राक्षस लाई
मारी राखा को देव दा व दो आश्चर्य मानी कन भं छ न अहा आश्चर्य ये स्तो ११
११२ वर्ष का उमेर भया का वा ल ख ले ये स्ता भ यां कर राक्षस क सै ले पनी मारी
न स की या का राक्षस मा यो भनी उनी रा जा का जत ह म ४ जना को म तो ग छ
न अवउ सो होई न रा जा छेई हा मी ह म ले ई ला मु ली ने मु की ग नु य यो भनी
नी नी जत ह म ४ जना का म तो गरी रा जकुमार लाई ते स्था उं वा र अली क ती पर ज
गा मा यो ता इ नार थी यो र ते स ई नार मा घ सा ली क न आ फु ह म रा ज छेई
ग यार जन ह म ४ जना ले विती गरी न हे म हा रा ज पा पो य राक्षस लाई मा धु
भनी हा दी र हे को आ ज्का दी दे धी २४ वर्ष भै स को आज का गरी मा हा मी
ह म ४ जना ले ख दु ले छेड न गरी मारी आ या भनी भदा तव ता हा रा जा व कु त पु
सी भै जत ह म ४ जना लाई भा री सी रो पाई दि वे दा गरी प था या ता हा ची त ति
रा जकुमार ई नार मा रा ह्यो को थी यार तव ते स्वे ता मा दे व स्यो ग ले ते सै दे स्का
१ वी धा मी भ भया को अनी दरी दु प्रा न्नि गा भी धा मा गी अति परी भ्रम ले ते ही
ई नार मा को वा तो गरी आउं दा प्या श तो गी पा नी घां म भनी इ नार मा हे दा व

खराजकुमारदेव्यारब्राह्मणसाईसाहेकराणागीईनारदेवीहीकीआफ्राघा
कोकीलेगयारआफनीब्राह्मणीसाईसाहीदिकनभंदनहेस्त्रीहोप्राकोरछेन
नयोवालखलाईपलौअतीलक्षणाकावालखहोअनीस्वीकनदिहभयाताहा
पछीब्राह्मणभंदनहेस्त्रीमभीक्षमागजोहुहेस्त्रीयोवालखवतीसुलक्षणासं
जुक्तभयाकोदतसर्थतीमीलेनैआफनीगभंवाटजन्मायाकाछोरजस्तोपालुभ
नीदियाताहप्रांतवा२वर्षभयापछीतीब्राह्मणलेगयाकोकामकाजसवेव
धीहुनगयोसंपतीपनीवधंदैगयोवदीनब्राह्मणलेआफ्रास्वामीब्राह्मणी
थेंभंदनयोवालखपाल्यादेवीतहांप्राअनेकसंपतीपनीवधंदैपनीगयोअ
वहामीलेधेरैब्राह्मणब्राह्मणीहहदाकीभोजनगरुअनीभंदातवब्राह्मणी
वितीगछेनहेप्रभुस्वामीचर्गीकातजवीजवातईदयावमोर्जीगनुहवसुभनि
भोजनकोसर्जामुवताईनलगईतवताहभोजनगरुअकेतेस्वस्कासवेव
स्वगाहहलाईनिस्तेगनेलाईमानीसुपथायारसवेब्राह्मणहहभोजनमाआ
यारभोजनगरयारतवताहयोताब्राह्मणकाममावीचारगछेनस्वीवीचारगनी
ब्राह्मणपनीनेसेदेस्कागजाकाप्रोहीतरहेछनरस्वयोब्राह्मणलेवीचारगछेनअ
होआश्चर्यअधीयोवीश्वामीब्राह्मणअसंख्यादरीदुभयाकोथीयोअवयोता
चताकुतालेवरभयोयोकाहेतुअर्थलेयोब्राह्मणधनादुभयोहोलाअनी
विचारगरीहेहोयोवालखपाल्यादेवीनेसुवालखकाप्रभावलेयेस्तोथुलोसं
पनिपायाकोहोभंनेकुरागम्यारत्योकरासुनीप्रोहीतलेवालखराजकुमारको
मुखअंगलक्षणाहेरीममाभंदनयोवालखतावतीसुलक्षणासेसुजुक्तभयाको
रहेछअनीतसर्थलेयोयोब्राह्मणधनादुभयोअनीममागछीताहावाटवेदाभै
आफ्राघरफकीगयाताहप्रीतकोहीयेकादीनमातेस्वशकागजालेगत्तद
वनीआलाईशमुदुपारेवेपारगनुजाउअनीधनदुखवरखजातामानीसुह
जोवाहीपाकोदिवेदादिप्रथायारवनीजालेपनीवधीयादिनमाभुभवेला
मापारीसायेतगरीपदेस्माजोहुअनीजोदाशमुदुकाकीनाराणपुगीमाउजहा
जमावधीजहाजमाउचलाउतयोज्जाताउचलेनरतवताहचनिआवदोअ
श्चर्यमानीताहावाटफकीआईशजाकाहुजुमापुगीराजाछेउतींगछेनहे
महाराजसमुद्रमाजाहाजवलेनरअवकसोगयोहोअनीभंदनहेमहाराज
जहाजनचलीकनशमुदुपारजीनुभयेनअवकेगनेहोउपयेगरीवकननुहव
सुभनिवीतीगयोरतवताहगजालेपनीनेस्वशकावदरजीयेजोतीसीपी

दितगुरुप्रोहितब्राह्मणहहधेरैवतीसीसास्त्रीहहसंगमोअतलाग्याहेब्राह्मण
जोतीसीहहहोयोजाहाजनचल्याकोकेकारणलेहोहोभंदाहवसुअनीहोमीवा
माहिरीकनविचारगरीकनवितीगछेनहेमहाराजयोजाहाजवलाईतुलाईवतीसु
लक्षणाभयाकोमनुष्यभोगनदीकनचलेनअनीवितीगयोरतवताहगजाआ
जागछेनहेजोतीसीउसोअनेवतीसुलक्षणाकोमनुष्यभोगदीयाचल्याछभ
नेयेस्वशमावतीसुलक्षणासेसुजुक्तभयाकोमानीसुकोछअनीताहाकाभर
भारदारगुरुप्रोहीतसंगसोधीदातवताहप्रोहीतब्राह्मणलेवितीगछेन
हेमहाराजयेस्वसमाअनुताहैतयेकवीश्वामीब्राह्मणकाछोरवती
सुलक्षणाकोछतीवालखभोगदियामात्रईछअनीवीतीगयोरगजाले
विश्वामीब्राह्मणकाछोरलाई४५जनासीपाहीहहपवाईलीतपथायारजनहह
गेकनविश्वामीब्राह्मणकाघरपुगीब्राह्मणब्राह्मणीहह२लाईगेईकनवाल
खराजकुमारहीजाहाजभयाकाथाईमालेगयारवतीदिंमालाईपूजाकोस
राजामृतयारगनेलाग्याकोराजकुमारलेआफुलेदेछारभंदनहेमहाराज
तवनीआहोयोपूजाकोसर्जामुकीनजोरजामुगन्याकोहोअनीसाधंदात
ववनीआभंदनहेवालखयोपूजाकोसर्जामुजोरजमामरेकोअहकारन
लेहोईनयोजहाजचलेनरतीमीलाइवलीदियाजाहाजचल्लअनीवदर
जोयेजोतीसुपगिडतब्राह्मणहहलेभंनेकाकुनालेश्रीमहाराजवाटकु
मवक्यकाकुनालेतीमीलाइवलीदिनखाज्याछेअनीभंदातवताहवात
खराजकुमारभंदनहेवनीआमहाजनयोजाहाजकोतीमीतीमाभेरेपूव
लीदिंयेरहेछभंनेयोजहाजचल्यादेवीभेरेपूवाचुछकिअनीभयोर
तववनिआमहाजनभंदनहेवालखयोजहाजचल्यादेवीतिप्रोपूवाच
न्याछअनीभयोरतवतेतीविहारावाटवनीआकोसुनीसकेपछीवालखराज
कुमारलेशमुद्रमागुहाईमुखधोईगीगादेवीकोदेवताहहकोसुतीईत्यादि
पछीअघदीजाहाजकोईचलोअनीघचुछयायोरतवत्योराजकुमारलेघ
चुछयायाकाप्रभावलेजाहाजकेहीगनेनपदेवायुचल्यादेवदोवगसंग
चत्योरतवताहवनीआभंदनहेवालखमसीतहिउअनीदाकीलेगयोरश
मुदुपारपुग्योरतववदोमहाजनआयोअनीताहातीशमुदुपारकादेस
माजाहेरभयोरताहातीदेशकाअनेक२वेपारीहहआईवेपारगम्याराजा
छेउपनीवदोमहाजनआयाकोछअनीखवरपुग्योरगजालेतीनपथाई

गहाफेरीजहगजआचारकेदीजिदाकेरुमैआकाकोठाभीअलेगयारमैआ
सीनसैगेवसीनरुतवमैआलेतेसजहगजकोपकरीयोसीधुआअगरीफा
रीदीईनरतवताहाजहगजलेलीकृतमैआलेफायाभीदाऊनवृगागरीक
नफायातकीयाभीअहाल्यारपासीमाजाओहरीतकीयामैआलाईदे
ईनरमैआलेपनीवधीयापकरील्यईजहगजलाईदिईनयेसीगरीजह
गजरमैआअजताकोपातसुपारीनरीवतदोहरावदामअनेकअमम
सलाहहवोरशीभोजनगरीअभीरफुलोरअतरचंदनदुरीवदोआन
दसीगहासीखालठहागरीजहगजलेमैआसैगमुयभोगगरीरहाःता
हामुखभोगगरीमक्यापदीजहगजसैगभावावधतविश्वसगरीजहग
जलाईपथाईनताहाजीदावातामाकोटवालकाछोगलेदेधीयकीगज
थैलेगयोरकोटवालभीदुनयेजहगजकसेथैतसधीअलेयेमृगजका
वधमाहात्रीमैआकाकोठामागयोभीविंसीगयोरउसेछडीगजलेवी
दालदाकनयदाईजहगजलाईसुलीमाहालिमातुभीसविदिचासो
दधीइसीआलेहाहाकारगयाकोशकमैआलेसुलीनरआफ्राकोसीमा
गेहरीकोहीमासीमलेजहगजलाईसुलीमाहालेगयाःभीमैआ
लाईसुनायोरतवताहाडुनीआकोवचनसुनीतवमैआभीदुनक्यासीमि
तमासुलीहालेगयाःभविभीदाकहनआउंनभीदुनहजुकीकोठामा
आयोभीकोटवालकाछोगलेहजुकीवावमहाराजथैवकील्यईजहग
जलाईरतीमाकोहीसैगनसधीहजुकीकोठामाआयोभीमहाराजथै
विंसीगयोरतवमहाराजलेपनीवीदालहहदाकनयथाईवीदालकाहा
मासवीसुलीहालेगयाःअवतपाईकाजोमुगीगरीईहसगरीवक्र
तुहवसुभीभीदातवमैआलेपनीतीकहनआउंनयाआफ्राभीत्रीयामा
तीसताहीरषीआफताशधीथैभीदुनहेजधीसुलीमानहालभीथा
मलाइकेदीपथाइनरकेदीभीदुनहेवीदालहहहोइनीजहगजला
इसुलीमानहालहाल्यदेधीतिमीहहवीदालसवेकोअधनसवे
सवेक्यादुनतहालभीहात्रीमैआरतचपासाहेववाटहतदगरी
कुकुमवक्याकोछभीसधीफकीआइनतवताहारतचपावती
मैआलेआफलाईकहनआउंनयाआफताभीत्रयामासीसलाई
धतदोतथगरीयोशाकफीन्याईसारेपाउंदिपथाइनफेरीतिमैआ
आफतावावमहाराजथैगडनताहाजहगजलाईवीदालहहलेमै

आकादसेसुलीमानहालीवसीरहाःतवताहामैआलेआफ्रावावमहाराज
थैवितिगधनहेवावामलाईपुरुषवकनतुहवसुभभयाजोभगावतीभजेयु
रुषवकनतुहवसुभीविंसीगदीतवमहाराजभीदुनहेमैआकीतहयताइय
मषोअंसारतवदीउंताअवषाअदुभयोरतवमैआभीदुनहेवावामलाईलेयो
जनुपदेनमैलेयोनीरायाकोछनमलाईलायेककीमेरापानसमानगरीयि
काछनतपात्रीलेसत्यगरीदिदुनभयादीनुहवसुभीनीनरतवराजाभीदुन
नीमिलेयोअ्याकोकोहाजोतजातवगीनीलेकीभयादिनुताकोदुनभीनीभ
योरतवताहामैआलेआफ्रावावथैभीदुनहेवावामलाईविवाहगरीदिनुई
दुभयाअहकोहीमादेनईनीहाम्राहीरावानीमावहयाजहाराजयोतामात्र
मागदुनीवाहेकअहकसेसाईमाइदेननीजहाराजसाईक्यादातगरीदीये
नभयामपनीहथ्यागरीमधुतिनेसाईविवाहगरीदिनुहवसुभीनीनरत
वताहारजलेहयतार्आफ्राभीत्रीदाकीआजागधनहेमैत्रीजहाराजलाईअं
लेमैमैफकीईल्यउंनुपयोभीदातवमैत्रीलेअहमानीसहदोशाईजहाराज
साईफीन्याउंनयथायोरफीन्याईल्याराजाभीदुनहेजहाराजतिमोजातका
होकाहाकीईसत्यदेसाचोगरीकईभयातवताहाजहाराजविंतिगधनहेम
हाराजमेरादेसहसीतापुहोमेरावावुतेसेस्काराजारतधोजहोमेरावावुते
साईहखदिंदगिसदेनीस्कीआयाकीईभीदाराजाभीदुनहायोमैआकोभान
धंदेहोभीनीवधीयादीतहाराईआफ्रीमैआजहाराजसाईक्यादातगरीदिचा
ताहापानकोहीशअमैहावसीकोहीयेकादीतमा राजकुमारभीदुनहेससुरा
महाराजतपात्रीकाकृपादेधोदीतभयोमसुषसीतरहावावामहतरीव
धभयाकाथीजांछहेननदरीतगनेरआफ्राराजेकोपुतीपातवीवागते
जीनुभीदातवताहारजाभीदुनहेजुवाईमेराछोराभयावनीदेरीभया
पनीजुवाईभतेतावनीमिमीयोताहोअहकोहीछेतयोरज्येकोधनसैपनी
तंमोहोसुषभोगगरीहामीसाईछादिजांछुनभनभीदा राजकुमारभीदुनहे
ससुराहजुकीकृपादेमलाईसवेकुराकोसुषेधभयापदीवावामहाराजका
दरीतगनेरआफ्रादेसकोसैभारगनेपछजींदुभीनीभयातवमहाराजलेवी
दादिदाभयाताहापदीराजकुमारकासाधमाआयाकावतीआसाईदाकन
पथाईराजाआजागधनहेवनीजातंसितेरासाधमाआयाकामेराजुवाई
साईसैभारशीतसावमलेजाभयामैआपनीआफ्रावावथैविदाभैआफ्रा
पुरुषकासाधमागईवतीभानेजाहाजमावछाईवहायोताहापानरती

वासव्यामा वसी आहो हरे ते सराजकुमार साई जाहाजवातसे मुद्रा मावसाई ई
 मैरानी हावा राजा साई चवार्द सी रोपाई सी उभनी मतो गरी सवहा वाधी राजकु
 मार साई निदाया को वधमा समती शमुद्र मावसाई वनी जाहे न साई प
 नीमयो होला भये सी भुये पयो राजकुमार हो जाहाज को तहो घराड के
 छेई समाती न पाया ताही लुकी रखा ताहा पछी रात बीहाया पछी रानी
 हो आक्रा राजा साई नंदे वी वहुते विहाय गरी दंत लायोर तव वनि आहो
 जाहाज पारी पुयाया आक्रा राजा थे गौर्वी गय्या हेमहाराज हजुर सा
 ई लाये क भया की अती सुंदी वती सुलक्षणा हो सी पुन भया की रानी हाभी
 हरे त्याया को छु भनी वनि जाह हो विविगरी पथाया को सुनी तव ते स्त
 स्का राजा हो पनी त्याई नु भनी हीन पथाया वनी जाहो रानी साई हीन पथा
 या को देखी जनहम साई आक्रा आहु माते से राधी मन्मा रति नाग छेन अहे
 योगानी पथाया देखी हामी हम साई अवस्य सी रोपाई पाई न्या छेन भनी
 मन्मा री साई महा जन वनी आ भंछन हे जन हो महा राज ने पातु हवस भनी
 विंते वडाया को सोरानी मेरा घों माछ स्वहे न तजर गने पातु हवस भत भ
 नी जनहम साई फकाई पथाई न ताहा प्रांत वनी आहो रानी साई घा लगी को
 धामा रण्यो ताहा पछी नी राजकुमार जाहाज का तहो घराड मा समा वस्या का
 पनी रानी मा जाहाज वात नी स्की किले ले नंदे पथाया गरी लुकी कन नी रानी राधे
 का को धामा गौरा धी आं को ही येका दीन्मा ते स्त स्का राजा वनी आले त्याये
 की रानी भेत व भनी रानी मा आया तव ताहा राजा भंछन हे रानी देहा पुछा
 र भत्या रानी भंछन हे स्वामी हजुर तवोली पुप लागी वहु हवस भनी आ
 फ्रा स्वामी साई भनी न केरी राजा ले भंछन हे रानी धोका उघार भंदा पनी
 तवोली पुप लागी र हीन केरी राजा भंछन मये स्त स्का राजा ई मसी
 त आहा को ही अके छेन वडो त्याय धारी पा कमी सक वती दु फी की मी
 नु पंदेन भंदा तव रानी रत्न रीपा वती भंछन उसो भया मेरो शय फाली देवे
 नो भनी तं प्रो सत्य वाचा गा भत्या राजा हो सत्य जवेन भनी निभुये गरी स
 त्य वाचा गय्या तव ताहा रानी भंछन हे राजा मेरा प्रभु स्वामी हसी नापु देस
 का राजा रत्न धोज का जे थी पछी का छोरा २ जना राजकुमार अती सुंदी गुणाई
 त श्री लवंत वती सुलक्षणा हो सी पुगी गुणाले सी नु भया का दाजु भाई
 धी आं उन्को कसो सी कष्ट पयो भत्या साती आमा ले वावु छेई चुकी गरी
 दिस होरी निस्का का वन मा १ रुष मनी वास पोछ रानी मा उसे रुष मसि

क सारी का भत्या का वरा रहेछ नी चरा को बोही नी दुवे राजकुमार ले जीदा रखा
 छन दुवे ले हानी दुवे जा मारी आका से मानी पी पायेछा वती सुलक्षणा की
 भया का मेरा प्रभु कुन उने हो भत्या मात्र धोका उघारिणि लु उनी मेरा प्रभु वा
 हेद अरु प्रभु थे म जो देन उने हो की अरु हो यो कुरा सावो गरी कई सावो
 गरीत क हा आव दीछु भनी न राजा भंछन हे रानी तिन राजा छुकी छेन
 काहा हो भंदा रानी भंछन ते ही मलाई त्याई न्या वनी जाहो राजा वाट समु
 द्र मा वसा दी मन्मा भनी न हे रानी नी नी ले यो कुरा सावो गरी भनी मेरा भ
 ई कुन भंदा रानी हो धोका उघारि न राजा को वा भी न पसी भाई साई अछी का
 वाट समुद्री २ भाई ले अंक माल गरी हरे भे अछी देखी भया का वतीत कुग
 यार तव राजा हो भाई का सव वतीत वेहा वात कुरा सुनी वती आ साई पक
 त पठाई सुली माहा की मन्मा ताहा प्रांत भाई वुहारी साई अनेक २ सी धु
 जात्रा गरी दवार भी न ले गीया ताहा प्रांत को ही येका दीन्मा दुवे भाई ले मतो
 गरी वावु शीत लदाई गने जाहु भनी भारी लस्का फौज घर्ष जना धाल तवार
 धनुष पसु वं धुक तोप खड्ग त्रिभुल वं म इत्यादी सस्त्र अस्त्र सी गय्या
 जीदा २ आक्रा वावा का देवा मा पुगी न ताहा धोका वाहिर वसी पुगी ते छीप
 ठाई न काहा भत्या हेवा वा तं प्रो देस्मान अताई पा सव्या का येसा तं प्रो
 रा हामी भाई पुगो सक छो भने धत्री को धर्म लडाई गय्यो हो आहु भनी पु
 जी ले छीप थाया वीच का धेरे जना मानी सम दैगे आक्रा वावु को देस्मा छे
 यार राजा आ फु लाई जू वचाई दिन्मा मैत्री २ जना सहर वाहिर नी स्की भाई
 विंतिग तं ला ग्यार सा हीं ता १२ लाख २००००० छेये आ कुरा निहु भत्या
 वंदो वस्त गरी वावु लाई धोका दी आक्रा मह तारीही २ भाई आ फु ले राजाई
 गय्या को देस्मा भाई सुख संग भोग वीला सुगरी भोज मजाक संग आक्रा
 रानी रत्न रीपा वती शीत भुष भोग गरी राजे को पुती पातना गरी महा आ
 तंद सीत राजे भोग गरी वस्या हे राजा भोज देव येसा परा कमी राजा साई
 पनी जीत्या राजा श्री वीर विक्रमा जीत का सी हा सनमा तिमी हो वहु भोजे
 छेन भनी पवन गमनी ती नाम गोर का पुतली का उदी गई न ॥ **वति श्री वि**
विक्रमा राजा कथा थी पवन गमनी ती नाम पुतली का भोज देव राजा मन्मा
दे वती पुतली का मध्ये पछी रती कथा समाप्ती ॥ २६ ॥ ॥ केरी पप्र
 कर्तिका नाम सताई सो पुतली नी स्की कन भंछे हे राजा भोज देव मयेद
 कथा पुर्वका भंछु सुन को ही १ तामा राजा सीह देव थीया साहे वज्र देव

वतपराक्रमी प्रतापी धायो साहेव मंत्री को छोरा अती चीन मी ल्या को धीयो
को ही ये का दीन्ना साहेव मंत्री को छोरा मतो गछे न हे साहेव हनु की पती मेरा प
नि बुवा हनु ये सा प्रतापी हुंदा हामी हुं २ दे सी तर फी न जाउ भेदा साहेव राज
कुमार भेद न हे मंत्री विता सा धी त भेक सो गरी पेटे सजाउ सा धी तु ल्या उतु
भती भेदा मंत्री पुत्र भेद न हे साहेव सा धी ता मै ले तु ल्या या को छु भ ति भेदा
तव राज कुमार भेद न ति को का का गु रा छ भेदा मंत्री पुत्र भेद न हे साहेव
मेरो गुगा ता मया को जगा उतु सक छु भया ताहा कर्मी को छोरा भेद न हे साहे
व मेरो गुगा ता का थ को छोदा वनाई जाहा मन्ने ची ता यो स्व ताहा पुग्य उतु
सक छु भयो केरी ताहा लोहा रथे राज कुमार ले सो धन लाग्या तव ताहा ल्या
हा भेद न हे साहेव मेरो गुगा ता फला म्ने मुती वनाई छु वना या को जगा उतु
मेन्हा का वातो ये के दिन्ना पव ल्या उतु सक छु भती साहेव थै वि त गरी न के
री राज पुत्र राज कुमार भेद न हे मंत्री मछे उ पती ये क गु रा छ जाउ हि द भती भ
कु २ हनु लाई चाहि न्या धन दो ज थली तिनी चौर जना ले आ फा दे स छो डी वि
दे स मा ग्या को ही ये क दिन मा वा तो मा थु लो वा छ मरी रछा को राज कुमार ले
दे रव दा तव ताहा साहेव भेद न हे मंत्री ते ले मया को जगा उतु सक छु भे थि स
अव यो वा छ जगा उतु पयो जगा उतु भेदा मंत्री भेद न हे साहेव ते स्तो आ जा
नग नु हव स भे ले यो वा छ जा गती वि ति के हामी लाई चा न्द न भे सी चा छो हो
इत भे सी वा छो भया जगा उतु पती हुं छ हनु यो वा छ लाई त मार न मात्र पछे स्व
कुरा मा जी दि नग नु हव स भती वि ती गरी न तव ताहा साहेव भेद न हु सो भया
त न जी त्या पो र हे छ त जी त्या शी त क्य स गत गनु भेदा तव मंत्री वि ती म
छे न हे साहेव उ सो भया यो वा छ जगा उतु पयो भया जगा उतु मु छ हामी ह
नु लाई माली भये नत पती हामी हनु छु ती ये ला त स्कार न भाषा वे दे ज गरी
क्या हो भया जे छु ती ये ला ४ भाग लाउतु १ भाग छानु कदा सीत २ जना संग
भया २ भाग छानु २ भाग मी ल्का उतु ३ जना संग भया ३ भाग छानु १ भाग मी
ल्का उतु ११ जना छु त्या १ भाग छानु ति न २ भाग फालु केरी हामी हनु फर्क
दा मा पती चौर जना भाई न भे त्या स्म फर्क नु हुं दे न भती वे दे ज गरी मंत्री ले वा ग
लाई जगा या अती भो क लाग्या को क ना ले ई नी हनु ४ जना लाई लग यो
भागी गया ३ जना संग भयो राज कुमार ये का ती र भया ई ३ जना ले राज कु म
र लाई वा छ ले पायो भती था न्या राज कुमार ले पती ई ३ जना पायो हो ला भ
ती था न्या वा छ उ व लो क ना ले ई नी हनु लाई भेत न त सकी वन भी त प स्यो

हमा पती जांदा २ को ही ये क दे स्मा पुग्या ते मे स्मा अने क फल फल सुंदा
२ पो छी मा कमल फली रछा का दे छ्या ताहा दे धी द वी र स्म मै पुगी हिंदा
को ही मनु छ दे छे न न र हनु भी त मे ले दी प स ल्या भने अने क ची ज वी ज उ
से र छा को मा ती स भया को ही दे छे न न द वी र ते र पुग्या पती को ही दे छे
न न य मे स्मा को ही मा ती स ले न छ भती ताहा द वी र मे वो ला उंदा द वी र
भी त र छा की रानी ले का ल वा ह ही वो दी न हे महा पु म् पती मी को हो भती
स्व ध्या तव ताहा राजा भेद न हे मे आ म सी ह दे व राजा को छोरा चन्द दे व रा
जा हुं भती भया तव रानी भेद न हे राजा भी त पा लु ह व स भती भया तव राजा
भी त गै रानी छे उ स्व धन लाग्या हे रानी य मे स्मा का भयो हु नी जा को ही छे न
भती सो धे दा रानी भेद न हे राजा ये मे स मा व दो अछा र यो ता स धे ले पाई मा
री हु नी या को सी हा र गी स हा स्मे त उ जा ग यो म यो ती लाई मात्र मछाई ध
म पुत्री गरी रा छ्या को छु यो स रानी मा मात्र ये मे स्मा वा स गने आउ छ वि ह
उ ती वि त के व न्ना मे म ग वे दे त अने क जंतु मारी छी छ भती क ही न र तव ता
हा राजा भेद न हे रानी ती स प कु वो का वा त दे स भी त आउ छ भती सो ध्या
र रानी भेद न हे से धो का वा त आउ छ भती दे पाण र राजा ले र व ड ती ते से धो का
म गे व स्या स प पती स धे का मे नी भे य सी त आउ दा राजा ले र व ड ले हा ती स प
लाई व ड २ गरी मा मार द वी र मा आई स्त्री पुरुष भे द वी र मा सु छ आ न द सी त
व स दा भया ताहा पछी १२११३ दी न पछी रानी ले वी ती गरी न हे महा राज हा
मी स्त्री पुरुष भे द वी र मा मात्र क दि दिन व यो त स्कार न जल वे हा र भु छ भे
आ न द गने दामु दु मा छे ल जाउ भेदा व धी या हुं छ जाउ भती हुं वे स्त्री पुरुष
जल वे हा र गने गनु ताहा स मु दु मा अने क २ तर ह सी त सु छ आ न द सी त
कदा भे ग वी ला स गरी अ ह्मा रा गरी सी र मु हा उंदा रानी का के स यो ता र यो
रानी ले ई लो पा री हु ना गा सी हु ना मा हा ही स मु दु मा व गा ई दि ई न र राजा रानी
वी र मी फर्की गया ताहा प्री त को ही ये क दे स्मा राजा को छोरा राज कुमार स मु दु मा
दि नो छे ल आउ थ्यो हु ना व गा ई ल्या या को दे छ्या हु ना ई की हिंदा के स दे छ्या
र यो के स क स्ती स्वा ही को हो ला यो स्वा मी क स्ते ल्या उतु सक ला भती म न्ना
फी की गरी र ही दा आ फा वा व ले छोरा लाई वे र मी भयो भती अने क जे सी वे
श लाई जो छ मा गरी दे पा यो र जे सी वे श हनु भेद न हे महा राज हां मा सा हे व
लाई अरु थो क वे था के ही छे न स्वा मी का वी र ह ले ड व ला या का र छ्या छ न भती
भेदा राजा ले आ फा छोरा थै भेद न हे पुत्र त लाई के ड र व भयो क सो हो ते र ये
द का द द ला जन मा ती मछे उ क ह भती भया साहेव राज कुमार भेद न हे वा

मस नुदमायेस भनी गथायां इनामा के महाली कगाई स्वाया को पाओ
हे दो अती सुंदर केसर हरे प्रो को ही राज के ये को होला भनी धानी घोस्वाही
मैले नपाया २४ दिना मया दू भया राजा ले आ फादस्का मैत्री पंचवते
ही भंडन हे मैत्री पंचवते येला के सभया की स्वाही कसे ले द्याउ नस को ला
भेदा सको ला भनी कसे ले भेन सके नर १ बुधी स्वाही विती गछन हेम
हा राज मलाई पठाई वकन हवस मत्पाई ही भनी राजा भेदु अनेक
२ श्री वी श्री वस्त्र दी ताई मा यथाई पथाया तेस बुधी ले पनी जता वात के
सवगई स्वाया थो कुते तीर लेगे मनुष्य को सद न भया को धाउ मा पुगी
ताई ये कातीर वधी आ फु वल्ही जीदा उसे दे स्या राजा रानी लाई भेदी दहीत
गरीन तव राजा भेदु हे बुधी अमे येला दवांगे जगा माती मी येक ले
कस्ता तरह सीग आयो भनी भेदा बुधी या भेदु मको ही दे सवा आया की
हुं भनी अव मेरा भाज ले तपा श्री ह भया अव तपा श्री ह सीत वस्तु भनी
रानी बुसी भे तीने जता संगे रखा ताहा पछी को ही येका दीत मा बुधी या भे
छत हे रानी हनु सीग सोधन लाया हे रानी हाया राजा ले भोजन गदी मास
धे ४ भाग लाई ३ भाग फाही १ भाग घाया को क्या अर्थ ले हो भेदा रानी
भेदु मको ही जंदेन भनी केरी बुधी या भेदु हे रानी लो ग्या ले वि स्वास
तग न्या की स्वाही क्या भनी रानी ले पनी ती श्रुय हो भनी राजा छेडु स्वधी
न हे महा राज हनु ले भोजन गनु ईडा मा ४ भाग लाई तिन ३ भाग फाही १ भा
ग मात्र ज्यो ता गरी वक्रे को कारन क्या हो भनी विती गदी राजा भेदु न हे
रानी येका त सोध भेदा रानी भेदु हे महा राज उलो भया महु की मत
तप न्या की रानी हिछ भनी वकत जी दी गरी कुर स्वधी न तव राजा भेदु न हे
रानी मकई सुन ती मी मछी छेडु कुन लाया क्या जानी मेरा सीर मरी
गया पनी मेरा सीर तेला दुवाई वधी या गरी राखु मकई सुन मैत्री
कर्म पलोहार १ म १ हामी ४ जना मी ही दे सीर जादा १ जगा मा वास गया
र आ फा २ गुरा क्या क्या भनी सोधी नर ति ३ जना का अनेक गुरा छन भ
ति राजा ले भेदा रानी भेदु हे महा राज हनु ले क्या क्या विद्या जानु ईछ भनी स्वधी
न राजा भेदु न हे रानी मेरा मू जाहा भयो वाहा राघन सक छु भेले मेरे मू
मा ला मा राया को छ भनी कहीन स्वयो कुरा सवे रानी ले बुधी या थै कही
न को ही १ दी मा राजा मी का पेद गया बुधी ले राजा को को था छोली जुदाई
राखे को मा लाई की आगा मा पोली न राजा को सीर दग्ध भैरहन न सकी
घा फीरीन रानी छेडु भेन लाया हे रानी को ठा मा जुदाई राया के मेरे मा ला

स्वाडु भया रानी को था मा छोली पो जीत राघन भनी राजा छेडु विती गरीन
हे रानी को था मा राया को मा ला कस्त की ये भनी राजा ले आ फा मैत्री को ला
उ ३ फेरा ले प्राण छोडा रानी ले अनेक तरह सीग वी ला पगीर हो न रा
जाले येले अहा या को कुरा सकी राजा को सीर तेला दुवाई शो भा शीत ग
घा २०१२५ दीन पछी बुधी ले भेदु हे रानी ती मी म मा वछो मत उंदा म दे
छ समुद्र मारे स्वजा बुनी छेद गया आ फु ले द्या या को ताई मा वचाई ले
गईन आ फा दे स मा पुन्या राजा लाई पठा दि पथाई न राजा पनी खुसी
भेति पथाया दवांगे मा लेगे बुधी लाई सीर पाई द्या बुधी ले भेदु ती
मी म आई आहा पुन्या इरव न मान भनी आ फा घा गे क ताहा प्रीत वधी
या दीन सायेत गराई सोह वसंग मी ला पगीर दाउला भेदा रानी भेदु न हे
जा भेदे स्मा वहन दी दुई छ भया भेले येला कुरा त सुन्या छेन १ वषे स्म
कसे को मुरव हया छेन मेरा घबम को वधी वाया को छ १ वषे पछी तिमा
पुसी गरा कदा चीत वल गया मेरा प्राणा त्याग गईला भनी न वधी या हो भ
नी दवांगे १ ही मा राया रानी पनी पदे जी जती आ उछ उती लाई सदा वत
दीन लाया र येले ता हर सीग गरी रई दा येक दीन मा ३ जना आई घोन मा गप
र रानी ले पनी ईध्या भोजन संग दिईन ४ भाग लाई ३ भाग घाई १ भाग दा
मू लाई भनी फा द्या को दे प्यार तव रानी भेदु हे महा पुरुष ती मी हा को
हो ४ भाग लाई ३ भाग घाई १ भाग फा द्या को क्या अर्थ ले हो भनी सोचा
र तव मैत्री वही भेदु हे महा रानी साहव हामी ह ४ जना पदे स जंत आ
या को ई वाता मा १ वाघ मी र द्या को दे प्यार ते स वाघ लाई जगा मू वाग ले
लगदी राजा येका तीर हामी येका तीर पयो राजा को भाग राया को हो भया
र रानी ले राजा को अंगु थी तीनी ह लाई दीन मैत्री ले पनी अंगु थी ले छा
ती मा राखी वदा वीर सीग हंत लाया रानी भेदु हे महा पुरुष यो राजा मे
रा घम कुन मया भनी भया मैत्री भेदु हे रानी ई राजा को सीर वधी या ग
राया को छ छेन भनी स्वधी रानी भेदु वधी या गरी राया को छ भनी अ
धी भेग या को वी स्तार सवे क हीन मैत्री ले भेदु हे लोहा फ ला म्को मुती
वनाई राजा को सीर वेश गरी राया को छेडु न पवा गरी जस्ता को त सो गरी ती धो
स्वाडु भनि अहा पो लोहा ले पनी फ ला म्को मुती नुर त वनाई हेत पथाई न रा
जा को सीर जस्ता को त सो छ भनी मैत्री थै क ह्या मैत्री ले कर्म लाई घो दा व
माई न्या देला भयो भेदा काठ को घो दा वनाई रानी मैत्री कर्म लोहा ४ जना

घोदा मावधी तंत्र मंत्र गी गुरु को ध्याना गी ईद ई राजा भया का था उ मा पु या पा
रा राजा राघवा को था उ मा गे हे दा ज सा को त स्तो दे ध्या मंत्री ले मंत्र गी राजा लाई ज
गा या राजा भंडन हे मंत्री ति मी हे रु क सो गरी जा हा आ पो भंदा त व मंत्री पु भूती
सर्वे ज न ले अष्टी दे धी भया को विस्तार सर्वे क ही राजा वेदा आ धु र्ये मानी रा घ्या र हे
नी हा मा दे समा जा उ भनी राजा ले आ जा ग या को सु नी राजा रानी मंत्री क मी लो ह
ई प ज न ले म तो गी व धी या २ बीज बीज वस्तु ली आ फ्रा ग ये मा फ की न को ही दि
न मा आ फ्रा दे स कान जी क मा पु गी व वा गी प ठा या राजा ले हो रा आ ई पु गे भनी व
दा ह र्भ मात गी अने क २ लो क ला स्का प ठा ई सी धा जा रा गी द व र मा ले गे आ फ्रा वा
का थे श वे वाट क ही सु घ आ ने द सीत व स्या ॥ ये स्ता परा क मी राजा लाई पती जी
त न्या ये स्ता परा क मी राजा श्री विर विक्र मा दि त्प राजा का सी हा श न मा हे राजा
भो ज दे व ति मी ज स्ता राजा ले व ह न जो ज छे न भनी प च्च क र्णी का नाम पु त ली का
ता हा वात उ दी ग ई न ॥ ॥ ई ती श्री राजा विर विक्र मा दि त्प क था यी प च्च क र्णी
का नाम पु त ली का भो ज दे व राजा स मा दे व ती स पु त ली का म ये स पू र्ण सी क
था श मा यी २ ॥ ॥ क र्ण ना ग मु र्खी ना उ गो का अ द्वा इ सो पु त ली का १ नी स्की
क न भं दे हे राजा भो ज दे व म यो ता पू र्व क था क हे छु सु न ये क ध र्म पा त ना उ ग या म
ये क म र्म मी थो यो को ही राजा म हा पु ता थो न्या ये ध री नी ती शा स्त्र ध र्म ले से मु क्त भ
या का त न की र ती की नाम सु र पा व ती अने क ध र्म क र्म जी या र्थ ई न को ही १ दी न्या
सी का ये ल न मांदा व द व स्या पु गी राजा लाई घो दा ले ये का ती र ल ग्यो र भा रा दा र
ये व ह र ले भे ता उ त स के त न फ र्की आ ई न र राजा मा त्रे आ ये न त स्ते वी च मा र
जा घो दा वात घ र्या ये त न पा ई मू र्छा भै र ह्या घो दा प ती भा ग्यो प च्च व धी भ
या का मंत्री ले जो अं गे राजा वा ता मा मू र्छा भै र ह्या का दे घ दा राजा लाई पा नी पु
वा ह पा पु र स मा ई उंठा या त व राजा का चे त् पा या र आ फ्रा दे स मा फ की ता हा प्री
त्ता को ही १ दे स मा द क्ष सु द क्षे भ या का २ भा ई थी जो उ वें का २ स्त्री थी जो द क्ष का स्त्री
अ ल क्ष नी थी जो सु द क्ष का स्त्री ल क्ष नी थी जो सु द क्ष ले आ फ्रा स्त्री ई उ भं द न हे स्त्री
मै ले ध न क मा या को छ हा मी ध नी छो भंदा स्त्री भं द हे स्ता मी नी मी ले क मा ई घ
र ल्या य ले का ई छ मै ले से भा र गी रा कु र जो हा मी ध नि हों मै ले से भा र गी रा य
हा मी का हा ध नी ई न्या थी मू भनी क ग रा ग म्या सु द क्ष ले स्त्री ले भ या को प्र ती त
मो ने ना स्त्री भं द हे स्ता मी द क्ष ले क मा ई घ र्या उं दे छ न स्त्री छे उं शी भा र छै न ज ती
२ मु के ल्या या को बीज वस्तु र ई दे न भनी न त व सु द क्ष ले प ती मु के न र भं द न हे
स्त्री क मा ई घ र्या ध नी भ या को हो ई त भनी द क्ष ले र भु द क्ष ले स्वा स्ती मा त्रे
सा त २ ग म्या र सु द क्ष ले वे पा र गी ल्या या को माल स्वा स्ती लाई स्व प थ्या द क्ष ले

पती ये स्ते ता ह से ग वे पा र गी ल्या या को आ फ्रा स्वा स्ती लाई स्व प थ्या ये स्ता पु का
र से ग रंदा सु द क्ष के गाल भ या द क्ष व डो ता ले वा भ या का थी न्या को ही ये क दे श क
रा जा २ दा म्प भा ई थी न्या दा म्पू को ता उ र त्त धो ज भा ई को ता उ प च्च धो ज थी न्या को
ही ये क दी न मा उ ई दा म्पू भा ई मु वा ये ल त ला ग्या दा म्पू ले भा ई जी ती सर्वे स्त गी दि स
दे धी नी का ला गी दि या र जो थ्या त स्ते वी च मा द क्ष ले भ या र भं द न हे म हा पु रू घ
मा दा म्पू ले मु वा ले जी ती सर्वे स्त गी म लाई ध पा या स भनी क ल्या त व ता हा द क्ष ले
भं द न उं सो भ या त पा नी त म हा राज पो र ह्या न हों मै ले त जो ने न अ सा नी मा फ र्ना तु
हो ला भ नी भं त ला ग्या हे म हा राज फ र्नी फ र्की मु वा ये ल त ह व स भनी आ फ्रा ले भ या
को दा ई प र्या या सा व ना ई ला घ र्णे या १०००००० मंत्र दी मु वा ये ल प था या र जे फ
री दा म्पू लाई भे ती क न भं द न हे दा म्पू मै ले ह ये आ धा जी ल्या जो मु वा ये ल त आ ई
भ या र दा म्पू भा ई २ ज ना मु वा ये ल त ला ग्या सि धी वा द्वा का प्र भा व ले आ फ्रा ले अ
धी हा म्या को ध न दो ल थ सर्वे उ र्दी ग न्ये मंत्र जी ल्या र भं त ला ग्या हे दा म्पू अ धी
ति मी ले म लाई जित्प र दे से दे धी नी का ली प था या ती मी ले म लाई तिका ल्या थो
ते प ती मै ले ति मी लाई तिका ल्या छै त ये से द श मा व ह नु ह व स कु र व न मा न भ
नी यो ता घा पो जी दी रा य्या ॥ ता हा प धी द क्ष लाई दा क त प था ई न र द क्ष आ
ई न र त व राजा भं द न हे द क्ष ती म्वा क पा ले अ ती व धी ले मै ले ज ती हा म्या को थी
या सर्वे उं ल्या भ नी भ या र अव ति मी लाई म सी त भ या को सी रो पा उ दि धु भ
ति भंदा द क्ष भं द न हे म हा राज म लाई सि रो पा उ ज ती व क्त नु ई छ भ या ज ती
कार्तिक कृ ह न अ मा वा स्या ल क्ष्मी पू जा के दि त क से का घा मा व ती न वा त नु
भ नी उ जी दि व क्त नु ह व स भ नी भ या र प च्च धो ज राजा भं द न व धी या हो भ
नी कार्तिक कृ ह न अ मा वा स्या को दि त क से ले व ती न वा त नु भ नी आ फ्रा दे श मा
पु र्ण की फ र्गा ई दि या द क्ष प ती आ फ्रा घा आ ई व स्या का थी न्यो ता हा प धी
के ही दि त कार्तिक कृ ह न अ मा वा स्या को दि त आ ई पु ग्यो र द क्ष ले ही यो गो
व ले सर्वे धा दी पु त प था ई व नी वा ली रा य्या ते स्ते स मा ल क्ष्मी आ ई दे स मा
घा यो पी छे दे घा क से का घा मा व ती दि वे त न त व ता हा रा त वी हा ई न ला
ग्यो र फ र्क न धो ज दा द क्ष का ध र्मा उ ज्वा ले गी व नी वा ली रा य्या को दे धी त
र आ का स वाट सु व र्णी को माला घ स मा ई आ फ्रा प ती व से का ध र्मा आ ई न र द
क्ष ले प ती पा मे भ्वा श्री ल क्ष्मी पा ई ला ग नु भ यो भ नी जा न्या र अने क सु र्गी धी वृ
प दी प ने वे ज गी पू जा ग म्या र श्री ल क्ष्मी सं तु र्भै सु व र्ण को घा तु र्या ई को
दी २ अ से ष ध न दो ल थ दी आ फ्रा ग ई न द क्ष को प ती सु घ आ न द सी त रा ह्या ॥ त
मै वी व मा सु द क्ष ध न क मा उ न पे ती भ नी प र्दे स ग या का फ र्की फ री आ फ्रा

देसा आइदा दक्षको सुवर्ण काद्या अनेक धन दोलपे देछा आभुय मा
नीरहा आका स्वाही दाजु सीत गया की ले भईन हे प्रभु अछी मैले भव्या
क सो भयो हो भनी सुदक्ष करि हे प्रभु तागी र हो केरी श्री भईन हे मैला
को भाषा गी साता सात गया को हो हे मैला पुग्यो भनी आका २ स्वाही
की साता दक्ष की की गी र हो केरी अछी को हे दक्ष की गाल भयो सुदक्ष
केरी ताते वा भै आका राजा का शेषा गी सुष आने द सीत र हा हे राजा भोज
देव येस्ता २ की नी भया का राजा ले पती मानी राष्या का श्री राजा वीर विक्रमा
दित्य का धर्म सी हासन माति मैले वहु जो ज छैन भनी ताग मुखी ताडु गो का पु
तरी का ताहा वत उदी गईत ॥ **॥ ईती श्री राजा विरठिक्रमा दित्य कथा श्री**
मुखी ताम पुतली का भोज देव राजा सखी वती सपुतली का मध्ये अष्टवीं मती
कथा समाप्ता ॥ २८ ॥ **॥ केरी अनेक वती ताम पुतली सो पुतली का १ ताम**
की कन भई हे राजा भोज देव परा पुर्व का दम सी पर ताम १ मग की राजा चंद
केतु भव्या का महा प्रतापी थी जो तका पुत्र महा चतु वीच क्षण अती सुंदर
रंग सी ह भव्या का राज कुमार थी जो ई राज कुमार र मंत्री को हो २ जना मोद दे
का ब्राह्मण छेउ परहन भनी अनेक दुख दी जये स्वाही भव्या का ब्राह्मण छेउ प
थाया सो हे वदे मात्र अक्षे जात्या मंत्री को हो गले अक्षे जातेन ये सै गी
र ही दा यस्ता को ही वदी तमा हा मी लाई धौ वर्ष भया वावु मह तारी को दवा गा
गतेन पाया को दशन गते जाछे भनी गुरु छेउ वीदा मगी ना गुरु ले पती वद
दी पथाया वातामा २ जना मंत्री राज कुमार आइदा वी वी मा वास पदी मा म
त्री का हो गले मया वीत नाग छेउ अव कला तरहे वावु मह तारी को मुख हो जाई
मा हे व भव्या अक्षे जात्या भया मैले भया जातेन अव ईती सो हे लाई माछु भनी म
मा ही सो हे व का हा गया सो ध्या भया मया भई सा भनी ममा वी ताई मंत्री को छे
रा ले खड्ग ला सो हे व का छे भनी तोपी समानी माई भनी खोजत तिला वीच मा सो हे
व वी छे भईन हे मंत्री तो म हा मी २ जना मित्र जस्तो वस्या का तलाई मैले क्या
अन्याये गो को छे भई मंत्री भईन हे सा हे व मी लाई नी अंगे माछु नी मैले
समस्त प्रहो गुण जागा जायो मैले जानी नन ये सै का गले माछु भव्या
मा हे व भईन मैले नी अंगे माछु भव्या मा वा व लाई ४ अक्ष पुमाई
देई भनी अ पु सि छ ई ते ४ अक्ष ले श्री मंत्री लाई दी मा मंत्री ले खड्ग ले
नी सो हे व मारी कन जे भये को वीज वसुली मंत्री घा फेकी सो हे व आइ पुग्य
भनी लावा तका दीती त पठाया मंत्री दवा मा पुगी राजा लाई भनी गे २ भई
न हे महा राज सो हे व वातो मा बुधा योता भव्या गेग तागी दुष पद दुवी मया

संगे भयो भनी कहान जो भया को वीज वीज वसु मैत स्वपी साह वले दोषी पठा
या को ४ अक्ष पती सो प्यो राजा ले आका हो सो हे व मया का पवा मुनी अती
शोक गी की या क मग मया पछी वत र वी पेई त दा कन पठाई हो गले दी पथाया
को ४ अक्ष को अर्थ ग भनी दीया पेई त भईन हे महा राज ई ४ अक्ष को अर्थ
मी ले जात्या को छेन क सो गी अर्थ ग भनी राजा र साई कन भईन हे पेई त हो
ई ४ अक्ष को अर्थ गतेन सक्या ती मी ह लाई पा ल्या को का क म सक्या अर्थ ग
न सक्या ती मी ह लाई माछु भनी सवे पेई त ह लाई छे की कन मया त्या म मा
र सवे वदा पाजा मुनी वदी दा मानी का ही दास पाडीत भागी जांदा वडा अछ
र वत्मा ह मनी वास गया ते मै व म मा बुधा बुधी वा वस्या का हे छे बुधी वी र
भई हे बु धा मैले फल पाई दु व ल भैठा का मनुष्य को मा सु घान म लाई पुवाउ भेदा
बुधा वरा भई भोली ये सै दका राजा ले पाडीत ह मार सवे त्या द मया छे भेदा तव
बुधी वी र भई काती मित सवे माछु न भनी सो ध्या बुधा वरा भई न वा अक्ष
र को अर्थ लाई न सकेन न माछु न भव्या केरी बुधी वी र भई हे म मा त पाई ले
तिनी वा अक्ष को अर्थ जो दु छे भेदा बुधा वरा भई ह मी तिनी वा अक्ष को अ
र्थ मजा छु सुन भनी कहन लाया तव ते सवे तामो का ही दास पाडीत ले की वी
वो ही जात्या को हे छे कात थापी सुनी र हा अ अक्ष को अर्थ अमात्य सव
पुत्र मा प्र अक्ष को अर्थ पुत्र पुत्र वतानो मि अक्ष को अर्थ सिखा मा दास
तेन स्व अक्ष को अर्थ खुद ह ले ति पाति ॥ ४ अक्ष को अर्थ ये स्तो हो भनी
आका स्वाही पेई नी का द्या को पुने ह म मा व ह म मा का ही दास पाडीत ले
सवे वे हो मा मुनी मुनी भै फकी आई कन छे की राष्या का पाडीत ह लाई
मारी भनी वाही नी का ल ला मया के दी वी का ही दास पाडीत भईन पर
धी २ मैले मेरो गुरु छेउ सो धी आज्ञा त्या कुरा को अर्थ मगी दिनुला भव्या
त्या पवा राजा छेउ गे कन भई हे महा राज का ही दास पाडीत ले अर्थ ग ले
भव्या भनी वीति ग मया तव राजा ले पाडीत ह सवे फकी डेत पठाई राजा ले का
ही दास पाडीत थै सो ध्या का ही दास पेई त भईन हे महा राज सुत ह व स
शोक ॥ अमात्य सव पुत्र मा पुत्र पुत्र वतानो ॥ सिखा मा दास पातिन खुद
ले ति पाति ॥ १ ॥ अस्या ॥ हे महा राज यो पा पी छ मंत्री का पुत्र ले म सु
तीर हा का वेला मा बुधी स माई खड्ग ले हानी सो हे व लाई मायो भनी पेई त
ले अर्थ वता ई दिया तव यो अर्थ मुनी राजा महा को द गी मंत्री का हो लाई
पकन पठाई त्या या राजा ले सो ध्या मंत्री का हो ले के ही भैत न सकी कये
ह भयो चौडा ला हात मा सो पी मया का ही दास पेई त लाई मी पा ड दि
या की द्या सो हे व लाई दी द्या मुष आने द सीत र हा हे राजा भोज देव येस्ता २

पराक्रमी राजा जे पनी मातिगयाका श्रीविश्वक्रमादित्यराजाको पोसीहावा
ह राजा भोजदेव तिमी दो वस्तु जो जेन भनी अतः वती नाउ गोका पुतलीका
हावात दुई गर्इत ॥ १ ॥ इति श्रीविश्वक्रमादित्यराजा कथायी अतः वती नाम
पुतलीका राजा भोजदेव सन्वादे वतीस पुतलीका मध्ये उतातिगो कथासम
पु ॥ २६ ॥ ॥ फेरीकुसुमावती नाम तिगो पुतलीका १ नीस्की कत भेछे हे
राजा भोजदेव म १ पुर्व कथा कहि दु सुन कोही १ देस्का गरु लदी त्यराजाले १
दीनका विसयेमा १ वदो वौघा गरी घा वराया वन रुही पाडीत सीत मतो गरी वीर
काही दाकी कत भेछे हे वीरका मी को था मा वीरवी वीरको वृत्ता भाई आइ
भती भंदा तव वीरका भेछे हे महा राज कस्तो गरी रोषु भती विंतिगया तव
जा आगवा गर्छे मेरो मूर्ती मेरा एनीको मूर्ती अह जाहा दर्वा मी आइया मारी
स जतीछ तेती को अर्के भी नामा पा सा लिख भती अहा ई पथा घा तव वीर
का रोपती राजा का हुकु मा फीक उल्ले गरी लेष्या वन रुही पाडीत भेछे हे वी
रका भानु मती एनीको नाथ मापती अगम्य जगमा पती कोठी छ भती कोही
लेष्याया जती भयाका मानीस्को अहु वा लेषी सका राजा लाई लेगे नजाग
राया आकु लाई लेषी याको आफै जस्तो देष्या भानु मती एनीका अगम्य ज
गमा कोठी देष्या राजा कोठ भया राजा रिसाया भती वीरका रोवु म्या राजा
को पाउ समाई कत विंती गर्ने लाग्यो हे महा राज मेरो दोष छैन वन रुही पाडीत ले
लेष्यायो भती लेष्या कोही भती भयो राजा ले मंत्री छु भेछे हे मंत्री यो परिडत
लाई मर्त पथाउ भती हुकु भयो तव मंत्री लेपती राजा को हुकु मा फीक चाराडा
लदा कत पथाउ मंत्री ले पाडीत आफ्ना घर्मा लुकाई मंत्री राजा छेउगे परिड
त चाराडा लका हात्मा सोपी मान्य भती विंती गय्यो अति दर्शीत र ॥ ताहा
प्रात कोही येका दितमा राजा सीका खेद भती मंत्री पंच वतो सी गयो वडा
अघो वस्त्रा पुग्या सिका खेद लाग्यो राजा लाई घो दाले दोडाई वडा अ
घो वस्त्रा पुग्या यो रात पती पयो घोदा वाट वृद्धि प्रमा वृद्धि वस्या तते वीर
मा रात को ४१५ घडी जाँदा भानु १ लाई पानी घी न लुघा लागी पानी खोजदा १
वाघ दधी भानु दाई भाग्यो वाघ ले पती लागे पछि १२ लाग्यो राजा वृद्धि वस्या
का रुषमा भानु पती वयो राजा लाई देषी आपसमा वात चीत गरी र ह्या मि
त्र भती संगे वस्या भानु भेछे हे महा राज तपाई जागी रहनु भया मसुत्तु तपा मी
सुत्तु हुँ भया मजागी रहनु भती भयो राजा सुत्तो भानु जागी र हो येस्तो
यमा वाघ पती तेसे रुष मती आइ पुग्यो भानु लाई देषी भेछे हे भानु त्यो मनुष
घसाई दे तं मसुष संग घाउला भंदा भानु मवोली चुप लागी र हो वाघ ले अती
कोठ भे ताही रुष मती वस्या आधा रात विसाप ही राजा जाग भे भानु लाई सुता
ई आकु जागी र हो कावेला मा वाग भेछे हे मनुष्य त्यो भानु लाई घसाई दे तं आ

का घर्मा घा जा भती भयो राजा भेछे हे वाघ त्यो तमिग मित्र हो घसा लु हुँ दे तं
भती भंदा फेरी वाघ भेछे हे मनुष्य तं भया मनुष्य त्यो भया भानु केले मित्र व
भ्यास हुँ त्यो संग विसास छैन अवश्य तिमी लाई पाया मोका पायी माछ तस
र्थ मेरो कु रासुती तेस पापीस्त भानु लाई घसाई दे भती भंदा तव राजा का म
न्या वाघ को कु रासुती होत भती मन्मा थाती घुम्याही दिया भानु आफ्ना ही ग
मा अट्कोर भानु निद वाट विड्डी कत श्लोक वाचन लाग्यो हाजा हे मीत्र दुई
सुन भती भेछे ॥ १ ॥ न भानु पंच ता भानु न भानु रा पुसा म्या मित्र दुई हो
ता भानु भानु विसास घाट का ॥ १ ॥ अस्यार्थ ॥ हे पापी मित्र दुई राजा तेले
विश्वास घाट करी सु भती येस्तो कु रा गरी १ हे दा रात वी हायो वाग पती अगु ताई
अनेत्र गयो भानु भेछे हे पापी राजा तं अव उपांत सति मित्रो मात्र भे तजा
निसु भनि आ प दिया आकु रुष वात वृद्धि फकी गयो ॥ राजा पती रुष वाट वृद्धि
घोडा वृद्धि आफ्ना दर्वा मजाँदा वातो मा मंत्री ले राजा भयो दर्शन गरी कत भेछे
हे महा राज पाउ लागु भयो कान भती सोध्या तव राजा ले आजग गर्छे सति मि
त्रा भती भयो अर्को वचन केही भनेन मंत्री आश्चर्य मानी आयो आफ्ना घर्मे
वन रुही पराडीत थै सोधेदा तव पराडीत भेछे हे मंत्री तेस्को उपाये मगई ला भया
र मंत्री दर्वा मी भानु दा पंच वतोही शभामा मंत्री भेछे हे पंच हो सुन हो
राजा लाई क्या भयो अहूट भैर हेछ सवै पंच ले हो अवयो रोग को मारी स्तुं पु
येगी कोनिको तुल्याउत सकछो किस कीत भती भंदा शभाका पंच तोड लस
का सवै इतिजाते कसै ले सकछु भती भन सकेता मंत्री भेछे अवयो वेथानि
को गर्त लाई मेरा वोहारी विता अह कसै ले सकन्या छैन मेरा वोहारी को भन्या
जसो रा भया की छ कसो गर्त हो भती भंदा शभाका तोड पंच ले भया हे मंत्री अ
व कसो गर्त हो राजा का उपाये गती मिमिस तिमेरो वोहारी लाई कपकोट वरिप
नी ल्याउनु पयो भती लोक पंच ले भंदा कपकोट वरी वन रुही परिडत लाई श
भामा ल्याई कपकोट मित्र वात भेछे हे महा राज हुजु लाई क्या भयो भति भंदा
राजा ले सति मित्रा भयो घो कु रा सुती परिडत ले फेरी भेछे हे महा राज हुजु ले
विसास घाट कर मित्र दुई गयो भानु को आपला गयो भती पंडित ले भंदा तव
राजा का मन्मा येती कु रा भन्या को सुती राजा का मन्मा अती अति द भोला तव फे
री पंडित ले श्लोक भन लाग्यो ॥ १ ॥ अर्थ ॥ हे महा राज हुजु को व
चन को प्रमाण नहुता ले सति मित्रा भन्या हुनु भयो पसु जाती भानु को पती
वचन को प्रमाण छ हुजु को वचन को प्रमाण नहुँदा मित्र दुई भयाका पाप ले
येस्ता हुनु भयो भन्या तव राजा ले स योता भन हुँदा सति मित्रा मात्र भन लाग्यो

कै गवदतले श्रोत वाचन लाग्या ॥ श्लोक ॥ सतु दृष्टा मुद्रस्य महा मया पुसंगम ॥
प्रमदया मोचते पापे भिन्नद्रोह नमुच्यते ॥ १ ॥ अस्यार्थ ॥ हे महा राज भिन्नद्रोह
गम्या का पाप हजु लोई लागी रह्यु भिन्नद्रोही गम्या का पाप कस्तो हुंछ भया सु
तु हवसु वृंछ हव्या भया पतिगंगा ह्या गम्या पछी मोचन भै जाई भिन्नद्रोह
द्रोह गम्या का पाप केही धर्म गम्या पति जाई न गंगा जी कस्तो हुंछ भया सवै ससा
को उधार गम्या सागर भया का समुद्र सग सगम भया की यली गंगा ह्या गम्या
ह अगम्य गमन गम्या का पाप भया पति मुक्त हुंछ भिन्नद्रोह गम्या का पाप
कस्तो गम्या पति मुक्त भिन्नद्रोह गम्या का पाप लेत पाजी लाई तेस्तो भया को हो भैदाग
जाले सशि २ वता भन छाया मेलामात्र भैत लाग्या फेरी कपकोट भिन्नद्रोह पंडी तले
श्लोक वाचन लाग्या ॥ श्लोक ॥ भिन्नद्रोह कर्तव्य येन विश्वास घाटक ॥ तेना न
की पाति यावत् वन्दु दिवाका ॥ १ ॥ अस्यार्थ ॥ हे महा राज सुनु हवसु भिन्नद्रोह
विश्वास घाटक गम्या का पाप ले हजु तेस्तो हुंछ भया जे ते स्मि वद सूर्य आकास
रह्यु तेस्तो स्मि यो पाप हजु लोई लागी रह्यु भति भया नव राजाले ३ असा
भैत छाया लायोता मात्र भैत लाग्या फेरी कपकोट भिन्नद्रोह पंडी तले मत
भाव दो आतेद सग श्लोक वाचन लाग्या ॥ श्लोक ॥ राजानी राज पुत्रस्य यदि क
प्र भविष्यति ॥ दीर्घ दान विजातिनी देवता गधर्त कुरु ॥ १ ॥ अस्यार्थ ॥ हे महा
ज पस्ता पाप दुष्टा दुष्टा उपयि त भया वीरगा मधी जोगी भिन्नद्रोह अनेक २
तारु का जोगा भ्यास गम्या हि राई दान दिनु तित्य देवता पूजा गर्तु गंगा ह्या
गर्तु तित्य महा देव पूजा गर्तु दक्षिण गर्तु देवता को पाठ गाईतु पुगागा आदि सु
तु हजु की वंश छे जो त सवै लेयेती काज गर्तु यो पाप तमी लाई रह्यु छे त
भया विकै राजाले सशि मिला भैत छाया अधिकार जस्ता को तस्तो प्रष्ट
वोही भया राजाले श्लोक वाचन लाग्या ॥ श्लोक ॥ गेह वंशति को मारी अ
त्रयाने वर्मि दो ॥ मृष्य वाचु मनुष्याती कथं जाति कुल वधु ॥ १ ॥ अस्य
र्थ ॥ राजा आज्ञा गर्तु हे कुमारी हामी हा तं वनमा भादुरा वाद्या म ३ जन ले
मात्र जात्या का कृतिमी घर्मा वसी कसो गरी आके लेही आया हे कसो गरी
जात्यो भीदा फेरी कपकोट भिन्नद्रोह पंडी तले श्लोक वाचन लाग्या ॥ श्लोक ॥
देवगुरु प्रसादेन मम जिह्वा स्वाश्रयती ॥ तेनाई मम जानाति भातु मत्वा तिराई
यथा ॥ अस्यार्थ ॥ १ ॥ हे महा राज देवता गुरु का प्रसाद लेमग जिभामासा
श्रुति वस्या की छुन तस्कारा लेयो भैले भातु मती गनी का अगम्य जगामा को
थी छ भैत ले पाया को हो भया राजाले भैत तेसो भया तिमि स्वास्त्री मी
छे होईत भनी कुरु फर्काई हेदा पंडित लाई देधी तमस्कार गम्या राजाले पंडि
त लाई भरी देवता सग वद आदा भाव गरी गाई स्मृती अनेक २ राधि शिरोपा

उदिया आक सुष आने दसिता ह्या राजा भोज देव यस्ता पाक मी राजाले
पनी माति राध्या का श्री राजा धाविक्र मादित्य राजा का पोसी ला सस्या तिमि
लेव हजु जो जेन भनि कुमुभावती नाउ गो का पुत ही का ताहा वात उदो
इत ॥ १ ॥ श्रुति श्री राजा वीर विक्र मादित्य कथा श्री भोज देव राजा कुमुभाव
तीता म पुत ही का सवो देवती म पुत ही का मधे श्रुति कथा ममाप ॥ ३० ॥
॥ १ ॥ फेरी ये कति सो वशान्त मुदी नाउ गो का अती गरी पुत ही का १ तिमि
कन भैत हे राजा भोज देव परा पूर्व काद को पोता कथा म कहि सुत श्री राजा
विक्र दित्य का अति गरी भया का अती गरी तीस माका भया की आफा गी
१ थीया कही गम्या पनी वस्य पनी छोदा मापनी १ छदी पनी न छोड्या यस्तो मी
१ हेदा वस्ता १ दिन मा भा भादा पंच इतिजा लोक लाका ज्माव तोही राजा मैत्र
सी का पित्त गया वतमा पुग्या सी का घेल लाग्या तस्ता वीरमा राजा मैत्री ला
ई छोडा ले दो डाई मदा अघो वस्मा पुग्या भादा लोक पंच इतिजा सवै
फर्का राजा मैत्री फर्के न राजा भैत हे मैत्री समुद्र को पाति लाई कनम
लाई पुवा पुन दे भेदा मैत्री ले आम्मे डाही समुद्र को पाति हीन भति गया
मैत्री ले पाति ही कन फर्कि भैत हे महा राज यो समुद्र मायो तारीगा मया को
१ हे छ भया राजा भैत हे मैत्री तिस रीगा लाई वाधी वगाड्या मुक्ति गा भै
दा मैत्री भैत कसो गरी वगाडु भेदा राजा भैत हे मैत्री म मृत सजी विनी
हुने मैत्र मजी दिनु यो विडा तं लाई सी का उडु भनि राजाले यो विडा मैत्री ला
ई सी काया मैत्री ले आक शिर छीद मया का रीगा माप स्या रीगा वाट
तिस्की फेरी आफा सी मीगे राजा छेउ भैत हे महा राज भैले यो रीगा ला
ई सी का वगाडु सकेत भेदा राजाले आफा देह छोदी मया का रीगा माप
गा गै समुद्र वात उरी पाषा मा हिडत लाग्या यो मैत्री ले देछा अवराज्य को
भोग विहास गहला भनी मैत्री ले आफा देह छुछोडी प्राण राजा कदिह
भिन्न प्रस्यो आक देह मात्र वड्डो स्वाड २ पाणी छोडा वही मैत्री आफा
देस मा गयो रीगा भैदा का राजाले रीगा वाट छोदी आफा सी मी पलम
नि आउदा आफा सी पापेन मैत्री को सी पाड २ भया को देछा हा
प्राण २ भनी यस्ता पापी छ लाई भैले येस्तो विडा सी काई यो विप्रीति विप
ती भैले भयो भनी आक कुल देवता ईष्ट देवता समी वतमा वत २ पवत २
मदा २ तवता हा १ सुगा मया को देछा रीगा को सी छीद भुगा माप ह
गया आफा देवी को शाद मारी वस्या की थिडि उदी वही वहन गया
गती छेउ भैत हे राजा भैदा सुत भैदा अती काजीया सुगा रह्यु भनी

